

TopClass 500

Instruktionsbog

S 531 DT

The Sign of Excellence.

Navn: Instruktionsbog
Sprog: DAN
Gældende pr.: 27.11.2018
Bestillings-nr.: A 410 006 20 58

EvoBus GmbH
D-89231 Neu-Ulm
Tyskland

Trykt i Tyskland

© EvoBus GmbH 2018

Eftertryk, mangfoldiggørelse eller oversættelse,
også i uddrag, er ikke tilladt.

Forord

Brugerinformationen følger med alle busser. De er bestemt til personer, der er kvalificerede til at betjene bussen. Disse brugerinformationer er inddelt på følgende måde:

- Detaljerede og sikkerhedsrelevante informationer fremgår af instruktionsbogen.
- Servicehæftet er en vejledning for den tekniske vedligeholdelse af bussen. Det omfatter alle anvisninger vedrørende serviceintervaller og servicearbejde.
- Dokumentation af de foretagne servicearbejder sker i vores centrale database i Digital Service Booklet (DSB). I forbindelse med værkstedsbesøget får De også en udskrift af servicereporten.
- Eventuelle ekstra instruktionsbøger, der beskriver udstyr, der ikke findes i alle busser (f.eks. i busser med gasmotorer).

Instruktionsbogen og servicehæftet er vigtige dokumenter, der altid skal medbringes i bussen.

Læs kapitlet "Sikkerhed" grundigt inden første gang, bussen tages i brug, og sæt Dem ind i indholdet af denne instruktionsbog.

Også ekstraudstyr er omtalt i det omfang, det kræver nærmere beskrivelse. Da udstyret afhænger af den enkelte kundes ønsker, kan udstyret i netop Deres bus i visse tilfælde afvige fra de beskrivelser og illustrationer, der findes i denne bog.

Vores produkter udvikles løbende. Vi må derfor forbeholde os ret til ændringer af form, udstyr og teknik. Derfor kan indholdet i denne brugerinformation heller ikke gøres til genstand for krav af nogen art.

EvoBus GmbH går ind for integreret miljøbeskyttelse, som tager udgangspunkt i årsagerne, og som inddrager alle påvirkninger fra produktionsprocesserne og produktet i de forretningsmæssige dispositioner.

Målsætningen er at spare på ressourcerne og skåne det naturlige livsgrundlag, der er afgørende for mennesket og naturen.

De kan også bidrage til at skåne miljøet ved at betjene bussen så miljøskånsomt som muligt. Brændstofforbruget og sliddet på drivlinen (motor, kobling, gearkasse, aksler, bremses, dæk) afhænger stærkt af køremåden.

Vi ønsker Dem god tur!

EvoBus GmbH

Setra Omnibusse

Opbygning af dokumentationen	1
Symbolernes anvendelse og betydning	1

Generelle informationer	3
Typeskilt	4
Vejledninger online	5
Bestilling af driftsdata online	6
Informationer om REACH-forordningen (EU-kemikalieforskriften)	7

Sikkerhed	9
Generelle sikkerhedsforskrifter	10
Forebyggelse af brand	11
Advarselsmeddelelser	12
Montering i eller ændring af bussen	15
EU-overensstemmelseserklæringer	16
Mærkat	17
Lagrede data i bussen	18
Betjening, eftermontering af radiotekniske systemer	20

Brug af oliefyr	21
Omgang mit 230/400 V-systemer	22
Yderligere sikkerhedsforskrifter	23

Vedligeholdelse, pleje, rengøring	25
Arbejder iht. servicehæfte	26
Rengøring og pleje	27

Drift	29
Tilkørselsanvisninger	30
Inden kørslen påbegyndes, dagligt	31
Inden kørslen påbegyndes, ugentligt	32
Start, kørsel, stop	33
Driftsmidler, brændstoffer og additiver, tankning	38
Dieselpartikelfilter (DPF)	44
Katalysatorbeskyttelsesfunktion	52

Oversigt	53
Førerplads, samlet oversigt (Comfort)	54
Kontakter på instrumentpanel, venstre side (Comfort)	56
Kontakter på instrumentpanel, højre side (Comfort)	59
Førerplads, samlet oversigt (Comfort-Plus)	61
Kontakter på instrumentpanel, venstre side (Comfort-Plus)	63
Kontakter på instrumentpanel, højre side (Comfort-Plus)	66
Beskrivelse af knapper og kontakter	68
Instrumentgruppe	86
Fartskriver DTCO 3.0	88
Fartskriver (display)	90
Coach Multimedia System (CMS)	91
Nødudstyr, ildslukkere, forbindstaske, nødhamre	94
Dørkontakt ved førerplads	97
Lysdiode-bakassistent i spejlet (ekstraudstyr)	98
Betjeningsenhed i hvilekabine	99

Sprinklerbeholder	100
Sprinklerbeholder til bakkamera (ekstraudstyr)	101
"Spænd selen"-indikering	102
Oversigt over udvendige lemme	103
Sving-/vognbaneassistent (ekstraudstyr)	104
Ildslukningssystem	105

Betjening ved førerpladsen . . . 107

MFK (Multifunktionsnøgle)	109
Menustruktur for multifunktionsnøgle (MFK)	110
Justerbar ratstamme	121
Udvendig belysning	122
Kontaktarm for lys og viskerfunktioner	125
Kontaktarm for gearskift og kontantbrems (motorbremse og retarder)	127
Knapper på rattet	128
Ratknapper til venstre	131
Ratknapper til højre	133
Display	135
Menustyring på displayet	149

Advarselsmeddelelser	151
Nulstilling af triptæller	154
Lydstyrke-indstillinger: Audiokilder, telefon, samtaleanlæg	155
Intern telefon: Køkken, hvilekabine, førerplads, mobiltelefon	159
Uheldsdatahukommelse (UDS) (ekstraudstyr), betjening	166
Uheldsdatahukommelse (UDS), status	167
Bremsesystemer, betjening og funktion	168
Sikkerhedshovedafbryder (nødafbryder, ekstraudstyr)	180
Sikkerhedsforskrifter for luftaffjedring	181
Hævning/sænkning af bus	182
Kneeling og normalniveau	183
Akseltryksforskydning for efterløbsaksel, aktivering / deaktivering (ekstraudstyr)	184
Vigtige anvisninger for styretøj	186
Drejning af rattet ved stilstand	187
Sikkerhedshovedafbryder (nødafbryder, ekstraudstyr)	188
Tilkobling af panoramakamera (ekstraudstyr)	189

Fører-sæde/passagersæder 191

Sikkerhedsforskrifter for førersæde	192
Indstilling af førersæde og spænding af sikkerhedssele	193
Indstilling af rejselederstol og spænding af sikkerhedssele	199
Indstilling af passagersæde, spænding af sikkerhedssele, af- og påmontering af hynder og hovedstøtter	201
Servicepanel for passagersæde	204
Duftsysteem	205

Gearskift 207

Gearkasse GO 250-8, beskrivelse	208
Sikkerhedsforskrifter for gearkasse GO 250-8	209
Advarselsmeddelelser	211

Gearvælger til gearkasse GO 250-8	214
Betjening af gearkasse GO 250-8	215
Nødfunktion for GO 250-8	221

Hjælpesystemer 223

Forklaring til begreberne	224
Sikkerhedsforskrifter for hjælpesystemerne	225
Funktion af bremse- og accelerationssystemer: EBS, ABS, ASR	228
Funktion af kørestabilitetssystem: ESP	230
Funktion: Hastighedsbegrænser, temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent	232
Funktion af vognbaneassistentssystemer: LDWS	242
Funktion af nødbremsesystem: ABA	243
Funktion af opmærksomhedsassistent	251
Betjening: ESP, ASR	253
Betjening: Temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent	255

Betjening: LDWS	268
Betjening: ABA	269
Sideguard Assist (ekstraudstyr)	272

Kølemiddel 275

Anvisninger om kølemidler i klimaanlæg	276
--	-----

Varme - ventilation - klimaanlæg 277

Sikkerhedsoplysninger for varme, ventilation, klimaanlæg	278
Betjeningsenhed for varme, ventilation, klimaanlæg (HLK)	279
Regulering ved førerpladsen	282
Forvalg af temperatur i passagerkabinen i (over- og underdæk)	283
Regulering af blæserhastighed på frontboksen i overdæk	285
Aktivering af recirkulation for førerplads og passagerkabine	286
Aktivering af reheat-funktion	287

Aktivering af klimaregulering	288
Indkobling af oliefyr	289
Betjeningsenhed for varme, ventilation, klimaanlæg i hvilekabine (ekstraudstyr)	294

Oplåsning/låsning 297

Sikkerhedsforskrifter og advarsler	298
Låsning/oplåsning af døre; ind-/udstigning af bussen	300
Betjening af døre/lemme under kørslen; statusvisninger i displayet	303
Døre klembeskyttelse (reversering); nødbetjening af døre og lemme	306

Køkken 311

Sikkerhedsforskrifter og advarsler	312
Anvendelse i henhold til bestemmelserne	313
Fyldning af ferskvandsbeholderen	314
Kontrol og rensning af ferskvandsfilter	315
Ibrugtagning af køkken	316

Vandaftapning via vandhanen	318
Ibrugtagning af boileren	319
Ibrugtagning af pølsekogeren	321
Ibrugtagning af 40-koppers- kaffemaskinen	324
Rengøring af pølsekogeren	329
Kaffemaskine og boiler, afkalkning	330
Tømning af vandlåsen	331
Tømning af vandrørene	332
Vinterbrug	334
Funktionsfejl	335

Toilet 339

Ibrugtagning af toilet	340
Skift mellem WC/CC-funktion (ekstraudstyr)	343
Skylning i WC	345
Vandaftapning i håndvasken	346
Påfyldning af forbrugsmateria- ler	347
Tømning af ferskvandsbeholde- ren	348
Tømning af spildevandsbehol- der	349

Toilettet tages ud af brug for vinteren	350
Toilet i vinterfunktion	351
Smøring af CC-pumpens impeller med fedt	352

Anhænger og skikasse 353

Anhænger	354
Skikasse,	357

Selvhjælp 361

Oversigt over drifts-, funktions- og advarselsmeddelelser	363
Motorrum: Vigtige bemærknin- ger	369
Motorrum: Oliestand i motor	371
Motorrum: Oliestand i servostyring	374
Motorrum: Kølevæskestand i motor og varmesystem	375
Motorrum: Drivremme	376
Motorrum: Elektrisk brændstof- pumpe	380
Hjul, dæk: Vigtige bemærknin- ger	381
Hjul, dæk: Hjulskift	383

Hjul, dæk: Snekæder	392
Godkendte snekæder	393
Hjul, dæk: Dæktryk	394
Hjul, dæk: Dæktryktabel	397
Påhængskobling	398
Busvask i vaskeanlæg	399
Afmontering af sidespejle	400
Røgalarm	402
Beskrivelse af lysdioden i røgarmen	403
Igangtrækning og bugsering	404
Forholdsregler for bugsering	407
Prøve- og påfyldningsstudse, fyld- ning, ekstern tryklufttilførsel	408
Nødløsnækontakt for stoppested- bremse	413
Elsystem: Vigtige bemærknin- ger	414
Elsystem: Placering af de elektriske komponenter	415
Elsystem: Sikringsforbindelser	420
Elsystem, batterier: Vigtige bemærkninger	434
Belysning og fjernbetjening	439

Integreret Diagnose-System (IDS),
aktivering/bedømmelse 442

Vedligeholdelse varme, ventilation,
klimaanlæg 445

Rensning af vandfiltret i
varmesystemet 459

Tekniske data 461

Tekniske data 462

Kølemiddelmængder 464

Indeks 466

Symbolernes anvendelse og betydning

Sikkerhedsforskrifter og andre vigtige anvisninger er specielt markeret med symboler.

Foruden de anvisninger, der er anført i indholdet, skal brancheorganisationernes sikkerhedsanvisninger og ulykkesforebyggende anvisninger også overholdes.

Det forudsættes ved brugen af anvisninger, at brugerinformationen kun er beregnet for personer, som i kraft af deres uddannelse, erfaring og instruering er kvalificeret til at udføre de nødvendige aktiviteter.

Disse personer bør også være i stand til at se og undgå de risikofaktorer, som kan opstå under udførelsen af deres arbejde.

Nyttige informationer

Markering af supplerende information er som følger:

	Henvi
---	-------

Ting- og miljøskader

Markering af skader, evt. følger og anvisninger om forebyggelse.

	Materielle skader
	Miljøskader

Advarsler

Markering af risici, evt. følger og anvisninger om forebyggelse.

	FARE. Advarsel om risici for personer, der kan medføre alvorlige personskader eller død.
	ADVARSEL. Advarsel om risici for personer, der kan medføre personskader.

Symboler og hjælp til opdeling

Markering af tekstpassager

	Nødvendig handling
	Forventet reaktion fra systemet efter en handling

	Uventet reaktion fra systemet efter en handling
	Oplistning i vilkårlig rækkefølge
	Henvi

Typeskilt	4
Vejledninger online	5
Bestilling af driftsdata online	6
Informationer om REACH-forordningen (EU-kemikalieforskriften)	7

Typeskilt

Typeskilt

M00.00-0686-71

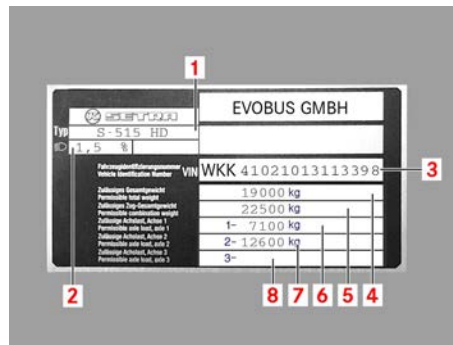
Typeskiltet med oplysninger til at identificere bussen er placeret i højre forreste trinkasse.

i Henvisning

Den præcise identifikation af bussen er meget vigtig for at finde de korrekte data for bussen. Stelnummeret (VIN) er desuden nødvendigt ved bestilling af reservedele og ved tekniske spørgsmål.

Køretøjsdata, se kapitlet "Tekniske data" (→ Side 462).

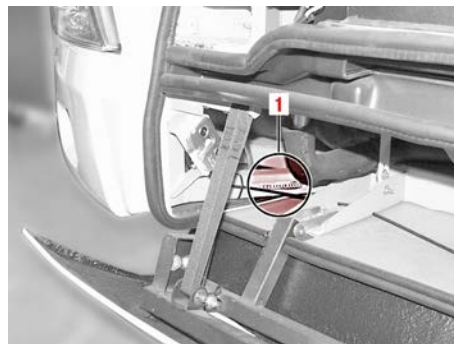
Forklaring af typeskilt

M00.00-0639-71

- 1 Busbetegnelse
- 2 Forlygternes grundindstilling
- 3 Bussens stelnummer (Vehicle Identification Number VIN)
- 4 Tilladt totalvægt
- 5 Tilladt vogntogtotalvægt
- 6 Tilladt forakseltryk
- 7 Tilladt drivakseltryk
- 8 Tilladt akceltryk for efterløbsaksel

Køretøjets identifikationsnummer (karrosseri)

M00.00-0206-01

Bussens stelnummer (1) er desuden placeret på rammen foran. Det er tilgængeligt, når frontlemmen åbnes (ved hjælp af grebet bag afdækningen i højre forreste trinkasse).

Vejledninger online

Instruktionsbøger og vedligeholdelses- og supplerende vejledninger kan både hentes på internettet og fås som app.

På siden "busdoc.i.daimler.com/public/pa" kan man finde og downloade en omfattende vejledning om rengøring og pleje.

Brugerinformationer på internettet og apps

M99.00-0028-71

Disse og flere vejledninger kan downloades fra internettet som pdf-filer via ovenstående QR-kode.

Her findes også interaktive instruktionsbøger til Setra-busser som web-apps.

Bestilling af driftsdata online

Bestilling af driftsdata online

De aktuelle driftsdata om din bus findes på internettet på www.omniplus.com. Disse data kan hentes døgnet rundt, 365 dage om året. Dataene omfatter ledningsdiagrammer og funktionsplaner, styreenheds-informationer, aktuelle software-data („Flashware“) og en række andre data.

Disse data kan også downloades efter ændringer i softwaren, som f.eks. udskiftning af en styreenhed eller eftermontering af elektrisk udstyr i bussen. Dataene er altid opdateret til nyeste udgave. Dataene kan downloades ved hjælp af bestillingsproceduren. Der er yderligere informationer om brugen af disse data på bestillingssiderne.

På www.omniplus.com vælges først dit land. Derefter skal du finde et indtastningsfelt med et lille lup-symbol øverst til højre på siden. I dette felt indtastes ordet „ecu“ eller ordet „flash“. I listen over træffere finder du denne postering: „Betriebsdaten (ECU)“ (Driftsdata (ECU)). Ved at

klikke på denne postering kommer du til bestillingssiderne.

Til bestillingen kræves bussens stelnummer (VIN) og en PIN-kode. Bussens identifikationsnummer fremgår af bussens papirer og af typeskiltet i bussen. PIN-koden er de sidste fire cifre i det såkaldte BB-nummer, der står på ordrebekræftelsen for Deres bus. De kan også få PIN-koden hos Deres servicepartner.

Informationer om REACH-forordningen (EU-kemikalieforordningen)

REACH-forordning

REACH-forordningen (Forordning (EF) Nr. 1907/2006, Artikel 33) foreskriver en informationspligt for særligt problematiske stoffer (SVHC).

Daimler AG handler efter bedste viden for at undgå brugen af disse SVHCs samt at gøre det muligt for kunderne at omgås disse stoffer på sikker måde. Iht. oplysninger fra leverandører og interne produktinformationer fra Daimler AG kendes der SVHCs, der udgør mere end 0,1 vægtprocent i bestemte produkter i denne bus.

Yderligere informationer kan fås på følgende adresse:

- <http://www.daimler.com/reach>

Generelle sikkerhedsforskrifter	10
Forebyggelse af brand	11
Advarselsmeddelelser	12
Montering i eller ændring af bussen	15
EU-overensstemmelseserklæringer	16
Mærkater	17
Lagrede data i bussen	18
Betjening, eftermontering af radiotekniske systemer	20
Brug af oliefyr	21
Omgang mit 230/400 V-systemer	22
Yderligere sikkerhedsforskrifter	23

Generelle sikkerhedsforskrifter

Generelle sikkerhedsforskrifter

Bussen er registreret til den tilsigtede anvendelse:

- Befordring af personer i passagerkabinen ved turist-, udflugts- eller rutetrafik.
- Småbørn og babyer i barnevogne og andre godkendte bæreanordninger eller transportmidler, der giver sikker transport i passagerkabinen.
- Personer med begrænset mobilitet med godkendte hjælpemidler til mobilitet, der bidrager til en sikker transport i passagerkabinen, såfremt der er afsat et område hertil i passagerkabinen.
- Små stykker bagage tilhørende passagererne i opbevaringsrummene i passagerkabinen. Store stykker bagage i bagagerummet.
- Husdyr i passende transportbeholdere, der medfører sikker transport i passagerkabinen, såfremt der er krav om transport i transportbeholdere.
- Vintersportsudstyr i bagagerum eller en korrekt monteret skikasse.

Fare

Risiko for personskade som følge af utilsigtet bevægelse og uvedkommende betjening af bussen.

- ▶ Bussen skal sikres med parkeringsbremsen ved standsning og parkering; før grebet helt til låsestilling.
- ▶ Når førerpladsen forlades, skal tændingsnøglen altid fjernes.
- ▶ Hold altid bussen under opsyn. Hvis det ikke er muligt, skal bussen lukkes og låses omhyggeligt.
- ▶ På skråninger skal der desuden benyttes stopklodser, og forhjulene skal drejes ind mod kantstenen.

Forebyggelse af brand

Inden kørslen begyndes

- ▶ Kontroller dæktrykket (daglig visuel kontrol / ugentlig måling).
- ▶ Kontroller, at der er tilstrækkelig afstand mellem tvillingdæk.
- ▶ Kontrol af, at LED'en på røgalarmen lyser konstant grønt.

Funktion af røgalarmen (→ Side 402) i kapitlet Selvhjælp.

Under kørslen

- ▶ Overvåg kølevæskens temperatur.

Efter afslutning af kørslen

Fare

Brandfare som følge af varme komponenter i udstødningssystemet.

- ▶ Oliefyr skal slås fra i haller og på tankstationer.
- ▶ Parkér ikke tæt ved eller på tørt græs eller afhøstede kornmarker.
- ▶ Hold tilstrækkelig afstand til tankanlæg og parkerede køretøjer.

- ▶ Undgå områder med gasser og støv såsom gasdepoter, kul- og trælagre og lignende.
- ▶ Brug kun udsugningssystemer, der er godkendt til disse udstødnings-temperaturer.
- ▶ Parkér bussen sikkert.
- ▶ Informer en mekaniker/den næste chauffør om funktionsfejl.
- ▶ Afmonter ledningerne fra batteriet, eller slå hovedafbryderen fra.

Advarselsmeddelelser

Advarselsmeddelelser

Advarselsmeddelelser i displayet

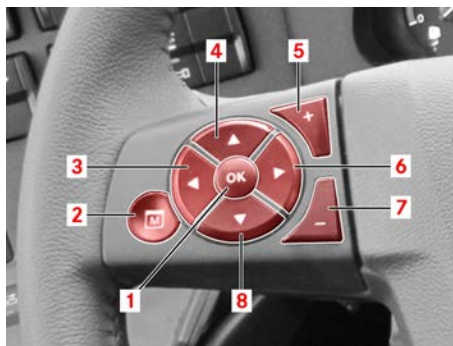
Advarselsmeddelelser i displayet vises som pop-up-vinduer.

Alt efter informationens vigtighed vises en grå-, gul- eller rød-meddelelse i displayet og eventuelt en nærmere beskrivelse i form af et symbol og en tekst.

Pop-up-vinduer kan minimeres ved at blive kvitteret, så displayet frigives igen. Advarselsmeddelelsen forbliver dog aktiv i baggrunden, indtil årsagen til den er afhjulpet.

Hvis flere meddelelser er aktive samtidig, vises hver hændelse fortløbende med et nummer.

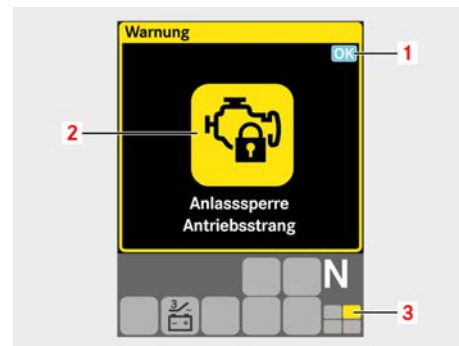
Mens meddelelsen stadig er aktiv, vises den i hovedmenuen "Meldungen" (Meddelelser), undermenuen "Fehlermeldungen" (Fejlmeddelelser) samt i undermenuen "Ereignisse" (Hændelser).

M46.00-0199-71

- Med knapperne (3) og (6) på rattet kan der vises evt. yderligere handlingsanvisninger.

Visning af gul-meddelelse

M54.00-3144-71

Gul-meddelelser advarer mod funktionsbegrænsninger; fortsat kørsel er mulig, når der udvises særlig forsigtighed.

Meddelelsen vises i et pop-up-vindue (2).

Desuden lyser statusvisningen (3) i displayets statusvisningsfelt.

Forsigtig

Materiel skade som følge af nedsat eller potentielt manglende funktion for køretøjssystemerne. Bussens køreegenskaber kan forringes.

- Tilpas køremåden i overensstemmelse med indholdet af advarselsmeddelelsen.
- Få omgående afhjulpet årsagen til den begrænsede funktion fagmæssigt korrekt.

- Afslut kørslen snarest muligt, og kontakt en OMNIplus-ServicePartner.

Kvittering af gul-meddelelse

Fare

Risiko for ulykker og personskader

som følge af, at førerens opmærksomhed afledes fra trafikken. Integrerede informations- og kommunikationssystemer kræver en del af førerens opmærksomhed til betjeningen.

- Inden informations- og kommunikationssystemerne benyttes, skal man sætte sig ind i betjeningen af dem.
- Informations- og kommunikationssystemer må kun betjenes, når trafikforholdene tillader det.
- Evt. skal bussen standses under hensyn til trafikken, inden man be-

tjener informations- og kommunikationssystemerne.

- Ved betjening af telefonen eller andet kommunikationsudstyr skal de aktuelt gældende, lovmæssige bestemmelser følges.

Til frigivelse af displayet:

- Kvitter meddelelsen med "OK"-knappen **(1)** på rattet.
 - ◄ Pop-up-vinduet lukkes.
 - ◄ Statusvisningen **(3)** bibeholdes i statusvisningsfeltet i displayet.

Visning af rød-meddelelse

M54.00-1992-71

Rød-meddelelser beskriver sikkerhedsrelevante fejl. Fortsat kørsel indebærer risiko for passagerernes, øvrige trafikanters og førerens sikkerhed.

Meddelelsen består af et pop-up-vindue **(2)** og en signaltone som advarsel.

Desuden lyser statusvisningen **(3)** i displayets statusvisningsfelt.

Advarselsmeddelelser

Fare

Risiko for ulykke som følge af begrænsning af bussens drifts- og trafiksikkerhed.

- ▶ Stop straks bussen under hensyn til trafikken, og tænd havariblinket.
 - ▶ Kontakt evt. en OMNIplus-Service-Partner.
 - ▶ Fortsæt først kørslen, når fejlen er afhjulpet.
-
- ▶ Iværksæt evt. yderligere foranstaltninger såsom bugsering (→ Side 404).

Kvittering af rød-meddelelse

Til frigivelse af displayet:

- ▶ Kvitter meddelelsen med "OK"-knappen **(1)** på rattet.
 - ◁ Pop-up-vinduet lukkes.
 - ◁ Statusvisningen **(3)** bibeholdes i statusvisningsfeltet i displayet.

Montering i eller ændring af bussen

Advarsel

Risiko for ulykker og personskader

som følge af funktionsfejl ved ikke godkendte reservedele og monterede komponenter.

- ▶ Brug kun originale OMNIplus komponenter.
- ▶ Montering og ombygning bør kun foretages af kvalificerede værksteder.
- ▶ Ved bestilling af originale OMNIplus reservedele skal bussens stelnummer (VIN) altid angives.
- ▶ Kontakt evt. en OMNIplus-Service-Partner.

Arbejde eller ændring af bussen, der foretages på usagkyndig måde eller med ikke godkendte dele, kan medføre funktionsfejl og bringe bussens sikre funktion i fare.

- Der kan opstå funktionsfejl i sikkerhedsrelevante systemer.
 - F. eks. i bremsesystemet.
- I netforbundne elektroniske systemer kan der forekomme funktionsfejl.

- I selve det pågældende system.
- Som følge af netforbindelsen af elektroniske systemer også i systemer, der ikke er direkte berørt.

Ikke godkendte dele kan medføre, at typegodkendelsen bliver ugyldig. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis:

- Den køretøjstype, der er anført i typegodkendelsen, ændres.
- Der kan forventes risiko for andre trafikanter.
- Emissions- eller støjværdierne ændres.

Henvisning

EvoBus påtager sig kun ansvaret for OMNIplus originaldele. EvoBus kan ikke påtage sig ansvar for dele, der i de enkelte tilfælde er godkendt af en teknisk prøvningsinstans eller en offentlig myndighed.

Både ejer og chauffør er ansvarlige for, at de lokale forskrifter overholdes ved alle

Montering i eller ændring af bussen

former for montering af udstyr, især brug af lastholdere og anhængerkoblinger.

UN-regler ved montering og ændringer

Ved montering og ændringer skal de gældende regler og standarder følges.

- UN R 10 (Elektromagnetisk kompatibilitet)
- UN R 13 (Bremses)
- UN R 14, 16, 17, 80 (Sæder, sædefastgørelser, seleforankringer og fastholdelsessystemer)
- UN R 34 (Forebyggelse af brand)
- UN R 107 (Generelle konstruktive egenskaber for busser af klasse M2 og M3)
- UN R 118 (Brændegenskaber for kabinematerialer)
- Samt andre relevante regler og standarder for komponenternes anvendelser.

EU-overensstemmelseserklæringer

EU-overensstemmelseserklæringer

Nedenstående henvisning gælder for alle bussens trådløse komponenter og for informationssystemer og kommunikationsenheder, der er integreret i bussen:

De trådløse komponenter i denne bus er i overensstemmelse med de grundlæggende krav og de øvrige relevante bestemmelser i direktiverne 2014/53/EU.

Hermed erklærer ADC Automotive Distance Control Systems GmbH, at de trådløse anlæg af typen ARS3-A og ARS4-A opfylder direktivet 2014/53/EU.

Hermed erklærer Antennentechnik ABB Bad Blankenburg GmbH, at de trådløse anlæg af typen Antenne 1, Antenne 2 og Fordeler radio opfylder direktivet 2014/53/EU.

Hermed erklærer Robert Bosch Car Multimedia GmbH, at de trådløse anlæg af typen IPPC, PX-V, CRD47, CR24, CPA2011, CPA811, CCS, CCD, CCD BT og CCC opfylder direktivet 2014/53/EU.

Hermed erklærer Continental Automotive GmbH, Siemensstr. 12, D-93055 Regens-

burg, at det trådløse anlæg af typen WFS opfylder direktivet 2014/53/EU.

Hermed erklærer Daimler AG, at det trådløse anlæg af typen CTPDIN opfylder direktivet 2014/53/EU.

Hermed erklærer Hirschmann Car Communication GmbH, Stuttgarter Strasse 45-51, D-72654 Neckartenzlingen, at de trådløse anlæg af typen Amplifier, GNSS Splitter og Antenne GNSS opfylder direktivet 2014/53/EU.

Hermed erklærer Huf Electronic Bretten GmbH, Gewerbestr. 40, D-75015 Bretten, at de trådløse anlæg af typen TS-SRE4Nd og TSSDA4X opfylder direktivet 2014/53/EU.

De fuldstændige tekster til EU-overensstemmelseserklæringen kan hentes på internetadressen: busdoc.i.daimler.com/public/rdb

Yderligere informationer fås hos alle OMNIplus-ServicePartnere.

Mærkater

Mærkater

I bussen er der placeret en række mærkater med advarsler. De tjener til at gøre Dem og andre opmærksom på forskellige risici. Disse mærkater må ikke fjernes, med mindre det udtrykkeligt står på dem.

Advarsel

Risiko for personskade som følge af ikke opdagede risici. Hvis mærkater med advarsler og sikkerhedsforskrifter fjernes eller ikke udskiftes i rette tid, kan de foreliggende risici ikke opdages.

- ▶ Mærkater må ikke fjernes.
- ▶ Manglende mærkater skal straks erstattes.

Lagrede data i bussen

Lagrede data i bussen

Et stort antal elektroniske komponenter i Deres køretøj indeholder datahukommelser. Disse datahukommelser gemmer midlertidigt eller permanent tekniske informationer om:

- Køretøjets tilstand
- Hændelser
- Fejl

Disse tekniske informationer dokumenterer generelt tilstanden for en komponent, et modul, et system eller omgivelserne. Det er f.eks.:

- Driftstilstande for systemkomponenter. Det omfatter f.eks. væske-niveauer.
- Statusmeddelelser for køretøjet og dets enkelte komponenter. Disse omfatter f.eks. hjulomdrejningstal, hastighed, retardation, tværacceleration og gaspedalstilling.

- Funktionsfejl og defekter i vigtige systemkomponenter. Det omfatter f.eks. lygter, bremses.
- Reaktionen og driftstilstande for køretøjet i specielle kørselssituationer. Det omfatter f.eks. udløsning af en airbag, aktivering af stabilitetssystemer.
- Omgivende tilstande. Det omfatter f.eks. udetemperaturen.

Disse data er udelukkende af teknisk art og kan bruges til at:

- hjælpe ved registrering og afhjælpning af fejl og mangler,
- analysere køretøjets funktioner f.eks. efter en ulykke,
- optimere køretøjets funktioner.

Der kan ikke beregnes bevægelsesprofiler for tilbagelagte strækninger på basis af disse data. Når De benytter Dem af serviceydelser, kan disse tekniske informationer udlæses fra hændelses- og fejlhukommelserne.

Serviceydelser er f.eks.:

- Reparationer
- Serviceprocesser
- Garantisager
- Kvalitetssikring

Udlæsningen foretages af medarbejdere i servicenettet (herunder fabrikanten) ved hjælp af specielle diagnoseapparater. Her kan De få yderligere informationer. Når en fejl er afhjulpnet, slettes eller overskrives informationerne i fejlhukommelsen. Under brugen af køretøjet kan der tænkes situationer, hvor tekniske data sammen med andre informationer - evt. ved inddragelse af en sagkyndig - kan være personrelaterede.

Eksempler på dette er:

- Ulykkesprotokol
- Skader på køretøjet
- Vidneudsagn

Andre ekstrafunktioner, der aftales i kontakten med kunden, tillader også overføring af bestemte køretøjsdata fra køretøjet. Det omfatter f.eks.

- Telematik-systemet Fleetboard

Betjening, eftermontering af radiotekniske systemer

Betjening, eftermontering af radiotekniske systemer

Fare

Risiko for ulykker og personskader

som følge af, at førerens opmærksomhed afledes fra trafikken. Integrerede informations- og kommunikationssystemer kræver en del af førerens opmærksomhed til betjeningen.

- ▶ Inden informations- og kommunikationssystemerne benyttes, skal man sætte sig ind i betjeningen af dem.
- ▶ Informations- og kommunikationssystemer må kun betjenes, når trafikforholdene tillader det.
- ▶ Evt. skal bussen standses under hensyn til trafikken, inden man betjener informations- og kommunikationssystemerne.
- ▶ Ved betjening af telefonen eller andet kommunikationsudstyr skal de aktuelt gældende, lovmæssige bestemmelser følges.

Et køretøj tilbagelægger ca. 14 m/s ved en hastighed på 50 km/h.

Eftermontering af komponenter

Advarsel

Risiko for ulykker og personskader

som følge af funktionsfejl ved ikke godkendte reservedele og monterede komponenter.

- ▶ Brug kun originale OMNIplus komponenter.
- ▶ Montering og ombygning bør kun foretages af kvalificerede værksteder.
- ▶ Ved bestilling af originale OMNIplus reservedele skal bussens stelnummer (VIN) altid angives.
- ▶ Kontakt evt. en OMNIplus-Service-Partner.

Ved eftermontering/ændring af komponenter eller medfølgende komponenter (f.eks. billetprinter, billetklippeautomat, destinationsdisplay osv.), der benyttes igen i nye busser, skal de tekniske krav i EF-direktiv 72/245 EØF overholdes.

Brug af en udvendig antenne

I køretøjer og i lukkede rum forøges sendestyrken fra mobile kommunikations-

enheder. Det kan medføre, at funktionen af utilstrækkeligt beskyttede enheder (f.eks. pacemakere) kan påvirkes negativt. Brugen af udvendige antenner reducerer sendestyrken og nedsætter dermed belastningen af utilstrækkeligt beskyttede enheder. Vi anbefaler at forbyde brugen af mobile kommunikationsenheder uden udvendig antenne i bussen.

Brug af oliefyr

Oliefyr

Fare

Risiko for forgiftning og forbrænding

som følge af varme komponenter i udstødningssystemet og varm udstødningsgas.

- ▶ Oliefyret må kun være i funktion i lukkede rum som f.eks. garager, hvis der er et system til udsugning af udstødningsgasser.
- ▶ Sørg for tilstrækkeligt tilførsel af frisk luft.
- ▶ Hold tilstrækkelig afstand til de varme komponenter.
- ▶ Brug om nødvendigt passende beskyttelsesbeklædning.

Fare

Brandfare som følge af varme komponenter i udstødningssystemet.

- ▶ Oliefyr skal slås fra i haller og på tankstationer.

- ▶ Parkér ikke tæt ved eller på tørt græs eller afhøstede kornmarker.
- ▶ Hold tilstrækkelig afstand til tankanlæg og parkerede køretøjer.
- ▶ Undgå områder med gasser og støv såsom gasdepoter, kul- og trælagre og lignende.
- ▶ Brug kun udsugningssystemer, der er godkendt til disse udstødnings-temperaturer.

Bussen må aldrig parkeres i lukkede rum, i nærheden af tankanlæg eller brændbare materialer, når oliefyret:

- lige har været i funktion,
 - stadig er i funktion, eller
 - skal sættes i drift via timer- eller kontaktur.
- ▶ Oliefyret skal sættes i funktion mindst gang om måneden i 10 minutter.

Omgang mit 230/400 V-systemer

Omgang mit 230/400 V-systemer

230/400 V-systemer (ekstraudstyr)

Fare

Risiko for forbrændinger og livsfare som følge af elektrisk stød og hjerte-stop.

- ▶ Berør ikke spændingsførende komponenter.
- ▶ Stik ikke fingrene ind i stikdåser, og grib ikke omkring beskadigede ledninger.
- ▶ Kontroller forlængerledninger for skader inden brugen.
- ▶ Hold væsker på afstand af alle strømførende komponenter og enheder.
- ▶ Vedligeholdelse og reparation må kun udføres af personer, der er uddannet til det.
- ▶ Overhold sikkerhedsforskrifterne for omgangen med 230/400 volt-anlæg.

Sikkerhedsoplysninger

Ved brugen af 230/400 V-systemer skal følgende sikkerhedsforskrifter overholdes:

- Alle anlæg skal kontrolleres regelmæssigt af fagfolk iht. de nationale forskrifter og bestemmelser. Især skal de monterede fejlstrømsafbrydere funktionskontrolleres regelmæssigt med kontrolknappen, f.eks. hver gang inden anlægget benyttes.
- Anlægsfabrikantens sikkerheds- og betjeningsanvisninger skal altid følges.
- Stikdåser må kun belastes med den maks. tilladte effekt. Veksleretterens totale belastning må ikke overskrides.

Ved brug af eksterne nettilslutninger skal der overholdes yderligere sikkerhedsforskrifter:

- Tilslutning må kun ske til jordforbundne net. Det er ikke tilladt at forbinde til andre tilslutningsnet, f.eks. generatorer.
- Ledninger med skader må ikke benyttes.

- 230/400 V-systemer må kun forbindes med net, der er beskyttet med et fejlstrømsrelæ. I modsat fald skal der indskydes en fejlstrømsafbryder som stikadapter.
- Kontrollér funktionen af dette fejlstrømsrelæ med kontrolknappen. Først derefter må bussens 230/400 V-system tilsluttes til netspændingen.
- Forbindelsesledningerne skal opfylde følgende krav: Maks. længde 25 meter; min. tværsnit 2,5 mm²; ubrudt beskyttelsesleder.
- Forbindelsesledningen må kun tilsluttes via den hertil beregnede tilslutningskappe, da motorens startspærre ellers ikke er aktiv.

Yderligere sikkerhedsforskrifter

Yderligere sikkerhedsforskrifter

I det følgende beskrives sikkerhedsforskrifter om førerhvilekabinen, om vinduesviskersystemet og om håndbagagehylderne.

Forrudeviskere

Forrudeviskere

Vedligeholdelsesarbejde på viskerne og viskermekanismen må kun foretages af kvalificerede personer.

M54.00-2004-71

Advarsel

Risiko for personskade som følge af utilsigtet start af viskerne. Ved arbejde på viskersystemet som rengøring og skift af viskerblade:

- ▶ Slå batterihovedafbryderen (01S01) fra.
- ▶ Ved rengøring og vedligeholdelse af viskersystemet skal intervalarmen til viskerrobotten sættes i stilling 0.
- ▶ Slå tændingen fra, og sørg for at sikre nøglen mod adgang for uvedkommende.

Bagagehylder

M68.00-0574-71

Hylderne over sæderne er kun beregnet til let håndbagage.

Advarsel

Risiko for personskade som følge af omkringflyvende genstande. Ved hurtige retningsændringer eller i tilfælde af ulykke kan genstande, der ikke er fastgjort, flyve omkring med høj hastighed som følge af de opståede kræfter.

- ▶ Tunge, hårde og skarpkantede genstande skal fastgøres omhyggeligt.

Arbejder iht. servicehæfte	26
Rengøring og pleje	27

Arbejder iht. servicehæfte

Arbejder iht. servicehæfte

Advarsel

Risiko for ulykke som følge af funktionsfejl eller svigt af systemer.

- ▶ Overhold de foreskrevne serviceintervaller.
- ▶ Pleje- og servicearbejder må kun udføres af personer med fagligt kendskab.

Henvisning

Vi anbefaler, at service- og vedligeholdelsesarbejder udføres hos en OMNIplus-ServicePartner.

Forsigtig

Materiel skade som følge af funktionsfejl eller svigt af systemer. For at sikre garantikrav:

- ▶ Overhold de foreskrevne serviceintervaller.
- ▶ Foretag arbejderne iht. servicehæftet.

Supplerende vedligeholdelsesarbejder afhængigt af driftsforholdene

Varme, ventilation, klimaanlæg

- ▶ Afhængigt af bussens anvendelse skal brugeren ud over de normale vedligeholdelsesarbejder planlægge supplerende plejearbejder, se kapitlet Vedligeholdelsesarbejder på klimaanlægget i bussen (→ Side 445).

DigitalServiceBooklet

Digital serviceraport

Dokumentationen af de foretagne servicearbejder sker i vores centrale database i Digital Service Booklet (DSB). I forbindelse med værkstedsbesøget får De også en udskrift af serviceraporten.

Servicedata for Deres køretøj er dermed dokumenteret fuldt ud, og de kan ikke gå tabt. Alle autoriserede OMNIplus-ServicePartnere kan oplyse om servicedata for Deres bus. Ud over den aktuelle serviceraport kan den komplette servicehistorik for Deres køretøj hentes til enhver tid.

Rengøring og pleje

Anvisninger om pleje og rengøring

Fare

Risiko for forgiftning som følge af forkert benyttede rengørings- og plejemidler.

- ▶ Overhold anvisningerne på rengørings- og plejemidlerne.
- ▶ Brug ikke dieselolie, normalbenzin eller superbenzin til rengøring.
- ▶ Hold altid beholdere med rengørings- og plejemidler lukket, opbevar dem korrekt, og hold dem utilgængeligt for børn.
- ▶ De lokale love og forskrifter skal følges. Overhold sikkerhedsforskrifter, ulykkesforebyggende forskrifter og miljøbeskyttelses-lovgivning. Iværksæt foranstaltninger til beskyttelse under arbejdet.
- ▶ Læs og følg brugsanvisningen til pleje- og rengøringsmidlerne.

- ▶ Følg anvisningerne om bortskaffelse af tom emballage, rengøringsklude og polervat.

Forsigtig

Materiel skade ved brug af højtryksrensere eller damprensere i form af synlige skader på materialer eller usynlige skader i strukturen. Strukturelle skader medfører svigt af materialerne på et ikke forudsigeligt senere tidspunkt. Det kan medføre, at der opstår farlige trafiksituationer.

- ▶ Der må IKKE bruges højtryksrensere og damprensere i kabinen.
- ▶ I motorrummet må strålen IKKE rettes direkte mod remstrammere og styreskiver.
- ▶ På undervognen må der IKKE benyttes højtryksrensere med rundstråledyse.
- ▶ Højtryks-sprøjtestrålen må ikke rettes direkte imod dæk, luftbælge, bremseslanger, slangeforbindelser af gummi, manchetter eller lejer for bevægelige dele samt mod elek-

triske ledninger, komponenter og tilslutninger hertil.

- ▶ Højtryks-sprøjtestrålen skal hele tiden bevæges og føres med skiftende retning over de flader, der skal rengøres.
- ▶ Der må IKKE benyttes højtryksrensere eller damprensere i området omkring akslerne (f.eks. nav, drivflanger) og på udluftningerne fra akslerne.
- ▶ Der må IKKE bruges rundstråledyser til rengøring af dæk og luftfjederbælge.
- ▶ Rengøring af kabine: Pas på, at der ikke trænger væske ned i spalter og hulrum og bliver liggende. Lad kabinen tørre fuldstændigt. Sørg for tilstrækkelig ventilation og udluftning under rengøringen.

Rengøring og pleje

Forsigtig

Materiel skade ved brug af uegnede rengøringsmidler i form af skader på komponenter som f.eks. gummislanger. Beskadigede komponenter medfører svigt af materialerne på et ikke forudsigeligt senere tidspunkt. Det kan medføre, at der opstår farlige trafiksituationer.

- ▶ Der må IKKE bruges acetone i motorrummet og på komponenter med gummi.
- ▶ Der må IKKE bruges rengøringsmidler, der indeholder klorethylen, i motorrummet.

Miljøforhold

Fare for miljøet som følge af udledning af rengørings- og plejemidler til jorden, vandmiljøet eller kloaksystemet.

- ▶ Brug kun godkendte beholdere til opbevaring.
- ▶ Ved opsamling af spildt eller udløbet væske skal De tage hensyn til Deres egen sikkerhed.

- ▶ Rester, tomme beholdere eller snavsede klude skal bortskaffes miljømæssigt korrekt.
- ▶ VI anbefaler kun at benytte gennemprøvede og godkendte plejemidler. Deres OMNIplus-ServicePartner giver gerne oplysning om godkendte plejemidler.
- ▶ Om vinteren skal bussen vaskes hyppigt for at fjerne rester af vejsalt.
- ▶ For at undgå lakskader: Fjern omgående forureninger som insekter, fuglekatter, harpiks, olie og fedt, brændstof og tjæresprøjt med godkendte rengøringsmidler.
- ▶ For at undgå rust: Rens straks skader i lakken som følge af stenslag og få dem udbedret professionelt.

Pleje- og rengøringsvejledning

En komplet vejledning om pleje og rengøring findes på internettet under: <https://busdoc.i.daimler.com/public/pa/>.

Henvisning

Yderligere informationer fås hos enhver OMNIplus-ServicePartner.

Tilkørselsanvisninger	30
Inden kørslen påbegyndes, dagligt	31
Inden kørslen påbegyndes, ugentligt	32
Start, kørsel, stop	33
Driftsmidler, brændstoffer og additiver, tankning	38
Dieselpartikelfilter (DPF)	44
Katalysator-beskyttelsesfunktion	52

Tilkørselsanvisninger

Tilkørselsanvisninger

Forsigtig

Tingskader som følge af for høj belastning af motor og drivline i løbet af de første 5000 km. Korrekt tilkørsel er afgørende for de fremtidige præstationer og levetiden.

- ▶ Varier motorens omdrejningstal og hastigheden. Kør IKKE med konstant motoromdrejningstal hhv. hastighed over lange strækninger.
- ▶ Forøg gradvist belastningen af bussen.
- ▶ De første 2000 km må der kun køres op til $\frac{3}{4}$ af motorens maksimale omdrejningstal, og der skal skiftes tidligt op i gear.

Tilkør undervogn og drivline med skiftende belastning.

Henvisning

Behandlingen af undervogn og drivline i den nye bus over de første 5000 km er afgørende for dens fremtidige præstationer og levetid.

- ▶ Nye dæk har først deres fulde vejgreb, når de er tilkørt (følge fabrikanstens anvisninger).
- ▶ Slid bremserne til ved beherskede opbremsninger. For tidlige kraftige opbremsninger, som ved katastrofeopbremsning, kan medføre skader på bremseskiverne.

Inden kørslen påbegyndes, dagligt

Dagligt eftersyn

Kontrollerne må kun foretages af personer, som er fortrolige med aktiviteterne og de nødvendige foranstaltninger.

- ▶ Kontroller sprinklevæskestanden, se „Sprinklerbeholder" i kapitel „Oversigt" (→ Side 100).
- ▶ Kontroller sprinklersystemets og viskernes funktion.
- ▶ Kontroller brændstofmængden til motor og oliefyr (ekstraudstyr).
- ▶ Kontroller AdBlue®-mængden til BlueTec®-udstødningsrensesystemet.
- ▶ Kontroller det elektriske anlæg, især forlygter, blinklys, baglygter, stoplygter og nummerpladebelysning.

Henvisning

Under visse vejr- og driftsforhold kan der dannes dug på indersiden af lygterne, når bussen holder stille. Det er ikke et tegn på fejl eller mangler. Under kørslen forsvinder duggen hurtigt af sig selv via udluftningsåbningerne i lygterne.

- ▶ Kontroller, at de udvendige lemme er låst, se „Oversigt over udvendige lemme" i kapitel „Oversigt" (→ Side 103).
- ▶ Kontroller nødudgangene.
- ▶ Sæt førerkortet i.
- ▶ Kontroller, at nødudstyr er tilgængeligt og fuldstændigt, f.eks. forbindsskabe, ildslukker, advarselstrekant, nødhammer til sideruder, donkraft.
- ▶ Kontrollér det indvendige bakspejls og sidespejlenes indstilling, rengør spejlene, kontrollér spejlvarmens funktion.
- ▶ Kontroller dæktryk og dækkenes tilstand, også reservehjulet (ekstraudstyr). Foreskrevet dæktryk, se kapitlet "Hjul, dæk: Dæktryk" (→ Side 394). Kontrollér, at hjulmøtrikker og hjulkapsler er korrekt fastspændt.
- ▶ Hjul og tilhørende dele (fælge, hjulkapsler, hjulbolte og -møtrikker) skal kontrolleres for korrekt montering og skader. Beskadigede dele skal udskiftes.

Inden kørslen påbegyndes, dagligt

M40_00-0115-71

- ▶ Kontrollér alle hjulnavene (1) indefra og udefra for utæthed (visuel kontrol).
- ▶ Utætheder skal hurtigst muligt afhjælpes af en OMNIplus-ServicePartner.

Inden kørslen påbegyndes, ugentligt

Inden kørslen påbegyndes, ugentligt

Ugentlige foranstaltninger

Kontrollerne må kun foretages af personer, som er fortrolige med aktiviteterne og de nødvendige foranstaltninger.

- ▶ Kontrollér kølevæskestand i motor og varmesystem, se kapitlet "Kontrol af kølevæskestanden i motoren og varmesystemet" (→ Side 375).
- ▶ Hvis der er suppleret med kølevæske, skal koncentrationen af korrosions-/frostbeskyttelsesmiddel kontrolleres.
- ▶ Kontrollér, at samtlige drivremme er spændt korrekt.
- ▶ Kontrollér, at motor, gearkasse, drivaksel, styretøj, køle- og varmesystem er tætte (visuel kontrol).
- ▶ Kontroller væskestanden i startbatterierne (kun modeller med bly-syre-batterier).
- ▶ Hvis monteret: Kontrollér sikkerheds-selerne (selelås). Kontroller selegjordene visuelt for skader.

Start, kørsel, stop

Start af motoren

Fare**Risiko for forgiftning og forbrænding**

som følge af varme komponenter i udstødningssystemet og varm udstødningsgas.

- ▶ Motor og oliefyr må kun være i funktion i lukkede rum, som f.eks. garager, når der findes udsugning for udstødningsgas.
- ▶ Sørg for tilstrækkelig tilførsel af frisk luft.
- ▶ Hold tilstrækkelig afstand til de varme komponenter.
- ▶ Brug om nødvendigt passende beskyttelsesbeklædning.

Betingelser for start af motoren

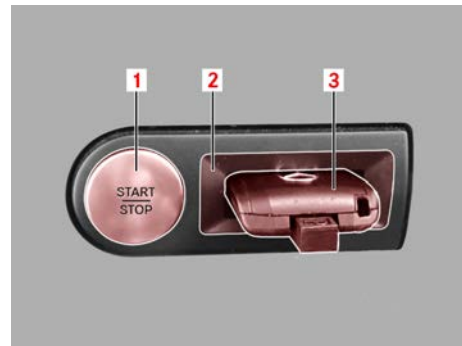
- Parkeringsbremsen er aktiveret.
- Gearkassen i frigear
- Brug en godkendt nøgle. Kun disse nøgler accepteres af den standardmonterede startspærre.

- Hvis bussen er udstyret med en alkolås, skal den frigøres (følg fabrikantens anvisninger).

- ▶ Hvis der er fejl på alkolåsen, oplåses den plomberede afbryder.

- ▶ Ved udetemperaturer under -20 °C skal motoren forvarmes med oliefyret inden start. Følg „Sikkerhedsoplysninger for varme, ventilation, klimaanlæg“ (→ Side 278).

Start

M54.00-2594-71

- ▶ Stik tændingsnøglen (2) ind i skakten (3) med logoet opfejer.
- ▶ Tryk start-stop-knappen (1) ind til første hak (mærkbar modstand).
 - ◁ Tændingen er slået til i "Trin 1".
 - ◁ Der foretages et automatisk systemtjek: Kontrollamperne kontrolleres, viserne slår ud.
- ▶ Tryk start-stop-knappen (1) ind igen til første hak (mærkbar modstand).
 - ◁ Tændingen er slået til i "Trin 2".

Start, kørsel, stop

- ◁ Det fulde funktionsomfang ved stoppet motor er aktiveret, som f.eks. at forlygterne kan tændes.

Henvisning

Motoren kan startes allerede, når tændingen er slået til i "Trin 1".

- ▶ Når systemtjekket er afsluttet, trykkes start-stop-knappen (1) helt ind.
- ◁ Motoren starter.

Henvisning

Det anbefales altid at medføre en godkendt reservenøgle til bussen til brug i nødstilfælde.

- ▶ Når motoren er startet, slippes start-stop-knappen igen.
- ◁ Motoren er startet.
- ▽ Hvis motoren ikke starter, og kørecomputeren viser meddelelsen "Die Wegfahrsperre wurde nicht deaktiviert" (Startspærren blev ikke deaktiveret):
 - ▶ Brug en anden, godkendt nøgle.

- ▽ Hvis motoren ikke starter, og kørecomputeren ikke viser en meddelelse:
 - ▶ Hold start-stop-knappen helt inde til anslag, starteren tørner uafbrudt i 40 sekunder.
 - ▶ Hold en pause på 3 minutter senest efter 3 forgæves start-forsøg.
- ▶ Start motoren med start-stop-knappen.

- ▽ Hvis motoren starter, og symbolet "Olietryk for lavt" vises i kørecomputeren:
 - ▶ Stop straks motoren. Kontrol af motorens oliestand med oliepind (ekstraudstyr) (→ Side 372)

Kørsel**Advarsel**

Risiko for ulykke som følge af svigt af funktioner, der understøtter førerens sikre kontrol over bussen, som f.eks. servostyringen eller bremsereguleringen.

- ▶ Motoren må IKKE stoppes under kørslen.
- ▶ Tændingen må IKKE slås fra under kørslen.
- ▶ Tag IKKE tændingsnøglen ud under kørslen.

Foranstaltninger

- ▶ Hvis motoren går i stå, eller tændingen slås fra, skal bussen bringes sikkert til standsning.
- ▶ Betjen fortsat bremse og styretøj med fuld kraftindsats.

Forudsætninger for igangsætning:

- Trykluftbeholderen er fyldt: Meddelelsen i displayet forsvinder, eller bjælken bliver hvid.

- Olietryk er opbygget: Meddelelsen i displayet forsvinder, eller visningsinstrumentet viser arbejdstryk.
- Alle døre er oplåste og lukkede.
- Håndbagage og anden bagage tilhørende fører, rejseleder og passagerer er stuvet sikkert af vejen.
- Fører, rejseleder og passagerer sidder og er evt. fastspændte. I rutetrafik: Passagerne har tilstrækkeligt godt greb i stropper eller bøjler.

Igangsætning

Henvisning

Når hastigheden overstiger 3 km/h, lukkes dørene automatisk.

Busser med GO 250-8 gearkasse

Bussen har en krybefunktion. Hvis første eller andet gear vælges, ruller bussen automatisk, når driftsbremsen deaktiveres, og kører videre med tomgangsomdrejningstal.

Fare

Risiko for ulykke som følge af, at bussen ruller ukontrolleret frem eller tilbage. Hvis motorens omdrejningstal falder til under det kritiske område, åbner elektronikken den automatiske kobling. Krybefunktionen afbrydes, så bussen ruller frem eller tilbage (alt efter vejens hældning).

- ▶ Hold motoromdrejningstallet over 600 o/min.
- ▶ Brug driftsbremsen til at bremse med. Slip først bremsen, når parkeringsbremsen sikrer bussen, eller øg omdrejningstallet tilstrækkeligt med gaspedalen, til at bussen ruller igen.
- ▶ Træd på bremsepedalen, sæt i gear, og slip langsomt bremsepedalen.
 - ◁ Bussen ruller.

'Stop and go' med GO 250-8 gearkassen

I 'stop and go'-trafik kan rullehastigheden reduceres, ved at man skifter manuelt til 1. gear. Desuden kan rulningen bremses ned med bremsepedalen.

Det er mest skånsomt for koblingen, når bussen ruller med motoren ved tomgangsomdrejningstal, uden at der trædes på bremsepedalen.

- ▶ Hvis rullehastigheden skal reduceres: Træd så vidt muligt bremsepedalerne mere end 10 % af pedalvandringen ned.
 - ◁ Koblingen åbner helt og glider ikke. Derved reduceres belastningen og sliddet på koblingen væsentligt.
 - ▽ Når displayet viser en grå meddelelse om forøget belastning af koblingen:
 - ▶ Reducer belastningen ved at vælge et lavere gear eller en kraftigere brug af bremsepedalen (pedalvandring mere end 10 %).

Start, kørsel, stop

Henvisning

Hvis belastningen fortsætter, vises en gul advarselsmeddelelse, og krybefunktionen deaktiveres automatisk. Dermed udelukkes en overbelastning som følge af krybefunktionen.

Bakning

Hvis bussen er udstyret med et bakkamera, viser dette et begrænset område bag bussen. Bakkameraet erstatter hverken opmærksom og ansvarsbevidst manøvrering eller vejledning fra en anden person.

- ▶ Hold kameraet rent, og tør det af i vådt føre.
 - ▽ Hvis kameraet viser et ufuldstændigt eller slet intet billede:
 - ▶ Rengør kameraet, og kontroller funktionen.
 - ▶ Hvis kameraet er tildækket af påbygningsdele, bagklappen er åben, bagenden er beskadiget, eller lysforholdene er utilstrækkelige, må bakning

kun ske med hjælp fra en anden person.

Kørsel

Foretag en bremsetest, inden kørslen påbegyndes. Denne skal så vidt muligt foretages uden passagerer og under hensyn til trafikforholdene.

Hvis bussen ikke er fuldstændig tilkørt, skal tilkørselsanvisningerne følges.

- ▶ Kør kun i det midterste omdrejningsområde, mens motoren stadig er kold. Hold øje med omdrejningstælleren. Bring hurtigt motoren op på driftstemperatur.
- ▶ Når den har nået sin driftstemperatur på mindst 70 °C, kan den fulde motoreffekt udnyttes. Hvis denne ikke opnås som følge af lav udetemperatur, kan oliefyret slås til som supplement (hvis monteret).
- ▶ Hold driftstemperaturen i området 70 - 105 °C. Ved motorer af typerne 470/471 ligger den øverste værdi på 110 °C.
- ▶ Kør økonomisk, og bliv hele tiden under det røde omdrejningsområde.

Stop af motoren

Forudsætninger for standsning af motoren

- Motoren skal efter en kraftig belastning (f.eks. bjergkørsel) køre i tomgang i yderligere ca. 2 minutter for at afkøle turboladeren.

Henvisning

Placer bussen, så der er tilstrækkelig plads til at åbne motorrum- eller batterilemmen.

- Ved valg af placering er der taget hensyn til, at oliefyret evt. stadig kan blive aktiveret eller har være i brug kort tid forinden.
- ▶ Følg sikkerhedsanvisningerne for oliefyret (→ Side 278).

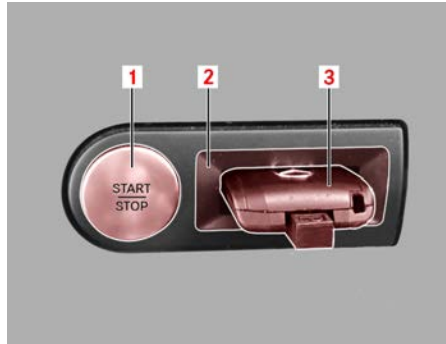
Stop

Fare

Brandfare som følge af varme komponenter i udstødningssystemet.

- ▶ Oliefyr skal slås fra i haller og på tankstationer.
- ▶ Parkér ikke tæt ved eller på tørt græs eller afhøstede kornmarker.
- ▶ Hold tilstrækkelig afstand til tankanlæg og parkerede køretøjer.
- ▶ Undgå områder med gasser og støv såsom gasdepoter, kul- og trælagre og lignende.
- ▶ Brug kun udsugningssystemer, der er godkendt til disse udstødnings-temperaturer.

M54.00-2594-71

- ▶ Sæt gearkassen i frigear.
- ▶ Aktivér parkeringsbremsen.
- ▶ Tryk på start-stop-knappen (1).
 - ◁ Motoren standser.
- ▶ Tag nøglen ud, eller tryk flere gange start-stop-knappen.
 - ◁ Tændingen er slået fra.

Driftsmidler, brændstoffer og additiver, tankning

Driftsmidler, brændstoffer og additiver, tankning

Forbrugsstoffer

Komponenter og forbrugsstoffer skal være afstemt til hinanden. Derfor må der kun bruges mærker, der er godkendt af EvoBus.

Ved forbrugsstoffer forstås:

- Brændstoffer
- Smøremidler, f.eks. motorolier, gearolier, fedt
- Kølevæske
- Bremsevæske
- etc.

Informationer om forbrugsstoffer findes på internettet under: busdoc.i.daimler.com/public/.

Det er ikke nødvendigt at bruge olietil-sætningsmidler. Ved anvendelse af olietil-sætninger kan retten til fremsættelse af garantikrav blive begrænset.

- ▶ Følg sikkerhedsforskrifter og advarsler om sikker omgang med brændstof og additiver (→ Side 38).

Sikkerhedsforskrifter for brændstof og additiver

Omgang med brændstof og additiver

Fare

Risiko for forgiftning som følge af kontakt med sundhedsskadelige forbrugsstoffer via slimhinder eller ved hudkontakt.

- ▶ Bær beskyttelseshandsker og evt. andet beskyttelsesudstyr.
- ▶ Beskyt tøj, hud, øjne og slimhinder mod kontakt.
- ▶ Sørg for, at dampe ikke indåndes.
- ▶ Hold børn på afstand.

Foranstaltninger

- ▶ Vask huden grundigt med vand og sæbe.
- ▶ Skyl øjnene med rigeligt vand.
- ▶ Ved indtagelse kontaktes læge.
- ▶ Skift tils mudset tøj.

Advarsel

For brand og eksplosion som følge af frisatte brændbare dampe.

- ▶ Tillad ikke åben ild, flammer eller gnistdannelse i umiddelbar nærhed.
- ▶ Holdes væk fra varme komponenter som f.eks. udstødningssystemet.
- ▶ Slå tændingen og oliefyret fra.

Forsigtig

Materiel skade som følge af forkerte forbrugsstoffer eller brændstoffer. Driftsmidler og brændstoffer, der ikke opfylder normerne, beskadiger motoren eller udstødningssystemet permanent.

- ▶ Brug dieselolie, der opfylder standarden DIN EN 590 fra 2010 med maks. 0,001 vægt-% svovl.
- ▶ Brug AdBlue®, der opfylder DIN 70070 og ISO 22241.
- ▶ Hæld ikke spildt brændstof eller forbrugsstof tilbage i tanken, men bortskaf det miljømæssigt korrekt.
- ▶ Tilsæt IKKE additiver til brændstof eller forbrugsstoffer.

Driftsmidler, brændstoffer og additiver, tankning

- Tilsæt IKKE flydeforbedrende midler.

Henvisning

Brugen af NExBTL iht. prEN 15940 er tilladt ved busser med motorer fra Euro VI under følgende betingelser:

- Til oliefyret kræves forvarmning af brændstoffet ved temperaturer under 1 °C.
- Til oliefyret kræves filtervarme ved temperaturer under 1 °C.
- Oliefyret skal tages i drift mindst hver 4. uge, også i den varme årstid.
- For oliefyret er det nødvendigt at udskifte brændstofpumpen, brændstoffledningerne og filtrets pakninger hvert 4. år.
- Brug af for gammelt brændstof skal forhindres.

Vinterbrændstof med funktionssikkerhed ned til -20 °C er allerede mættet med tilsætningsstoffer. Højere koncentrationer forbedrer ikke kuldeegenskaberne yderligere, men udgør en trussel mod motorens funktion.

Miljøforhold

Fare for miljøet ved forurening af jord, vandmiljø eller kloaksystem med brændstof eller forbrugsstoffer.

- Brug kun godkendte beholdere til opbevaring.
- Ved opsamling af spildt eller udløbet væske skal De tage hensyn til Deres egen sikkerhed.
- Rester, tomme beholdere eller snavsede klude skal bortskaffes miljø-mæssigt korrekt.

Følgende brændstoftyper er forbudt at benytte, da de kan beskadige motoren og udstødningsrensesystemet:

- Marine-diesel
- Fyringsolie
- Biodiesel
- Svovlholdigt brændstof med mere end 0,001 vægt.-% svovl
- Flydeforbedrende midler som f.eks. petroleum eller benzin

AdBlue®

AdBlue® er biologisk nedbrydeligt og er ikke et farligt stof i henhold til de tyske bestemmelser om farlige stoffer.

Advarsel

Risiko for personskade som følge af varm AdBlue® under tryk i rørene eller ved irritation efter kontakt med hud eller slimhinder.

- Udfør ikke arbejde på AdBlue®-rørsystemet. Lad kun kvalificerede personer udføre dette.
- Brug handsker ved omgang med AdBlue®, og undgå at få stoffet i øjnene eller på huden.
- Undgå at indånde ammoniakdampe fra AdBlue®.

Foranstaltninger

- Ved hud- og øjenkontakt skylles med rigelige mængder rent vand, og forurennet tøj skiftes.

Ved opvarmning, f.eks. som følge af so-lopvarmning, til mere end 50 °C kan der dannes ammoniakdampe i AdBlue®-tan-

Driftsmidler, brændstoffer og additiver, tankning

ken, hvilket virker irriterende på slimhinder og øjne.

Forsigtig

Materiel skade som følge af uegnede beholdere til opbevaring. De kan afgive stoffer til AdBlue®, hvilket kan beskadige udstødningsrensesystemet og medføre bortfald af garantien. Anvend beholdere af:

- ▶ Polypropylen, polyethylen (PP, PE).
- ▶ Anvend højlegeret CrNi- eller Mo-CrNi-stål iht. DIN EN 10088-1/2/3.
- ▶ Når AdBlue®-tankens dæksel åbnes, skal man holde afstand og undgå at indånde de udstømmende dampe direkte.
- ▶ Ved kontakt med overflader, der er lakerede eller af aluminium, skal AdBlue® omgående skylles af med rigelige mængder vand.
- ▶ Brug IKKE beholdere af aluminium, kobber eller kobberholdige legeringer.
- ▶ Brug IKKE beholdere af ulegeret eller galvaniseret stål.

AdBlue® er en konstruktiv del af udstødningsrensesystemet og en del af bussens godkendelse til kørsel i trafikken.

- ▶ Kontrollér jævnligt AdBlue®-niveauet, og efterfyld ved behov; drift uden AdBlue® er ikke tilladt.

Hvis bussen kører uden AdBlue®:

- bortfalder typegodkendelsen,
- bliver skattemæssige aspekter i forbindelse med erhverv og drift ugyldige,
- kan der i nogle lande være tale om et strafbart forhold.

Påfyldning af dieselolie**Brændstoftankenets opbygning**

På denne bus er brændstoftåfyldningen placeret i venstre side.

Henvisning

Hvis der vises en gulmeddelelse i displayet (brændstofmængde kun 10% eller mindre), bør bussen parkeres med forenden opad på skrånende vej.

- ▶ Følg sikkerhedsforskrifterne for håndtering af brændstof og forbrugsstoffer. (→ Side 38)

Forudsætning for brændstoftåfyldning:

- Bussen er parkeret og står plant.
- Motoren og oliefyret er slået fra.
- Brug handsker.

Tankning

- ▶ Vælg dieselolie svarende til de forventede vejrforhold. Påfyld vinterdiesel ved kørsel under vinterforhold.
- ▶ Ved brændstoftåfyldning skal man altid holde pistolen i hånden og holde øje med den.
- ▶ Pas på, at der ikke drypper væske, når pistolen tages ud.
- ▶ Luk alle tankdæksler fast igen.

Driftsmidler, brændstoffer og additiver, tankning

Specifikation for brændstof

M00.00-0685-71

Brændstoffer iht. specifikationen EN 590 kan indeholde op til 7 vol.-% biodiesel og er mærket **B7**.

Busser, som også er godkendt til denne brændstofs specifikation, har en mærkat (se fig.) i tankklappen.

Tankstanderen og tappeventilen er mærkede med **B7**.

- Vær opmærksom på korrekt brændstofs specifikation.

Driftsforstyrrelser som følge af uegnet brændstof

I særligt kolde perioder eller ved brug af brændstof med utilstrækkelige kuldeegenskaber kan der blive udskilt paraffin. Dette vil f.eks. begrænse brændstoffiltrets funktion.

- Tilsætning af flydeforbedrende midler mod allerede eksisterende paraffinudskillelser er virkningsløs.

Hvis der er anvendt dieselolie med et højt vandindhold, kan brændstoffiltret fryse til, når kulden sætter ind.

Der må aldrig tilsættes benzin; det udgør en risiko som følge af en øget eksplosions- og brandfare i motoren.

- Følg sikkerhedsforskrifterne for håndtering af brændstof og forbrugsstof. (→ Side 38)

Ved paraffinudskillelse i brændstofsyste- met skal dette varmes op i sin helhed.

- Det gøres ved at lade bussen stå i længere tid i en varm hal.
- Åbn bussens lemme (motorrum) for at forbedre luftcirkulationen.

- Om nødvendigt skal brændstoffiltret skiftes.

Tankning af AdBlue®

BlueTec® udstødningsrensesystem

BlueTec® udstødningsrensesystemet består hovedsageligt af tank, katalysator og AdBlue® doseringssystem. Det overvåges elektronisk.

I kraft af tilsætningen af AdBlue® og katalysatoren, der er integreret i lyddæmpe- ren, omdannes skadelige stoffer i udstø- ningsgassen til miljøvenlige stoffer.

AdBlue® er en ubrændbar, farveløs og lugtfri samt vandopløselig væske. Den fryser under ca. -11 °C; derfor er bussen udstyret med en forvarmeanordning til vinterbrug.

- AdBlue® må ikke fortyndes med vand eller additiver. Det beskadiger ud- stødningsrensesystemet, og garantien bortfalder.
- Følg sikkerhedsforskrifterne for hånd- tering af brændstof og forbrugsstof- fer. (→ Side 38)

Driftsmidler, brændstoffer og additiver, tankning

Tankning

M49.00-0026-71

Illustrationen viser påfyldningsåbningen (1) til AdBlue®-tanken.

Forbruget af AdBlue® er mellem 3 og 5 % af forbruget af dieselolie. Niveaulet af AdBlue® kan aflæses på displayet.

- Hvis niveauet falder under 10 %, vises en gulmeddelelse (→ Side 42) i displayet.
- ▶ Åbn påfyldningsåbningen (1) på AdBlue® tanken.
- ▶ Ved tankning skal man holde pistolen fast og hele tiden holde øje med tankningen eller fylde tanken fra en dunk.

- ▶ Pas på, at der ikke drypper væske, når pistolen tages ud.
- ▶ Luk tankdækslet.
- ▶ Bortskaf emballage miljømæssigt korrekt.

På offentlige tankstationer anvendes en større diameter til tappestolene til dieselbrændstof, så man undgår fejltankning. Ved påfyldning fra andre kilder (f.eks. dunke) skal man være påpasselig med at undgå fejltankning.

På offentlige tankstationer anvendes en magnettransducer i tankens påfyldningsstuds til tappestolene til AdBlue®. Da dieseltanken ikke indeholder en magnettransducer, er fejltankning med AdBlue® udelukket.

Advarselsmeddelelser om AdBlue®-niveau

Advarselsmeddelelse trin 1

M47.00-0143-71

Visning af AdBlue®-niveau (5).

Fra et niveau på 10 % og mindre vises en gul-meddelelse "AdBlue®-Reserve" (1) i displayet.

Når føreren kvitterer gul-meddelelsen med OK-knappen (2) på rattet,

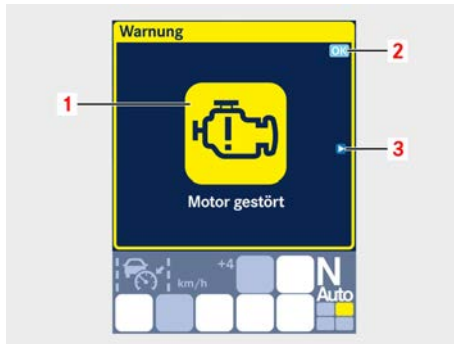
- skifter symbolet (6) til gul for at påminde om tankning,
- forsvinder gul-meddelelsen (1),

Driftsmidler, brændstoffer og additiver, tankning

- lyser den gule advarselsslampe (4) i displayet fortsat som påmindelse.

Når der tankes, slukkes advarselsslampen (4), og symbolet (6) skifter farve.

Advarselssmeddelelse trin 2

M47.00-0144-71

Hvis der ikke er blevet tanket efter trin 1, og AdBlue®-tanken er tom, vises der en gul-meddelelse "Motor gestört" (Motor fejl) (1) i displayet.

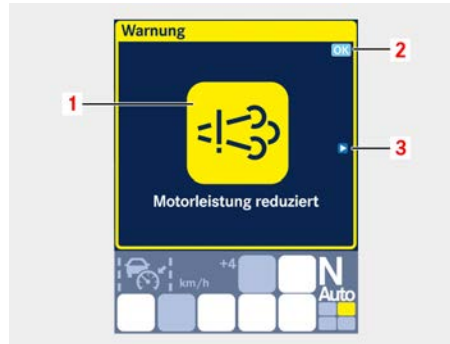
Når føreren kvitterer gul-meddelelsen med OK-knappen (2) på rattet,

- forsvinder gul-meddelelsen (1),

- lyser den gule advarselsslampe (4) i displayet fortsat som påmindelse,
- er symbolet (6) fortsat gult for at påminde om tankning.

Når der tankes, slukkes advarselsslampen (4), og symbolet (6) skifter farve.

Advarselssmeddelelse trin 3

M47.00-0145-71

Hvis der ikke blev tanket efter advarselstrin 2, og AdBlue®-tanken fortsat er tom, vises der en gul-meddelelse "Motorleistung reduziert" (Motorydelse reduceret) (1) i displayet.

Når føreren kvitterer gul-meddelelsen med OK-knappen (2) på rattet,

- forsvinder gul-meddelelsen (1),
- lyser den gule advarselsslampe (4) i displayet fortsat som påmindelse,
- er symbolet (6) fortsat gult for at påminde om tankning,
- reduceres motorydelsen.

Når der tankes, slukkes advarselsslampen (4), symbolet (6) skifter farve, og den fyldte motorydelse er til rådighed.

Henvisning

Hvis bussen er i drift uden AdBlue®, bliver typegodkendelsen ugyldig. Se herom i "Sikkerhedsforskrifter for brændstof og additiver".

Dieselpartikelfilter (DPF)

Dieselpartikelfilter (DPF)

Sikkerhedsforskrifter for regenerering af dieselpartikelfilter

Standstning eller parkering af bussen

Fare

Brandfare som følge af varme komponenter i udstødningssystemet.

- ▶ Oliefyr skal slås fra i haller og på tankstationer.
- ▶ Parkér ikke tæt ved eller på tørt græs eller afhøstede kornmarker.
- ▶ Hold tilstrækkelig afstand til tankanlæg og parkerede køretøjer.
- ▶ Undgå områder med gasser og støv såsom gasdepoter, kul- og trælagre og lignende.
- ▶ Brug kun udsugningssystemer, der er godkendt til disse udstødnings-temperaturer.

Fare

Risiko for forgiftning og forbrænding som følge af varme komponenter i udstødningssystemet og varm udstødningsgas.

- ▶ Motor og olieforbrænding må kun være i funktion i lukkede rum, som f.eks. garager, når der findes udsugning for udstødningsgas.
- ▶ Sørg for tilstrækkelig tilførsel af frisk luft.
- ▶ Hold tilstrækkelig afstand til de varme komponenter.
- ▶ Brug om nødvendigt passende beskyttelsesbeklædning.

Under regenerering bliver udstødningssystemet meget varmt.

Vær opmærksom på de omgivende forhold, når bussen parkeres,

- hvis der lige er blevet gennemført en automatisk regenerering,
- hvis der skal startes en manuel regenerering.

- ▶ Ved indkørsel i et risikoområde, hvor f.eks. høje temperaturer på udstødningsgassen skal undgås, skal den automatiske regenerering afbrydes eller blokeres. Se også Afbrydelse eller blokering af regenereringen (→ Side 47).

Dieselpartikelfilter (DPF)

Funktion

Dieselpartikelfiltret er indbygget i udstødningssystemet. Det filtrerer sodpartiklerne fra den varme udstødningsgas. I tidens løb vil filtret gradvist blive tilstoppet med sodpartikler og bevirke et modtryk i udstødningssystemet.

Filtret befris for sodpartiklerne ved en forøgelse af udstødningstemperaturen. Dette skal ske regelmæssigt, da der i modsat fald er risiko for effekttab og motorskade.

Automatisk regenerering

Kørecomputeren overvåger dieselpartikelfiltrets tilstand og advarer med en gulmeddelelse om en forøget belastningsgrad.

Dieselpartikelfilter (DPF)

Ved behov starter den automatiske rensning for regenerering af dieselpartikelfiltret. Det kræver højere motoromdrejningstal samt en tilstrækkelig driftstemperatur i motoren. Disse forudsætninger opfyldes sædvanligvis ved normal kørsel f.eks. på motorvej eller ved regionaltrafik. Starten af den automatiske regenerering kan understøttes positivt gennem køremåden ved en tilpasning af belastningsprofilen.

Under regenerering er udstødningsgassens temperatur højere end normalt, således at også udstødningssystemet og det bageste afgangsrør bliver meget varme.

Manuel regenerering

Hvis bussen i overvejende grad benyttes til korte ture eller drift med lavere belastning, foreligger forudsætningerne for den automatiske regenerering ikke. Kørecomputeren viser gul-meddelelsen med en besked om, at der skal indledes en manuel regenerering (ved stilstand).

Ved manuel regenerering hæver kørecomputeren motorens tomgangsomedrejningstal ved stilstand for at opnå den nødven-

dige udstødningstemperatur for at gennemføre rensningen. Varigheden afhænger af temperaturen i udstødningssystemet og er mellem 30 og højst 60 minutter.

Automatisk DPF-regenerering

Forudsætninger

- Tilstrækkelige driftsbetingelser som f.eks. motorolie- eller udstødnings-temperatur.
- Fejlfri funktion af systemerne som f.eks. AdBlue®.
- Motoren er i gang, og bussen kører.
- Gearkasse under belastning, ikke i tomgang.
- Der er IKKE en aktiv manuel blokering af regenereringen.

Føreren skal sikre, at omgivelserne er egnede til regenerationscyklussen. Ved kørsel i omgivelser, hvor højere udstødningstemperaturer ikke kan opnås,

- skal den automatiske regenerering (→ Side 47) blokeres eller afbrydes.

- Følg sikkerhedsforskrifterne for dieselpartikelfiltret (→ Side 44).

Udførelse

Den automatiske regenerering startes af kørecomputeren.

- Under regenerering skal kørslen fortsættes med normal motorbelastning.

- ◁ Den grønne kontrollampe „Dieselpartikelfilter“ i instrumentgruppen lyser.

Slut

Når den automatiske regenerering er afsluttet,

- slukker den grønne kontrollampe „Dieselpartikelfilter“ i instrumentgruppen.

Dieselpartikelfilter (DPF)

Manuel DPF-regenerering

Forudsætninger:

- Tilstrækkelige driftsbetingelser som f.eks. motorolie- eller udstødnings-temperatur.
- Fejlfri funktion af systemerne som f.eks. AdBlue®.
- Motoren kører i tomgang.
- Parkeringsbremsen er aktiveret.
- Gearkassen er i frigear (N).
- Gul-meddelelse i displayet angiver kritisk belastningsgrad for filtret.
- Der er IKKE en aktiv manuel blokering af regenereringen.

Føreren skal sørge for,

- at bussen er parkeret sikkert og holder tilstrækkelig afstand til:
 - fodgængere,
 - andre køretøjer,
 - letantændelige genstande og tørt underlag.
- at der er tilstrækkelig ventilation, når motoren er i gang.

Henvisning

Hvis der skal udføres en manuel regenerering ved lave udetemperaturer, skal denne startes umiddelbart efter kørslens afslutning.

Ved lave udetemperaturer kan det ved kold motor være længe, før forudsætningerne for at starte en regenerering er til stede. Hvis AdBlue® er frosset, kan optøningstiden være op til 60 minutter.

- Følg sikkerhedsforskrifterne for dieselpartikelfiltret (→ Side 44).

Udførelse

M54.00-2232-71

- Tryk på kontakten (1) i 3 sekunder.

- ◁ Regenereringen af dieselpartikelfiltret startes.
- ◁ Den grønne kontrollampe „Dieselpartikelfilter" i instrumentgruppen lyser.
- ◁ Kørecomputeren hæver motoromdrejningstallet.

Dieselpartikelfilter (DPF)

Slut

Når den manuelle regenerering er afsluttet,

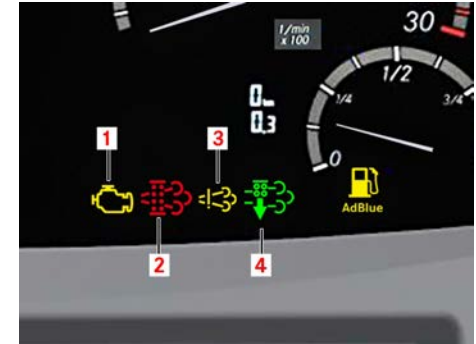
- slukker den grønne kontrollampe „Dieselpartikelfilter“ i instrumentgruppen.
- falder motorens omdrejningstal til det normale tomgangsomdrejningstal.

Afbrydelse/blokering af DPF-regenerering**Afbrydelse af manuel regenerering**

M54.00-2233-71

Afbrydelse finder sted ved en af følgende hændelser:

- ▶ Et tryk på knappen **(1)** (lysdioden lyser). Vigtigt: Blokeringen forbliver aktiv, se "Blokering".
- ▶ Parkeringsbremsen deaktiveres.

M54.00-2506-71

- ▶ Gearkassen skiftes bort fra frigear, N.
 - ◁ Den grønne kontrollampe „Dieselpartikelfilter“ **(4)** i instrumentgruppen slukker.
 - ◁ Motoromdrejningstallet falder til normalt tomgangsomdrejningstal.

Dieselpartikelfilter (DPF)

Afbrydelse af automatisk regenerering

M54.00-2233-71

Afbrydelse finder sted ved en af følgende hændelser:

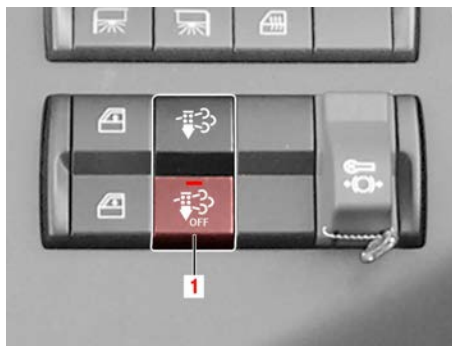
- ▶ Tryk på knappen **(1)** (lysdioden lyser). Vigtigt: Blokeringen forbliver aktiv, se "Blokering".
- ▶ Motoren standses.
- ▶ Relevante systemparametre foreligger ikke længere.
 - ◁ Den grønne kontrollampe „Dieselpartikelfilter“ **(4)** i instrumentgruppen slukker.

Henvisning

Kørecomputeren starter regenereringen igen, når forudsætningerne igen er opfyldt.

Blokering af automatisk regenerering

M54.00-2233-71

Et tryk på knappen **(1)** (lysdioden lyser):

- Forhindrer start af automatisk regenerering.
- Afbryder igangværende automatisk regenerering.
- Forhindrer start af manuel regenerering.

- Forbliver aktiv også efter næste start af motoren.

Forsigtig

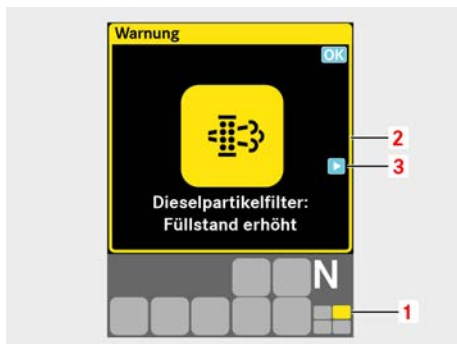
Materiel skade som følge af manuel blokering af regenereringen ud over det oprindeligt nødvendige tidsrum.

- ▶ Tillad automatisk regenerering, eller start manuel regenerering.
- ▶ Hold øje med visningen på kørecomputeren.
- ▶ Blokeringen afsluttes med et tryk på knappen **(1)**.
 - ◁ Den røde Lysdioden i knappen **(1)** slukker.

Dieselpartikelfilter, advarselsmeddelelser

Dieselpartikelfiltret (DPF) kan generere advarsler om belastningsgraden og om fejl.

Dieselpartikelfilter (DPF)

M54.00-2505-71

I detail-informationerne **(3)** vises den første opfordring til regenerering „Regeneration einleiten“ (Start regenerering).

Dieselpartikelfiltret skal regenereres. Det kræver, at blokeringen af regenerering slås fra, og at der køres en tur på landevej eller motorvej. Filtret kan også regenereres i stilstand med knappen stilstands-regenerering.

Henvisning

Bemærk: Driftsforholdene kan evt. være utilstrækkelige til automatisk regenerering (for lav belastning, for hyppige afbrydelser i kørslen).

Hvis regenerering ikke foretages, vises der endnu en advarselmeddelelse i advarselstrin gul med teksten "Dieselpartikelfilter voll" (Dieselpartikelfilter fuldt). Detail-informationen opfordrer til, at der straks indledes en regenerering.

Hvis filtret så stadig ikke regenereres, blinker der er gul-meddelelse. Regenerering af dieselpartikelfiltret er tvungende nødvendigt og kan indledes sidste gang manuelt. Regenerering i stilstand skal via knappen til stilstands-regenerering om muligt foretages straks. I modsat fald skal dieselpartikelfiltret renses eller udskiftes af et kvalificeret værksted.

M54.00-2506-71

Hvis filtret ikke regenereres, og filtret belastes yderligere, vises en rød-meddelelse **(2)** og et pop-up-vindue med teksten "Partikelfilter voll, Leistungsreduzierung, Werkstatt aufsuchen" (Partikelfilter fuldt, ned-sat motoreffekt, kør på værksted). Det er ikke længere muligt at foretage en stilstands-regenerering! Få bugseret bussen til det nærmeste værksted, og få rensat hhv. udskiftet dieselpartikelfiltret.

Advarsel

Brandfare som følge af overhedning af dieselpartikelfiltret.

- ▶ Stop straks bussen under hensyn til trafikken, og tænd havariblinket.
- ▶ Kontakt evt. en OMNIplus-Service-Partner.
- ▶ Fortsæt først kørslen, når fejlen er afhjulpet.

Katalysator-beskyttelsesfunktion

Katalysator-beskyttelsesfunktion

Katalysator

Funktion

Katalysatoren er en del af udstødnings-systemet. Den reducerer NOx-indholdet i udstødningsgassen.

Ved hyppig drift ved lav belastning og relativt lav temperatur for udstødningsgassen kan det i sjældne tilfælde forekomme, at der samler sig uforbrændt brændstof i udstødningssystemet. Det kan beskadige udstødningssystemet.

Automatisk regenerering

Bussens computer overvåger udstødningssystemet og begynder om nødvendigt automatisk at forhøje udstødnings-temperaturen for at forbrænde brændstof-fet. Varigheden afhænger af temperaturen i udstødningssystemet og er mellem 20 og 30 minutter. Denne funktion startes kun, mens bussen holder stille med motoren i gang. Under regenereringen er udstødningsgassens temperatur højere end normalt, således at også udstødnings-

systemet og det bageste udstødningsrør kan blive meget varme.

Automatisk regenerering af katalysator

Forudsætninger

- Parkeringsbremsen er aktiveret.
- Gearkassen er i frigear N.
- Motoren kører i tomgang.

Føreren skal sørge for,

- at bussen er parkeret sikkert og holder tilstrækkelig afstand til:
 - fodgængere,
 - andre køretøjer,
 - letantændelige genstande og tørt underlag.
- at der er tilstrækkelig ventilation, når motoren er i gang.

Regenereringen startes af kørecomputeren. Der vises en meddelelse i displayet i instrumentgruppen.

- Følg sikkerhedsforskrifterne i begyndelsen af kapitlet (→ Side 44).

Afbrydelse af automatisk regenerering

Afbrydelse finder sted ved en af følgende hændelser:

- Gearkassen sættes i gear.
- Parkeringsbremsen deaktiveres.
- Motoren standses.
- Relevante systemparametre foreligger ikke længere.
 - ◁ Meddelelsen i instrumentgruppen slukker.

Henvisning

Kørecomputeren starter regenereringen igen, når forudsætningerne igen er opfyldt.

Slut

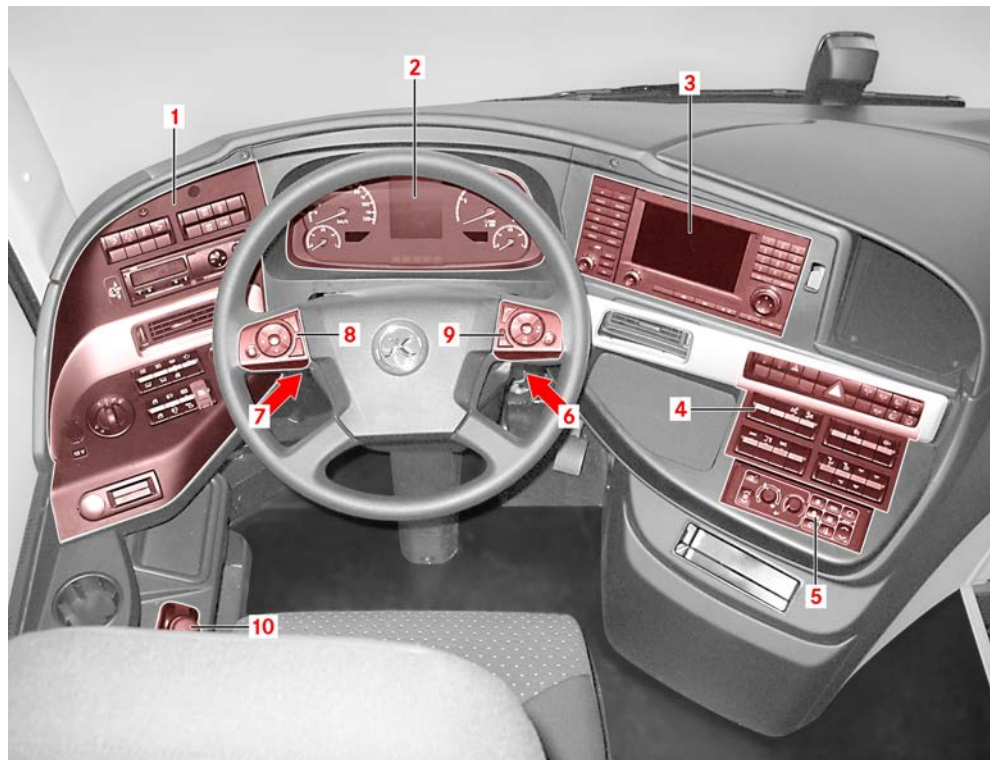
Når den automatiske regenerering er afsluttet,

- slukker meddelelsen i instrumentgruppen,
- Motoromdrejningstallet falder til normalt tomgangsomdrejningstal.

Førerplads, samlet oversigt (Comfort)	54
Kontakter på instrumentpanel, venstre side (Comfort)	56
Kontakter på instrumentpanel, højre side (Comfort)	59
Førerplads, samlet oversigt (Comfort-Plus)	61
Kontakter på instrumentpanel, venstre side (Comfort-Plus)	63
Kontakter på instrumentpanel, højre side (Comfort-Plus)	66
Beskrivelse af knapper og kontakter	68
Instrumentgruppe	86
Fartskriver DTCO 3.0	88
Fartskriver (display)	90
Coach Multimedia System (CMS)	91
Nødudstyr, ildslukkere, forbindstaske, nødhamre	94
Dørkontakt ved førerplads	97
Lysdiode-bakassistent i spejlet (ekstraudstyr)	98
Betjeningsenhed i hvilekabine	99
Sprinklerbeholder	100
Sprinklerbeholder til bakkamera (ekstraudstyr)	101
"Spænd selen"-indikering	102
Oversigt over udvendige lemme	103
Sving-/vognbaneassistent (ekstraudstyr)	104
Ildslukningssystem	105

Førerplads, samlet oversigt (Comfort)

Førerplads, samlet oversigt (Comfort)

Pos.	Beskrivelse	Side
1	Kontakter på instrumentpanel, venstre side (Comfort)	56
2	Instrumentgruppe	86
3	Coach Multimedia System (CMS)	91
4	Kontakter på instrumentpanel, højre side (Comfort)	59
5	Betjeningsenhed for varme, ventilation, klimaanlæg (HLK)	279
6	Kontaktarm for gearsift og kontantbrems (motorbremse og retarder)	127
7	Kontaktarm for lys og viskerfunktioner	125
8	Ratknapper til venstre	131
9	Ratknapper til højre	133
10	Parkeringsbremse	85

Kontakter på instrumentpanel, venstre side (Comfort)

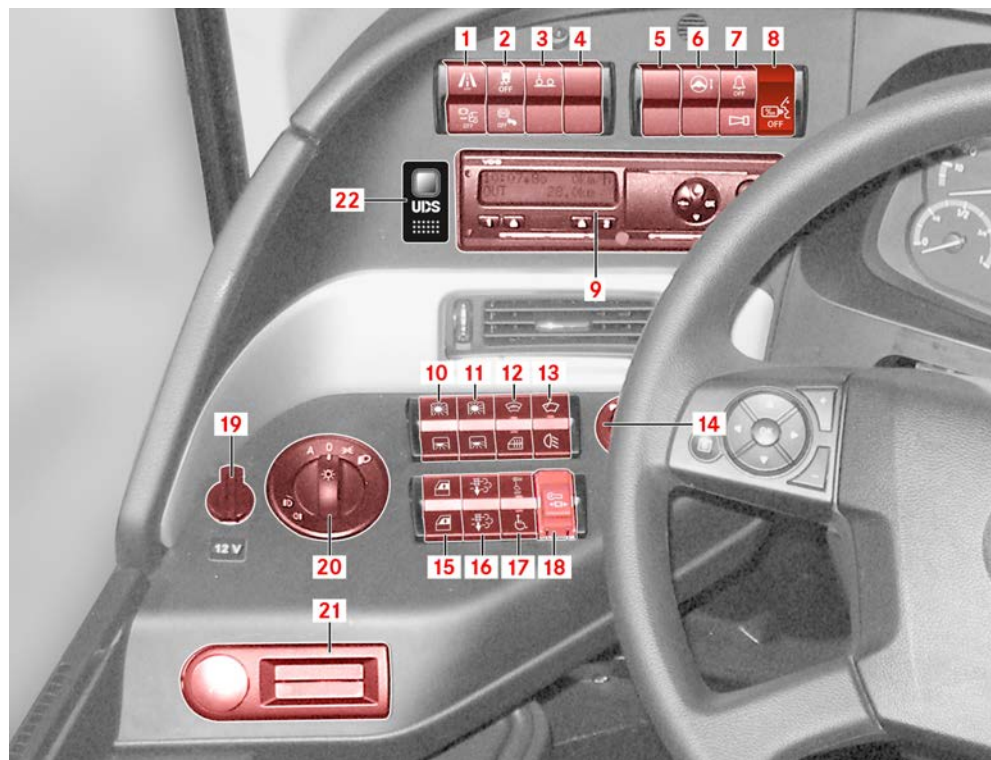
Kontakter på instrumentpanel, venstre side (Comfort)

Henvisning

Oversigten viser det maksimale omfang af kontakter og knapper på de pågældende placeringer. Kontakterne og knapperne kan være placeret andre steder på instrumentpanelet som følge af særlige kundeønsker.

Kontakter på instrumentpanel, venstre side (Comfort)

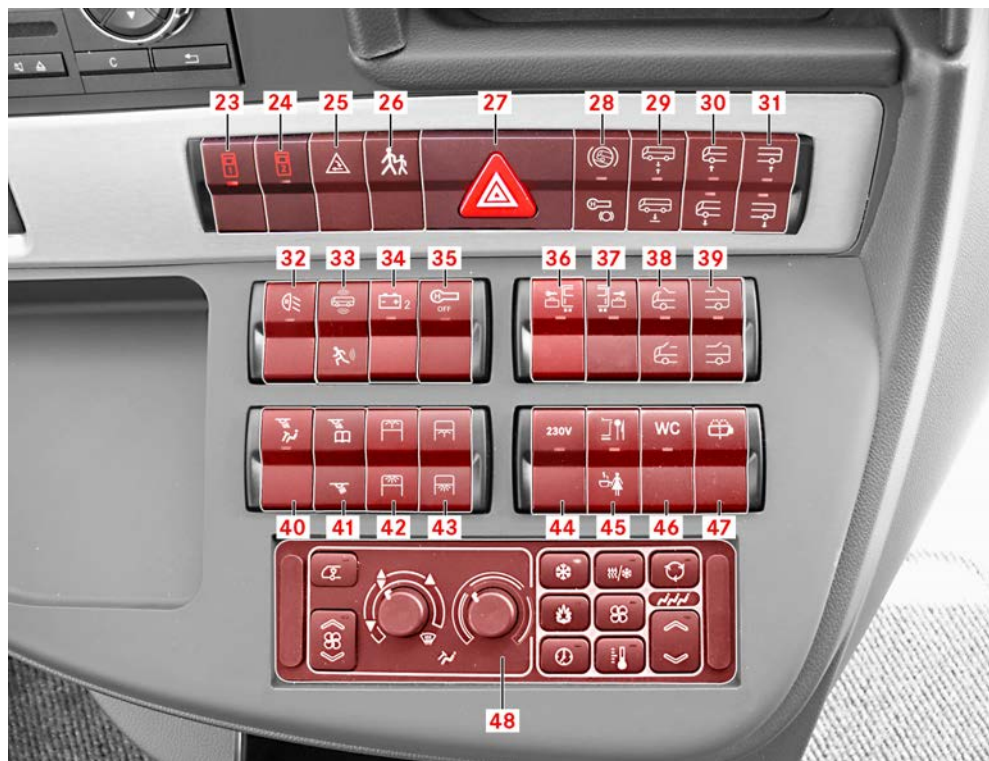
Kontakter på instrumentpanel, venstre side (Comfort)

Pos.	Beskrivelse	Side
1	 Sporassistent off, ABA/AEBS off	70
2	 ESP/ASR fra, konstantbrems fra	71
3	 Akseltryksforskydning (ekstraudstyr)	71
4	Ledig	
5	Ledig	
6	 Justerbar ratstamme	71
7	 Bakadvarsel (ekstraudstyr) / trykluffhorn til	72
8	 Nødafbryder for alkolås (startspærre styret af alkohol i udåndingsluften)	72
9	Digitalt kontrolapparat	76
10	 Solgardin for fører	68

Pos.	Beskrivelse	Side
11	 Solgardin for forsædepassager	68
12	 Forrudevarme (ekstraudstyr) / varme i førersiderude + spejlvarme	68
13	 Øverste visker / ekstra baklygte	69
14	Spejldstilling	74
15	 Ruderegulator for førersiderude	73
16	 Regenerering af dieselpartikelfilter (DPF) / blokering af regenerering	73
17	 Frigivelse af passagerønske-system (ekstraudstyr)	76
17	 Frigivelse af passagermeldeanlæg kørestol / frigivelse af handicaplif	77

Pos.	Beskrivelse	Side
18	 Nødløsnkontakt for stoppestedsbremse (ekstraudstyr)	73
19	Stikdåse	75
20	Lyskontakt	74
21	Elektronisk tændingslås	76
22	 UDS-knap (ekstraudstyr)	77

Kontakter på instrumentpanel, højre side (Comfort)

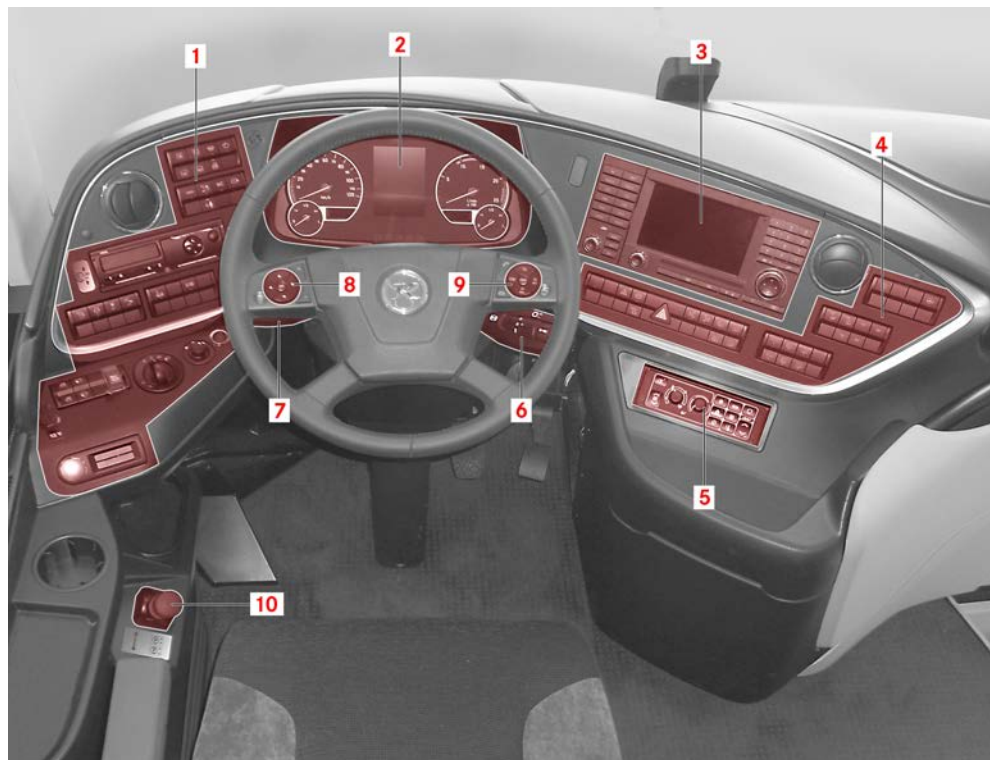
Kontakter på instrumentpanel, højre side (Comfort)

Pos.	Beskrivelse	Side
23	 Dør I	77
24	 Dør II	78
25	 Nulstilling af nødhane	78
26	 Advarselsblink skolebus	78
27	 Havariblink	79
28	 Rullespærre / stoppestedsbremse	79
29	 Normalniveau/kneeling	80
30	 Niveauregulering for	80
31	 Niveauregulering bag	80

Pos.	Beskrivelse	Side
31	 Ekstra baklys	81
33	 Tyverialarm / panikalarm (ekstraudstyr)	81
34	 Ekstra batterier (ekstraudstyr)	81
35	 Passagermeldeanlæg fra (ekstraudstyr)	82
36	 Centrallås for bagagerum, venstre	82
37	 Centrallås for bagagerum, højre	82
38	Ledig	
39	Ledig	
40	 Førerpladslampe	83
41	 Læselamper	83

Pos.	Beskrivelse	Side
42	 Kabinebelysning overdæk	83
43	 Kabinebelysning underetage	84
44	 Vekselretter	69
45	 Frigivelse af køkken / stewardessekald (ekstraudstyr)	69
46	 Frigivelse af WC	70
47	 Rengøring af bakkeramper	70
48	Betjeningsenhed for varme, ventilation, klimaanlæg (HLK)	279

Førerplads, samlet oversigt (Comfort-Plus)

Førerplads, samlet oversigt (Comfort-Plus)

Pos.	Beskrivelse	Side
1	Kontakter på instrumentpanel, venstre side (Comfort-Plus)	63
2	Instrumentgruppe	86
3	Coach Multimedia System (CMS)	91
4	Kontakter på instrumentpanel, højre side (Comfort-Plus)	66
5	Betjeningsenhed for varme, ventilation, klimaanlæg (HLK)	279
6	Kontaktarm for gearsift og kontantbrems (motorbremse og retarder)	127
7	Kontaktarm for lys og viskerfunktioner	125
8	Ratknapper til venstre	131
9	Ratknapper til højre	133
10	Parkeringsbremse	85

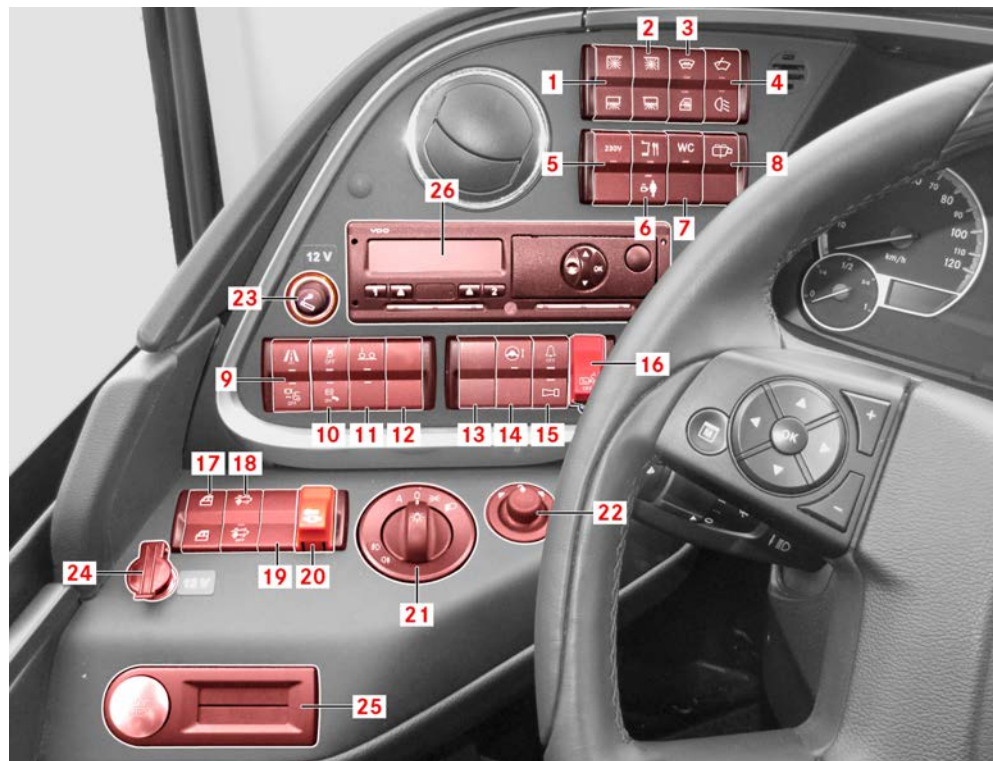
Kontakter på instrumentpanel, venstre side (Comfort-Plus)

Kontakter på instrumentpanel, venstre side (Comfort-Plus)

 Henvisning

Oversigten viser det maksimale omfang af kontakter på de pågældende placeringer. Kontakterne kan være placeret andre steder på instrumentpanelet som følge af særlige kundeønsker.

Kontakter på instrumentpanel, venstre side (Comfort-Plus)

Kontakter på instrumentpanel, venstre side (Comfort-Plus)

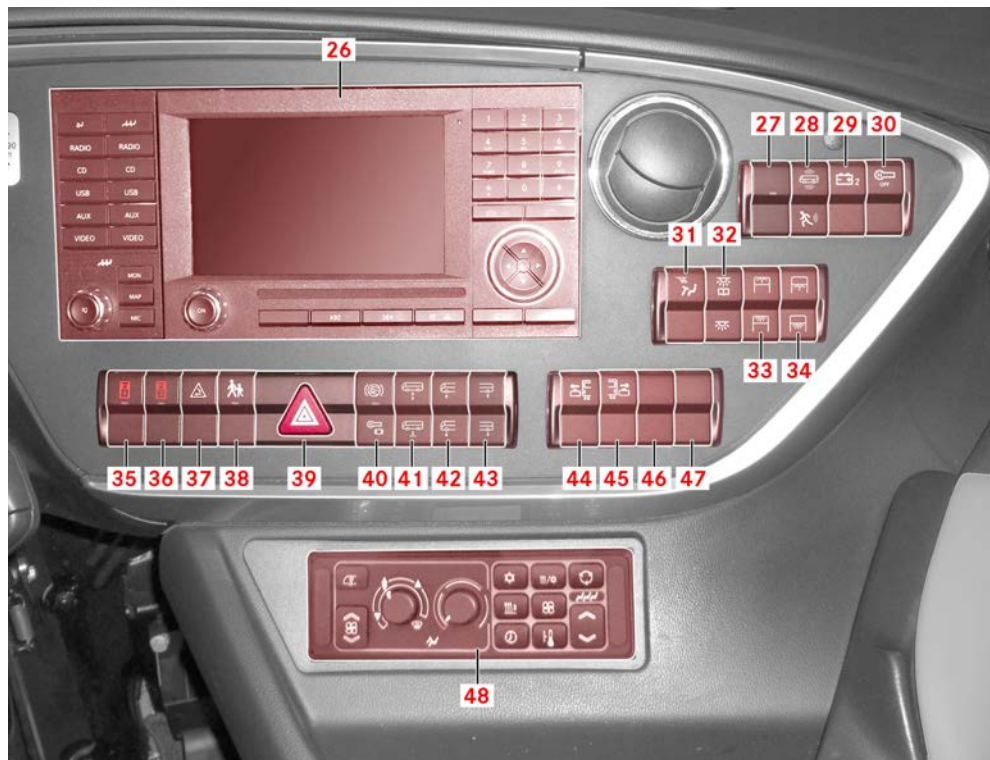
Pos.	Beskrivelse	Side
1	 Solgardin for fører	68
2	 Solgardin for forsædepassager	68
3	 Førrudevarme (ekstraustyr) / varme i førersiderude + spejlvarme	68
4	 Øverste visker / ekstra baklygte	69
5	 Vekselretter	69
6	 Frigivelse af køkken / stewardessekald (ekstraustyr)	69
7	 Frigivelse af WC	70
8	 Rengøring af bakkeramera	70

Pos.	Beskrivelse	Side
9	 Sporassistent off, ABA/AEBS off	70
10	 ESP/ASR fra, konstantbrems fra	71
11	 Akseltryksskift (ekstraustyr)	71
12	Ledig	
13	Ledig	
14	 Justerbar ratstamme	71
15	 Bakadvarsel (ekstraustyr) / tryklukthorn til	72
16	 Nødafbryder for alkoholås (startspærre styret af alkohol i udåndingsluften)	72
17	 Ruderegulator for førersiderude	73

Pos.	Beskrivelse	Side
18	 Regenerering af dieselpartikelfilter (DPF) / blokering af regenerering	73
19	Ledig	
20	 Nødløsekontakt for stoppestedsbremse (ekstraustyr)	73
21	Lyskontakt	74
22	Spejlindstilling	74
23	Stikdåse	75
24	Stikdåse	75
25	Elektronisk tændingslås	76
26	Digitalt kontrolapparat	76

Kontakter på instrumentpanel, højre side (Comfort-Plus)

Kontakter på instrumentpanel, højre side (Comfort-Plus)

Kontakter på instrumentpanel, højre side (Comfort-Plus)

Pos.	Beskrivelse	Side
26	Coach Multimedia System (CMS)	91
27	Ledig	
28	 Tyverialarm / panikalarm (ekstraudstyr)	81
29	 Ekstra batterier (ekstraudstyr)	81
30	 Frigivelse af passagerønske-system (ekstraudstyr)	76
31	 Førerpladslampe	83
32	 Læselamper	83
33	 Kabinebelysning overdæk	83
34	 Kabinebelysning underetage	84
35	 Dør I	77

Pos.	Beskrivelse	Side
36	 Dør II	78
37	 Nulstilling af nødhane	78
38	 Advarselsblink skolebus	78
39	 Havariblink	79
40	 Rullespærre / stoppestedsbremse	79
41	 Normalniveau/knee-ling	80
42	 Niveauregulering for	80
43	 Niveauregulering bag	80
44	 Centrallås for bagagerum, venstre	82

Pos.	Beskrivelse	Side
45	 Centrallås for bagagerum, højre	82
46	Ledig	
47	Ledig	
48	Betjeningsenhed for varme, ventilation, klimaanlæg (HLK)	279

Beskrivelse af knapper og kontakter

Beskrivelse af knapper og kontakter

Solgardin for fører

Solgardinet kan sænkes og hæves med kontakten. Ved et kort tryk på kontakten kører rullegardinet hurtigt i den tilsvarende retning (nedad dog kun ca. 60 cm fra oven af hensyn til sikkerheden). Når kontakten holdes inde, kører rullegardinet langsomt i den tilsvarende retning.

Solgardin for forsædepassager

Solgardinet kan sænkes og hæves med kontakten. Ved et kort tryk på kontakten kører rullegardinet hurtigt i den tilsvarende retning (nedad dog kun ca. 60 cm fra oven af hensyn til sikkerheden). Når kontakten holdes inde, kører rullegardinet langsomt i den tilsvarende retning.

Forrudevarme (ekstraudstyr) / varme i førersiderude + spejlvarme

Kontakt trykket ind foroven: Forrudevarmen aktiveres, og den pågældende LED i kontakten lyser. Kontakt trykket ind forneden: Varmen i førerens siderude og spejlvarmen aktiveres, og den pågældende LED i kontakten lyser. De pågældende funktioner slukkes ved at trykke kontakten ind foroven hhv. forneden igen. Den pågældende LED slukkes.

Henvisning

Disse funktioner kan kun aktiveres, når motoren er i gang.

Beskrivelse af knapper og kontakter

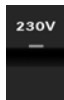
Øverste visker / ekstra baklygte

Kontakt trykket ind foroven: Den øverste rudevisker startes. Kontakt trykket ind forneden: De ekstra baklygter tændes ved bakning.

Vekselretter

Kontakt trykket foroven: 230 V vekselretter slået til.

Frigivelse af køkken / stewardessekald (ekstraudstyr)

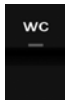
Kontakt trykket foroven: Når køkkenet er slået til, fungerer vandtilførsel, lys og bestemte grundfunktioner. Kontakt trykket forneden: Stewardessekald-systemet er slået til.

Beskrivelse af knapper og kontakter

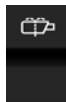
Frigivelse af WC

Kontakt trykket ind foroven: WC frigivet.
Lysdioden lyser.

Rengøring af bakkamera

Når kontakten aktiveres, aktiveres sprinkleren til bakkameraet, når tændingen er slået til.

Sporassistent off, ABA/AEBS off

Kontakt trykket ind foroven (rød lysdiode i kontakten lyser): Sporassistent fra. Kontakt trykket ind forned (rød lysdiode i kontakten lyser): AEBS hhv. Active Brake Assist (ekstraudstyr) er slået fra.

Beskrivelse af knapper og kontakter

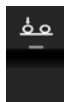
ESP/ASR fra, konstantbrems fra

Kontakt trykket ind foroven (rød LED i kontakten lyser): ESP og ASR er slået fra. Kontakt trykket ind forneden (rød LED i kontakten lyser): Motorbremsen og retarderen frikoblet fra bremsepedalen.

Akseltryksforskydning (ekstraudstyr)

Akseltryksforskydningen for 3. aksel kan aktiveres med knappen på instrumentpanelet, når bussens hastighed er under 30 km/h. Akseltryksforskydningen kan deaktiveres ved at trykke på kontakten igen. Akseltryksforskydningen deaktiveres ligeledes, hvis hastigheden kommer over 30 km/h. Når akseltryksforskydningen er aktiveret, vises et symbol på displayet, og LED'en i kontakten lyser.

Justerbar ratstamme

Ratstammen løsnes ved at trykke kontakten (1) til frigørelsesstilling. Den røde lysdiode i kontakten lyser.

Risiko for ulykker og personskader

som følge af, at førerens opmærksomhed afledes fra trafikken. Indstilling af spejle, førersæde og rat lægger beslag på en del af førerens opmærksomhed.

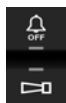
- ▶ Inden De indstiller spejle, førersæde og rat, skal De gøre Dem fortrolig med betjeningen og håndteringen.
- ▶ Indstil spejle, førersæde og rat, inden kørslen påbegyndes.
- ▶ Kontrollér og indstil evt. spejlene inden kørslen, mens bussen holder stille.
- ▶ Når den justerbare ratstamme er indstillet, skal det kontrolleres, at alle instrumenter og kontrollamper kan ses. Korriger evt. ratstammens indstilling.
- ▶ Ratstammen skal låses fast igen efter indstilling.

Beskrivelse af knapper og kontakter

Bakadvarsel (ekstraudstyr) / trykluft-horn til

Kontakt trykket ind foroven: Bakadvarsel fra. Kontakt trykket ind forneden: Trykluft-horn aktivt.

Nødafbryder for alkohol (startspærre styret af alkohol i udåndingsluften)

Når nødafbryderen aktiveres, sættes alkoholåsen ud af funktion.

Henvisning

Denne afbryder er plomberet og må kun aktiveres i nødsituationer eller i tilfælde af fejl i alkoholåsen.

Beskrivelse af knapper og kontakter

Ruderegulator for førersiderude

Åbner eller lukker sideruden i førerdøren. Ruderegulatoren kører kun, så længe knappen holdes inde.

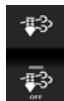
Advarsel

Fare for klemning i vinduet under lukning.

- Hold kropsdele fra vinduesåbningen, mens vinduet lukkes.

Regenerering af dieselpartikelfilter (DPF) / blokering af regenerering

Kontakt trykket ind foroven: Start af DPF-regenerering. Kontakt trykket nedefter: Afslutning af DPF-regenerering hhv. undertrykkelse af automatisk DPF-regenerering.

Nødløsnkontakt for stoppestedsbremse (ekstraudstyr)

Denne kontakt er plomberet og må kun aktiveres ved fejl i stoppestedsbremsen/igangsætningsspærren.

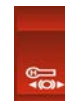
Fare

Risiko for ulykke som følge af bussens utilsigtede bevægelse.

- Ved aktiveret nødløsnkontakt for stoppestedsbremsen skal bussen sikres med parkeringsbremsen.
- Fejlen skal afhjælpes hurtigst muligt af en OMNIplus-ServicePartner!

Henvisning

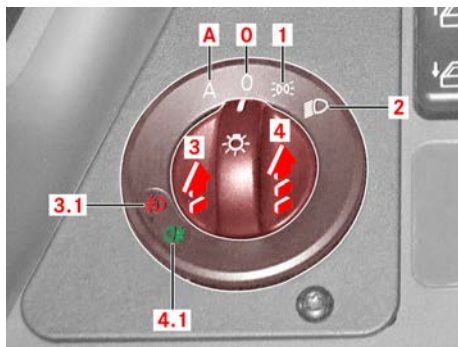
Yderligere sikkerheds- og betjeningsanvisninger, se kapitlet "Selvhjælp".

Beskrivelse af knapper og kontakter

Lyskontakt

Når motoren startes, tændes kørelyset.

M54_00-1365-71

- A Automatisk styring af lys / kørelys slået til
- 0 Kørelys tændt
- 1 Positionslys
- 2 Nærlys/fjernlys
- 3 Tågebagglygte (tågelygter i busser med 2-trins kontakt) (kontakten trukket ud til 1. trin)

Henvisning

I busser med drejelys er der monteret en étrins lyskontakt. Så kan tågelygterne ikke tændes.

- 4 Tågebagglygte (kun for busser med tågeforlygter). (Kontakt trukket ud til 2. trin)

Henvisning

Når man kører i et land, hvor der køres i modsat side af vejen, kan den modkørende trafik blive blændet af det asymmetriske nærlys. Litronic-forlygterne, der er monteret i bussen, kan omstilles mellem højre- og venstrekørsel, se instruktionsbogen kapitel "Selvhjælp" (Indstilling af forlygter til højre- eller venstrekørsel). Landespecifikke forskrifter skal overholdes!

Spejlindstilling

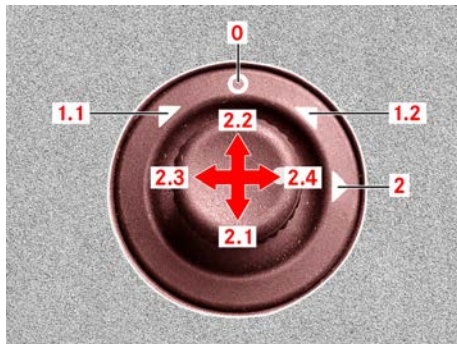
Alt efter indstillingsknappens stilling kan spejlindstillingen og sidespejlshusenes position (ekstraudstyr) ændres.

Advarsel

Risiko for ulykker og personskader som følge af, at førerens opmærksomhed afledes fra trafikken. Indstilling af spejle, førersæde og rat lægger beslag på en del af førerens opmærksomhed.

- ▶ Inden De indstiller spejle, førersæde og rat, skal De gøre Dem fortrolig med betjeningen og håndteringen.
- ▶ Indstil spejle, førersæde og rat, inden kørslen påbegyndes.
- ▶ Kontrollér og indstil evt. spejlene inden kørslen, mens bussen holder stille.
- ▶ Når den justerbare ratstamme er indstillet, skal det kontrolleres, at alle instrumenter og kontrollamper kan ses. Korriger evt. ratstammens indstilling.
- ▶ Ratstammen skal låses fast igen efter indstilling.

Beskrivelse af knapper og kontakter

M68_00-0255-71

0 Hvilestilling

1.1 Indstilling af udvendigt spejl i venstre side

1.2 Indstilling af udvendigt spejl i højre side

2 Elektrisk ind-/udklapning af hus til udvendige spejle (ekstraudstyr)

Bemærkning om materiel skade

De udvendige spejles huse må ikke bevæges med hånden, da det kan beskadige drevet til husene.

2.1 Indklapning af de udvendige spejles huse i venstre og højre side: De to ud-

vendige spejles huse kører samtidig ind mod forruden, så længe indstillingskontakten holdes i pilens retning.

2.2 Udklapning af de udvendige spejles huse i venstre og højre side: De to udvendige spejles huse kører samtidig ud til kørselsstilling, så længe indstillingskontakten holdes i pilens retning.

2.3 Indklapning af hus til udvendigt spejl i venstre side: Det venstre spejlhus kører ind mod forruden, så længe indstillingskontakten holdes i pilens retning.

2.4 Indklapning af hus til udvendigt spejl i højre side: Det højre spejlhus kører ind mod forruden, så længe indstillingskontakten holdes i pilens retning.

Stikdåse

Spændingen i stikdåsen (12 eller 24 V) er angivet på et mærkat under stikdåsen.

Beskrivelse af knapper og kontakter

Elektronisk tændingslås

Tændingslåsen består af skakten til nøglen og den 2-trins start-stop-kontakt. For at slå tændingen til, stikkes nøglen ind i skakten til anslag.

Henvisning

Multifunktionsnøglen kan kun sættes ind i skakten med logoet vendende opefter.

Digitalt kontrolapparat

Henvisning

Beskrivelse, se "Fartskriver DTCO" i slutningen af dette kapitel.

Frigivelse af passagerønske-system (ekstraudstyr)

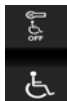
Med denne knap kan passagerønske-systemet sættes ud af funktion. Frakoblingen vises med et piktogram på displayet i instrumentgruppen.

Beskrivelse af knapper og kontakter

**Frigivelse af passagermeldeanlæg
kørestol / frigivelse af handicaplift**

Kontakt trykket ind foroven: Frigivelse af funktionen passagerønske-system ved kørestolspladsen. Kontakt trykket ind forneden: Frigivelse til betjening af handicapliften.

UDS-knap (ekstraudstyr)

Men denne kontakt kan man manuelt lagre, slette eller sikre data i uheldsdatahukommelsen (UDS). Desuden kan man foretage en funktionskontrol med denne kontakt.

Dør I

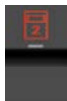
Fordøren åbnes og lukkes med denne kontakt. Døren kan kun åbnes, når bussen holder stille. Dørens stilling indikeres for føreren med en kontrollampe i knappen og et piktogram i displayet i instrumentgruppen.

Beskrivelse af knapper og kontakter

Dør II

Bagdøren åbnes og lukkes med denne kontakt. Døren kan kun åbnes, når bussen holder stille. Dørens stilling indikeres for føreren med en kontrollampe i knappen og et piktogram i displayet i instrumentgruppen.

Nulstilling af nødhane

En aktiveret nødhane kan nulstilles igen med kontakten "Nulstilling af nødhane", når tændingen er slået til.

Advarselsblink skolebus

Kontakten aktiverer alle blinklys i både højre og venstre side. Nulstilling af skolebus-advarselsblinket kan ske med kontakten for skolebus-blink eller med blinklyskontakten under rattet (aktivering af højre eller venstre blinklys).

Beskrivelse af knapper og kontakter

Havariblink

Alle blinklygter i både højre og venstre side blinker, uanset om tændingen er slået til. Blinklys-kontrollampen i havari-blinkkontakten og de grønne kontrollamper i instrumentgruppen blinker.

Rullespærre / stoppestedsbremse

Kontakt trykket foroven: Rullespærre aktiv. Rullespærren bremser alle hjul med det tryk, føreren har udøvet med bremsepedalen, mens bussen holder stille. Når gaspedalen trædes ned, deaktiveres rullespærren igen. Kontakt trykket forneden: Stoppestedsbremse aktiv. Den lysende lysdiode i kontakten indikerer den aktiverede rullespærre eller den aktiverede stoppestedsbremse.

Advarsel**Risiko for ulykker og personskader**

som følge af utilsigtet bevægelse og uvedkommende betjening af bussen.

- ▶ Bussen skal sikres med parkeringsbremsen ved standsning og parkering; før grebet helt til låsestilling.
- ▶ Når førerpladsen forlades, skal tændingsnøglen altid fjernes.
- ▶ Hold altid bussen under opsyn. Hvis det ikke er muligt, skal bussen lukkes og låses omhyggeligt.
- ▶ På skrånende underlag skal der desuden lægges stopklodser under

hjulene, og forhjulene skal drejes ind mod kantstenen.

Henvisning

Sikkerheds- og betjeningsanvisninger, se i instruktionsbogen i kapitlet "Betjening ved førerplads".

Beskrivelse af knapper og kontakter

Normalniveau/kneeling

Når kontakten trykkes opefter, føres bussen til normalniveau. Når kontakten trykkes nedefter, aktiveres kneeling-funktionen. Når fordøren åbnes, sænkes bussen foran i højre side for at lette ind- og udstigning.

Niveauregulering for

Når der trykkes på kontakten, hæves eller sænkes bussen fortil.

Niveauregulering bag

Når der trykkes på kontakten, hæves eller sænkes bussen bagtil.

Beskrivelse af knapper og kontakter

Ekstra baklys

Når knappen trykkes ind: Når der skiftes til bakgear, belyses vognbanen ved siden af og bag ved bagakslen.

Tyverialarm / panikalarm (ekstraudstyr)

Kontakt trykket ind foroven: Tyverialarmen slås til uden kabineovervågning. Kontakt trykket ind forneden: "Panikalarm" udløses. Panikalarmen kan udløses af føreren i en nødsituation. Alarmsirenen og havariblinket aktiveres. Lukkede døre og lemme låses. Panikalarmen kan kun afbrydes ved at aktivere kontakten igen.

Ekstra batterier (ekstraudstyr)

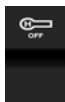
For at sikre at bussen kan starte efter længere tids stilstand med elektriske forbrugere i gang, kan der i et begrænset tidsrum slås ekstra batterier til. De ekstra batterier er slået til, så længe kontakten aktiveres.

Beskrivelse af knapper og kontakter

Passagermeldeanlæg fra (ekstraudstyr)

Kontakt trykket ind foroven: Passagermeldeanlæg fra.

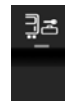
Centrallås for bagagerum, venstre

Bagagelemmene låses op og i elektropneumatisk med vippekontakten, når tændingen er slået til. Bagagerumsbelysningen tændes automatisk, når bagagelemmene i en af siderne er låst op og en bagagelem er åben. Føreren informeres om tilstanden via lysdioden i kontakten. Lysdioden lyser -> bagagelemmene er låst op.

Centrallås for bagagerum, højre

Bagagelemmene låses op og i elektropneumatisk med vippekontakten, når tændingen er slået til. Bagagerumsbelysningen tændes automatisk, når bagagelemmene i en af siderne er låst op og en bagagelem er åben. Føreren informeres om tilstanden via lysdioden i kontakten. Lysdioden lyser -> bagagelemmene er låst op.

Beskrivelse af knapper og kontakter

Førerpladslampe

Førerpladslampen kan tændes og slukkes, når tændingen er slået til.

Læselamper

I stillingen nedefter kan læselamperne tændes af føreren som ekstra belysning i passagerkabinen, når tændingen er slået til, og sparefunktionen ikke er aktiv. Så tændes alle læselamperne. I stilling 2 op-efter kan læselamperne tændes/slukkes af passagererne selv, hvis ovenstående betingelser er opfyldt, og positionslygterne desuden er tændt.

Kabinebelysning overdæk

I stillingen nedefter kan hele kabinebelysningen tændes, når tændingen er slået til, og sparefunktionen ikke er aktiv. Med hvis tændingen er slået fra, tændes der for natbelysningen, uanset sparefunktionen. I stilling op-efter kan natbelysningen tændes uanset sparefunktionen, når tændingen er slået til.

Beskrivelse af knapper og kontakter

Kabinebelysning underetage

I stillingen nedefter kan hele kabinebelysningen tændes, når tændingen er slået til, og sparefunktionen ikke er aktiv. Hvis tændingen imidlertid ikke er slået til, tændes natbelysningen uden hensyn til sparefunktionen. I stilling opefter kan natbelysningen tændes uanset sparefunktionen, når tændingen er slået til.

Belysning i passagerkabine trin I+II

I stilling nedefter kan kabinebelysningen tændes komplet, når tændingen er slået til, og sparefunktionen ikke er aktiv (= batteriets minimumsspænding er nået). Hvis tændingen ikke er slået til, tændes natbelysningen, uanset om sparefunktionen er aktiv eller ikke. I stilling opefter kan natbelysningen tændes uanset sparefunktionen, når tændingen er slået til.

Skift mellem tanke (ekstraudstyr)

Med denne kontakt skiftes der til reserve-tanken (ekstraudstyr).

Henvisning

Brændstofmåleren viser så indholdet i den ekstra brændstoftank.

Parkeringsbremse

Bremsekraften til parkeringsbremsen (1) opnås med en fjeders mekaniske kraft, der trykker bremsebelægningerne mod bremseeskiverne. Derved virker parkeringsbremsen også ved tryktab og afbrudt elnet. Funktion og betjening, se "Bremsesystemer" i kapitlet "Betjening ved førerplads".

M42.00-0848-71

Sikkerheds-hovedafbryder (nødafbryder)

Når nødafbryderen (1) aktiveres, standses motoren, hvis den er i gang. Fartskraver, instrumentgruppe, centrallås med tyverialarm (ekstra), indvendig belysning og tagluger fungerer stadig. Nødafbryderen afbryder strømmen, når den røde kontakt trykkes ned. Afbryderen slutter strømmen igen, når den røde kontakt drejes mod venstre.

Advarsel

Risiko for uheld! Nødafbryderen må kun betjenes i faresituationer, og kun når bussen holder stille, men aldrig under kørslen. Når strømmen afbrydes med nødafbryderen, standses motoren automatisk. Det medfører, at servostyringen ikke fungerer, selv om bussen er i fart. Det kræver derfor større kraft på rattet at styre bussen. Desuden afbrydes strømmen til alle vigtige forbrugere (f.eks. lygterne, ABS-system og elektrisk gearskift). Bussens trafiksikkerhed er dermed nedsat!

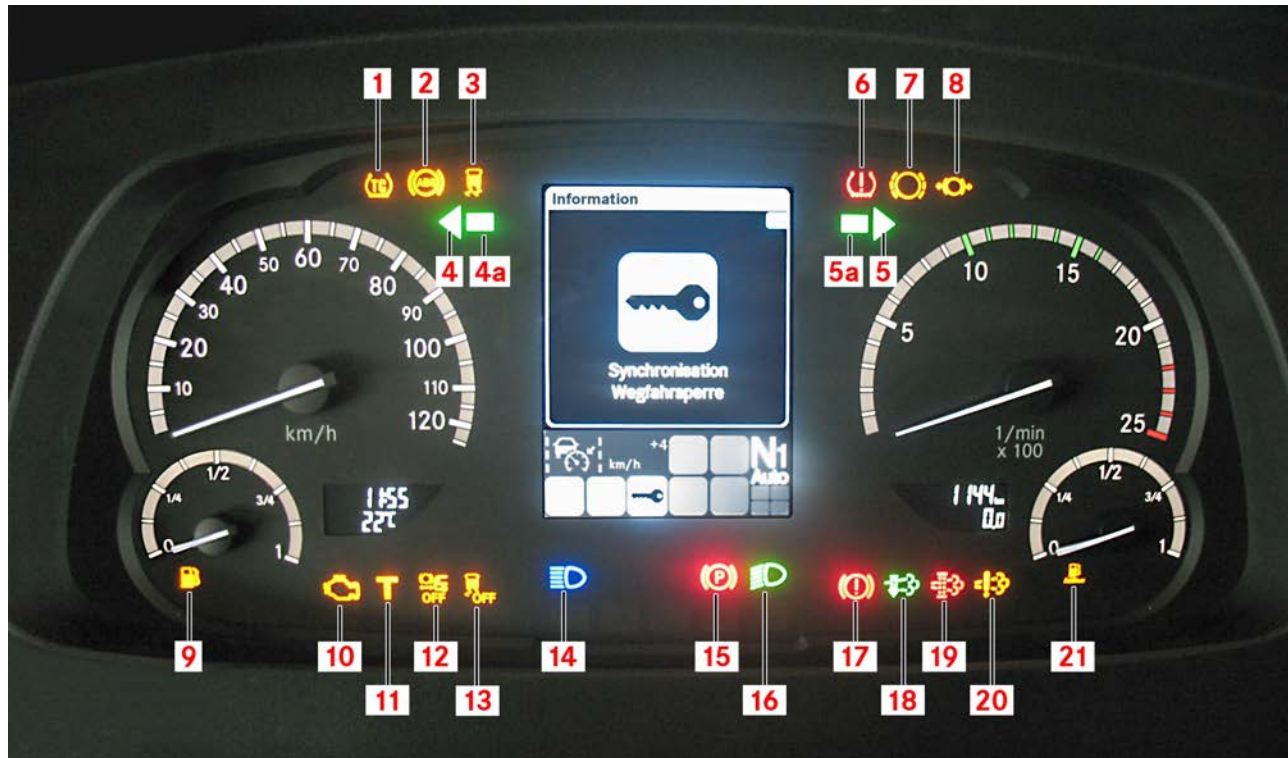
Beskrivelse af knapper og kontakter

i Henvisning

Nødafbryderen sidder tæt ved parkeringsbremsen. Illustrationen viser et eksempel på placeringen.

M54.00-2123-71

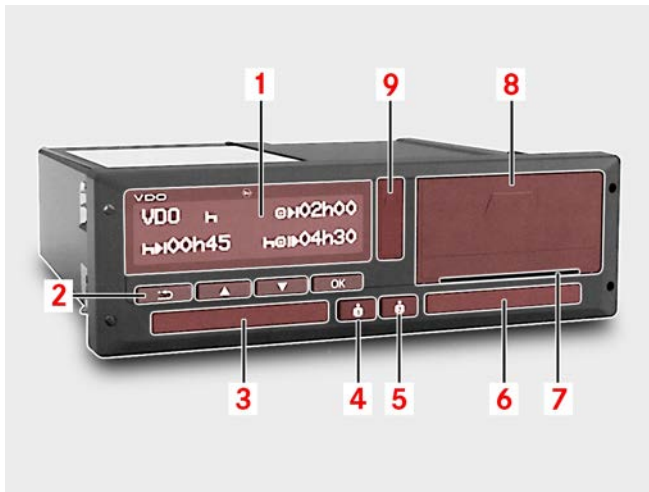
Pos.	Beskrivelse	Side
1	Kontrollampe for anti-spin-regulering ASR	
2	Kontrollampe for ABS	
3	Kontrollampe for ESP	
4	Kontrollampe for venstre blinklys	
4a	Kontrollampe for venstre blinklys på anhænger	
5	Kontrollampe for højre blinklys	
5a	Kontrollampe for højre blinklys på anhænger	
6	Kontrollampe for dækttryk	
7	Kontrollampe for slid på bremsebelægninger	
8	Kontrollampe for opfordring til bremsning	
9	Kontrollampe for brændstofreserve	

Pos.	Beskrivelse	Side
10	Advarselslampe for emissionsrelevante fejl (MIL)	
11	Kontrollampe for fart-skriver	
12	Kontrollampe Active Brake Assist slået fra	
13	Kontrollampe for ESP frakoblet	
14	Kontrollampe for fjernlys	
15	Kontrollampe for aktiveret parkeringsbremse	
16	Kontrollampe for nærlys	
17	Advarselslampe for fejl i bremsesystem	
18	Kontrollampe for automatisk regenerering af dieselpartikelfilter	

Pos.	Beskrivelse	Side
19	Advarselslampe for tilstopningsgrad/fejl i dieselpartikelfilter	
20	Kontrollampe for emissionsrelaterede fejl/opfordring til manuel regenerering af DPF	
21	Kontrollampe for Ad-Blue®-reserve	

Fartskriver DTCO 3.0

Fartskriver DTCO 3.0

- 1 Display: Alt efter bussens tilstand vises der forskellige meddelelser på displayet.
- 2 Menuknapper: Til indtastning, visning eller udprintning af data.
- 3 Kortslds for fører 1
- 4 Kombiknap for fører 1: Kort tryk på knappen: Aktivitet ændres. Hold knappen inde i min. 2 sekunder: Kortslds en åbnes.
- 5 Kombiknap for fører 2: Kort tryk på knappen: Aktivitet ændres. Hold knappen inde i min. 2 sekunder: Kortslds en åbnes.
- 6 Kortslds fører 2

- 7 Afrivningskant
- 8 Printerskuffe
- 9 Downloadinterface

Fartskriver (display)

Fartskriver (display)

M68.00-0825-71

1 Speedometer

Visning af aktuell hastighed

2 Advarselslampe

Når den lyser, foreligger der en meddelelse i displayet på fartskriveren. Fører-symbol + fejlkode = Brugerfejl (manglende eller forkert isat kort). Fejlkode = Systemfejl (kør til en EvoBus ServicePartner).

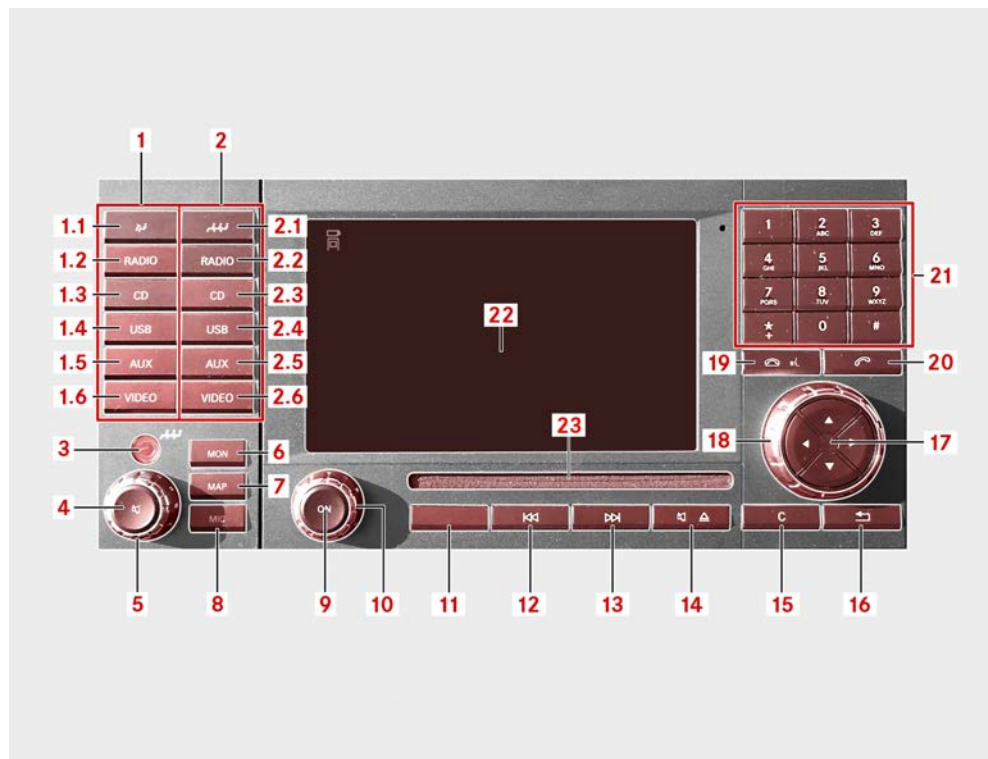
3 Total km-tæller

Total km-tæller

4 Triptæller

Triptæller

Coach Multimedia System (CMS)

Coach Multimedia System (CMS)

1	Betjening for førerpladsen	6	Aktivere skærme	13	Knap til stationssøgning stigende, kort tryk i radiofunktion: <i>Starte stationssøgning stigende.</i>
1.1	Direktevalgsknapper for førerplads	7	Vise kort på skærme		
1.2	RADIO	8	Førermikrofon		i CD-/ USB-/ audiofunktion: <i>Springe til næste nummer.</i>
1.3	CD	9	Tænd-/sluk-knap		i DVD-funktion: <i>Springe til næste kapitel.</i>
1.4	USB	10	Regulere lydstyrke ved førerplads	13	Knap til stationssøgning stigende, langt tryk i radiofunktion: <i>Starte manuel stationssøgning stigende.</i>
1.5	AUX signalindgang for eksterne apparater (MP3-afspillere etc.)	11	Ledig		i CD-/ USB-/ audiofunktion: <i>Hurtig søgning fremad.</i>
1.6	VIDEO	12	Knap til stationssøgning faldende, kort tryk i radiofunktion: <i>Starte stationssøgning faldende.</i>		i DVD-funktion: <i>Hurtigt fremløb.</i>
2	Betjening for passagerkabine		i CD-/ USB-/ audiofunktion: <i>Springe til foregående nummer.</i>		
2.1	Direktevalgsknapper for passagerkabine		i DVD-funktion: <i>Springe til foregående kapitel.</i>	14	Mute-knap-/ udskyderknap, kort tryk: <i>Frakoble lyd ved førerplads.</i>
2.2	RADIO	12	Knap til stationssøgning faldende, kort tryk i radiofunktion: <i>Starte manuel stationssøgning faldende.</i>		Langt tryk: <i>Skyde CD / DVD ud.</i>
2.3	CD		i CD-/ USB-/ audiofunktion: <i>Hurtig søgning baglæns.</i>	15	Tryk på C-knap i telefon- eller navigationsfunktion: <i>Slette indtastning.</i>
2.4	USB		i DVD-funktion: <i>Hurtigt tilbageløb.</i>		
2.5	AUX				
2.6	VIDEO				
3	Infrarødmodtager (fjernbetjening)				
4	Frakoble lyd ved audioafspilning i passagerkabine (Mute)				
5	Regulere lydstyrke i passagerkabine				

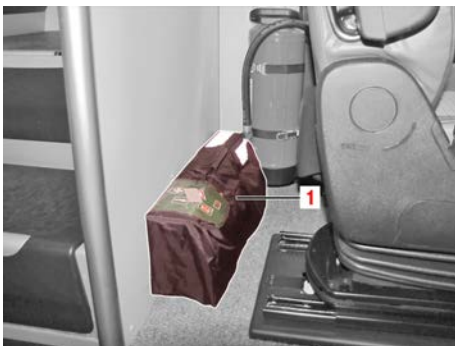
Coach Multimedia System (CMS)

16	Tryk på tilbage-knap: <i>Tilbage til overordnet menu- veau / Forlade menu.</i>	i navigationsfunktion: <i>Skifte til fuldskræmsvisning af kort.</i>		i telefon- eller navigationsfunk- tion: <i>Indtaste tal / tegn.</i>
17	Tryk på pil-tastatur: <i>Navigere i hovedmenu.</i>	i fuldskræmsvisning: <i>Åbne funktionsmenu.</i>	21	Langt tryk på tastatur i radio- funktion: <i>Lagre station.</i>
18	Dreje på dreje/tryk-omskifter i radiofunktion: <i>Stationsvalg.</i> i CD-/USB-funktion: <i>Vælge nummer.</i> i navigationsfunktion: <i>Ændre kortmålestok.</i> i videofunktion (fuldskræmsvis- ning): <i>Fremkalde menu.</i> i menuerne: <i>Vælge menupunkt.</i>	19 20 21	Telefon, stemmestyring: <i>Afslutte eller afvise opkald. Akti- vere taleregistrering.</i> Telefon: <i>Besvare opkald.</i> Tastatur, kort tryk på knappen i radiofunktion: <i>Vælge lagrede stationer, åbne hukommelsesmenu.</i> i CD-funktion: <i>Vælge nummer på en cd.</i>	22

Nødudstyr, ildslukkere, forbindstaske, nødhamre

Nødudstyr, ildslukkere, forbindstaske, nødhamre

Placering af forbindstaske

M86.00-0519-71

Forbindstasken (1) sidder bag førersædet.

Henvisning

Kontrollér en gang om året udløbsdatoen for forbindsstofferne, og udskift dem om nødvendigt.

Værktøj og nødudstyr

Nødudstyret er placeret i rummet over forakslen i højre side samt bag frontklappen (reservehjulsklappen).

Henvisning

Værktøj og hjælpemidler til hjulskift (ekstraudstyr) er placeret bag lemmen foran drivakslen i højre side.

Værktøj og nødudstyr:

- Advarselstrekant
- Hydraulisk donkraft 10 t maksimal belastning med underlagsplade (følg fabrikantens Instruktionsbog!)
- Opkørselskile
- Stopklods
- Topnøgle 27/32 mm
- Bugseringsbolt/bugseringskobling
- Værktøjskasse (med reservepærer, ventilstuds, dækpumpeslange, hånd- og advarselsslampe etc.) (ekstraudstyr)
- Demonteringsværktøj til indvendigt udstyr (mellemstykker for service-

set/beklædning på støtte til bagagehylde).

Henvisning

Dette værktøj kan også benyttes til afmontering af hjulkapslerne, se kapitel „Selvhjælp“, „Afmontering af hjulkapsler“.

Placering af ildslukker

M86.00-0443-71

Ildslukkeren (1) sidder i venstre side bag førersædet.

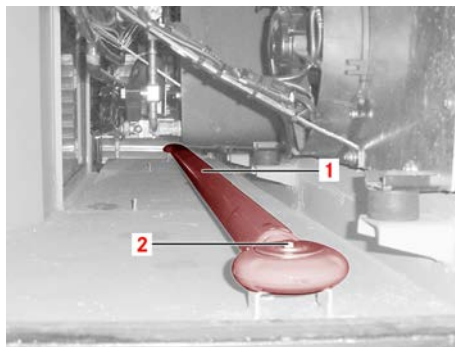
Nødudstyr, ildslukkere, forbindstaske, nødhamre

Der sidder endnu en ildslukker i overdækket under det forreste dobbeltsæde bag den bageste trappe.

Henvisning

Kontrollér kontrolmærkatet, og få evt. ildslukkeren kontrolleret af autoriserede personer.

Bugseringsstang

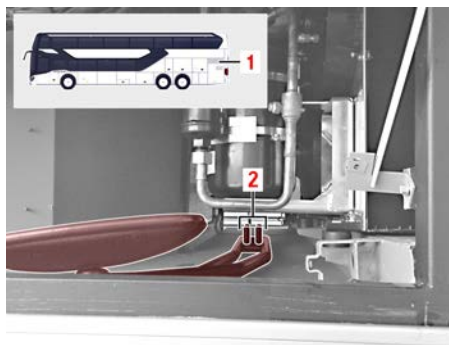

M00_00-0191-01

Bugseringsstangen (1) er tilgængelig via indsugningsgitterene (i højre og venstre side) til klimakondensatorventilatoren bag i bussen.

For at kunne tage den ud, skal skruerne til indsugningsgitteret og bugseringsstangen (2) fjernes.

Placering af reservespejl (ekstraudstyr)

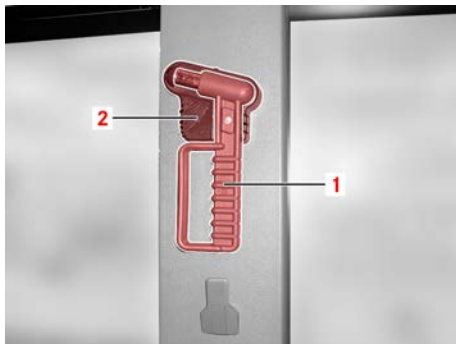
M88.00-0141-71

Reservespejlet sidder bag indsugningsgitteret i venstre side til (1) klimakondensatorventilatoren bag i bussen. Det må kun benyttes som nødspejl. Når spejlet skal tages ud, skal skruerne til indsugningsgitteret og bagvæggen i bagagerummet fjernes.

Afmontering af sidespejl, montering af nødspejl. de „Afmontering af sidespejl“ i kapitel „Selvhjælp“.

Nødudstyr, ildslukkere, forbindstaske, nødhamre

Nødhammer

M86.00-0304-71

- Tag nødhammeren (1) med plomberingen ud af holderen (2).
- ◄ Nødhammeren er klar til brug.

- ◄ Hvis bussen er udstyret med elektrisk tyverisikring (ekstraudstyr), vises dette symbol sammen med en gulmeddelelse på displayet, hvis der fjernes en nødhammer.

Dørkontakt ved førerplads

Dørkontakt ved førerplads

Dørkontakt til højre fordør (1) og højre midterdør (2) med integreret kontrollampe og nulstillingskontakt til nødhane (3) (ved „Lys tændt" tillige søgebelysning).

Advarsel

Risiko for personskade hvis personer eller genstande falder ud af bussen under kørslen med åben dør.

- ▶ Inden kørsel skal man vente, indtil driftstrykket er tilstrækkeligt til at lukke dørene fast.
- ▶ Åbn døre, der ikke er helt lukkede, og luk dem igen.
- ▶ Få fagfolk til at afhjælpe dørfejl inden fortsat kørsel.
- ▶ Hvis det er nødvendigt at fortsætte kørslen, selv om en dør ikke er lukket korrekt, skal man sikre sig, at området foran døren er fri for personer og genstande.

Henvisning

Kontrollampen lyser ved: - dør åben - dør ikke helt lukket (døren ikke inde i kilerne).

Henvisning

Kontrollampen blinker, hvis arbejdsstrykket er for lavt (dør uden tryk) - dørfejl.

Henvisning

Betjening af dørene kan kun ske, når tændingen er slået til, bussen holder stille, og dørene er låst op!

Henvisning

Efter aktivering af en nødhane kan dørsystemet først sættes i funktion igen, efter at kontakten til nulstilling af nødhane (3) aktiveres.

M68.00-0578-71

Lysdiode-bakassistent i spejlet (ekstraudstyr)

Lysdiode-bakassistent i spejlet (ekstraudstyr)

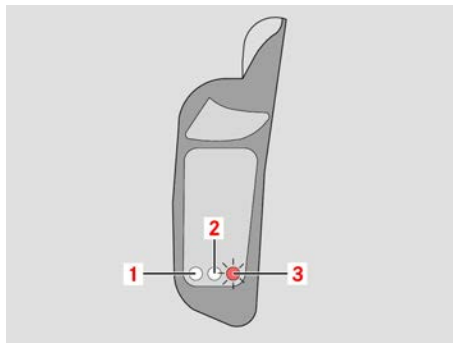

Advarsel

Risiko for ulykker og personskader

som følge af forhindringer, der ikke registreres af bakassistenten.

- ▶ Hold øje med de umiddelbare omgivelser bag og ved siden af bussen ved parkering og manøvrering.
- ▶ Sørg for, at der ikke opholder sig personer eller dyr i manøvreområdet, og at der ikke er genstande eller bygninger i området.
- ▶ Følg nationale og virksomhedsinterne forskrifter!
- ▶ Hvis bussen kører med anhænger eller skikasse, fungerer bakassistenten ikke.

M82_00-0006-01

Bakassistenten angiver afstanden til en forhindring for føreren. Bakassistenten aktiveres automatisk, når der sættes i bakgear. Indikeringen sker med tre forskelligt farvede lysdioder, der er placeret bag glasset nederst i højre og venstre sidespejl. På dette sted er spejlglasset gennemsigtigt.

Når der er sat i bakgear, lyser den grønne lysdiode (1) ved en afstand til forhindringen under 1,5 meter, under 80 cm den gule (2) og under 40 cm den røde (3).

Når der skiftes til bakgear, og systemet er i orden, skal den røde Lysdiode lyse i ca. 0,5 sekunder.

Hvis den røde Lysdiode blinker to gange hvert sjette sekund, er der fejl i systemet.

Henvisning

Pas ved parkering især på genstande, der er højere eller lavere end følerne, f.eks. blomsterkasser eller påhængstrækstænger. Bakassistenten kan ikke registrere sådanne genstande i nærområdet.

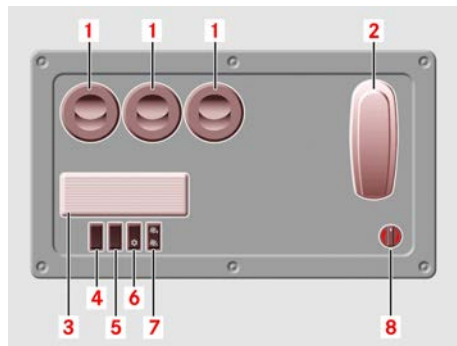

Henvisning

Ultralydbølger, der f.eks. forårsages af trykluftbremsesystemet eller en trykluffammer, kan forstyrre bakassistenten.

Betjeningsenhed i hvilekabine

Betjeningsenhed i hvilekabine

Oversigt for betjeningsenhed
Hvilekabine

M83.00-0794-71

1	Ventilationslemme
2	Intern telefon (forbindelse til føreren)
3	Indvendig lampe
4	Ledig
5	Ledig
6	Kontakt til klimaanlæg (ekstraudstyr)
7	Kontakt ventilationsblæser trin I og II

- 8 Drejeknap til varme

Et opkald til føreren via den interne telefon kan bortlede hans opmærksomhed fra trafikken.

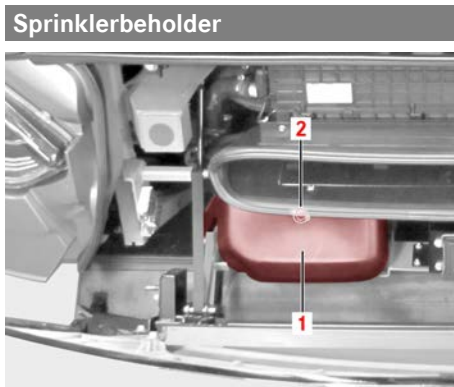
Fare**Risiko for ulykker og personskader**

som følge af, at førerens opmærksomhed afledes fra trafikken. Integrerede informations- og kommunikationssystemer kræver en del af førerens opmærksomhed til betjeningen.

- ▶ Inden informations- og kommunikationssystemerne benyttes, skal man sætte sig ind i betjeningen af dem.
- ▶ Informations- og kommunikationssystemer må kun betjenes, når trafikforholdene tillader det.
- ▶ Evt. skal bussen standses under hensyn til trafikken, inden man betjener informations- og kommunikationssystemerne.
- ▶ Ved betjening af telefonen eller andet kommunikationsudstyr skal

de aktuelt gældende, lovmæssige bestemmelser følges.

Sprinklerbeholder

M00.00-0695-71

- (1) Sprinklerbeholder, forruder
- (2) Påfyldningsåbning til sprinklervæske

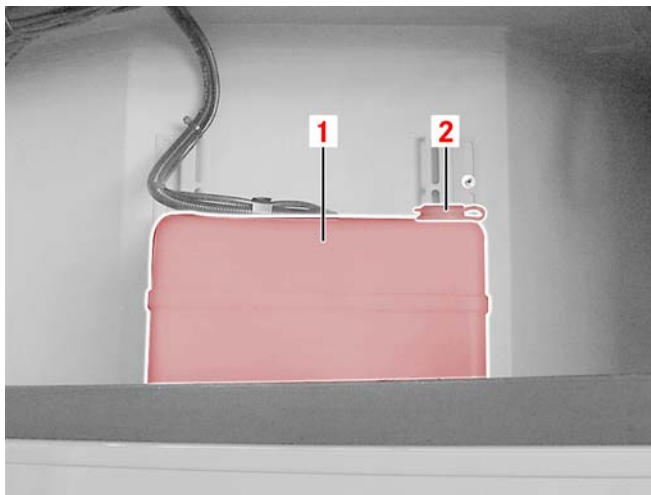
i Henvisning

Sprinklerbeholderen er tilgængelig via frontlemmen. Frontlemmen åbnes med grebet bag dækslet nederste ved højre fordør.

- Brug egnede additiver ved risiko for frost.

Sprinklerbeholder til bakkamera (ekstraudstyr)

Sprinklerbeholder til bakkamera (ekstraudstyr)

- 1 Sprinklerbeholder

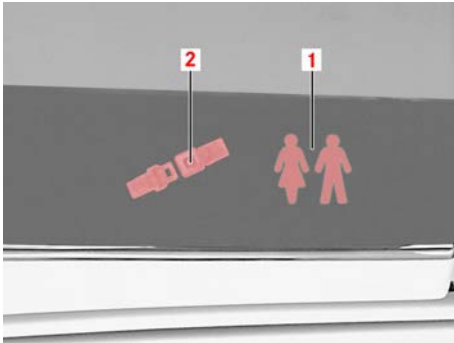
i Henvisning

Sprinklerbeholderen til bakkameraet sidder i højre side af motorrummet ved køleren.

"Spænd selen"-indikering

"Spænd selen"-indikering

"Spænd selen"-indikering

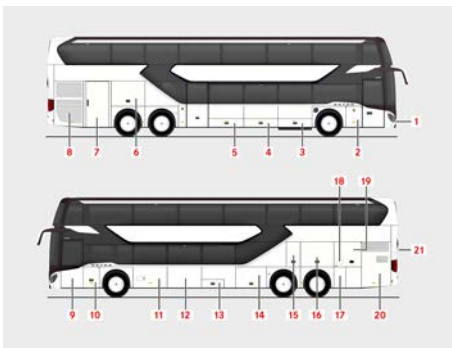

M00_00-0153-01

Når tændingen er slået til, og dørene er lukkede, vises displayet "Spænd selen" (2) foran i højre side af passagerkabinen i 5 minutter efter starten.

Oversigt over udvendige lemme

Udvendige lemme

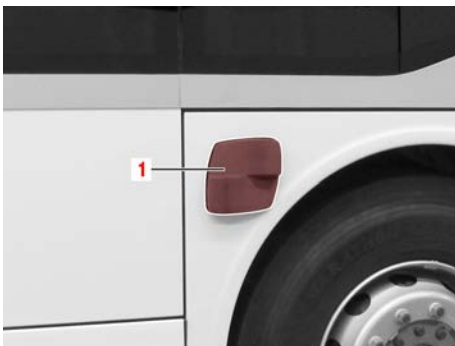
M00.00-0687-76

- 1 Frontlem (sprinklervæske, prøvestudse)
- 2 Hovedtavle
- 3 Opbevaringsrum/reservehjul
- 4 Opbevaringsrum
- 5 Opbevaringsrum
- 6 Bagagerum/førerhvilekabine
- 7 Bagagerum/chaufførhvilekabine/reservehjul
- 8 Køler

- 9 Rudeløftere
- 10 Opbevaringsrum
- 11 Brændstoftank
- 12 Opbevaringsrum
- 13 Opbevaringsrum
- 14 Opbevaringsrum
- 15 Bagagerum
- 16 Bagagerum/førerhvilekabine
- 17 Batterier
- 18 AdBlue®påfyldningsåbning
- 19 Sekundær eltavle
- 20 Luftfilter
- 21 Motorrum

Sving-/vognbaneassistent (ekstraudstyr)

Sving-/vognbaneassistent (ekstraudstyr)

M54.00-2980-71

- Radarsensoren (1) er monteret på forreste højre skærmlem.

M54.00-3048-71

- SVINGASSISTENT: Hjælper føreren ved svingning og registrerer personer og køretøjer ved højresving. Separat visuelt advarselssignal i sidespejlet (1). Visuel og mærkbar advarsel om fodgængere, cyklister, køretøjer og genstande i risikozonen.
- VOGNBANEASSISTENT (> 36 km/h): Hjælp til føreren ved skift af vognbane. Visuel og mærkbar advarsel om køretøjer, der er risiko for at kollidere med.

i Henvisning

En tilkoblet anhænger registreres ikke som en del af bussen, men registreres og bedømmes som bagvedkørende trafikanter eller genstande.

Ildslukningssystem

Ildslukningssystemets opbygning og funktion

Bussen er udstyret med et ildslukningssystem. Det består af fem hovedkomponenter: Slukningsmiddelbeholder, detektionsmiddelbeholder, detektionsrør, slukningsmiddelrør og slukningsdyser.

På slukningsmiddelbeholderen er der monteret en udløsningsventil. Udløsningsventilen er forbundet til detektionsmiddelbeholderen ved hjælp af detektionsrøret. På denne måde er der samme tryk (ca. 24 bar) i udløserventilen som i detektionsmiddelbeholderen. Slukningsmiddelrørene er sluttet til slukningsmiddelbeholderen. Slukningsdyserne er monteret på slukningsmiddelrørene i motorrummet. Detektionsmiddelbeholderen er fyldt med kvælstof og glysantin.

Hvis der opstår en brand i motorrummet eller evt. i oliefyrets rum, smelter detektionsrøret, og kvælstof og glysantin strømmer ud. Udløsningsventilen på slukningsmiddelbeholderen taber trykket på grund af trykfaldet i detektionsrøret og udlø-

ser slukningen. Slukningsvæsken, som er under højt tryk (ca. 100 bar), presses ud af slukningsmiddelbeholderen og ind i slukningsmiddelrørene. Slukningsvæsken kommer ud af slukningsdyserne og forstøves samtidig til en fin tåge. Ildslukningssystemet overvåges med to trykstyrede afbrydere. Føreren får vist en advarselsmeddelelse, når ildslukningssystemet bliver udløst.

Forsigtig

Materiel skade som følge af forsinket reaktion fra ildslukningssystemet. Der ved kan vigtige komponenter blive beskadiget. Først når detektionsledningen er smeltet over, udløses ildslukningssystemet.

- Funktionsevnen sikres ved regelmæssig vedligeholdelse.

Foranstaltninger

- Efter at ildslukningssystemet er blevet udløst, skal ildens arnested og omgivelserne kontrolleres for gløder. Hold motorrumslømmen lukket i mindst 5 minutter for at

forhindre, at ilden blusser op fra gløderne igen.

- Efter afkøling skal ildens arnested og omgivelserne kontrolleres for gløder.
- Få omgående udbedret skader fagmæssigt korrekt.

Advarselsmeddelelser

Forsigtig

Materiel skade som følge af nedsat eller potentielt manglende funktion for køretøjssystemerne. Bussens køreegenskaber kan forringes.

- Tilpas køremåden i overensstemmelse med indholdet af advarselsmeddelelsen.
- Få omgående afhjulpnet årsagen til den begrænsede funktion fagmæssigt korrekt.

Hvis ildslukningssystemet svigter, eller der opstår fejl i systemet, eller der ubemærket opstår brand, mens bussen holder parkeret, vises der en fejl i trin gul og dette piktogram på displayet.

Ildslukningssystem

Fare

Risiko for ulykke som følge af begrænsning af bussens drifts- og trafiksikkerhed.

- ▶ Stop straks bussen under hensyn til trafikken, og tænd havariblinket.
- ▶ Kontakt evt. en OMNIplus-Service-Partner.
- ▶ Fortsæt først kørslen, når fejlen er afhjulpet.

Hvis ildslukningssystemet udløses (f.eks. på grund af brand i motorrummet eller i oliefyrets rum), vises det med et piktoqram sammen med en fejl i trin rød på displayet. Der lyder et signal.

Eventuelle passagerer i bussen skal først bringes i sikkerhed i tilfælde af en brand.

Advarsel

Risiko for ulykke som følge af passage-ernes eller andre trafikanters adfærd pga. kraftig røgudvikling i passagerkabinen, i motorrummet eller, hvis det forefindes, på toilettet eller bagagerummet.

- ▶ Stop straks bussen under hensyn til trafikken, og tænd havariblinket.
- ▶ Træf de nødvendige foranstaltninger.

Foranstaltninger

- ▶ Bring passagererne i sikkerhed.
- ▶ Foretag et nødopkald, eller få en anden kvalificeret person til det.
- ▶ Sluk kilden til røgudviklingen med passende midler.

Gå frem på følgende måde afhængigt af de ydre omstændigheder og situationens alvor:

- Luk den bageste dør, når passage-erne er i sikkerhed, og der ikke befinder sig personer i kabinen.
- Stands motoren.
- Lås bagagelemmene op.
- Slå tændingen fra, og forlad bussen.
- Luk den forreste dør for at sikre, at ingen passagerer kan gå ind i bussen igen og derved bringe sig selv unødigt i fare.

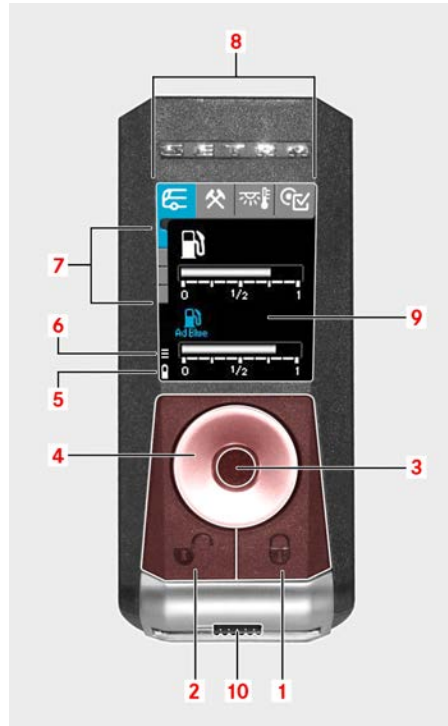
- Hvis der ikke er fare på færde, skal De udpege hjælpere og hurtigt læsse bagagen af.
- Hold tilstrækkelig afstand til bussen (mindst 50 meter).
- Som fører skal De være klar til at give redningsmandskabet oplysninger.

MFK (Multifunktionsnøgle)	109
Menustruktur for multifunktionsnøgle (MFK)	110
Justerbar ratstamme	121
Udvendig belysning	122
Kontaktarm for lys og viskerfunktioner	125
Kontaktarm for gearskift og kontantbrems (motorbremse og retarder)	127
Knapper på rattet	128
Ratknapper til venstre	131
Ratknapper til højre	133
Display	135
Menustyring på displayet	149
Advarselsmeddelelser	151
Nulstilling af triptæller	154
Lydstyrke-indstillinger: Audiokilder, telefon, samtaleanlæg	155
Intern telefon: Køkken, hvilekabine, førerplads, mobiltelefon	159
Uheldsdatahukommelse (UDS) (ekstraudstyr), betjening	166
Uheldsdatahukommelse (UDS), status	167
Bremsesystemer, betjening og funktion	168
Sikkerhedshovedafbryder (nødafbryder, ekstraudstyr)	180
Sikkerhedsforskrifter for luftaffjedring	181
Hævning/sænkning af bus	182
Kneeling og normalniveau	183

Indholdsfortegnelse

Akseltryksforskydning for efterløbsaksel, aktivering / deaktivering (ekstraudstyr)	184
Vigtige anvisninger for styretøj	186
Drejning af rattet ved stilstand	187
Sikkerhedshovedafbryder (nødafbryder, ekstraudstyr)	188
Tilkobling af panoramakamera (ekstraudstyr)	189

MFK (Multifunktionsnøgle)

M80.00-0008-73

- 1 Låsning
- 2 Oplåsning
- 3 Bekræftelsesknop

i Henvisning

Nøglen aktiveres ved at holde knappen **(3)** inde i 2 sekunder.

4 Navigationsknop

i Henvisning

Navigation i hovedmenu: Tryk på højre eller venstre side af navigationsknappen. Navigation i undermenu: Tryk foroven eller forneden på navigationsknappen.

5 Batteritilstand, visning

6 Signalstyrke for nøgle

i Henvisning

Hvis der ikke er radioforbindelse, slukkes displayet.

7 Register over undermenuer

8 Register over hovedmenuer

9 Display for menuvindue

10 Oplåsningsskider for integreret nøgle

Menustruktur for multifunktionsnøgle (MFK)

Menustruktur for multifunktionsnøgle (MFK)

Menustruktur for MFK

1. Hovedmenu "Køretøjskontrol"

M80.00-0007-71

i Henvisning

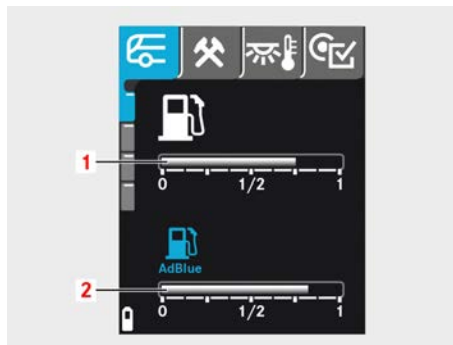
Der kan vises 4 hovedmenuer med forskellige antal undermenuer.

Den aktive hovedmenu og undermenu vises med lyseblåt.

I hovedmenuen „Køretøjskontrol" (1) vises alle disponible informationer om brændstofmængde, AdBlue®-mængde, luft i

tryklufttanke, lys og lygter samt batterispænding.

Undermenu „Brændstof-/AdBlue®-mængde"

M80.00-0009-71

i Henvisning

Mængderne opdateres, når tændingen slås til.

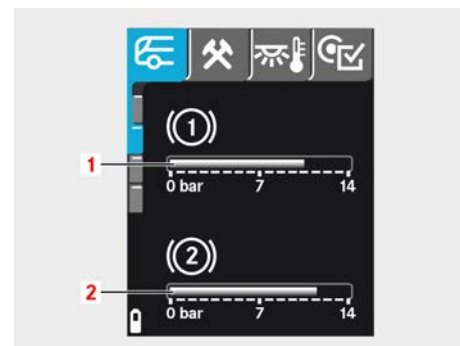
I undermenuen „Brændstof-/AdBlue®-mængde" vises alle disponible informationer om brændstofmængde og AdBlue®-mængde.

1. Brændstofbeholdning

Visning af den aktuelle brændstofmængde.

1. AdBlue®-mængde
Visning af den aktuelle AdBlue®-mængde.

Undermenuen „Beholdertryk"

M80.00-0011-71

I undermenuen „Beholdertryk" vises de aktuelle beholdertryk.

1. Beholdertryk for bremsekreds 1
Visning af beholdertrykket for bremsekreds 1.
1. Beholdertryk for bremsekreds 2

Visning af beholdertrykket for bremsekreds 2.

Undermenu "Lys og lygter"

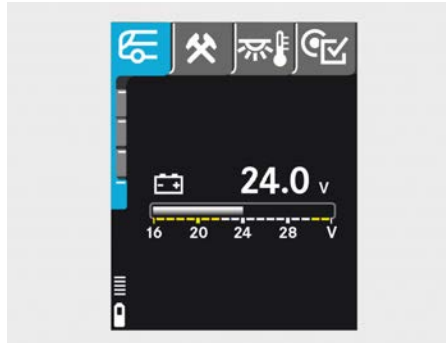
M80.00-0012-71

I undermenuen „Lys og lygter“ kontrolleres alle udvendige lygter.

i Henvisning

Alle de udvendige lygter (inkl. blink- og stoplygter) aktiveres enkeltvis efter hinanden.

Undermenu „Bussens batteri“

M80.00-0014-71

I undermenuen „Bussens batteri“ vises den aktuelle batterispænding.

i Henvisning

Displayets farve skifter til gul i tilfælde af under- eller overspænding.

2. Hovedmenuen „Drift“

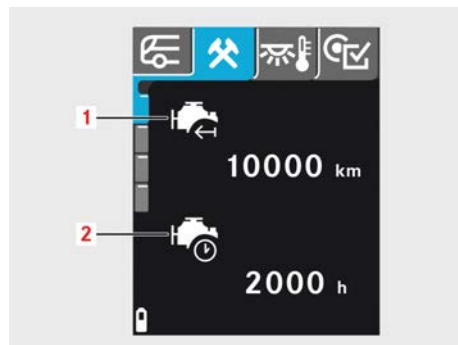

M80.00-0007-71

I hovedmenuen „Drift“ (2) vises antal driftstimer, km-stand, dæktryk og låsning af bagagerummene

Menustruktur for multifunktionsnøgle (MFK)

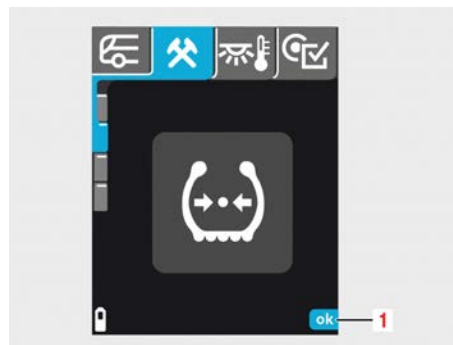
Undermenu „Driftstid“

M80.00-0016-71

I undermenuen „Driftstid“ vises km-standen og antallet af motorens driftstimer.

Undermenu "Dæktryk"

M80.00-0020-71

I undermenuen „Dæktryk“ kan alle dæktryk vises.

Henvisning

I tilfælde af et ukorrekt dæktryk skifter farven på dæksymbolet fra hvid til gul eller rød.

1. „OK“-knap
Med et tryk på „OK“-knappen kan dæktrykkene i de enkelte hjul på de enkelte aksler fremkaldes.

Faktiske dæktryk

M80.00-0018-71

Alle faktiske dæktryk på hver af akslerne kan fremkaldes. Illustrationen viser forakslen (aksel nr. 1).

Henvisning

Det aktuelle tryk, temperaturen og batteriets tilstand i det pågældende dæk vises. Hvis dæktrykket er i orden, er visningen hvid. Hvis trykket er for lavt, skifter farven først til gul og derefter til rød.

Henvisning

Det ønskede tryk vises nederste i midten.

Undermenu "Bagagelemme, venstre"

M80.00-0022-71

I undermenuen "Bagagelemme, venstre" kan bagagelemmene i venstre side låses og oplåses med „OK“-knappen.

Henvisning

Illustrationen viser, at bagagelemmene er låst.

Undermenu "Bagagelemme, højre"

M80.00-0027-71

I undermenuen "Bagagelemme, højre" kan bagagelemmene i højre side låses og oplåses med „OK“-knappen.

Henvisning

Illustrationen viser, at bagagelemmene er låst op (rød kontrollampe).

3. Hovedmenu "Komfort"

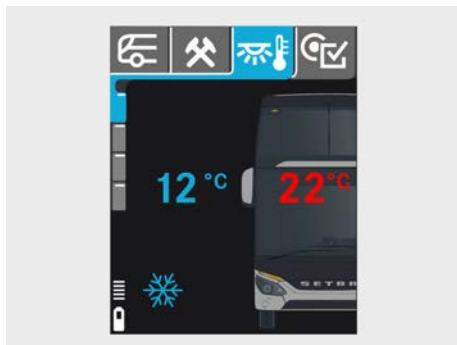

M80.00-0064-71

I hovedmenuen "Komfort" vises alle disponible informationer om temperatur, varmesystem, Indvendig belysning og ventilation af bussen.

Menustruktur for multifunktionsnøgle (MFK)

Undermenu "Temperatur"

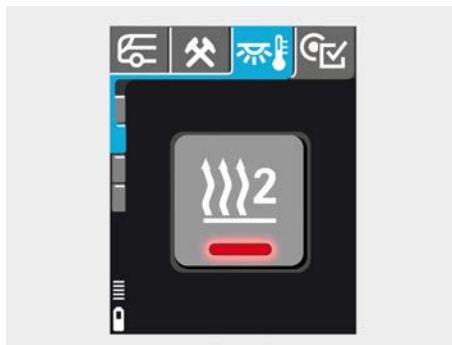
M80.00-0065-71

I undermenuen "Temperatur" vises uden- og indendørs-temperaturen.

Henvisning

Hvis temperaturen er 15 °C eller derover, skifter farven på displayet til orange.

Undermenu "Oliefyr"

M80.00-0034-71

I undermenuen "Oliefyr" vises de forskellige tilstande for oliefyret.

Undermenu "Indvendig belysning"

M80.00-0035-71

I undermenuen "Indvendig belysning" kan den indvendige belysning tændes og slukkes.

Henvisning

Den indvendige belysning tændes og slukkes med „OK“-knappen.

Undermenu "Passiv ventilation"

M80.00-0038-71

I undermenuen "Passiv ventilation" åbnes bussens døre og taglugerne.

4. Hovedmenu "Indstillinger"

M80.00-0040-71

I hovedmenuen "Indstillinger" kan der foretages en række indstillinger.

Undermenu "Lysstyrke for display"

M80.00-0040-71

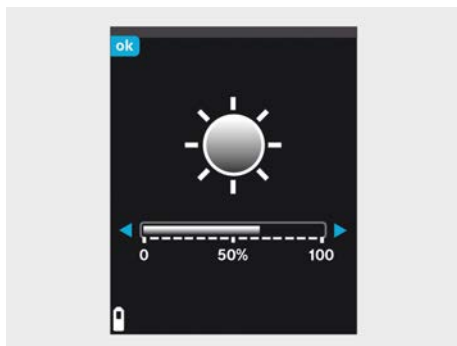
I undermenuen "Lysstyrke for display" kan lysstyrken i displayet indstilles.

Henvisning

Menuen til indstilling af lysstyrken åbnes ved at trykke på "OK"-knappen.

Menustruktur for multifunktionsnøgle (MFK)

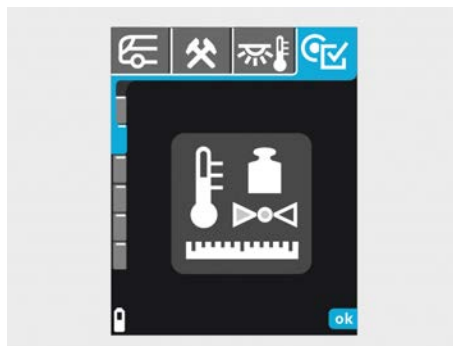
Bjælke diagram for lysstyrke

M80.00-0041-71

Lysstyrken i displayet indstilles med piltasterne.

Undermenu "Enheder"

M80.00-0042-71

I undermenuen "Enheder" kan enhederne indstilles til de enkelte lande.

Indstilling af enheder

M80.00-0043-71

Enhederne indstilles til de enkelte lande og lagres med piltasterne.

Undermenu "Batteri"

M80.00-0044-71

I undermenuen "Batteri" kan ladetilstanden for det integrerede batteri fremkaldes.

Visning af næsten tomt batteri

M80.00-0045-71

Hvis batteriet vises med rød farve, skal det oplades.

Henvisning

Batteriet i multifunktionsnøglen oplades automatisk via tændingslåsen.

Undermenu "Trådløs forbindelse"

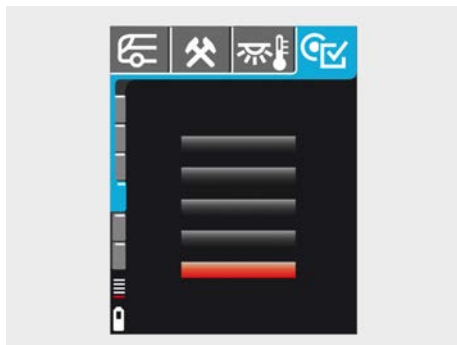

M80.00-0046-71

I undermenuen "Trådløs forbindelse" vises kvaliteten af den trådløs forbindelse.

Menustruktur for multifunktionsnøgle (MFK)

Visning af dårlig trådløs forbindelse

M80.00-0047-71

Hvis der kun vises én bjælke med rød farve, er afstanden til bussen for stor.

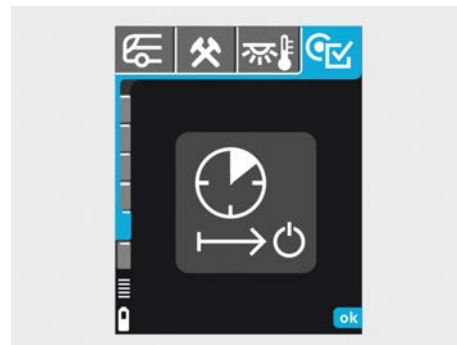
Visning af den trådløse forbindelse er ikke mulig

M80.00-0048-71

Hvis dette billede vises, er det ikke muligt at etablere kontakt med bussen.

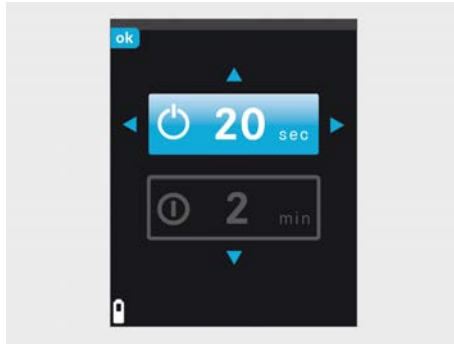
Undermenu "Varighed af visning"

M80.00-0049-71

I undermenuen "Varighed af visning" kan varigheden for belysningen af displayet indstilles.

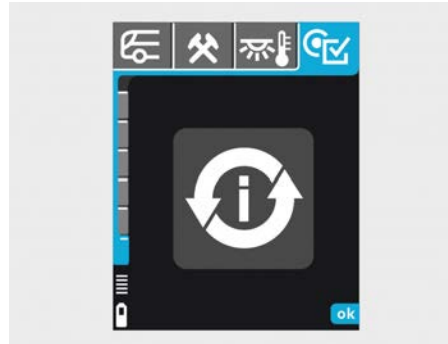
Visning af displaybelysning

M80.00-0050-71

Varigheden af displaybelysningen kan indstilles og lagres med piltasterne.

Undermenu "Synkronisering"

M80.00-0055-71

I undermenuen "Synkronisering" kan multifunktionsnøglen synkroniseres med bus-sens elektroniske system.

Henvisning

Hvis displayet i bussen ændres fra f.eks. metriske mål til tommemål (kilometer-miles), skal MFK synkroniseres. Først derefter vises angivelserne i tommer også i MFK.

Visning af mislykket synkronisering

M80.00-0051-71

Synkroniseringen lykkedes ikke.

Menustruktur for multifunktionsnøgle (MFK)

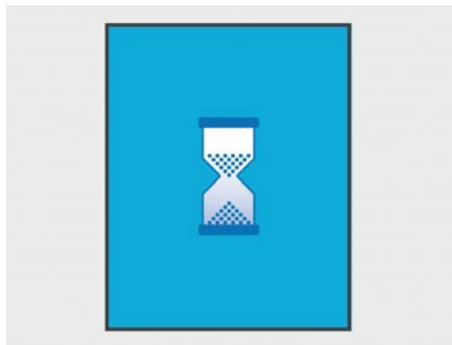
Visning af synkronisering i orden

M80.00-0052-71

Synkroniseringen lykkedes.

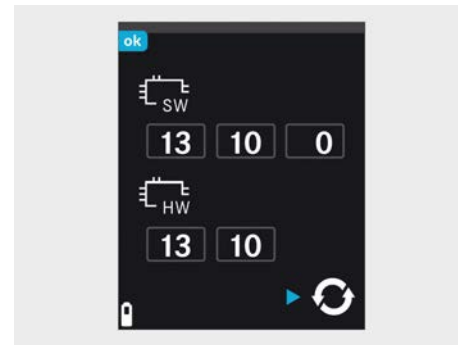
MFK-display synkroniseres

M80.00-0053-71

Synkronisering udføres.

Visning af softwareversion

M80.00-0054-71

Den aktuelle softwareversion vises.

Justerbar ratstamme

Ratstammen løsnes ved at trykke kontakten (1) til frigørelsesstilling. Den røde lysdiode i kontakten lyser.

Advarsel**Risiko for ulykker og personskader**

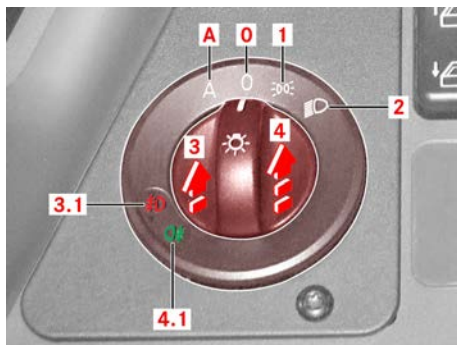
som følge af, at førerens opmærksomhed afledes fra trafikken. Indstilling af spejle, førersæde og rat lægger beslag på en del af førerens opmærksomhed.

- ▶ Inden De indstiller spejle, førersæde og rat, skal De gøre Dem fortrolig med betjeningen og håndteringen.
- ▶ Indstil spejle, førersæde og rat, inden kørslen påbegyndes.
- ▶ Kontrollér og indstil evt. spejlene inden kørslen, mens bussen holder stille.
- ▶ Når den justerbare ratstamme er indstillet, skal det kontrolleres, at alle instrumenter og kontrollamper kan ses. Korriger evt. ratstammens indstilling.
- ▶ Ratstammen skal låses fast igen efter indstilling.

Udvendig belysning

Udvendig belysning

Lyskontakt

Når motoren startes, tændes kørelyset.

- A Automatisk styring af lys / kørelys slået til
- O Kørelys tændt
- 1 Positionslys
- 2 Nærlys/fjernlys
- 3 Tågebaglygte (tågelygter i busser med 2-trins kontakt) (kontakten trukket ud til 1. trin)

Henvisning

I busser med drejelys er der monteret en étrins lyskontakt. Så kan tågelygterne ikke tændes.

- 4 Tågebaglygte (kun for busser med tågeforlygter). (Kontakt trukket ud til 2. trin)

Henvisning

Når man kører i et land, hvor der køres i modsat side af vejen, kan den modkørende trafik blive blændet af det asymmetriske nærlys. Litronic-forlygterne, der er monteret i busen, kan omstilles mellem højre- og venstrekørsel, se instruktionsbogen kapitel "Selvhjælp" (Indstilling af forlygter til højre- eller venstrekørsel). Landespecifikke forskrifter skal overholdes!

Automatisk styring af lys

Positionslys, nærlys og nummerpladebelysning tændes og slukkes automatisk afhængigt af den omgivende lysstyrke.

Positionslyset tændes og slukkes automatisk, når nøglen sidder i tændingslåsen i stilling 1. Nærlys, positionslys og nummerpladebelysning tændes og slukkes automatisk, når motoren kører.

Advarsel

Risiko for ulykke som følge af kortvarig afbrydelse af nærlyset. Når lyskontakten står i stilling (A), kan forlygterne blive afbrudt kortvarigt på grund af lyspåvirkning, eller også tændes lyset ikke automatisk, når det bliver tåget.

- I tåge eller ved nedsat sigtbarhed, hvor nærlyset ikke lyser i kontaktposition (A), skal lyskontakten hurtigt drejes til positionen "nærlys".

Kørelys (afhængigt af det enkelte land) (ekstraudstyr)

Så snart motoren kører, tændes positionslys og nærlys samt nummerpladebelysningen automatisk.

Henvisning

Når lyskontakten drejes til en anden stilling end (A) eller (0), tændes det pågældende lys.

Henvisning

Tænding/slukning af kørelyset, se i instruktionsbogen i kapitlet "Betjening ved førerplads".

Nærlys/fjernlys

Nærlys eller fjernlys (afhængigt af nedblændingskontaktens stilling), parkeringslys og nummerpladelys er tændt i pos. (2), og i mørke i pos. (A).

Henvisning

Betingelse: Nøglen sidder i tændingslåsen, tændingen "Trin 2" er slået til, og/eller motoren er i gang.

Tågelygter

Ud over parkeringslys, nærlys eller fjernlys kan tågeforlygterne tændes, når tændingen er slået til. Det sker ved at dreje lyskontakten til pos. (1) eller (2) og trække kontakten ud til første punkt, hvor den går i indgreb (3). Kontrollampen (3.1) lyser.

Henvisning

Når lyskontakten står i stilling (A) eller (0), kan tågeforlygterne og tågebaglygten ikke tændes.

Tågebaglygte

Ud over tågeforlygterne kan tågebaglygten tændes. Det sker ved at trække lyskontakten ud til andet punkt, hvor den går i indgreb (4), mens tågeforlygterne er tændte. Kontrollampen (4.1) lyser. Ved kørsel med anhænger eller bagageboks slukkes tågebaglygten på bussen, og tågebaglygten på anhænger eller bagageboksen tændes.

Henvisning

Når lyskontakten står i stilling (A), kan tågeforlygterne og tågebaglygten ikke tændes.

Henvisning

Når tågebaglygten anvendes, skal den nationale lovgivning følges.

Drejelys

Særlige tågeforlygter oplyser det område, som bussen kører ind i, når den drejer. Drejelyset lyser kun, når det er mørkt, bussen kører under 40 km/h, og tågeforlygterne er slukkede. Drejelyset aktiveres af både blinklyset og af rattets drejning.

Henvisning

Sørg for, at motoren kører, og at nærlyset (lyskontakten i stilling (A) eller (2)) er tændt.

Udvendig belysning

Henvisning

Aktiver blinklyset. Drejelyset lyser i samme side som det aktiverede blinklys. Det gælder også, hvis rattet drejes i den modsatte retning efter aktivering af blinklyset.

Henvisning

Drej rattet i den ønskede retning. I fremadgående gear: Drejelyset på den side af bussen, der vender ind mod indersiden af vejsvinget, tændes. I bakgear: Drejelyset på den side af bussen, der vender ud mod ydersiden af vejsvinget, tændes.

Henvisning

Drejelyset slukkes ved at slukke for blinklyset eller dreje rattet tilbage til ligeudstilling, indtil blinklyset slukker.

ringsbelysningen hjælper personer med at orientere sig omkring bussen, når det er mørkt.

Henvisning

Varigheden af lys i orienteringsbelysningen kan indstilles i trin på 5 sekunder fra 0 til 60 sekunder. Når tiden er udløbet, slukkes orienteringsbelysningen automatisk.

Henvisning

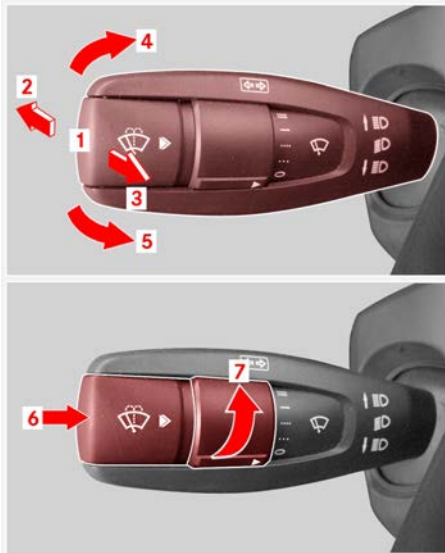
Fastlæggelse af, hvor længe orienteringsbelysningen skal være tændt, se i instruktionsbogen, kapitlet "Betjening ved førerplads".

Orienteringsbelysning

Når orienteringsbelysningen er slået til, lyser tågeforlygterne, når det er mørkt, efter at bussen er låst helt op eller i. Oriente-

Kontaktarm for lys og viskerfunktioner

Kontaktarm for lys og viskerfunktioner

M54.00-1898-72

- 1 Nærlys-position: Fjernlys fra (når nærlyset er tændt)
- 2 Opblænding: Fjernlys til (når nærlys er tændt)

- 3 Overhalingslys: Træk armen op efter
- 4 Højre blink med automatisk tilbageføring: Før armen forbi trykpunktet, til den går i hak

i Henvisning

Tipblink ved vognbaneskit: Kort vip med kontaktarmen (ikke forbi trykpunktet). Blinklygterne blinker fem gange.

- 5 Venstre blink med automatisk tilbageføring: Før armen forbi trykpunktet, til den går i hak

i Henvisning

Tipblink ved vognbaneskit: Kort vip med kontaktarmen (ikke forbi trykpunktet). Blinklygterne blinker fem gange.

- 6 Visk og vask: Tryk manchetten på kontaktarmen ind mod ratstammen. Når viskerne er slukkede = Forruden vaskes og viskes
- 7 Forrudeviskere: Drej manchetten på kontaktarmen: Trin 0 = Slukket.

Trin = Langsom intervalfunktion for viskere eller viskerfunktion med regnføler. Trin.....= Hurtig intervalfunktion for viskere eller viskerfunktion med regnføler. Trin I = Langsom konstant viskerhastighed. Trin II = Hurtig konstant viskerhastighed.

Bemærkning om materiel skade

Kontaktarmens stilling trin : Når regnføleren er aktiv, kan viskerne starte uden varsel, hvis forruden bliver tilsmudset i tørt vejr. Viskergummierne eller forruden kan blive beskadiget. Sluk for vinduesviskerne i tørt vejr.

i Henvisning

Kontaktarmens stilling trin : Hvis regnføleren er aktiv, indstilles der til en passende viskefrekvens afhængigt af nedbørsmængden.

Kontaktarm for lys og viskerfunktioner

Henvisning

Frostfunktion: Regnføleren slår ikke vinduesviskerne til ved lave temperaturer, når ruden skræbes fri.

Henvisning

Regnføleren registrerer pludseligt forekommende vandsprøjt.

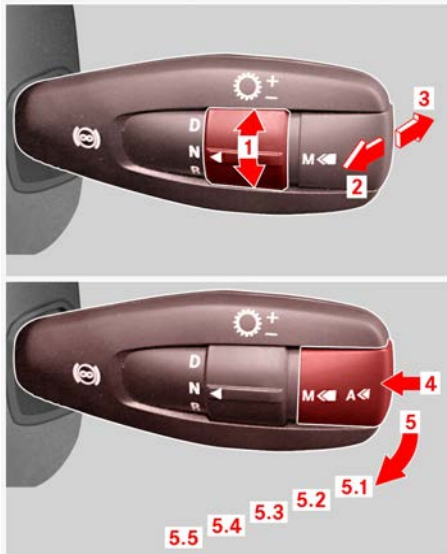

Henvisning

Indstilling af viskerrobot/regnfølerens følsomhed, se i instruktionsbogen, kapitlet "Betjening ved førerplads".

Kontaktarm for gearskift og kontantbrems (motorbremse og retarder)

Kontaktarm for gearskift og kontantbrems (motorbremse og retarder)

M54.00-1897-72

- 1 Valg af kørselsretning
- 2 Manuelt opskift
- 3 Manuelt nedskift
- 4 Automatisk skift

5 Aktivering af konstantbremse

- 5.1 Konstantbremse trin 1
- 5.2 Konstantbremse trin 2
- 5.3 Konstantbremse trin 3
- 5.4 Konstantbremse trin 4
- 5.5 Konstantbremse trin 5

Knapper på rattet

Knapper på rattet

Visningen i displayet styres med knapperne på rattet. Desuden kan der foretages en række indstillinger med dem.

Oversigt over ratknapper og display

Knapper på rattet

- 1 Display
- 2 Ratknapper til venstre
- 3 Ratknapper til højre
- 4 Horn

Ratknapper til venstre

Ratknapper til venstre

Lagring / visning af favorit-menuvindue

Foregående hovedmenu

Vælg den foregående værdi i indtastningsvinduet, eller reducer værdien.

Næste hovedmenu

Vælg næste værdi i indtastningsvinduet, forøg værdien eller nulstil den.

Foregående menuvindue

En menulinje op i indtastningsvinduer

Næste menuvindue

En menulinje ned i indtastningsvinduer

OK

Åbning og lukning af indtastningsvindue / kvittering af hændelsesmeddelelse

Audio / telefon kraftigere

Audio / telefon sagtere

Ratknapper til højre

Ratknapper til højre

Vis menuvindue for telefon

Foretag opkald, besvar opkald

Afslut samtale, afvis opkald

Henvisning

Aktivering af stemmestyring til CMS, når der ikke er nogen indgående eller igangværende opkald.

LIM

Valg af temposet (limiter)

Valg af fartpilot (tempomat) / afstandstempomat

SET

Hastighed / hastighedsbegrænsning

Indkoble og indstille aktuel hastighed / hastighedsbegrænsning, forøge indstillet hastighed / hastighedsbegrænsning.

RES

Indkoble og fremkalde lagret hastighed/ hastighedsbegrænsning, reducere indstillet hastighed/ hastighedsbegrænsning

OFF

Frakoble temposet (limiter) / TEMPOMAT / afstandstempomat

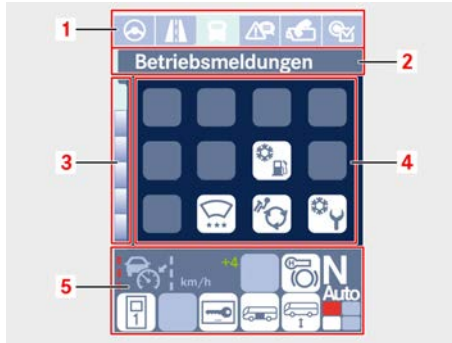

Menuvindue kørselssystemer

Forhøjet tomgangshastighed / Indstilling af ønsket afstand (afstandstempomat) / Indstille hastighedstolerance (tempomat / afstandstempomat)

Display

Beskrivelse af displayet

M54.00-1849-71

Displayet er en statusvisning, der viser drifts- og fejlinformationer. Desuden kan on-board-diagnosen udlæses via displayet.

Det er aktivt, når tændingen er slået til i trin 1 eller 2 ved at trykke start-stop-knappen ind, når nøglen er sat i.

Displayet består af fem grundelementer:

- **(1):** Displayfelt for hovedmenuer

Displayfeltet **(1)** viser hovedmenuerne. Den aktive hovedmenu vises med lyseblåt.

- **(2):** Titellinje
I titellinjen **(2)** vises navnet på det aktive menuvindue.
- **(3):** Visning af undermenuer
Displayfeltet **(3)** viser undermenuerne. Den aktive undermenu vises med lyseblåt.
- **(4):** Displayfelt
I displayet **(4)** viser kørecomputeren menu- og hændelsesmeddelelser. Der vises automatisk en hændelsesmeddelelse eller en information om en fejl. Meddelelsen slukkes, hvis hændelsesmeddelelsen kan kvitteres med „OK“-knappen på rattet.
- **(5):** Statusfelt
Som supplement til hændelsesmeddelelsen kan der også lyse en kontrollampe i statusafsnittet **(5)** i instrumentgruppen.

Hovedmenuer i displayet

M68.00-0826-71

Displayet viser 6 forskellige hovedmenuer i titellinjen, hver med et forskelligt antal undermenuer. Den aktive hoved- og undermenu vises med lyseblåt.

- (1):** Turinformationer
- (2):** Hjælpesystemer
- (3):** Bus
- (4):** Meddelelser
- (5):** Infotainment
- (6):** Indstillinger

Display

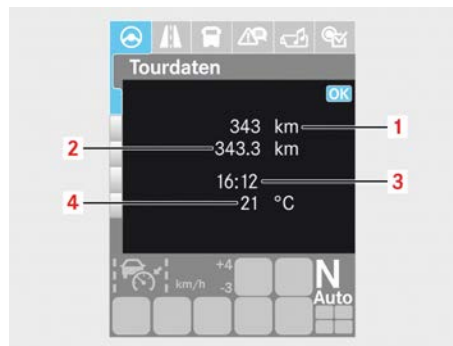
1. hovedmenu "Tourinformation" (Turinformation)

M54.00-3014-71

I hovedmenuen "Tourinformation" (Turinformation) vises alle disponible informationer om hastighed, klokkeslæt, køre- og hviletider, tilbagelagt afstand og udetemperatur.

Undermenu "Tourdaten" (Turdata)

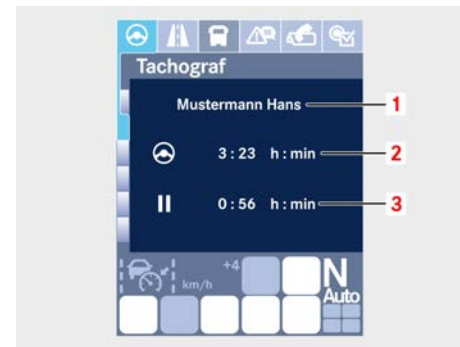
M54.00-3014-71

I undermenuen "Tourdaten" (Turdata) vises alle disponible informationer om total-km (1), om triptæller (2), om klokkeslæt (3) og om udetemperatur (4).

Henvinsning

Triptælleren nulstilles ved at trykke på "OK"-knappen på rattet og bekræfte med "Ja" i det næste vindue.

Undermenu "Tachograph" (Fartskriver)

M68.00-0475-71

I undermenuen "Tachograf" (Fartskriver) vises alle disponible informationer om førerens navn (1), om den aktuelle køretid (2) og om den aktuelle hviletid (3).

Undermenu "Reichweite" (Rækkevidde)

M68.00-0481-71

I undermenuen "Reichweite" (Rækkevidde) vises alle disponible informationer om rækkevidden for brændstoffet (1) og for AdBlue® (2) samt om det aktuelle brændstofforbrug (3).

Henvisning

Brændstofforbruget (3) vises i l/100 km eller i l/h (når bussen holder stille).

Undermenu "Ab Start-Gesamt" (Siden start - i alt)

M68.00-0478-71

I undermenuen "Ab Start - Gesamt" (Siden start - i alt) vises alle disponible informationer om tilbagelagt distance (1), om tiden (2), om gennemsnitshastigheden (3) og om gennemsnitsforbruget (4).

Undermenu "Ab Reset - Gesamt" (Siden nulstilling - i alt)

M68.00-0844-71

I undermenuen „Ab Reset - Gesamt" (Siden nulstilling - i alt) vises alle disponible informationer siden seneste nulstilling af denne menu om tilbagelagt distance (1), om tiden (2), om gennemsnitshastigheden (3) og om gennemsnitsforbruget (4).

Display

Undermenu "Ab Reset 2 - Gesamt" (Siden nulstilling 2 - i alt)

M68.00-0843-71

I undermenuen „Ab Reset 2 - Gesamt" (Siden nulstilling 2 - i alt) vises alle disponible informationer siden seneste nulstilling af denne menu om tilbagelagt distance (1), om tiden (2), om gennemsnits-hastigheden (3) og om gennemsnitsfor-bruget (4).

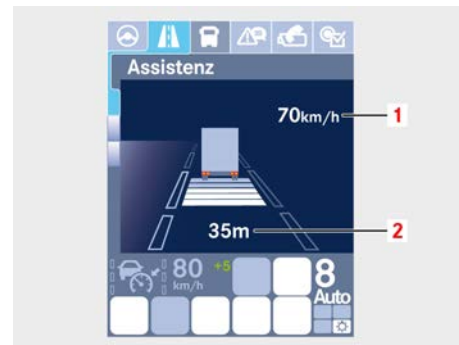
2. hovedmenu "Assistenz" (Assistance)

M68.00-0636-71

I hovedmenuen "Assistenz" (Assistance) (2) vises alle de kørselssystemer, som føreren har til rådighed, og navigationssystemet (ekstraudstyr).

Undermenu "Assistenz" (Assistance)

M68.00-0482-71

I undermenuen "Assistenz" (Assistance) vises alle disponible informationer om afstand (1), om det forankørende køretøjs hastighed (2) og om bussens sporsikkerhed.

Henvisning

Hvis afstanden til det forankørende køretøj bliver mindre, skifter visningen af det forankørende køretøj farve fra hvid til gul og derpå til rød.

Hvis afstanden til vognbanemarkeringen bliver mindre, skifter displayet for vogn-

banemarkering farve fra hvid til gul og derpå til rød.

Undermenu "Navigation" (ekstraudstyr)

M68.00-0483-71

I undermenuen "Navigation" vises alle disponible informationer om destination (1), om forventet resterende køretid (2), om det aktuelle vejnavn (3) og den resterende afstand (4). (5) indikerer, at vejen er farbar med bussen.

Undermenu "Geschwindigkeit" (Hastighed)

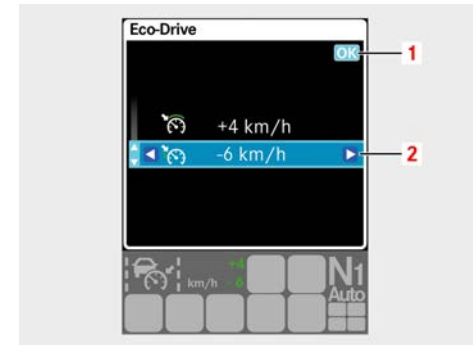

M68.00-0731-71

I undermenuen "Geschwindigkeit" (Hastighed) vises den aktuelt kørte hastighed (2).

Med tasten "OK" (1) åbnes menuen "Eco-Drive".

Undermenu "Eco-Drive"

M68.00-0732-71

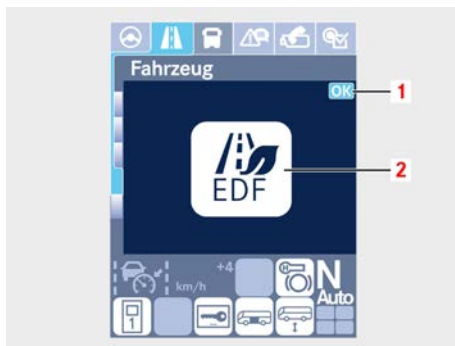
I undermenuen "Eco-Drive" kan den øverste og nederste hastighedstolerance vises, se "EcoDrive toleranceværdi" i kapitlet "Hjælpesystemer" (→ Side 235).

Henvisning

Den nederste hastighedstolerance er kun til rådighed i forbindelse med hjælpesystemet "Predictive Powertrain Control" (ekstraudstyr).

Display

Undermenu "EDF" (ekstraudstyr)

M54.00-2193-71

I undermenuen "EcoDriverFeedback" vises vurderingen af køremåden.

- ▶ Tryk på tasten "OK" (1) for at få vist de forskellige kriterier. Detaljer, se "EcoDriverFeedback" i kapitlet "hjælpesystemer" (→ Side 235).

Undermenu "Ersatzfahrbetrieb" (Nødfunktion)

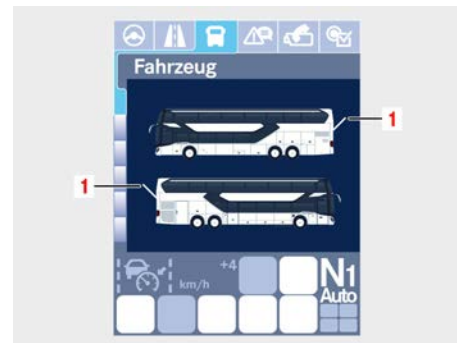

M68.00-0484-71

I undermenuen "Ersatzfahrbetrieb" (Nødfunktion) kan gearskiftets nødfunktion aktiveres og vises.

- ▶ Tryk på tasten "OK" (1) for at skifte til nødfunktion i tilfælde af en fejl i gearkassestyringen. Detaljer, se "Nødfunktion for GO 250-8" i kapitlet "Gearskift og gearkasse" (→ Side 221).

3. hovedmenu "Fahrzeug" (Bus)

M68.00-0827-71

I hovedmenuen "Fahrzeug" (Bus) vises alle disponible informationer om lemme, døre, arbejdstryk, -temperaturer og -spændinger.

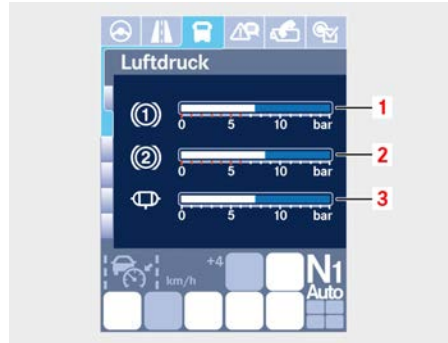
Undermenu "Fahrzeug" (Bus)

M68.00-0827-71

I undermenuen "Fahrzeug" (Bus) vises, om døre, lemme og tagluger er åbne eller lukkede. På illustrationen er motorrumslemmen (1) åben.

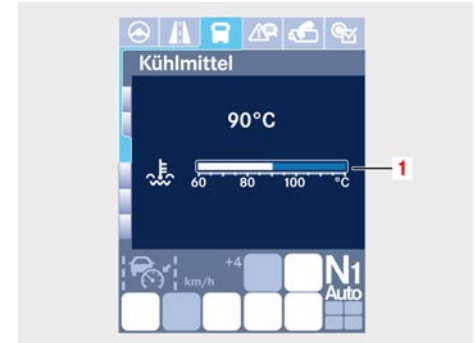
Undermenu "Luftdruck" (Lufttryk)

M68.00-0488-71

I undermenuen "Luftdruck" (Lufttryk) vises beholdertrykket i bremsekreds 1 (1), i bremsekreds 2 (2) og i fjederbremsekredsen (3).

Undermenu "Kühlmittel" (Kølevæske)

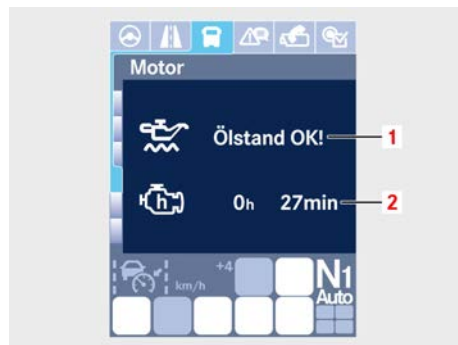

M68.00-0489-71

I undermenuen "Kühlmittel" (Kølevæske) vises den aktuelle kølevæsketemperatur (1).

Display

Undermenu "Motor"

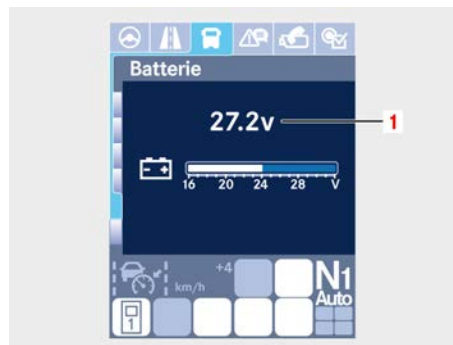
M68.00-0490-71

I undermenuen "Motor" vises motorolie-standen (1) og antal driftstimer for motoren (2).

Henvisning

Motoroliestanden kan kun vises, mens motoren er standset.

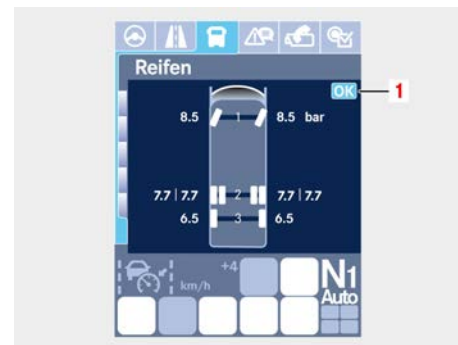
Undermenu "Batterie" (Batteri)

M68.00-0491-71

I undermenuen "Batterie" (Batteri) vises den aktuelle batterispænding (1).

Undermenu "Reifen" (Dæk)

M68.00-0492-71

I undermenuen "Reifen" (Dæk) vises dæktrykket for alle hjul. Desuden kan det ønskede tryk, temperaturen i dækket og batteritilstanden for føleren vises.

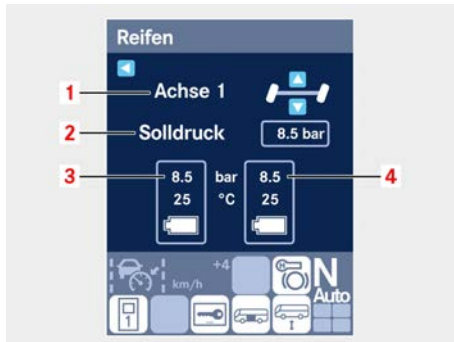
Henvisning

Hvis trykket er for lavt, eller temperaturen er for høj i et af dækkene, skifter farven på displayet fra hvid til gul eller rød.

Afhængigt af tolerancer og kompensering for temperaturen kan dæk med

samme lufttryk vises med forskellige farver (hvid, gul eller rød).

- For at få vist det ønskede tryk, temperaturen og batteritilstanden skal man trykke på "OK"-knappen på rattet **(1)**.

M68.00-0493-71

- (1):** Visning af aksel 1.
- (2):** Visning af ønsket tryk.
- (3):** Visning af faktisk tryk, temperatur og batteritilstand for føleren i venstre forhjul.
- (4):** Visning af faktisk tryk, temperatur og batteritilstand for føleren i højre forhjul.

Henvisning

Hvis batterisymbolet vises som på illustrationen, er den resterende levetid mere end 24 måneder. Hvis batterisymbolet kun er halvt fuldt, er den resterende levetid mellem 7 og 24 måneder. Hvis batterisymbolet vises tomt, er den resterende levetid mindre end 7 måneder. Så vises der tillige en advarselmeddelelse: "Batterie im Radsensor schwach" (Batteri i hjulføler svagt).

4. hovedmenu "Meldungen" (Meddelelser)

I hovedmenuen "Meldungen" (Meddelelser) vises alle drifts- og fejlmeddelelser samt hændelser. Desuden kan diagnose- og serviceinformationer udlæses.

Undermenuen "Betriebsmeldungen" (Driftsmeddelelser)

M68.00-0494-71

I undermenuen "Betriebsmeldungen" (Driftsmeddelelser) vises alle driftsmeddelelser, f.eks. recirkulation **(1)**.

Henvisning

Drifts- og advarselmeddelelser, se „Drifts-, funktions- og advarselmeddelelser" i kapitlet „Selvhjælp".

Display

Undermenu "Fehlermeldungen" (Fejlmeddelelser)

M68.00-0495-71

I undermenuen "Fehlermeldungen" (Fejlmeddelelser) vises alle de mulige fejlmeddelelser, f.eks.: "Ölstand zu hoch" (Oliestand for høj) (1), "Füllstandsanzeige Kraftstoff gestört" (Fejl ved brændstofmåler) (2), "Luftfilter verschmutzt" (Luftfilter tilsmudset) (3).

Henvisning

Der vises rød-meddelelser, gul-meddelelser og servicemeddelelser (grå).

Undermenu "Ereignisse" (Hændelser)

M68.00-0496-71

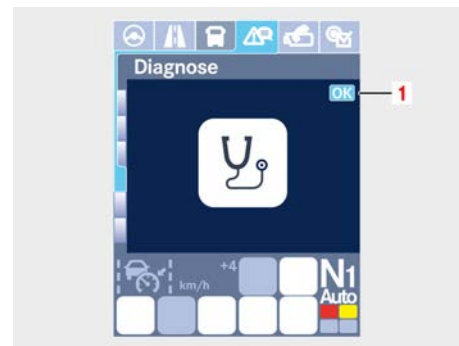
I undermenuen "Ereignisse" (Hændelser) vises alle lagrede hændelser.

Henvisning

Der vises rød-meddelelser, gul-meddelelser og servicemeddelelser (grå).

- Tryk på "OK"-knappen (1) på rattet for at vise hændelserne enkeltvis.

Undermenu "Diagnose"

M68.00-0498-71

I undermenuen „Diagnose“ kan evt. lagrede fejlkoder med tilhørende anvisninger om handlinger udlæses ved at trykke på knappen „OK“ (1) på rattet, se „Integreret Diagnose-System (IDS), aktivering, bedømmelse“ i kapitel „Selvhjælp“.

Undermenu "Textmeldungen" (Tekstmeddelelser)

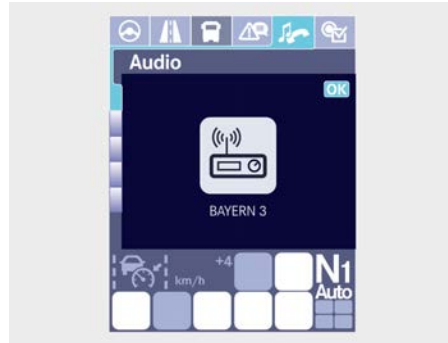
M68.00-0500-71

I undermenuen "Textmeldung" (Tekstmeddelelse) kan der udlæses nyheder. Ved at trykke på "OK"-knappen (1) kan der vises yderligere tekster.

5. hovedmenu "Infotainment"

I hovedmenuen "Infotainment" kan informationer om audio-, video- (ekstraudstyr), telefonsystem (ekstraudstyr) hentes og vises.

Undermenu "Audio" og "Video"

M68_00-0569-71

I undermenuerne "Audio" og "Video" kan der hentes en række informationer og funktioner, som Coach-Multimedia-Systemet (CMS) stiller til disposition.

Med knapperne på rattet kan man bladre gennem menuerne. Den aktuelt valgbare knap vises i displayet.

Undermenu "Telefon"

M68.00-0501-71

Med tasten "OK" (1) i undermenuen "Telefon" kan følgende funktioner i en tilsluttet mobiltelefon benyttes:

- Telefonbog
 - Mistede opkald
 - Indgåede opkald
 - Valgte numre.
- Vedr. sammenkobling af en mobiltelefon ved hjælp af Bluetooth, se "Mobiltelefon Bluetooth®-forbindelse" i kapitlet "Betjening ved førerplads" eller separat instruktionsbog fra "Coach-Multimedia-Systems (CMS)".

Display

6. hovedmenu "Einstellungen" (Indstillinger)

I hovedmenuen "Einstellungen" (Indstillinger) kan der foretages indstilling af ur, sprog og systemer til støtte for føreren (bus- og grundindstillinger).

Undermenu "Datum/Uhrzeit" (Dato/klokkeslæt)

M68.00-0503-71

I undermenuen "Datum/Uhrzeit" (Dato/klokkeslæt) vises aktuel dato og klokkeslæt. Indstillingen er koblet sammen med det digitale kontrolapparat, hvor klokkeslættet kan indstilles.

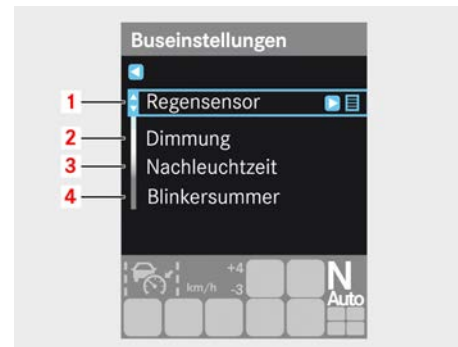
Undermenu "Einstellmenü" (Indstillingsmenu)

M68.00-0504-71

I undermenuen "Einstellmenü" (Indstillingsmenu) kan de øvrige menuer "Buseinstellungen" (Busindstillinger) og "Grundeinstellungen" (Grundindstillinger) hentes ved at trykke på knappen "OK".

Undermenu "Buseinstellungen" (Busindstillinger)

M54.00-3015-71

I undermenuen "Buseinstellungen" (Busindstillinger) kan man indstille følsomheden for regnsensoren (1), lysstyrken i display-belysningen (2), efterlysetiden for orienteringsbelysningen (3) og lydstyrken for blinklysets summer (4).

Med knapperne på rattet kan man bladre gennem menuerne. Den aktuelt valgbare knap vises i displayet.

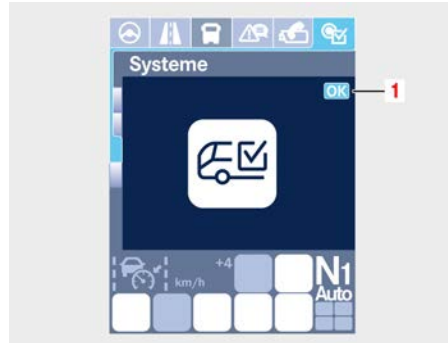
Undermenu "Grundeinstellungen" (Grundindstillinger)

M68.00-0509-71

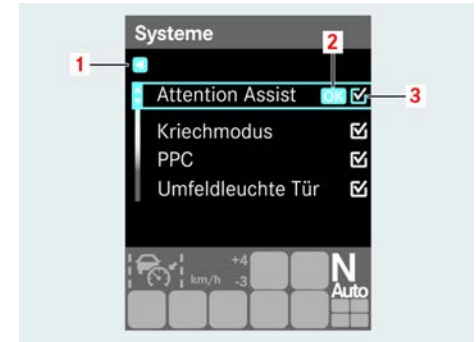
I undermenuen "Grundeinstellungen" (Grundindstillinger) kan enhederne og visningen af klokkeslættet indstilles med knapperne på rattet. Den aktuelt valgbare knap vises i displayet.

Undermenu "Systeme" (Systemer)

M68.00-0523-71

I undermenuen "Systeme" (Systemer) kan man aktivere en række hjælpesystemer, der er monteret i bussen.

M54.00-3016-71

Eksempler på de valgbare systemer:

- Attention Assist
- Krybefunktion
- PPC
- Orienteringsbelysning dør.

Når fluebenet **(3)** bag systemet vises, er systemet slået til.

Med knapperne på rattet kan man bladre gennem menuerne. Den aktuelt valgbare knap vises i displayet.

Funktionerne og betjeningen af hjælpesystemerne "Attention Assist" og "PPC"

Display

er beskrevet i kapitlet "Hjælpesystemer"
(→ Side 224).

- Beskrivelse af krybefunktion, se kapitlet "Betjening af gearkasse GO 250-8 (ekstraudstyr)" (→ Side 215).

Undermenu "Sprache" (Sprog)

M68.00-0527-71

I undermenuen "Sprache" (Sprog) kan det ønskede sprog for displayet vælges.

Menustyring på displayet

Displayforløb ved start

M68.00-0827-71

Når tændingen slås til, viser displayet først stand-by-skærbilledet med fabrikkens logo. Hvis der allerede nu forekommer en fejl, vises den tilsvarende fejlmeddelelse. Ellers kontrolleres det, om der foreligger hændelsesmeddelelser. Hvis det er tilfældet, åbnes der relevante pop-up-vinduer, og føreren skal kvittere hændelsesmeddelelserne i rækkefølge, hvor den alvorligste kommer først. Derefter kontrolleres det, om beholdertrykket for de forskellige trykluftkredse er i orden.

Hvis det er tilfældet, vises busgrafikken i hovedmenuen "Fahrzeug" (Bus). Hvis beholdertrykket er for lavt (det kan godt forekomme, hvis bussen har stået stille i længere tid), åbnes der et pop-up-vindue, hvor de forskellige trykluftkredses beholdertryk vises. Pop-up-vinduet lukkes automatisk, når det nødvendige arbejdsstryk er nået. Hvis føreren først kvitterer pop-up-vinduet med knapperne på rattet, vises der en rød-meddelelse i endnu et pop-up-vindue, som endnu en gang gør føreren opmærksom på, at arbejdsstrykket er for lavt. Hvis det nødvendige arbejdsstryk nås nu, eller hvis føreren kvitterer rød-meddelelsen, vises busgrafikken i hovedmenuen "Betriebsmeldungen" (Driftsmeddelelser).

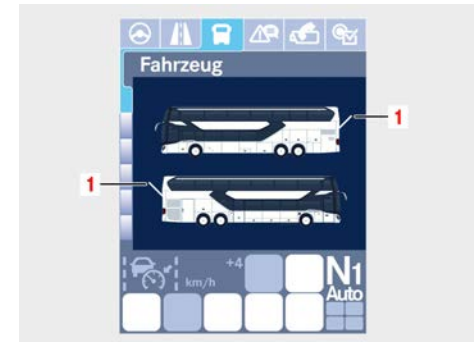
Henvisning

Arbejdsstrykket kan overvåges i hovedmenu 3 "Fahrzeug" (Bus), undermenu 2 "Vorratsdruck" (Beholdertryk).

Menuskift

Føreren kan skifte menu manuelt med ratknapperne. For at føreren altid skal få de informationer, som han behøver ved stilstand og under kørslen, uden at skifte menu manuelt, skiftes der automatisk mellem hovedmenuerne "Fahrzeug" (Bus) og "Fahrerassistenz" (Førerassistance), når bestemte betingelser er opfyldt.

Displayvisning i stilstand

M68.00-0827-71

Føreren får vist hovedmenuen "Fahrzeug" (Bus), hvis døre eller lemme er åbne, eller straks efter at tændingen er blevet slået

Menustyring på displayet

til. Hvis føreren skifter menu manuelt, skiftes der ikke til hovedmenuen "Fahrassistentz" (Førerassistance) under kørslen.

Henvisning

Ved langsom manøvrering med evt. åbne bagagelemme vises endvidere hovedmenuen „Fahrzeug" (Bus).

sen er udstyret med et navigationssystem, og vejvisningen er startet. Så snart en dør åbnes, skifter displayet til hovedmenuen "Fahrzeug" (Bus).

Displayvisning under kørslen

M68.00-0483-71

Når alle døre og lemme er lukkede, og bussen er i bevægelse, skifter visningen automatisk til undermenuen "Assistenz" (Assistance) hhv. "Navigation", hvis bus-

Advarselsmeddelelser

Advarselsmeddelelser i displayet

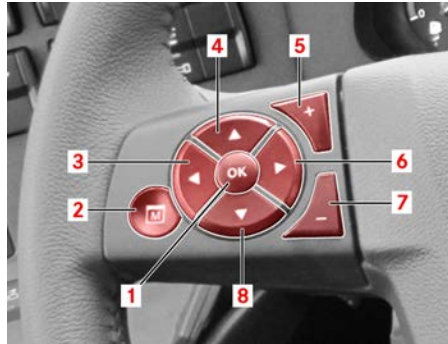
Advarselsmeddelelser i displayet vises som pop-up-vinduer.

Alt efter informationens vigtighed vises en grå-, gul- eller rød-meddelelse i displayet og eventuelt en nærmere beskrivelse i form af et symbol og en tekst.

Pop-up-vinduer kan minimeres ved at blive kvitteret, så displayet frigives igen. Advarselsmeddelelsen forbliver dog aktiv i baggrunden, indtil årsagen til den er afhjulpet.

Hvis flere meddelelser er aktive samtidig, vises hver hændelse fortløbende med et nummer.

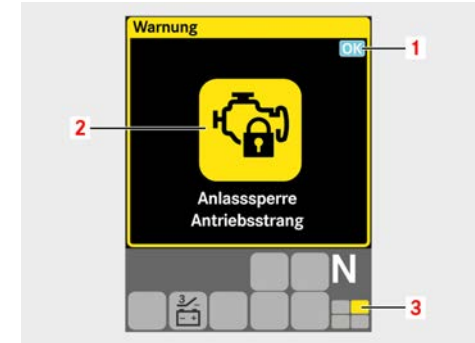
Mens meddelelsen stadig er aktiv, vises den i hovedmenuen "Meldungen" (Meddelelser), undermenuen "Fehlermeldungen" (Fejlmeddelelser) samt i undermenuen "Ereignisse" (Hændelser).

M46.00-0199-71

- Med knapperne (3) og (6) på rattet kan der vises evt. yderligere handlingsanvisninger.

Visning af gul-meddelelse

M54.00-3144-71

Gul-meddelelser advarer mod funktionsbegrænsninger; fortsat kørsel er mulig, når der udvises særlig forsigtighed.

Meddelelsen vises i et pop-up-vindue (2).

Desuden lyser statusvisningen (3) i displayets statusvisningsfelt.

Forsigtig

Materiel skade som følge af nedsat eller potentielt manglende funktion for køretøjssystemerne. Bussens køreegenskaber kan forringes.

Advarselsmeddelelser

- ▶ Tilpas køremåden i overensstemmelse med indholdet af advarselsmeddelelsen.
- ▶ Få omgående afhjulpet årsagen til den begrænsede funktion fagmæssigt korrekt.
- ▶ Afslut kørslen snarest muligt, og kontakt en OMNIplus-ServicePartner.

Kvittering af gul-meddelelse

Fare

Risiko for ulykker og personskader

som følge af, at førerens opmærksomhed afledes fra trafikken. Integrerede informations- og kommunikationssystemer kræver en del af førerens opmærksomhed til betjeningen.

- ▶ Inden informations- og kommunikationssystemerne benyttes, skal man sætte sig ind i betjeningen af dem.
- ▶ Informations- og kommunikationssystemer må kun betjenes, når trafikforholdene tillader det.
- ▶ Evt. skal bussen standses under hensyn til trafikken, inden man be-

tjener informations- og kommunikationssystemerne.

- ▶ Ved betjening af telefonen eller andet kommunikationsudstyr skal de aktuelt gældende, lovmæssige bestemmelser følges.

Til frigivelse af displayet:

- ▶ Kvitter meddelelsen med "OK"-knappen **(1)** på rattet.
 - ◁ Pop-up-vinduet lukkes.
 - ◁ Statusvisningen **(3)** bibeholdes i statusvisningsfeltet i displayet.

Visning af rød-meddelelse

M54.00-1992-71

Rød-meddelelser beskriver sikkerhedsrelevante fejl. Fortsat kørsel indebærer risiko for passagerernes, øvrige trafikanters og førerens sikkerhed.

Meddelelsen består af et pop-up-vindue **(2)** og en signaltone som advarsel.

Desuden lyser statusvisningen **(3)** i displayets statusvisningsfelt.

Fare

Risiko for ulykke som følge af begrænsning af bussens drifts- og trafiksikkerhed.

- ▶ Stop straks bussen under hensyn til trafikken, og tænd havariblinket.
 - ▶ Kontakt evt. en OMNIplus-Service-Partner.
 - ▶ Fortsæt først kørslen, når fejlen er afhjulpet.
-
- ▶ Iværksæt evt. yderligere foranstaltninger såsom bugsering (→ Side 404).

Kvittering af rød-meddelelse

Til frigivelse af displayet:

- ▶ Kvittér meddelelsen med "OK"-knappen **(1)** på rattet.
 - ◁ Pop-up-vinduet lukkes.
 - ◁ Statusvisningen **(3)** bibeholdes i statusvisningsfeltet i displayet.

Nulstilling af triptæller

Nulstilling af triptæller

M68.00-0534-71

- ▶ Vælg i hovedmenu 1 (Tourinfo) undermenuen "Geschwindigkeit" (Hastighed).
- ▶ Tryk på „OK“-knappen.
- ▶ Vælg „Nulstilling af triptræller?“, og bekræft med Ja.

Lydstyrke-indstillinger: Audiokilder, telefon, samtaleanlæg

Lydstyrke-indstillinger: Audiokilder, telefon, samtaleanlæg

Lydstyrkeindstilling

Pop-up-vinduet "Lydstyrke" giver føreren mulighed for at indstille lydstyrken for den aktuelt aktiverede lydkilde. Der må ikke være åbnet noget pop-up-vindue (undtagelse: pop-up-vindue for en igangværende telefonsamtale).

- ▶ Tryk på plus- eller minus-knappen på rattet.
- ◁ Pop-up-vinduet for den aktuelt aktiverede lydkilde åbnes.

Henvisning

Hvis den aktive lydkilde skifter, mens vinduet er åbnet, ændres indholdet af vinduet tilsvarende.

- ▶ Tryk på plus- eller minus-knappen på rattet for at indstille lydstyrken.

Henvisning

Lydstyrken ændres kontinuerligt, når plus- eller minus-knappen holdes nede.

Henvisning

Ændringen af lydstyrken aktiveres straks, således at føreren får en akustisk tilbagemelding om indstillingen.

Lydstyrkeindstilling af radio

Radioanlægget er den aktive lydkilde.

- ▶ Tryk på plus- eller minus-knappen på rattet.

M68.00-0535-71

- ◁ Radioanlæggets pop-up-vindue "Lautstärke Fahrer" (Lydstyrke for fører) (1) åbnes.

Lydstyrke-indstillinger: Audiokilder, telefon, samtaleanlæg

Henvisning

Pop-up-vinduet kan altid lukkes med "OK"-knappen på rattet.

Henvisning

Pop-up-vinduet lukkes automatisk, hvis der ikke trykkes på en knap i 8 sekunder.

- ▶ Tryk på plus- eller minus-knappen på rattet for at indstille lydstyrken.

Henvisning

Lydstyrken ændres kontinuerligt, når plus- eller minus-knappen holdes nede.

Henvisning

Ændringen af lydstyrken aktiveres straks, således at føreren får en akustisk tilbagemelding om indstillingen.

M68.00-0536-71

- ▶ Der kan skiftes mellem føreren og passagerkabinen med pilknapperne på rattet.

Henvisning

Lydstyrken kan kun ændres for den aktuelt valgte lydzone med minus- eller plus-knappen.

Lydstyrkeindstilling for internt samtaleanlæg passagerkabine

- ▶ Tænd det interne samtaleanlæg med kontakten „MIC" på CMS-betjeningsenheden.
- ▶ Tryk på plus- eller minus-knappen på rattet.

M68.00-0613-71

- ◁ Det interne samtaleanlægs pop-up-vindue "Lautstärke Fahrgastraum" (Lydstyrke i passagerkabine) åbnes.

Lydstyrke-indstillinger: Audiokilder, telefon, samtaleanlæg

i Henvisning

Pop-up-vinduet lukkes automatisk, hvis der ikke trykkes på en knap i 8 sekunder.

- ▶ Tryk på plus- eller minus-knappen på rattet for at indstille lydstyrken.

i Henvisning

Lydstyrken ændres kontinuerligt, når plus- eller minus-knappen holdes nede.

i Henvisning

Ændringen af lydstyrken aktiveres straks, således at føreren får en akustisk tilbagemelding om indstillingen.

Lydstyrkeindstilling for intern telefon hvilekabine/køkken

M82.00-0139-71

- ▶ Under en samtale kan lydstyrken indstilles ved at trykke på plus- eller minus-knappen på rattet.

i Henvisning

Ændringen af lydstyrken aktiveres straks.

i Henvisning

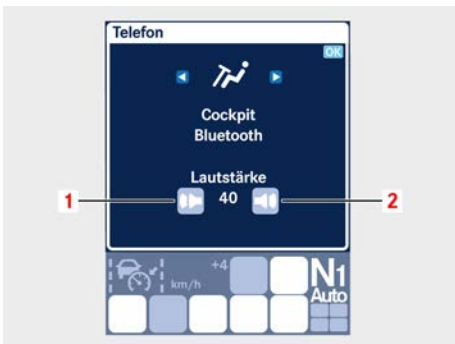
Den senest indstillede lydstyrke (mellem 30 og 40) bevares, når tændingen slås fra og til. Hvis den senest indstillede lydstyrke var mindre, vil den være 30, når tændingen slås til igen. Hvis den var højere, vil den være 40, når tændingen slås til.

- ▶ Hvis de to yderste knapper på telefonrøret trykkes ind samtidig, lyder der kort efter en henvisningstone. Derefter kan lydstyrken reduceres med den yderste venstre knap, og forstærkes med den yderste højre knap.
- ▶ Indgående opkald kan blokeres på telefonen i hvilekabinen. Når den pågældende knap holdes inde i længere tid, og henvisningstone har lydt, er indgående opkald blokeret. Blokeringen ophæves igen ved at holde denne knap inde igen i længere tid, eller ved at slå tændingen fra og til igen.

Lydstyrke-indstillinger: Audiokilder, telefon, samtaleanlæg

Lydstyrkeindstilling for telefon (ekstraudstyr)

- ▶ Tryk på plus- eller minus-knappen på rattet under en telefonsamtale.

M68.00-0542-71

- ◀ Pop-up-vinduet "Lautstärke Cockpit" (Lydstyrke for cockpit) åbnes.

i Henvisning

Pop-up-vinduet kan altid lukkes med "OK"-knappen på rattet.

i Henvisning

Pop-up-vinduet lukkes automatisk, hvis der ikke trykkes på en knap i 8 sekunder.

- ▶ Lydstyrken indstilles ved at trykke flere gange på "-"-knappen (1) eller "+"-knappen (2) på rattet, indtil den ønskede lydstyrke er indstillet.

i Henvisning

Ændringen af lydstyrken aktiveres straks, således at føreren får en akustisk tilbagemelding om indstillingen.

- ▶ Telefonsamtalen afsluttes ved at trykke på knappen "Læg på" på rattet.

Intern telefon: Køkken, hvilekabine, førerplads, mobiltelefon

Intern telefon: Køkken, hvilekabine, førerplads, mobiltelefon

Intern telefon (ekstraudstyr) i hvilekabine, køkken, udgående opkald

M82.00-0139-71

- Løft røret, og tryk på den ønskede knap.

i Henvisning

F = fører

K = køkken

R = hvilekabine

D = overdæk (kun i dobbeltdækkerbusser)

- ◁ Der etableres forbindelse til den ønskede samtalepartner.

Intern telefon (ekstraudstyr) ved førerplads, udgående opkald

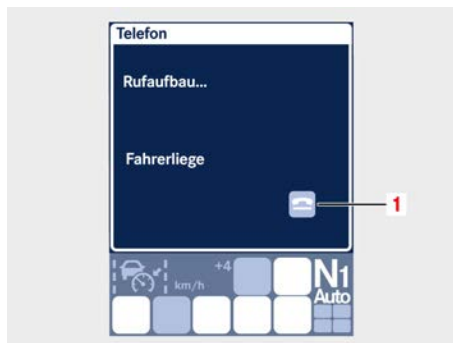
M68.00-0539-71

- Tryk på ratknappen "Besvar telefonopkald".
- ◁ Menuen "Telefon" åbnes.
- Den interne telefon vælges ved at holde pilknapperne inde, indtil „Gegensprechanlage“ (Samtaleanlæg) vises på mørkeblå baggrund.
- Vælg det ønskede telefonapparat i bussen med "pil-højre"-knappen på rattet.

M68.00-0541-71

- Der etableres forbindelse til det valgte telefonapparat ved at trykke på ratknappen "Besvar telefonopkald".

M68.00-0548-71

- Under etablering af forbindelsen vises teksten "Rufaufbau" (Samtale etableres) i menuen "Telefon", og det valgte telefonapparat indikeres.

Henvisning

Føreren kan lukke pop-up-vinduet uden at afbryde etableringen af forbindelsen med "OK"-knappen på rattet.

Henvisning

Etableringen af forbindelsen kan afbrydes med ratknappen "Læg på".

Henvisning

Hvis opkaldet ikke besvares af modtageren, efter at telefonen har ringet fem gange, afbrydes etableringen af forbindelsen, og den sidst valgte displayvisning vises.

M54.00-3018-71

- Under en igangværende samtale vises modparten i menuen "Telefon".

Intern telefon: Køkken, hvilekabine, førerplads, mobiltelefon

Føreren kan afslutte samtalen med ratknappen "Læg på".

i Henvisning

Føreren kan lukke pop-up-vinduet uden at afslutte samtalen ved hjælp af "OK"-knappen på rattet. Displayet er nu klart til andre menuvisninger. Mens samtalen er i gang, kan føreren skifte til pop-up-vinduet med ratknappen "Besvar telefonopkald".

Intern telefon (ekstraudstyr) ved førerplads, indgående opkald

M68.00-0539-71

- ▶ Hvis der indkommer et opkald via den interne telefon, åbnes menu-vinduet "Telefon", og føreren får vist, hvilket telefonapparat i bussen der ringer til ham.
- ▶ Føreren kan lukke vinduet og dermed afvise opkaldet med "OK"-knappen på rattet.
- ▶ Føreren kan besvare opkaldet med ratknappen "Besvar telefonopkald" (2).

M68.00-0541-71

- ▶ Under en igangværende samtale vises modparten (1) i menu-vinduet "Telefon". Føreren kan afslutte samtalen med ratknappen "Læg på".

i Henvisning

Føreren kan lukke menu-vinduet uden at afslutte samtalen ved hjælp af "OK"-knappen på rattet. Displayet er nu klart til andre menuvisninger. Mens samtalen er i gang, kan føreren vende tilbage til menu-vinduet med ratknappen "Besvar telefonopkald".

Mobiltelefon Bluetooth®-forbindelse

i Henvisning

For at kunne benytte den håndfri funktion skal der være en Bluetooth®-forbindelse mellem mobiltelefon og radioanlægget.

Der kan ikke garanteres en fejlfri funktion for den håndfri Bluetooth®-funktion med ældre og yngre softwareversioner i den pågældende mobiltelefon, da mobiltelefonfabrikanterne med ændringer i softwareversionerne også påvirker de funktioner, mobiltelefonen understøtter.

Der kan ikke garanteres en fejlfri funktion for den håndfri Bluetooth®-funktion med ældre og yngre softwareversioner i den pågældende mobiltelefon, da mobiltelefonfabrikanterne med ændringer i softwareversionerne også påvirker de funktioner, mobiltelefonen understøtter.

- Etablering af en Bluetooth®-forbindelse fra mobiltelefonen til radioanlægget i bussen.

M68.00-0576-71

- Vælg hovedmenuen Indstillinger (3) med pilknappen (1) venstre/højre. Vælg undermenuen Bluetooth® (4) med pilknappen (1) op/ned.
- ◁ Menuen Bluetooth® åbnes.
- Drej på dreje/trykomskifteren (2), indtil "Bluetooth® aktivieren" (Aktivering af Bluetooth®) er valgt.
- ◁ Tryk på dreje/trykomskifteren (2) for at aktivere hhv. deaktivere Bluetooth®-funktionen.
- Drej på dreje/trykomskifteren (2) i Bluetooth®-menuen, indtil "Ext.

Autorisierung starten" (Start ekst. autorisering) er valgt.

- ◁ Tryk på dreje/trykomskifteren (2). Dialogen til indtastning af passkey åbnes.

i Henvisning

Passkey bruges til at identificere den eksterne Bluetooth®-mobiltelefon i forhold til apparatet. Indtast først en vilkårlig passkey med op til 16 tegn på apparatet. Brug denne passkey i næste trin, når Bluetooth®-autorisationen foretages fra telefonen.

- Indtast den ønskede passkey med knapperne 1 - 0, og bekræft med dreje-/trykomskifteren (2).

i Henvisning

Displayet viser "bereit für externe Autorisierung ..." (Klar til ekstern autorisation ...).

- ◁ Nu kan mobiltelefonen autoriseres ved at bruge samme passkey.

i Henvisning

Displayet viser kortvarigt navnet på den tilsluttede mobiltelefon.

i Henvisning

Yderligere informationer fremgår af instruktionsbogen til Coach Multimedia System (CMS).

Mobiltelefon, udgående opkald

M68.00-0545-71

- ▶ Tryk på ratknappen "Besvar telefonopkald".
- ▶ Der bladres i telefonbogen til det ønskede bogstav med "pil-op/ned"-knapperne. Med et kort tryk på knappen skiftes til næste postering, med et langt tryk skiftes til næste bogstav.

i Henvisning

Hvis bussen kun er udstyret med en mobiltelefon (ikke intern telefon), vises der ikke et bussymbol, men kun telefonbogen.

- ▶ Den ønskede samtalepartner kan vælges på listen ved hjælp af pilknapperne på rattet.
- ▶ Der etableres forbindelse til den valgte samtalepartner ved at trykke på ratknappen "Tag telefonen".

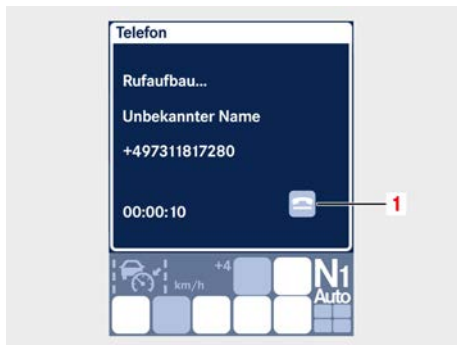
M68.00-0546-71

- ▶ Under etablering af samtalen vises navnet på den valgte samtalepartner.

Intern telefon: Køkken, hvilekabine, førerplads, mobiltelefon

Henvisning

Det kan være nogen tid at etablere en mobiltelefonforbindelse.

M68.00-0544-71

- ▶ Under en igangværende samtale vises i pop-up-vinduet "Telefon" teksten "Rufaufbau..." (Etablering af samtale...) og "Unbekannter Name" (Ukendt navn). Føreren kan afslutte samtalen med ratknappen "Læg på" (1).

Henvisning

Føreren kan lukke pop-up-vinduet uden at afbryde etableringen af forbindelsen med "OK"-knappen på rattet.

Henvisning

Foruden telefonbogen vises opkaldslisterne: "Ubesvarede opkald", "Indgåede opkald" og "Udgåede opkald".

Henvisning

Visse mobiltelefoner understøtter endnu ikke overførsel af telefonnummer hhv. navn; derfor vises der kun teksten "Unbekannter Name" (Ukendt navn) og telefonnummer.

Mobiltelefon, indgående opkald

M54.00-2006-71

- ▶ Hvis der indkommer et opkald via mobiltelefonen, åbnes pop-up-vinduet "Telefon" (1), og føreren får vist teksten "Eingehender Anruf" (Indgående opkald) (2) og "Unbekannter Name" (Ukendt navn) (3).

Henvisning

Hvis det overførte telefonnummer findes i telefonbogen, vises den opkaldendes navn.

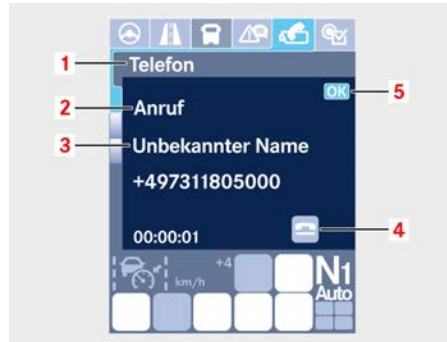
Henvisning

Overførsel af telefonnummer kan blokeres af den opkaldende.

Henvisning

Visse mobiltelefoner understøtter endnu ikke overførsel af telefonnummer hhv. navn; derfor vises der kun teksten "Ubekannter Name" (Ukendt navn) (3).

- Føreren kan afvise opkaldet med knappen "Læg på" (5) på rattet. Menu-vinduet lukkes.
- Føreren kan besvare opkaldet med ratknappen "Besvar telefonopkald" (4).

M54.00-2007-71

- Under en igangværende samtale vises i menuvinduet "Telefon" (1) teksten "Anruf" (Opkald) (2) og "Unbekannter Name" (Ukendt navn) (3). Føreren kan afslutte samtalen med ratknappen "Læg på" (4).

Henvisning

Føreren kan afvise opkaldet med knappen "Læg på" (5) på rattet. Pop-up-vinduet lukkes.

Henvisning

Visse mobiltelefoner understøtter endnu ikke overførsel af telefonnummer hhv. navn; derfor vises der kun teksten "Ubekannter Name" (Ukendt navn) (3).

Uheldsdatahukommelse (UDS) (ekstraustyr), betjening

Uheldsdatahukommelse (UDS) (ekstraustyr), betjening

Funktioner for UDS

Uheldsdatahukommelsen (UDS) er et system, der registrerer og gemmer uheld og kørselssituationer, som f.eks. påkørsel af en kantsten eller ekstreme bremsemanøvrer.

Kørselsmodus: I denne funktion registrerer UDS kontinuerligt status for de tilsluttede betjeningslementer samt data fra sensorerne, og den kan lagre resultaterne i hukommelsen. Hvis der lagres hændelser, der overstiger en fastlagt tærskel, lyser kontrollampen (gul LED).

Parkeringsmodus: Ca. fem minutter efter, at tændingen er slået fra, skifter UDS til parkeringsmodus. Varigheden af parkeringsmodus er indstillet til tre dage (standard). Hvis der er registreret unormale hændelser, blinker kontrollampen (gul LED). I denne modus registrerer accelerationssensorerne såkaldte "parkeringsstød". Når en sådan hændelse er registreret, meddeles det med et lydsignal, når tændingen slås til.

Sleepmodus: Hvis tændingen er slået fra i mere end tre dage, skifter UDS til sleepmodus, hvorved bussens batteri skånes. I denne modus er alle ind- og udgange inaktive, og der registreres ingen bevægelser af bussen. UDS skifter tilbage til kørselsmodus, når tændingen slås til.

- Læs informationerne om datalagring i afsnittet Lagrede data (→ Side 18).

Automatisk lagring af hændelser

M54_00-1502-71

Summeren (4) og LED'en (2) er integrerede i betjeningsenheden (3) (iht. illustrationen).

Uheldsdatahukommelse (UDS), status (→ Side 167)

- Slå tændingen til.
 - ◁ Et lydsignal bekræfter, at selvtesten er korrekt udført.

Manuel lagring af hændelser

Der kan foretages manuel lagring efter alle kritiske trafik- eller uheldssituationer.

- Tryk kort på knappen (1).
 - ◁ Lagringen bekræftes med et kort lydsignal.
 - ◁ Data fra de foregående 28 sekunder og de følgende 15 sekunder lagres automatisk.

i Tip

Hvis der er sket en ulykke, skal man trykke kort på knappen (1), inden førerpladsen forlades. Så beskyttes dataene mod at blive overskrevet i et længere tidsrum.

Uheldsdatahukommelse (UDS), status

Uheldsdatahukommelsen (UDS) aktiveres automatisk, når tændingen slås til. UDS er stadig aktiv 3 døgn efter at tændingen afbrydes, og den registrerer alle bevægelser af køretøjet (f.eks. påkørsel under parkering).

Visuelt signal	Lydsignal	Betydning	Handling
LED slukket	1x kort	UDS funktionsklar, selvtest korrekt udført	Intet
LED lyser	1x kort	Mindst én hændelse er lagret	Intet
LED slukket	4x lang	Systemet har registreret en påkørsel under parkering	Kontroller bussen for skader.
LED lyser	8x kort	UDS-hukommelse næsten fuld	Lad servicemedarbejdere udlæse og nulstille UDS.
LED slukket	10x kort	Fejl ved UDS	Foretag en funktionskontrol. Lad servicemedarbejdere afhjælpe fejlen.
LED slukket	Uden	Selvtest ikke korrekt afsluttet	Foretag en funktionskontrol. Lad servicemedarbejdere afhjælpe fejlen.

Bremsesystemer, betjening og funktion

Bremsesystemer, betjening og funktion

Funktioner:

- Bremsesystemer
- Aktive sikkerhedssystemer

Sikkerhedsforskrifter for bremsesystemerne

Fejl på bremsesystemet

Bussen er udstyret med et stort antal understøttende sikkerheds- og hjælpesystemer. Disse betjener sig også af bremsesystemerne.

Alt efter omfanget af fejlen viser displayet en gul- eller rød-meddelelse, der beskrives nærmere med en tekst.

Hvis der forekommer en fejl i et af bremsesystemerne, kan der også være fejl ved sikkerheds- og hjælpesystemerne.

- ▶ Gør Dem fortrolig med graden af fejlen og følgerne af funktionsbegrænsningerne ved advarselsmeddelelser (→ Side 151).

Gul-meddelelse bremsesystem

Vær opmærksom på visningen i displayet, og reager i overensstemmelse dermed.

- ▶ Brems forsigtigt, og doser nænsomt; undgå fuldbremsninger.
- ▶ Ved forlænget pedalvandring eller reduceret understøttelse skal pedaltrykket tilpasses.
- ▶ Afslut kørslen snarest muligt, og kontakt en OMNIplus-ServicePartner.

Rød-meddelelse bremsesystem

Fare

Risiko for ulykke ved fejl eller defekt i bremsesystemet og assisterende hjælpesystemer som ABS. For kraftig bremsning medfører blokering af hjulene, og bussen reagerer ikke på styring.

- ▶ Tag hensyn til trafikforholdene, og stands straks bussen.
- ▶ Ved delvist svigt bremses med afmålt pedaltryk; ved totalt svigt indledes manuel nødbremsning via pareringsbremsen.

- ▶ Tag bussen ud af drift, og læg stopklodser under hjulene.
- ▶ Bring om nødvendigt passagererne i sikkerhed.
- ▶ Afmærk bussen i overensstemmelse med færdselsloven.
- ▶ Iværksæt evt. yderligere foranstaltninger såsom bugsering (→ Side 404).

Sikkerhedsforskrifter for hjælpesystemerne

Førerens ansvar

Hjælpesystemer hjælper føreren med kørslen i mange forskellige trafiksituationer.

Føreren er trods hjælpesystemernes støtte ansvarlig for at føre bussen sikkert.

Fare

Risiko for ulykke som følge af en køremåde, der ikke er tilpasset trafiksituationen. Også ved aktiv støtte fra kørehjælpesystemerne ligger ansvaret hos føreren af bussen. Ved støtte fra kø-

rehjælpesystemet skal man hele tiden være opmærksom på køresituationen og

- ▶ den aktuelle trafiksituation.
- ▶ Vurder vejr- og føreforholdene.
- ▶ Tag højde for andre trafikanter adfærd.
- ▶ Tilpas afstand og hastighed til kørebane- og trafikforholdene.

Før brug eller deaktivering af et hjælpesystem:

- ▶ Gør Dem fortrolig med funktionen.
- ▶ Øv håndteringen.
- ▶ Gør Dem bevidst om anvendelsesgrænserne.
- ▶ Kend bussens egenskaber med og uden hjælpesystemer.

Alt efter hjælpesystemets art kan disse også deaktiveres efter eget valg.

Fare

Risiko for ulykke som følge af, at et eller flere elektroniske kørehjælpesystemer er blevet deaktiveret eller er defekte. Bussens køreegenskaber kan forringes, og i kritiske situationer kan det føre til en ulykke.

- ▶ Tilpas køremåden til kørebane- og trafikforholdene.
- ▶ Retarderen må ikke benyttes i tåge, på glat vej og under vanskelige vej- og trafikforhold.
- ▶ Hold tilstrækkelig sikkerhedsafstand.
- ▶ Tilpas hastigheden.
- ▶ Opsøg omgående en OMNIplus-ServicePartner i tilfælde af en fejl-funktion.
- ▶ Tilpas køremåden til vej-, trafik- og vejrforholdene.

Advarselsmeddelelser i displayet

Alt efter omfanget af fejlen viser displayet en gul- eller rød-meddelelse, der beskrives nærmere med en tekst.

Bremsesystemer

Overblik

Bussen er udstyret med følgende bremssystemer:

- Driftsbremse, virker på alle hjul og aksler. Aktivering via bremsepedalen.
 - Bruges under kørslen for at reducere hastigheden, også ned til stilstand.
- Parkeringsbremse, virker ikke på alle aksler. Aktivering via håndgreb.
 - Bruges, når bussen holder stille, og førerpladsen forlades.
 - Som sikring ved parkering af bussen på plant terræn.
 - Til manuel nødbremsning ved svigt i bremsekredsene.
- Stoppestedsbremse, virker som en svagere parkeringsbremse. Aktivering via trykknop på instrumentpanelet.

Bremsesystemer, betjening og funktion

- Bruges i stilstand ved stoppestedet, mens passagererne stiger ud eller ind.
- Retarder, virker på drivlinen. Aktivering via kontaktarm eller med et let tryk på bremsepedalen.
 - Bruges under kørslen til at reducere hastigheden.

Driftsbremse

Funktion

Driftsbremsen virker på alle hjul og dermed på alle aksler. Bremsekraften opnås ved bremsebelægningernes tryk mod bremseskiverne.

Dens funktion understøttes af bremsekraftforstærkeren, når tændingen er slået til fra trin 2, eller motoren kører. Uden tænding skal der udøves et større tryk på bremsepedalen for at opnå den samme bremsevirkning.

Betjening

- Følg sikkerhedsforskrifterne for omgang med bremse- og hjælpesystemerne (→ Side 168).

Driftsbremsens funktion er under kørslen at reducere hastigheden og til standsning ned til stilstand.

Bremsevirkningen understøttes af bremseassistenten; ved katastrofeopbremsninger skifter stoplygterne om til adaptivt stoplys.

Ved en katastrofeopbremsning er også ABS (antiblokerings-systemet) aktivt. Det indebærer, at bussen fortsat kan styres under en opbremsning.

Bremsebelægninger og bremseskiver skånes ved forudseende kørsel og brug af retarderen.

Advarsel

Risiko for ulykke som følge af svigt af funktioner, der understøtter førerens sikre kontrol over bussen, som f.eks. servostyringen eller bremsereguleringen.

- Motoren må IKKE stoppes under kørslen.
- Tændingen må IKKE slås fra under kørslen.
- Tag IKKE tændingsnøglen ud under kørslen.

Foranstaltninger

- Hvis motoren går i stå, eller tændingen slås fra, skal bussen bringes sikkert til standsning.
- Betjen fortsat bremse og styretøj med fuld kraftindsats.
- Træd langsomt og uden ryk på bremsepedalen af hensyn til passagerernes sikkerhed.

Bremsevirkningen foreligger kun, så længe der trædes på bremsepedalen. Når bremsepedalen slippes, løsnes bremsen igen.

Driftsbremsen er ikke egnet til at parkere bussen sikkert.

- Når bussen er standset, og inden førersædet forlades, skal parkeringsbremsen (→ Side 171) aktiveres.

Bremseassistent

I tilfælde af en katastrofeopbremsning sørger bremseassistenten for de kortest mulige bremselængder.

På baggrund af med hvilken hastighed bremsepedalen betjenes, tolker bremseassistenten en potentielt farlig situation og opbygger i det tilfælde straks den fulde bremsekraft.

Bremseassistenten aktiverer det adaptive stoplys.

- Ved en katastrofeopbremsning skal bremsepedalen trædes så langt ned som muligt for at sikre en optimal nedbremsning.

Ydelsesgrænse

Ved hvert hjul sidder der følere, som løbende registrerer sliddet på bremsebelægningen.

Hvis bremsebelægningen er for slidt, vises der en gul-meddelelse med symbolet „Bremsebelægninger“ i displayet.

Hvis bremsebelægningerne på én aksel er under slidgrænsen, kan selv bremseassi-

stenten ikke længere kompensere for den manglende bremsevirkning.

Adaptivt stoplys

Det adaptive stoplys får stoplygterne til at blinke hurtigt.

På denne måde advares den efterfølgende trafik.

Denne funktion aktiveres kun, når hastigheden er over 50 km/h, og bremseassistenten understøtter bremsningen aktivt.

Parkeringsbremse

Funktion

Parkeringsbremsen virker ikke på alle aksler. Bremsekraften opnås med en fjeders mekaniske kraft, der trykker bremsebelægningerne mod bremseskiverne.

Når bussen kører, er fjedrenes bremsende kraft uønsket, og den holdes tilbage af trykluft. Efter start af bussen skal der først være opbygget et tilstrækkeligt beholdertryk, før bremserne frigives.

I kritiske situationer, som ved svigt af driftsbremsen, kan der foretages en ma-

nuel nødbremsning med parkeringsbremsen. ABS er i så fald ikke i funktion.

Betjening

- Følg sikkerhedsforskrifterne for omgang med bremse- og hjælpesystemerne (→ Side 168).

Parkeringsbremsen skal være aktiveret, når bussen holder stille, og førerpladsen forlades.

Den har til formål at sikre bussen ved parkering på et plant underlag.

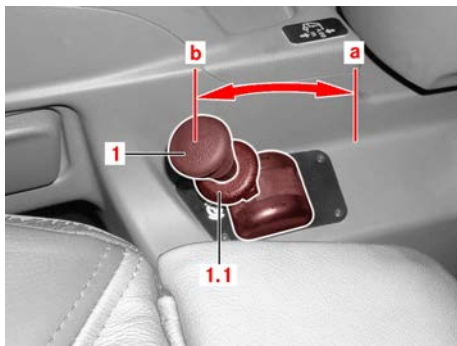
Risiko for personskade som følge af utilsigtet bevægelse og uvedkommende betjening af bussen.

- Bussen skal sikres med parkeringsbremsen ved standsning og parkering; før grebet helt til låsestilling.
- Når førerpladsen forlades, skal tændingsnøglen altid fjernes.
- Hold altid bussen under opsyn. Hvis det ikke er muligt, skal bussen lukkes og låses omhyggeligt.

Bremsesystemer, betjening og funktion

- ▶ På skråninger skal der desuden benyttes stopklodser, og forhjulene skal drejes ind mod kantstenen.

Aktivering af parkeringsbremsen

M42_00-0445-01

- ▶ Træk håndgrebet (1) fra stilling 'Fri' (a) til stilling 'Bremset' (b).
- ▶ Lad udløsseringen (1.1) gå i indgreb.

M42.00-0864-71

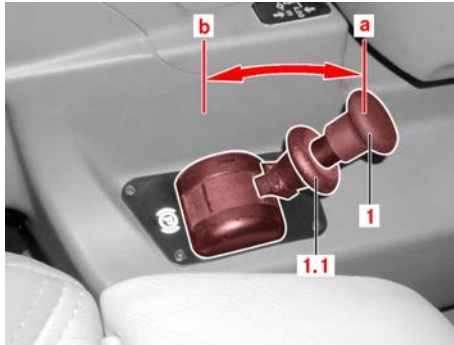
- ▶ Slip udløsseringen (1.1), når parkeringsbremsen er aktiveret.
 - ◁ Kontrollampen for parkeringsbremse (1) lyser på instrumentbrættet.
 - ◁ Bussens drivaksel er vist med hvid farve i displayets visningsområde.

M54.00-2121-71

- ▶ Slå tændingen fra, og tag nøglen ud, inden førerpladsen forlades.
 - ▽ Hvis tændingen er slået fra, uden at parkeringsbremsen er blevet aktiveret, lyder der en advarselstone, og der vises en rødmeddelelse "Feststellbremse einlegen" (Aktivér parkeringsbremsen).
 - ▶ Aktivér parkeringsbremsen.
- ▶ Når bussen parkeres på stigninger, skal der lægges stopklodser under hjulene.

Løsningen af parkeringsbremsen

M42_00-0446-01

- ▶ Træk udløsseringen (**1.1**) ud af låsestillingen (**b**), og før håndgrebet (**1**) til anslag i retning af 'Fri' (**a**).

M42.00-0864-71

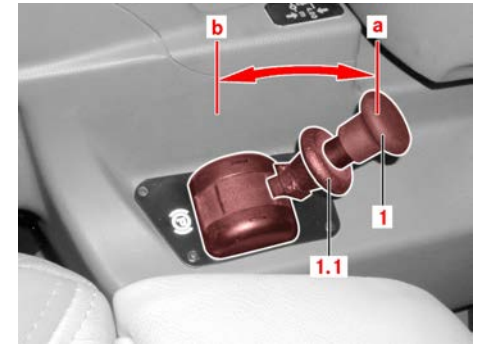
- ▶ Se indikator for beholdertryk. Ved tilstrækkeligt beholdertryk åbnes parkeringsbremsen.
 - ◁ Kontrollampen (**1**) slukkes.
 - ▽ Hvis kontrollampen ikke slukkes trods tilstrækkeligt beholdertryk:
 - ▶ Kontakt en OMNIplus-ServicePartner.

Manuel nødbremsning

Ved en manuel nødbremsning med parkeringsbremsen virker bremsekraften kun på de trækkende hjul. ABS er inaktiv, og derved er der større risiko for udskridning.

Den manuelle nødbremsning må kun benyttes ved fejl i begge bremsekredse for at forebygge en ulykke.

Så længe bremsegrebet ikke er i indgreb, kan bremsekraften doseres via dets stilling. Dette kræver førerens fulde opmærksomhed.

M42_00-0446-01

- ▶ Følg sikkerhedsforskrifterne for omgang med bremse- og hjælpesystemerne (→ Side 168).
- ▶ Træk udløsseringen (**1.1**) op efter, bliv ved med at holde den, og lad den ikke gå i indgreb.

Bremsesystemer, betjening og funktion

- ▶ Før langsomt håndgrebet **(1)** mod 'Bremsen' **(b)**. Det skal da hele tiden holdes og føres.
 - ◁ Bremskraften virker i overensstemmelse med håndgrebets stilling. Jo længere i retning af 'Bremsen' **(b)**, des kraftigere bremsevirkning.
- ▶ Før håndgrebet, og lad det ikke klikke tilbage i stillingen 'Fri' **(a)**.

Nød-deaktivering af parkeringsbremsen

Uden at der er et tilstrækkeligt tryk, kan parkeringsbremsen ikke deaktiveres. Den kan deaktiveres på følgende måder:

- Ved luftpåfyldning fra en ekstern tryklufttilslutning, se kapitlet Selvhjælp.
- Nød-deaktivering af parkeringsbremsen via den automatiske nødløsnefunktion, se kapitlet "Nødløsnefunktion parkeringsbremse".
- Manuel nødløsning af parkeringsbremsen.

Bussen skal sikres, så den ikke kan rulle.

Henvisning

Det manuelle nødløsningen af et bremsesystem må kun udføres af fagfolk. Bussens driftssikkerhed bringes i alvorlig fare som følge af denne funktionsfejl.

Nødløsnefunktion parkeringsbremse

I tilfælde af skader i tryklufttilførslen til parkeringsbremsen kan den løsnes via en nødløsneanordning: Nødløsneanordningen er kombineret med parkeringsbremseven-tilen, og den aktiveres på samme måde som den normale parkeringsbremse (1). Ventilen skifter automatisk om til luftbeholderen til nødløsning, så fjederbremsecylindrene løsnes.

Advarsel

Risiko for ulykker og personskader

som følge af utilsigtet bevægelse og uvedkommende betjening af bussen.

- ▶ Bussen skal sikres med parkeringsbremsen ved standsning og parkering; før grebet helt til låsestilling.
- ▶ Når førerpladsen forlades, skal tændingsnøglen altid fjernes.
- ▶ Hold altid bussen under opsyn. Hvis det ikke er muligt, skal bussen lukkes og låses omhyggeligt.
- ▶ På skrånende underlag skal der desuden lægges stopklodser under

hjulene, og forhjulene skal drejes ind mod kantstenen.

Bemærkning om materiel skade

Parkeringsbremseens fjederbremsecylindere kræver et løsnetryk på 5,8 til 6,4 bar. Hvis beholdertrykket er lavere, er der risiko for, at bremsene ikke løsnes fuldstændigt, så belægningerne slæber let på under kørslen, og bremsene overhedes unødigt. Når parkeringsbremsen løsnes, skal det tilhørende piktoqram på displayet slukke.

M42.00-0848-71

Stoppestedsbremse funktion

Stoppestedsbremsen virker på hjulene på alle aksler. Den bruger mindre trykluft end parkeringsbremsen og kan derfor hurtigere deaktiveres; dens bremsevirkning er dog svagere.

Henvisning

Som følge af den reducerede bremseeffekt må stoppestedsbremsen kun anvendes på maksimalt 15 % hældning. Derudover skal parkeringsbremsen benyttes.

Stoppestedsbremsen fungerer kun, når bussens elnet er tilkoblet. Hvis batteriet adskilles fra bussens elnet, deaktiveres stoppestedsbremsen også.

Betjening af stoppestedsbremse

Betjening

Fare

Risiko for personskade som følge af utilsigtet bevægelse og uvedkommende betjening af bussen.

- ▶ Bussen skal sikres med parkeringsbremsen ved standsning og parkering; før grebet helt til låsestilling.
- ▶ Når førerpladsen forlades, skal tændingsnøglen altid fjernes.
- ▶ Hold altid bussen under opsyn. Hvis det ikke er muligt, skal bussen lukkes og låses omhyggeligt.
- ▶ På skråninger skal der desuden benyttes stopklodser, og forhjulene skal drejes ind mod kantstenen.

Betingelse:

- Bussen holder stille.
- ▶ Følg sikkerhedsforskrifterne for omgang med bremse- og hjælpesystemerne (→ Side 168).
- ▶ Aktivér kontakten til stoppestedsbremsen.

Bremsesystemer, betjening og funktion

- ◁ Alle hjul afbremses med reduceret tryk.

Haltestellen-
bremse aktiv

- ◁ I displayet vises symbolet "Stoppestedsbremse aktiveret".

04003 abfa-
hrbereit

- ◁ Piktogrammet "Startklar" vises, når stoppestedsbremsen kan deaktiveres via gaspedalen.

Henvisning

Hvis piktogrammet ikke vises, er igangsætningsspærren stadig aktiv (f.eks. dør åben, lift kørt ud).

- ▶ Træd på gaspedalen.
 - ◁ Funktionen „stoppestedsbremse" er deaktiveret igen, og piktogrammerne i displayet slukker.

Henvisning

Stoppestedsbremsen kan i nødstilfælde deaktiveres via en plomberet kontakt (se kapitlet "Nødløsekontakt for stoppestedsbremse" (→ Side 4 13) i kapitlet "Selvhjælp").

Igangsætningsspærre (ekstraudstyr)

Hvis bussen er udstyret med igangsætningsspærre, aktiveres stoppestedsbremsen, når en af dørene åbnes.

Rullespærre funktion

Rullespærren virker på hjulene på alle aksler. Den bremser alle hjul med det tryk, føreren har udøvet med bremsepedalen, mens bussen holder stille.

Rullespærren fungerer kun, når bussens elnet er tilkoblet. Hvis batteriet adskilles fra bussens elnet, deaktiveres rullespærren også.

Betjening af rullespærre

Fare

Risiko for personskade som følge af utilsigtet bevægelse og uvedkommende betjening af bussen.

- ▶ Bussen skal sikres med parkeringsbremsen ved standsning og parkering; før grebet helt til låsestilling.
- ▶ Når førerpladsen forlades, skal tændingsnøglen altid fjernes.
- ▶ Hold altid bussen under opsyn. Hvis det ikke er muligt, skal bussen lukkes og låses omhyggeligt.

Bremsesystemer, betjening og funktion

- ▶ På skråninger skal der desuden benyttes stopklodser, og forhjulene skal drejes ind mod kantstenen.
- ▶ Inden førerpladsen forlades, skal parkeringsbremsen desuden aktiveres.

Forudsætninger:

- Bussen holder stille.
- Sikkerhedsselen ved førerpladsen er spændt.
- ▶ Følg sikkerhedsforskrifterne for omgang med bremse- og hjælpesystemerne (→ Side 168).
- ▶ Aktivér kontakten Rullespærre.

- ◁ I displayet vises symbolet "Rullespærre aktiveret".
- ◁ Rullespærren er aktiveret.

Retarder

Funktion

Retarderen virker direkte på drivlinen og bremses derved næsten uden slitage.

Virkningen afhænger af hastigheden.

Ved lav hastighed reduceres retarderens bremseeffekt.

Visse hjælpesystemer trækker på retarderens funktion for at reducere bussens hastighed.

Hvis retarderen omdanner mere bremseenergi til varme, end der kan bortledes, kan retarderen blive overhedet. Der vises en advarselmeddelelse i displayet.

Retarder og motorbremse betegnes også konstantbremse.

Betjening

- ▶ Følg sikkerhedsforskrifterne for omgang med bremse- og hjælpesystemerne (→ Side 168).

Brug af retarderen ned ad bakke

Ved kørsel ned ad lange eller stejle bakker vil bussens masse bevirke en konstant stigende hastighed.

På meget lange og stejlt faldende strækninger skal bremsesystemerne opfange en stor mængde bevægelsesenergi. Det kan føre til overhedning af konstantbremsen.

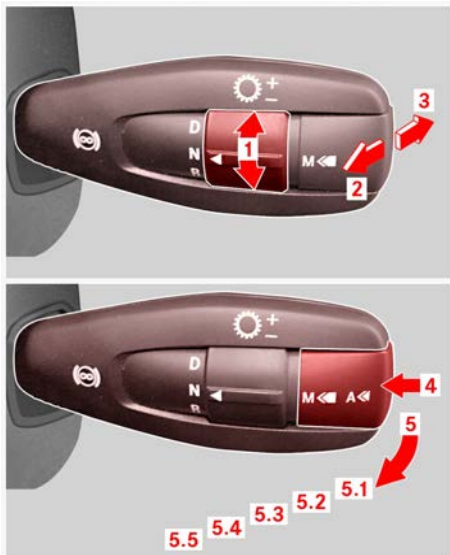
For at beskytte konstantbremsen reduceres bremseeffekten ved en truende overhedning af systemet. Der vises en advarselmeddelelse i displayet.

Risiko for ulykke som følge af, at føreren mister herredømmet over bussen, fordi den tilladte maks. hastighed overskrides.

- ▶ Brems bussen ned til den tilladte hastighed.
- ▶ Udnyt motorens bremsevirkning ved at vælge et lavere gear.
- ▶ Sænk hastigheden, og skift til et lavere gear, inden De kører ned ad bakke.
- ▶ Benyt om nødvendigt driftsbremsen for at undgå overhedning.

Aktivering via kontaktarm

M54.00-1897-72

Retardereren aktiveres trinvist med højre kontaktarm.

- ▶ 1. trin: Tryk kontaktarmen et hak ned efter fra 'nulstillingen' (5), til positionen 'Trin 1' (5.1).
- ▶ For en kraftigere bremsevirkning trykkes kontaktarmen nedad; for at

ophæve bremsevirkningen trykkes kontaktarmen opad.

Aktivering via bremsepedalen

Ved en let aktivering af driftsbremsen udvirkes bremsevirkningen først af retarderen og først efterfølgende af driftsbremsen.

- ▶ Træd kun let på bremsepedalen for at aktivere retarderen.

◁ Kontrollampen lyser i instrumentgruppen.

Deaktivering af retarderfunktion for bremsepedalen (ekstraudstyr)

Retarderfunktionen via bremsepedalen kan deaktiveres.

Følgende er fortsat i funktion:

- aktivering med kontaktarmen og
- hjælpesystemernes funktion.

Henvisning

Efter næste start af motoren er retarderen aktiveret igen.

M54.00-1946-71

- ▶ Tryk på kontakten 'Retarder fra' (1) for at deaktivere retarderfunktionen.

- ◁ I instrumentgruppen lyser kontrollampen 'Retarder via bremsepedal fra'.

Henvisning

Alt efter udførelse har kontakten dobbelt funktion: foroven "ESP fra"; forneden "Retarder fra" → se kapitlet "Oversigt".

Ydelsesgrænse

Visse hjælpesystemer, som f.eks. tempomaten, benytter retarderens funktion. Hvis retarderen bliver for varm, vises en advarselsmeddelelse i displayet, og retardereffekten reduceres.

Afhængigt af køresituationen kan den manglende bremsevirkning kompenseres ved førerens aktive indgriben.

Aktive sikkerhedssystemer

Bussen er udstyret med et stort antal moderne hjælpesystemer, der hjælper føreren under kørslen.

Disse er beskrevet udførligt i kapitlet Hjælpesystemer (→ Side 224).

Sikkerhedshovedafbryder (nødafbryder, ekstraudstyr)

Sikkerhedshovedafbryder (nødafbryder, ekstraudstyr)

Når nødafbryderen (1) aktiveres, standses motoren, hvis den er i gang. Speedometer, instrumentgruppe, centrallås (ekstraudstyr), indvendig belysning og tagluger forbliver funktionsdygtige. Nødafbryderen afbryder strømmen, når den røde kontakt trykkes ned. Afbryderen slutter strømmen igen, når den røde kontakt drejes mod venstre.

Advarsel

Risiko for ulykke ved bortfald af servovirkningen og frakobling af hjælpesystemerne.

- Nødstopafbryderen må kun aktiveres, når bussen holder stille.

M54.00-2123-71

Sikkerhedsforskrifter for luftaffjedring**Advarsel****Risiko for ulykker og personskader**

som følge af begrænset affjedringsfunktion eller defekt luftaffjedring.

- ▶ Uden tryk i affjedringen må man kun køre videre til nærmeste vigeplads i gangtempo eller til den nærmeste OMNIplus-ServicePartner.
- ▶ Ved arbejde på luftaffjedringssystemet skal karrosseriet altid sikres ved placering af bukke og donkrafte under de hertil beregnede punkter.
- ▶ Ved kørsel med bussen sænket eller hævet må der kun køres i gangtempo.

Det forreste hjulophæng og ophænget af drivakslen er udformet således, at bussen kan manøvreres også uden tryk i luftbælgene.

I så fald hviler hele bussens vægt på de gummianslag, der er indbygget i forakselophænget og ved bagakslen, og som ikke er i funktion under normale forhold,

og som kun forhindrer affjedringen i at slå i bund ved ekstreme påvirkninger af affjedringen. Gummianslagene er ikke konstruerede til konstant belastning, og de kan under ingen omstændigheder erstatte den normale affjedring! Desuden kan karrosseriet tage skade (revner etc.).

Hævning/sænkning af bus

Hævning/sænkning af bus

For at lette indstigning for passagererne benyttes funktionen kneeling, hvor bussens sænkes i dørsiden eller ved forakslen. Kneeling kan kun indledes under 5 km/h, og igangsætningsspærren aktiveres automatisk.

For at øge frigangsvinklen, f.eks. ved ombordkørsel på færger eller i snævre hårnålesving, kan bussen hæves til over normalniveau.

- ▶ Følg sikkerhedsforskrifterne i kapitlet "Sikkerhedsforskrifter for luftaffjedring" (→ Side 181).

Forudsætninger:

- Tændingen er slået til.
- Bussen holder stille.
- Dørene er lukkede.
- Driftstryk > 6,5 bar.
- Niveauregulering funktionsklar.

Advarsel

Risiko for personskade for personer, der opholder sig under eller lige ved siden af bussen som følge af, at bussen sænkes.

- ▶ Bussen må kun sænkes, når man har sikret sig, at der ikke er personer under bussen, og at ingen personer kan komme i klemme.

Advarsel

Risiko for ulykke som følge af bussens større højde, når den hævet.

- ▶ Under kørsel i hævet stilling må den maks. tilladte højde ikke overskrides.
- ▶ Vær opmærksom på de nationale forskrifter og gennemkørselshøjder.
- ▶ For hævning eller sænkning trykkes hhv. foroven eller forneden på kontakten.

- ◁ Fjederbælgene tilføres mere luft eller udluftes, så karrosseriet hæves eller sænkes 70 mm.
- ◁ Det tilsvarende symbol vises i displayet i instrumentgruppen.
- ▶ Tryk på knappen "Normalniveau" (→ Side 183) for at afbryde eller reversere den opadgående eller nedadgående bevægelse.

Henvisning

Når hastigheden overstiger 30 km/h, vender bussen tilbage til normalniveauet.

Henvisning

Hvis bussen i 20 sekunder kører over 95 km/h, sænkes for- og bagakslen 20 mm. Når hastigheden falder under 70 km/h, vender affjedringen tilbage til normalniveauet.

Kneeling og normalniveau

Forudsætninger:

- Tændingen er slået til.
- Bussen holder stille.
- Dørene er lukkede.
- Driftstryk > 6,5 bar.
- Niveauregulering funktionsklar.

Kneeling

Når fordøren åbnes, sænkes bussen ved aktiveret kneeling foran i højre side for at lette ind- og udstigningen for passagerne.

- Tryk forneden på knappen for at sænke bussen foran i højre side.

Normalniveau

- Tryk foroven på knappen for at bringe bussen til normalniveau.

Aksseltryksforskydning for efterløbsaksel, aktivering / deaktivering (ekstraudstyr)

Aksseltryksforskydning for efterløbsaksel, aktivering / deaktivering (ekstraudstyr)

M54.00-1947-71

- ▶ Aksseltryksforskydningen for efterløbsakslen aktiveres med knappen (1) ved førerpladsen.

i Henvisning

Aksseltryksforskydningen (igangsætningshjælp) benyttes især om vinteren ved igangsætning eller bakning på glat vej. Dermed opnås der et større aksseltryk for drivakslen, idet efterløbsakslen aflastes.

i Henvisning

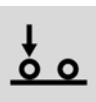
Når denne funktion aktiveres, afbrydes tilførslen af trykluft til fjederbælgene på efterløbsakslen. Fjederbælgene udlufte via en overstrømningsventil.

i Henvisning

Igangsætningshjælpen kan kun aktiveres, når tændingen er slået til, og hastigheden er under 20 km/h.

i Henvisning

Når ASR træder i funktion, aktiveres igangsætningshjælpen automatisk.

- ◁ Når igangsætningshjælpen er aktiveret, lyser LED'en i kontakten, og symbolet "Igangsætningshjælp aktiv" vises på displayet.

M54.00-1947-71

- ▶ Når vippekontakten (1) aktiveres igen, slås igangsætningshjælpen fra igen.

i Henvisning

Hvis lufttrykket i drivakslens luftbælg overstiger 7 bar under kørsel med aktiveret igangsætningshjælp, slås igangsætningshjælpen fra. Fjederbælgene er igen jævnt belastet.

Akseltryksforskydning for efterløbsaksel, aktivering / deaktivering (ekstraudstyr)

Henvisning

Når hastigheden overstiger 30 km/h, slås igangsætningshjælpen ligeledes fra.

Vigtige anvisninger for styretøj

Vigtige anvisninger for styretøj

Advarsel

Risiko for ulykke som følge af svigtende servovirkning og deraf følgende tung styring.

- ▶ Kør bussen til nærmeste vigeplads eller til nærmeste OMNIplus-ServicePartner med stor forsigtighed.
- ▶ Fejlen skal afhjælpes omgående af en OMNIplus-ServicePartner.

Styretøjet og det mekaniske udvekslingsforhold er valgt således, at den kraft, der skal bruges på rattet, hvis den hydrauliske servovirkning falder bort, ikke bliver større end en bestemt værdi, der af lovgiverne anses for den maksimalt tilladelige.

Denne kraft er 450 N på ratkransen for køretøjer over 12 t (400 N for køretøjer mellem 3,5 t og 12 t) ved indstyring af et køretøj fra ligeudkørsel til en cirkel med 20 m radius ved en hastighed på ca. 10 km/h. Fra indledning af indstyringen til at kurveradien på 20 m nås, må der ikke forløbe mere end 6 sekunder.

Føreren skal være klar over, at hvis den hydrauliske servovirkning pludselig falder bort (f.eks. ved fejl på drevet til pumpen), kan bussen stadig styres, men at der kræves betydeligt større kraft til styringen.

Da en sådan situation forekommer særdeles sjældent, men i så fald helt uventet, kan føreren få den fejlagtige opfattelse, at styretøjet er blokeret. Føreren skal dog blot anvende den nødvendige kraft på rattet for at styre bussen.

Denne vigtige bemærkning skal bidrage til at klarlægge sammenhængen og advare føreren om en evt. fejlagtig opfattelse af situationen.

Drejning af rattet ved stilstand

- Se forskrifterne!

Henvisning

For at undgå skader på ratstammen, hvis rattet skal drejes, mens bussen holder stille og uden hydraulisk servohjælp (standset motor) og uden drejeskiver under forhjulene (dækkene hviler direkte på underlaget) skal følgende punkter overholdes:

- Løsn ratindstillingen, og tryk rattet helt ned. Spænd ratindstillingen fast. Drej rattet med begge hænder, og hold en vinkel mellem hænderne på 90° til 180°.

Bemærkning om materiel skade

Drej aldrig rattet ved hjælp af to personer! Træk aldrig kun i den ene side af rattet!

Henvisning

Især værkstederne skal være opmærksomme herpå!

Sikkerhedshovedafbryder (nødafbryder, ekstraudstyr)

Sikkerhedshovedafbryder (nødafbryder, ekstraudstyr)

Når nødafbryderen (1) aktiveres, standses motoren, hvis den er i gang. Speedometer, instrumentgruppe, centrallås (ekstraudstyr), indvendig belysning og tagluger forbliver funktionsdygtige. Nødafbryderen afbryder strømmen, når den røde kontakt trykkes ned. Afbryderen slutter strømmen igen, når den røde kontakt drejes mod venstre.

Advarsel

Risiko for ulykke ved bortfald af servovirkningen og frakobling af hjælpesystemerne.

- Nødstopafbryderen må kun aktiveres, når bussen holder stille.

M54.00-2123-71

Tilkobling af panoramakamera (ekstraudstyr)

- Panoramakameraet slås til med denne kontakt. Området foran bussen kan nu ses på monitorerne i bussen.

M82.00-0122-71

- Der må ikke befinde sig genstande mellem forruden og kameraet (1).

Sikkerhedsforskrifter for førersæde	192
Indstilling af førersæde og spænding af sikkerhedssele	193
Indstilling af rejselederstol og spænding af sikkerhedssele	199
Indstilling af passagersæde, spænding af sikkerhedssele, af- og påmontering af hynder og hovedstøtter . . .	201
Servicepanel for passagersæde	204
Duftsystem	205

Sikkerhedsforskrifter for førersæde

Sikkerhedsforskrifter for førersæde

Placering af genstande ved førerpladsen

Følgende skal altid overholdes:

- Placer kun genstande i rummene til dette formål.
- Hæng jakker på knagen.

Fare

Livsfare som følge af forkortet deformationszone ved et uheld. Ved frontalkollision skubbes førersædet op til 20 cm bagud for at beskytte føreren mod skader som følge af ratstammen.

- ▶ Opbevar ikke genstande, tasker, tæpper eller jakker bag førersædet.
- ▶ Benyt opbevaringsrummene.

Advarsel

Risiko for ulykke som følge af begrænset pedalvandring eller pedaler blokerede af genstande, der er gledet frem ved førerens fødder.

- ▶ Kontrollér pedalernes bevægelsesfrihed.

- ▶ Fastgør tæpper eller gulvmåtter tilstrækkeligt.
- ▶ Læg ikke flere bundmåtter eller tæpper oven på hinanden.
- ▶ Lad ikke genstande ligge ved førerens fødder.
- ▶ Lad ikke genstande ligge ved siden af eller bag sædet.
- ▶ Benyt opbevaringsrummene.

Betjening og brug

Læs betjeningsanvisningerne inden brug.

Advarsel

Risiko for ulykke som følge utilsigtet ændring af siddepositionen ved indstilling af sædet. Gas- og bremsepedal kan derved komme uden for rækkevidde, og der kan udløses ukontrollerede styrevælgelser.

- ▶ Indstil førersædet til den rigtige siddeposition inden kørslen.
- ▶ Korrigér kun sædepositionen, når bussen holder stille, og parkeringsbremsen er aktiveret.

- ▶ Gør Dem fortrolig med betjeningen af førersædet, inden kørslen påbegyndes.
- ▶ Indstil alle spejlene inden kørslen.

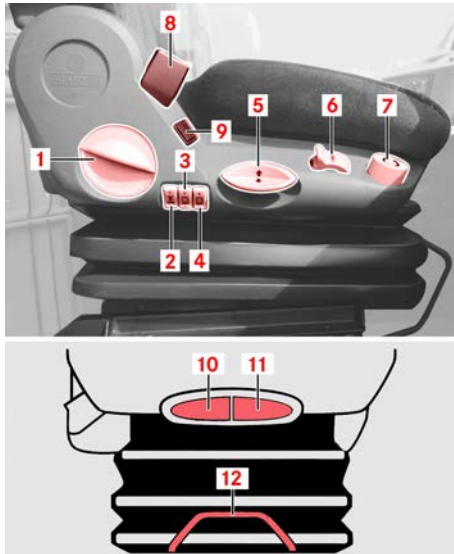
Henvisning

Følgende beskrivelse er kun en kort oversigt over betjeningselementerne. I alle tilfælde skal den vedlagte instruktionsbog fra fabrikanten følges!

Indstilling af førersæde og spænding af sikkerhedssele

Indstilling af førersæde og spænding af sikkerhedssele

Betjeningselementer for Grammer-førersæde

M91.00-0017-02

1 Ryglænsindstilling

i Henvisning

Aflast ryglænet, træk grebet opå, indstil den ønskede stilling, og slip grebet.

2 Indstilling af sidekontur

i Henvisning

Individuelt indstillelig sidesupport ved hjælp af to luftkammer. (+): Kammeret fyldes, (-): Kammeret tømmes

3 Lændestøtte (øvre kammer)

i Henvisning

(+): Kammeret fyldes, (-): Kammeret tømmes.

4 Lændestøtte (nedre kammer)

i Henvisning

(+): Kammeret fyldes, (-): Kammeret tømmes.

5 Højdeindstilling

i Henvisning

Grebet opå = sædet løftes, grebet nedå = sædet sænkes.

6 Dæmpningsindstilling

i Henvisning

Støddæmperen kan indstilles trinløst mellem blød og hård.

7 Hurtig sænkning

8 Selelås

9 Kontakt for sædevarme/sædeklimatisering (ekstraudstyr)

10 Indstilling af sædehændens hældningsvinkel

i Henvisning

Aflast ryglænet. Træk knappen opå. Sædehændens hældning kan indstilles.

11 Indstilling af sædebyden

Indstilling af førersæde og spænding af sikkerhedssele

Henvisning

Træk knappen op efter.
Sædehynden kan indstilles.

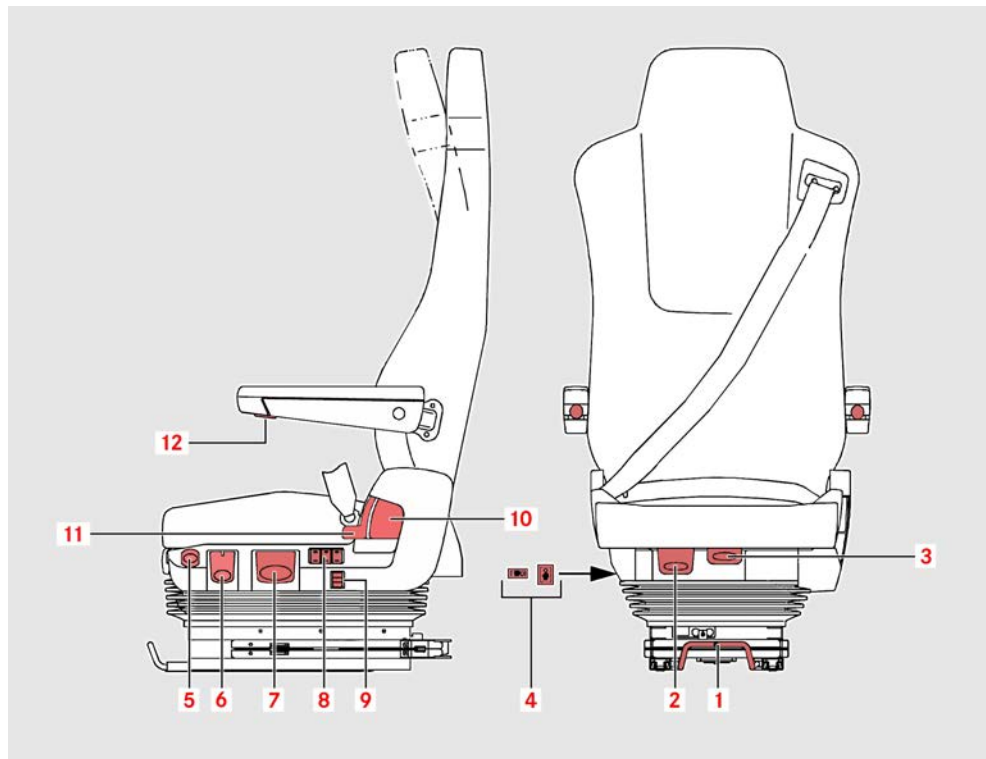
12 Længdeindstilling af førersæde

Henvisning

Træk grebet op efter.
Sædet kan indstilles i
længderetningen.

Betjeningselementer for førersæde ISRI 6860/875 (ekstraustyr)

Indstilling af førersæde og spænding af sikkerhedssele

1 Længdeindstilling af førersæde

Henvisning

Træk armen opefter:
Sædet kan indstilles i
længderetningen.

2 Hældningsindstilling

Henvisning

Træk grebet opefter: Indstil
sædehyndens hældning
ved at aflaste eller trykke
sædehynden ned i forkanten.

3 Indstilling af sædehyndens
dybde

Henvisning

Træk grebet op, og skyd
sædehynden frem eller tilbage.
Kontrollér, at sædehynden går i
hak igen.

4 Varmesystem

Henvisning

Termostatstyret opvarmning af
sædehynde og ryglæn.

5 Sænkning

Henvisning

Sædet sænkes ved at trykke
vippegrebet nedefter. Når
vippegrebet trykkes opefter,
vender sædet tilbage til den
indstillede højde.

6 Dæmperindstilling

Henvisning

Greb opefter = minimal
dæmpning. Greb nedefter =
maksimal dæmpning.

7 Højdeindstilling

Henvisning

Træk grebet op, eller tryk det
ned for at indstille den ønskede
højde.

8 Lændestøtte

Henvisning

Tryk på knappen for at lukket
luft ind i og ud af de enkelte
luftkamre.

9 Drejeudløser

10 Ryglænsindstilling

Henvisning

Træk grebet opefter, og stil
ryglænet i den ønskede stilling.

11 Skulderstøtte

Henvisning

Træk grebet opefter, og stil
den øverste del af ryglænet i
den ønskede stilling.

12 Armlæn

Henvisning

Hældningen kan indstilles
trinløst med fingerhjulet.

Indstilling af førersæde og spænding af sikkerhedssele

Håndtering af sikkerhedssele for føreren

Spænde sikkerhedssele

Ifølge tysk færdselslov skal sikkerhedssele spændes. Gældende nationale love skal overholdes.

Den monterede sædemodel har et integreret selesystem. Betjeningsanvisningerne gælder derfor kun for seler, der er monteret fra fabrikken.

Henvisning

Føreren skal inden afgang gøre alle passagererne opmærksomme på den obligatoriske brug af sele og eventuelt hjælpe til med at håndtere den korrekt.

M91.00-0059-71

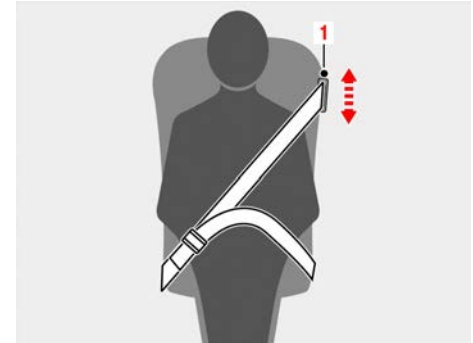

Fare

Livsfare som følge af fejlagtigt benyttet sikkerhedssele.

- ▶ Hver sikkerhedssele må kun anvendes af én person.
- ▶ Spænd selerne i henhold til vejledningen, og tjek, at de sidder korrekt.
- ▶ Bær ikke hårde, skrøbelige genstande inden for tøj.
- ▶ Tag tøj med stærk farveafsmitning af, inden sele spændes.
- ▶ Hold sele væk fra skarpe kanter og slidende steder.

- ▶ Sele skal løbe frit for at kunne udløse holdefunktionen ved en kollision.
- ▶ Læg sikkerhedssele stramt over hoft og skulder, så den ikke er snoet.
- ▶ Spænd selelåsen hørbart, så den går sikkert i indgreb.

M91.00-0060-71

- ▶ Sikkerhedssele skal indstilles, så den passer til kropshøjden.
- ▶ Kontrollér og juster evt. sædepositionen, følg sikkerhedsanvisningerne for føreren (→ Side 192).

Indstilling af førersæde og spænding af sikkerhedssele

Åbne sikkerhedsselen

- ▶ Tryk på den røde knap i selelåsen.
- ▶ Understøt oprulningsautomatikken ved at føre selen op efter.

Indstilling af rejselederstol og spænding af sikkerhedssele

Indstilling af rejselederstol og spænding af sikkerhedssele

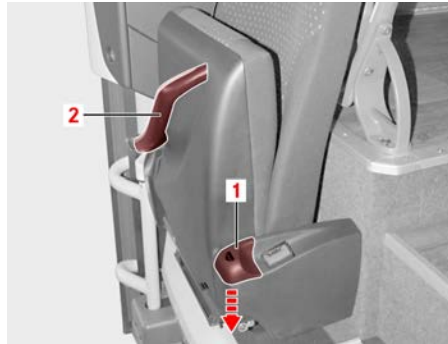
Ud-/opklapning af rejselederstol

Rejseleder

Rejselederstolen må kun benyttes af kørepersonalet og dets ledsagere (rejseledere) eller juridisk sidestillede personer. Af juridiske årsager er anden brug ikke tilladt.

Personen i rejselederstolen skal spænde sikkerhedsselen.

Rejselederstolens sæde kan ikke låses i vandret stilling. Det vipper tilbage til opklappet position og giver plads til passager.

M91.00-0052-71

- Tryk låsegrebet (1) i pilens retning.
- Klap samtidigt sædet ned i holdegrebet (2).
- Man trykker sædet ned med den ene hånd og sætter sig på det.

Henvisning

Når sædet aflastes, svinger det straks tilbage til udgangsstillingen. Før man sætter sig igen, skal sædet først klappes ud!

Håndtering af sikkerhedssele ved rejselederstol

Spænde sikkerhedsselen

Ifølge tysk færdselslov skal sikkerhedsselen spændes. Gældende nationale love skal overholdes.

Den monterede sædemodel har et integreret selesystem. Betjeningsanvisningerne gælder derfor kun for seler, der er monteret fra fabrikken.

Indstilling af rejselederstol og spænding af sikkerhedssele

M91.00-0059-71

Fare

Livsfare som følge af fejlagtigt benyttet sikkerhedssele.

- ▶ Hver sikkerhedssele må kun anvendes af én person.
- ▶ Spænd selerne i henhold til vejledningen, og tjek, at de sidder korrekt.
- ▶ Bær ikke hårde, skrøbelige genstande inden for tøjet.
- ▶ Tag tøj med stærk farveafsmitning af, inden selen spændes.
- ▶ Hold selen væk fra skarpe kanter og slidende steder.

- ▶ Selen skal løbe frit for at kunne udløse holdefunktionen ved en kollision.
- ▶ Læg sikkerhedsselen stramt over hofte og skulder, så den ikke er snoet.
- ▶ Spænd selelåsen hørbart, så den går sikkert i indgreb.

Åbne sikkerhedsselen

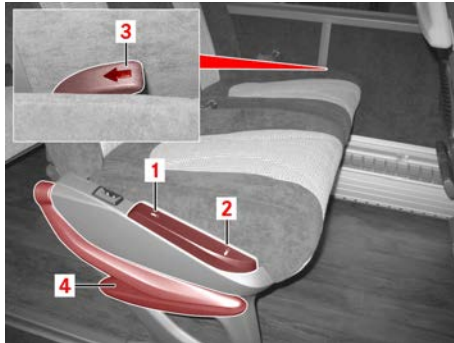
- ▶ Tryk på den røde knap i selelåsen.
- ▶ Understøt oprulningsautomatikken ved at føre selen op efter.

Indstilling af passagersæde, spænding af sikkerhedssele, af- og påmontering af hynder og hovedstøtter

Indstilling af passagersæde, spænding af sikkerhedssele, af- og påmontering af hynder og hovedstøtter

Indstilling af passagersæder

Ryglæn

M91.00-0046-71

Ryglænene på sæderne i gang- og vinduessiden kan vippes bagud.

Der kan indstilles flere mellempositioner mellem den lodrette udgangsstilling og den tilbagelænedes slutposition.

- ▶ Gangside: Aktivér vippegrebet bagtil (1) eller

- ▶ Vinduesside: Træk den lille sorte arm (3) mellem sædehynden og bussens sidevæg bagud, og
- ▶ pres ryglænet bagud med overkroppen, mens frigøringsmekanismen er aktiveret.
- ▶ Slip vippegrebet hhv. armen i den ønskede ryglænsposition.
 - ◁ Ryglænet går i indgreb i denne stilling.

Sideforskydning af sæderne ved midtergangen

Sæderne ved midtergangen kan forskydes sidelæns ud mod gangen, hvorved sædeafstanden til sidemanden øges.

- ▶ Aktivér vippegrebet fortil (2), og
- ▶ forskyd samtidigt sædet ud mod midtergangen. Slip vippegrebet i den ønskede sædeposition.
 - ◁ Sædet går i indgreb i denne stilling.

Op- og nedklapning af armlæn

Sæderne i gangside er udstyret med armlæn ud mod midtergangen. Evt. er vin-

duesspladsernes armlæn placeret mellem sæderne.

- ▶ Opklapning i gangside: Klap armlænet (4) op; det går i indgreb i slutpositionen.
- ▶ Nedklapning i gangside: Tag fat i armlænet (4) i armstøtten, og løft det lidt op. Klap det derefter forsigtigt ned.
- ▶ Vinduesside: Klap armlænene ned eller op efter behov.

i Henvisning

Inden pladsen forlades, skal armlænene klappes ned og sædeafstanden til sidemanden reduceres igen. Rejs ryglænene. Derved lettes udstigningen for alle.

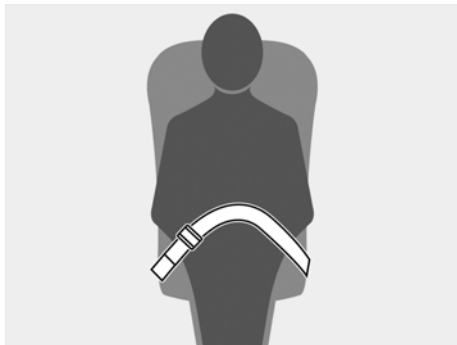
Håndtering af sikkerhedssele ved passagersæde

Spænde sikkerhedssele

Ifølge tysk færdselslov skal sikkerhedssele spændes. Gældende nationale love skal overholdes.

Indstilling af passagersæde, spænding af sikkerhedssele, af- og påmontering af hynder og hovedstøtter

Den monterede sædemodel har et integreret selesystem. Betjeningsanvisningerne gælder derfor kun for seler, der er monteret fra fabrikken.

M91.00-0061-71

Fare

Livsfare som følge af fejlagtigt benyttet sikkerhedssele.

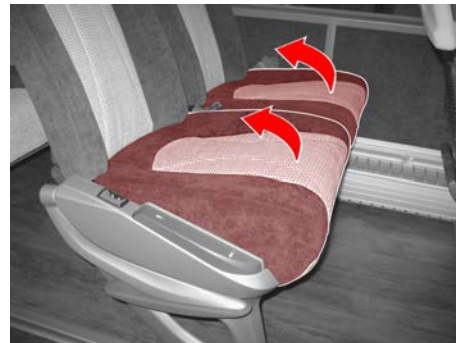
- ▶ Hver sikkerhedssele må kun anvendes af én person.
- ▶ Spænd selerne i henhold til vejledningen, og tjek, at de sidder korrekt.
- ▶ Bær ikke hårde, skrøbelige genstande inden for tøjet.

- ▶ Tag tøj med stærk farveafsmitning af, inden selen spændes.
- ▶ Hold selen væk fra skarpe kanter og slidende steder.
- ▶ Selen skal løbe frit for at kunne udløse holdefunktionen ved en kollision.

Åbne sikkerhedssele

- ▶ Tryk på den røde knap i selelåsen.
- ▶ Understøt oprulningsautomatikken ved at føre selen opefter.

Afmontering af sædehynde

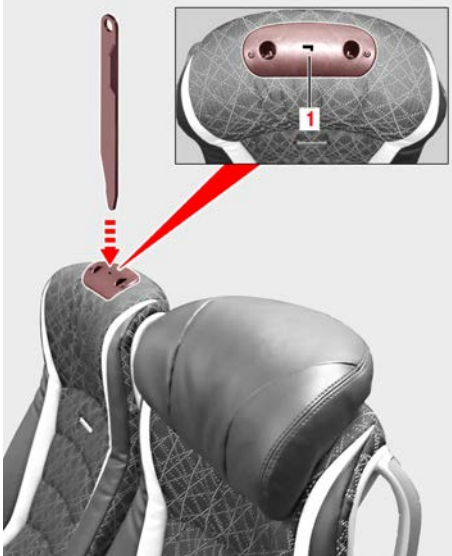
M91.00-0047-71

- ▶ Sædehynden afmonteres ved at gribe fat i den med begge hænder fortil og trække den opefter. Træk derpå hynden fremad ud af føringen, og løft den fri.

Montering af sædehynde

- ▶ Løft sædehynden en smule i forkanten og tryk den bagud i føringen til anslag. Tryk sædehynden nedefter i forkanten, indtil den går hørbart i indgreb.

Indstilling af passagersæde, spænding af sikkerhedssele, af- og påmontering af hynder og hovedstøtter

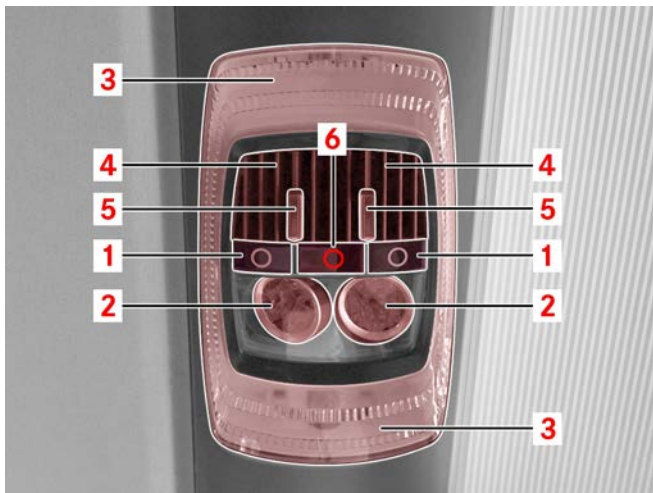
Af- og påmontering af hovedstøtte
(ekstraudstyr)

M91.00-0057-72

- ▶ Stik værktøjet helt ind i låsen **(1)**, og træk hovedstøtten ud.
- ▶ Tag hovedstøtten af.
- ▶ Ved montering sættes hovedstøtten i, indtil den går i indgreb.

Servicepanel for passagersæde

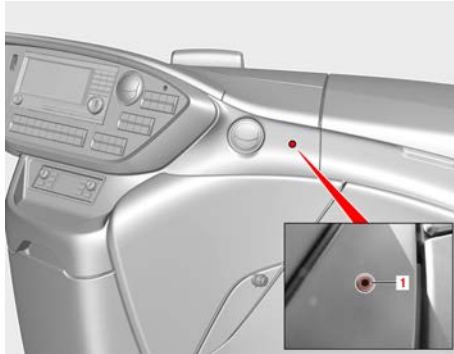
Servicepanel for passagersæde

- 1 Knap til læselampe
- 2 Læselampe
- 3 Lampeglas
- 4 Ventilationsgitter
- 5 Indstilling af ventilationsgitter
- 6 Knap til servicekald (ekstraudstyr)

Duftsysteem

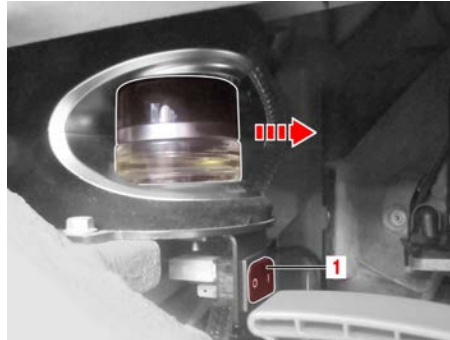
Duftsysteem (Option)

M68.00-0835-81

Duftsystemet fordeler en behagelig duft i passagerkabinen via en dyse (1), der er placeret mellem køleboksen og førerpladsen.

Duftsystemet er kun aktivt, når tændingen er slået til, og dør 1 er åben.

M54.00-3054-71

Duftsystemet kan slås til og fra med kontakten (1).

i Henvisning

Skift af flakon: Først skal flakonen frigøres med kontakten (1) under duftgeneratoren. Frigørelsen indikeres med belysning bag flakonen. Inden brugen skal låsen frigives igen.

Flakonen er tilgængelig via en lem i trinkassen ved højre fordør.

i Henvisning

Der fås 6 forskellige dufte. Informationer fås hos alle OMNIplus-ServicePartnere.

Gearkasse GO 250-8, beskrivelse	208
Sikkerhedsforskrifter for gearkasse GO 250-8	209
Advarselsmeddelelser	211
Gearvælger til gearkasse GO 250-8	214
Betjening af gearkasse GO 250-8	215
Nødfunktion for GO 250-8	221

Gearkasse GO 250-8, beskrivelse

Gearkasse GO 250-8, beskrivelse

GO 250-8-gearkassen er forbundet med motoren via en tør kobling. Styringen af koblingen sker ligeledes via gearkassesystemet, og dermed bortfalder koblingspedalen.

Gearskift og koblingsaktivering udføres elektropneumatisk. En elektronikenhed, der er monteret på gearkassen, styrer ventilerne til trykluftcylinderne til skift mellem gearkanalerne og indrykning af gear samt koblingsfunktionerne.

Kørselsretningen vælges via ratstammekontakten til højre for ratstammen. Derefter styres bussens fart med gaspedal og bremsepedal. Fordel: Føreren slipper for gearskift og koblingsbetjening.

Med vælgerarmen på ratstammen kan føreren vælge mellem automatisk og manuelt gearvalg. Manuelt gearvalg bør dog kun foretages i specielle tilfælde, f.eks. til afbremsning af bussen og kørsel i bjerge. Ved normal kørsel bør der køres i automatikfunktion. I automatikfunktion er der to skifteprogrammer til disposition: "Basis" og "Dynamik". Man bør køre i det

forbrugsoptimerede "Basis"-skifteprogram. I skifteprogrammet "Dynamik" skiftes der op ved højere omdrejningstal. Det giver hurtigere acceleration, men medfører også højere brændstofforbrug. Dette program er anvendeligt, hvis der køres ind på en motorvej ad en kort tilkørsel med en fuldt læsset bus.

Det intelligente gearvalg i automatikfunktion tager ved valg af gear hensyn til førerens ønsker (aktivering af gaspedal og bremse), den aktuelle motortilstand, stigninger eller fald og bussens belæsning og finder det optimale kompromis mellem komfort, forbrug og slid.

Displayet på instrumentbrættet viser føreren alle nødvendige systeminformationer (f.eks. geartrin, fejl osv.).

Systemet har et nødprogram, som aktiveres i tilfælde af fejl i gearskiftesystemet, for at kunne flytte bussen bort fra risikoområder hhv. til nærmeste værksted. Det kan dog også aktiveres uden en aktuell fejl på gearkassen for at lære programmet at kende, til brug ved evt. senere forekommende situationer.

Se herom "Betjening af nødprogram GO 250-8" i dette kapitel.

Sikkerhedsforskrifter for gearkasse GO 250-8

Sikkerhedsforskrifter for gearkasse GO 250-8

Gearskift

GO 250-8 gearkassen er ikke en automatgearkasse og kan tage skade ved forkert betjening.

- ▶ Vær opmærksom på advarselsmeddelelserne.
- ▶ Grib ind i rette tid for at undgå skader.

Valg af gear

Gearkassen giver mulighed for automatisk eller manuelt gearvalg.

I begge funktioner kan førerens indgriben være nødvendig.

Forsigtig

Materiel skade som følge af overbelastning af drivlinen ved overskridelse af omdrejningstallet i motor og gearkasse. Ved kørsel ned ad bakke skifter gearkassen ikke automatisk et gear op, uden at der trædes på gaspedalen. Når omdrejningstallet når 2.300 o/min, vises en gul-meddelelse i displayet med op-

fordringen "Bremse betätigen" (Aktivér bremse). Ved et omdrejningstal på 2.500 o/min vises en rød-meddelelse, og der lyder en advarselstone. Alt efter kørsituation:

- ▶ Brems bussen.
- ▶ Skift til et gear højere gear manuelt, eller trød kortvarigt på gaspedalen for at udløse et automatisk gearskift.
- ▶ Bemærk, at motorbremsevirkningen er afbrudt under gearskiftet, og bussen accelererer.
- ▶ Gearkassen må IKKE sættes i frigear under kørslen.

Forsigtig

Materiel skade som følge af overbelastning af koblingen ved forkert brug. GO 250-8 gearkassen har ikke samme funktionsomfang som en automatgearkasse.

- ▶ På stigninger må bussen kun holdes ved hjælp af stoppesteds-, parkerings- eller driftsbremsen, ikke med gaspedalen.

- ▶ Lad bussen rulle, og vælg hastighed med et passende gear.
- ▶ Ved brug af bremsen skal den aktiveres med mere end 10 % af pedaldvandringen for at opnå, at koblingen åbnes.

- ▶ Gør Dem fortrolig med funktionen, inden kørslen påbegyndes.

Skift af kørselsretning

Forsigtig

Materiel skade som følge af overbelastning af gearkassen og koblingen, ved at hjulene i gearkassen kører modsat hinanden.

- ▶ Lad ikke bussen rulle i den modsatte retning, når den står i gear.
- ▶ Ved skift af bevægelsesretning skal gearkassen først sættes i "N" (frigear).
- ▶ Se visningen i displayet om det indrykkede gear, da kun den er korrekt.
- ▶ Stands bussen, inden der skiftes kørselsretning.

Sikkerhedsforskrifter for gearkasse GO 250-8

Når førerpladsen forlades

Adfærd i en normal situation

Forsigtig

Materiel skade som følge af overbelastning af gearkassen ved forkert brug.

- ▶ Skift gear til "N" (frigear) ved længere tids standsning.
 - ▶ Forlad ikke førerpladsen, mens bussen er i gear.
-
- ▶ Aktivér parkeringsbremsen, inden førerpladsen forlades.
 - ▶ Stands motoren, og tag nøglen ud.

Adfærd i undtagelsestilfælde

Ved sjældne undtagelser (f.eks. reparation) er det nødvendigt at lade motoren køre i tomgang.

Fare

Risiko for ulykke som følge af en utilsigtet bevægelse af bussen, hvis førersædet forlades, på trods af at motoren kører. Førersædet må kun forlades, mens motoren er i gang, når alle disse forudsætninger er opfyldt:

- ▶ Det er sikret, at ingen passagerer opholder sig i passagerkabinen.
 - ▶ Bussen er sikret mod, at uvedkommende stiger ind.
 - ▶ Gearkassen står i stilling "N" (frigear).
 - ▶ Parkeringsbremsen er aktiveret.
 - ▶ På kraftige stigninger og fald skal bussen sikres yderligere med stopklodser.
-
- ▶ Hold øje med alle advarselsmeddelelser i displayet (→ Side 211).
 - ▶ Sørg for, at uvedkommende ikke kan indtage førerpladsen.

Advarselsmeddelelser

Advarselsmeddelelser i displayet

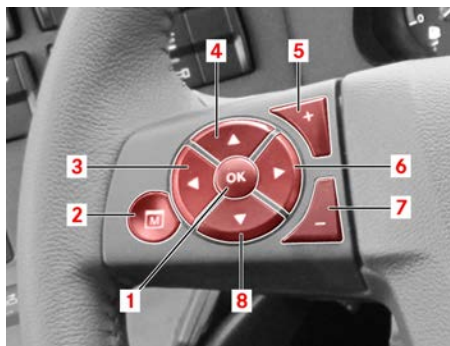
Advarselsmeddelelser i displayet vises som pop-up-vinduer.

Alt efter informationens vigtighed vises en grå-, gul- eller rød-meddelelse i displayet og eventuelt en nærmere beskrivelse i form af et symbol og en tekst.

Pop-up-vinduer kan minimeres ved at blive kvitteret, så displayet frigives igen. Advarselsmeddelelsen forbliver dog aktiv i baggrunden, indtil årsagen til den er afhjulpet.

Hvis flere meddelelser er aktive samtidig, vises hver hændelse fortløbende med et nummer.

Mens meddelelsen stadig er aktiv, vises den i hovedmenuen "Meldungen" (Meddelelser), undermenuen "Fehlermeldungen" (Fejlmeddelelser) samt i undermenuen "Ereignisse" (Hændelser).

M46.00-0199-71

- Med knapperne (3) og (6) på rattet kan der vises evt. yderligere handlingsanvisninger.

Visning af gul-meddelelse

M54.00-3144-71

Gul-meddelelser advarer mod funktionsbegrænsninger; fortsat kørsel er mulig, når der udvises særlig forsigtighed.

Meddelelsen vises i et pop-up-vindue (2).

Desuden lyser statusvisningen (3) i displayets statusvisningsfelt.

Forsigtig

Materiel skade som følge af nedsat eller potentielt manglende funktion for køretøjssystemerne. Bussens køreegenskaber kan forringes.

Advarselsmeddelelser

- ▶ Tilpas køremåden i overensstemmelse med indholdet af advarselsmeddelelsen.
- ▶ Få omgående afhjulpet årsagen til den begrænsede funktion fagmæssigt korrekt.
- ▶ Afslut kørslen snarest muligt, og kontakt en OMNIplus-ServicePartner.

Kvittering af gul-meddelelse

Fare

Risiko for ulykker og personskader

som følge af, at førerens opmærksomhed afledes fra trafikken. Integrerede informations- og kommunikationssystemer kræver en del af førerens opmærksomhed til betjeningen.

- ▶ Inden informations- og kommunikationssystemerne benyttes, skal man sætte sig ind i betjeningen af dem.
- ▶ Informations- og kommunikationssystemer må kun betjenes, når trafikforholdene tillader det.
- ▶ Evt. skal bussen standses under hensyn til trafikken, inden man be-

tjener informations- og kommunikationssystemerne.

- ▶ Ved betjening af telefonen eller andet kommunikationsudstyr skal de aktuelt gældende, lovmæssige bestemmelser følges.

Til frigivelse af displayet:

- ▶ Kvitter meddelelsen med "OK"-knappen **(1)** på rattet.
 - ◁ Pop-up-vinduet lukkes.
 - ◁ Statusvisningen **(3)** bibeholdes i statusvisningsfeltet i displayet.

Visning af rød-meddelelse

M54.00-1992-71

Rød-meddelelser beskriver sikkerhedsrelevante fejl. Fortsat kørsel indebærer risiko for passagerernes, øvrige trafikanters og førerens sikkerhed.

Meddelelsen består af et pop-up-vindue **(2)** og en signaltone som advarsel.

Desuden lyser statusvisningen **(3)** i displayets statusvisningsfelt.

Fare

Risiko for ulykke som følge af begrænsning af bussens drifts- og trafiksikkerhed.

- ▶ Stop straks bussen under hensyn til trafikken, og tænd havariblinket.
 - ▶ Kontakt evt. en OMNIplus-Service-Partner.
 - ▶ Fortsæt først kørslen, når fejlen er afhjulpet.
-
- ▶ Iværksæt evt. yderligere foranstaltninger såsom bugsering (→ Side 404).

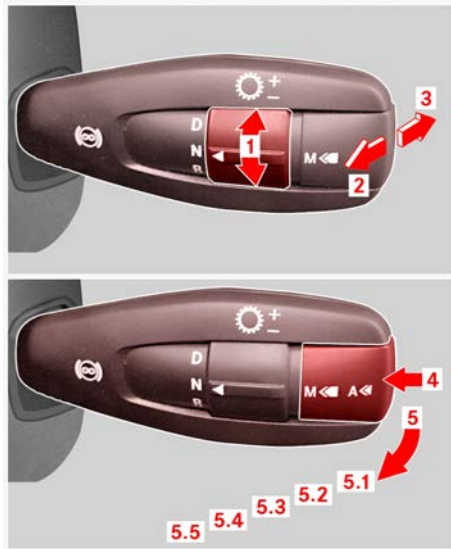
Kvittering af rød-meddelelse

Til frigivelse af displayet:

- ▶ Kvittér meddelelsen med "OK"-knappen **(1)** på rattet.
 - ◁ Pop-up-vinduet lukkes.
 - ◁ Statusvisningen **(3)** bibeholdes i statusvisningsfeltet i displayet.

Gearvælger til gearkasse GO 250-8

Gearvælger til gearkasse GO 250-8

i Henvisning

Der skiftes fra manuel funktion til automatikfunktion med et langvarigt tryk på knappen.

i Henvisning

I automatikfunktion skiftes der fra "Basis" til "Dynamik" med et kort tryk på knappen.

- 5 Aktivering af konstantbremseser (retarder og motorbremse)

M54.00-1897-72

- 1 Valg af kørselsretning
- 2 Manuelt opskift
- 3 Manuelt nedskift
- 4 Skifteautomatik/ændring af skifteprogram

Betjening af gearkasse GO 250-8

- ▶ Gør Dem fortrolig med betjeningen, inden kørslen påbegyndes.
- ▶ Følg sikkerhedsforskrifter og advarsler vedrørende omgangen med gearkassen (→ Side 209).

Funktioner

Med PowerShift-gearskiftet kan bussen køres med to funktioner:

- Manuel drift: Tidspunktet og retningen for gearskiftet bestemmes og udløses af føreren.
 - Under kørsel i vanskeligt terræn kan man derved undgå uønsket skift til højere gear og deraf resulterende afbrydelse af trækkræften.
- Automatisk drift: Der skal kun vælges kørselsretning. PowerShift-gearskiftet skifter derefter selv gear under hensyntagen til motoromdrejningstallet, gaspedalens stilling, motorbelastningen, konstantbremsens indstilling, bussens belastning og de terrænmæssige forhold på kørebanen.

- Der kan mellem køreprofilerne "Basis" og "Dynamik".

Gearkasseautomatikken styres pneumatisk og kan svigte i tilfælde af tryktab.

Ved udfald kan der opstå alvorlige situationer, hvis et fareområde om fornødent ikke kan forlades (jernbaneoverskæring).

Bussen kan ved hjælp af nødprogrammet med forsigtighed køres til nærmeste værksted, selv om der opstår fejl ved gearskiftet → se kapitlet "nødprogram".

- ▶ Vær opmærksom på de viste advarselmeddelelser (→ Side 211).
- ▶ I tilfælde af en gul-meddelelse "Vorratsdruck im Nebenverbraucher" (Beholdertryk i sekundær forbruger) skal man straks opsøge et specialværksted.

Afbrydelse af kraftoverføringen

Gearkasseautomatikken afbryder kraftoverføringen under det kritiske omdrejningstal for at forhindre, at motoren går i stå.

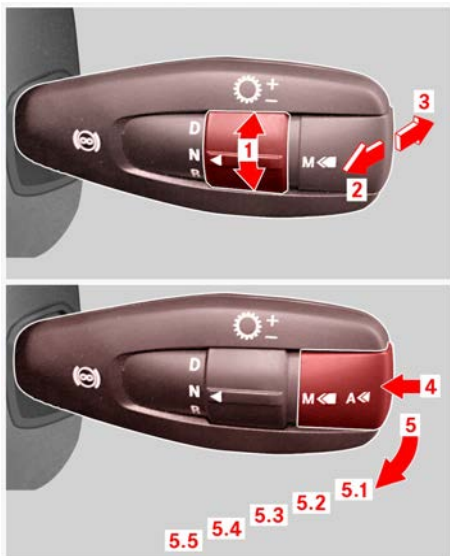
Fare

Risiko for ulykke som følge af, at bussen ruller ukontrolleret frem eller tilbage. Hvis motorens omdrejningstal falder til under det kritiske område, åbner elektronikken den automatiske kobling. Krybefunktionen afbrydes, så bussen ruller frem eller tilbage (alt efter vejens hældning).

- ▶ Hold motoromdrejningstallet over 600 o/min.
- ▶ Brug driftsbremsen til at bremse med. Slip først bremsen, når parkeringsbremsen sikrer bussen, eller øg omdrejningstallet tilstrækkeligt med gaspedalen, til at bussen ruller igen.
- ▶ Vær opmærksom på omdrejningstallet.

Betjening af gearkasse GO 250-8

Skift af modus

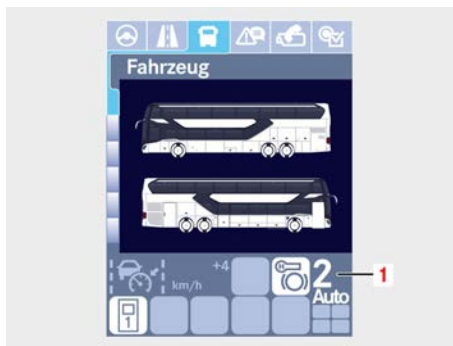

M54.00-1897-72

En af modiene, enten "manuel" eller "automatisk", er altid aktiv.

- ▶ Tryk længe på knappen (4) for at skifte fra "manuel funktion" til "automatikfunktion".

- ◁ I displayet vises bogstavet "A" for automatikfunktion under gearindikatoren (1).

M26.00-0209-71

- ▶ Tryk kortvarigt på knappen (4) for at skifte imellem skifteprogrammerne "Basis" og "Dynamik".
- ◁ Visningen "A" (for automatikfunktion) tilføjes "eco" for skifteprogrammet "Basis" og "dyn" for "Dynamik".

Valg af kørselsretning

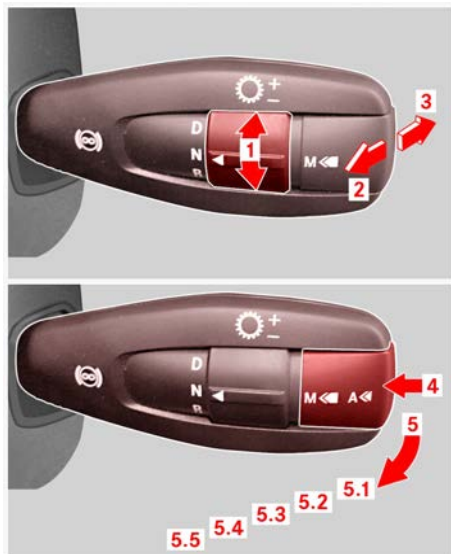
Forsigtig

Materiel skade som følge af overbelastning af gearkassen og koblingen, ved at hjulene i gearkassen kører modsat hinanden.

- ▶ Lad ikke bussen rulle i den modsatte retning, når den står i gear.
- ▶ Ved skift af bevægelsesretning skal gearkassen først sættes i "N" (frigear).
- ▶ Se visningen i displayet om det indrykkede gear, da kun den er korrekt.

Ved for hurtigt skift skifter gearkassen til frigear "N".

Betjening af gearkasse GO 250-8

M54.00-1897-72

Fremadkørsel

Bussen holder stille, og drifts- eller parkeringsbremsen er aktiveret.

- ▶ Drej køreretningsvælgeren (1) op efter til "D".
 - ◁ På displayet vises det valgte gear i gearindikatoren (1).

- ◁ Gearautomatikken skifter til 2. gear for igangsætning.

Henvisning

Hvis gearkassen registrerer en stigning, vælges 1. gear automatisk som startgear. Desuden vælges 1. gear automatisk, når der skiftes direkte fra "R" til "D".

- ▶ Der sættes i gang ved langsomt at træde gaspedalen ned og samtidigt deaktivere parkeringsbremsen.
 - ◁ Koblingens kraftoverføring sker over det kritiske omdrejningstal. Bussen ruller.

Henvisning

Især ved igangsætning op ad bakke skal bremsen først deaktiveres, når drejningsmomentet fra drivlinen kan mærkes.

- ▶ Deaktiver bremsen helt.

Alternativ: Bussen ruller fremad, gearkassen står i neutralstilling "N" (frigear).

- ▶ Drej køreretningsvælgeren (1) op efter til "D".
 - ◁ Gearautomatikken vælger det optimale gear.
 - ◁ På displayet vises det valgte gear i gearindikatoren (1).

Baglæns

Bussen holder stille, og drifts- eller parkeringsbremsen er aktiveret.

- ▶ Drej køreretningsvælgeren (1) ned efter til "R".
 - ◁ På displayet vises et "R" i gearindikatoren (1).
- ▶ Der sættes i gang ved langsomt at træde gaspedalen ned og samtidigt deaktivere parkeringsbremsen.
 - ◁ Koblingens kraftoverføring sker over det kritiske omdrejningstal. Bussen ruller.
- ▶ Deaktiver bremsen helt.

Alternativ: Bussen ruller baglæns, gearkassen står i neutralstilling "N" (frigear).

- ▶ Drej køreretningsvælgeren (1) ned efter til "R".
 - ◁ Gearkassen skifter til bakgear.

Betjening af gearkasse GO 250-8

Neutral

Der kan skiftes til frigear "N" fra ethvert geartrin.

Advarsel

Risiko for ulykke som følge af ukontrollerede køreegenskaber pga. afbrydelse af motorens bremse- eller skubbekraft.

- ▶ Skift ikke gearkassen til "N" (frigear) under kørslen.
- ▶ Foretag gearskift hurtigt.
- ▶ Drej køreretningsvælgeren **(1)** til stilling "N" i midten.
 - ◁ På displayet vises et "N" i gearindikatoren **(1)**.

Manuelt og automatisk gearskift

I manuel funktion bestemmer føreren tidspunkt og retning for gearskiftet.

I automatisk funktion kan føreren altid udløse et gearskift. Enten direkte med gearvælgeren på kontaktarmen eller ved at påvirke tidspunktet for gearskiftet med gas- eller bremsepedalens stilling.

Manuelt gearskift

Skift med gearvælgeren

- ▶ Træk gearvælgeren mod rattet en gang indtil modstand **(2)**.
 - ◁ Gearkassen skifter et gear op.
- ▶ Træk gearvælgeren mod rattet to gange indtil modstand **(2)**.
 - ◁ Gearkassen skifter to gear op.
- ▶ For at geare ned skal gearvælgeren trykkes mod instrumentpanelet to eller tre gange **(3)**.
 - ◁ Gearkassen skifter et eller to gear ned.
 - ◁ Hvis det valgte geartrin er for lavt, skifter gearkassen kun ned til et tilladt gear for at forhindre, at motoren beskadiges.

Henvisning

I manuel funktion skifter gearkassen til det ideelle gear til forholdene, når gearvælgeren holdes længere, idet den trykkes væk, eller der trækkes i den.

Automatisk gearskift

Skift via gaspedal og bremse

Acceleration

Når det maksimale omdrejningstal for det valgte gear er nået, skifter gearkassen til det næste, højere gear.

I automatisk funktion påvirker gaspedalens stilling tidspunktet for gearskiftet:

- ▶ Let gasgivning udløser et tidligt gearskift.
- ▶ Kraftig gasgivning udløser et sent gearskift.
- ▶ Kick-down: Træd gaspedalen ned forbi fuldgasstillingen til anslag.
 - ◁ Gearkassen skifter om muligt til et lavere gear.
 - ◁ Bussen accelererer kraftigt.
- ▶ Let trykket på gaspedalen, når den ønskede hastighed er nået.
 - ◁ Gearkassen skifter om muligt et gear op.

Forsigtig

Materiel skade som følge af overbelastning af drivlinen ved overskridelse af omdrejningstallet i motor og gearkasse. Ved kørsel ned ad bakke skifter gearkassen ikke automatisk et gear op, uden at der trædes på gaspedalen. Når omdrejningstallet når 2.300 o/min, vises en gul-meddelelse i displayet med opfordringen "Bremse betätigen" (Aktivér bremse). Ved et omdrejningstal på 2.500 o/min vises en rød-meddelelse, og der lyder en advarselstone. Alt efter køresituation:

- ▶ Brems bussen.
- ▶ Skift til et gear højere gear manuelt, eller trød kortvarigt på gaspedalen for at udløse et automatisk gearskift.
- ▶ Bemærk, at motorbremsevirkningen er afbrudt under gearskiftet, og bussen accelererer.
- ▶ Gearkassen må IKKE sættes i frigear under kørslen.

- ▶ Brems bussen, og udløs evt. et gearskift manuelt.

Bremsning

Hvis det minimale omdrejningstal for det valgte gear er nået, skifter gearkassen til det næste lavere gear.

- ▶ Slip gaspedalen.
- ▶ Trød langsomt driftsbremsen ned, og/eller aktivér konstantbremsen.
 - ◁ Gearkassen skifter om muligt til et lavere gear.

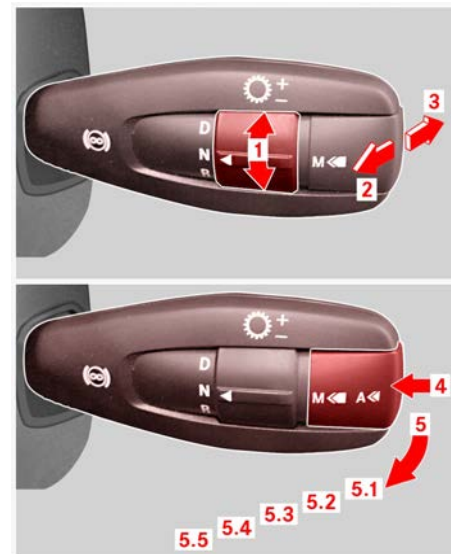
Henvisning

I automatisk funktion skifter systemet så langt ned i gear, når konstantbremsen aktiveres, at den optimale motorbremsevirkning opnås.

Standstning og parkering af bussen

Standstning

På stigninger og ved stort læs på bussen (f.eks. med tilkoblet anhænger) skifter gearkassen til første gear ved standstning for ikke at belaste koblingen for voldsomt ved næste igangsætning.

M54.00-1897-72

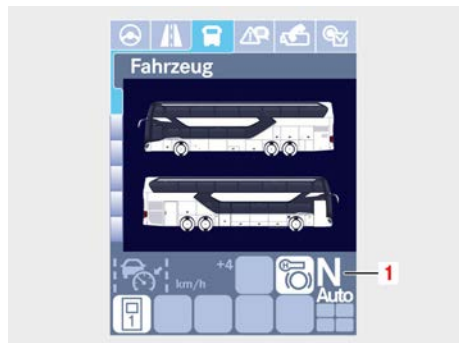
- ▶ Brems bussen ned, til den holder stille.
 - ◁ Gearkassen kobler ud, før motoren når tomgangsomedrejningstallet.
 - ◁ Når bussen er standset helt, aktiveres det startgear, som

Betjening af gearkasse GO 250-8

PowerShift-gearautomatikken har beregnet.

Parkering

- ▶ Aktivér parkeringsbremsen, når bussen er standset.

M26.00-0210-71

- ▶ Sæt køreretningsvælgeren (1) i stilling "N" (frigear).
 - ◁ På displayet vises et "N" i gearindikatoren (1).
- ▶ Stands motoren.

Parkering i gear

Hvis bussen parkeres, mens den står i gear, og motoren kører (parkeringsbremsen eller driftsbremsen er aktiveret):

- lyder der en advarselstone efter ca. 4 minutter.
- blinker "N" i displayet.
- skifter gearkassestyringen til frigear efter ca. 5 minutter.

Parkering med bussen i gear er skadeligt for materiellet og er ikke tilladt.

Forsigtig

Materiel skade som følge af overbelastning af gearkassen ved forkert brug.

- ▶ Skift gear til "N" (frigear) ved længere tids standsning.
- ▶ Forlad ikke førerpladsen, mens bussen er i gear.

Krybefunktion

Krybefunktionen er til disposition straks efter start af motoren og aktiveres efter første igangsætning. Krybefunktion muliggør, at bussen automatisk sætter ganske langsomt i gang, når parkeringsbremsen løsnes, og at bussen fortsætter med at

rulle med tomgangsomedrejningstal, uden at gaspedalen trædes ned. Når bussen har sat i gang, ruller den videre med tomgangsomedrejningstal, indtil den stoppes med driftsbremsen, eller krybefunktionen deaktiveres eller afbrydes.

Henvisning

Krybefunktionen kan til- eller frakobles i hovedmenuen "Einstellungen" (Indstillinger), undermenuen "Systeme" (Systemer).

Bemærkning om materiel skade

For at undgå hurtig nedslidning af koblingen må krybefunktionen ikke benyttes ved stop-and-go-kørsel.

Nødfunktion for GO 250-8

Funktion

I tilfælde af en fejl ved PowerShift-gearskiftet (advarselsmeddelelse i displayet) er det muligt at køre til et værksted ved hjælp af nødfunktionen.

Det er ikke muligt at skifte gear under kørslen.

Da bussens køreegenskaber er ændrede i nødfunktionen, kræves der forøget opmærksomhed.

Ved for kraftig bremsning kan motoren gå i stå.

Aktivering af nødfunktion

Aktivering til øvelsesformål

Med henblik på træning kan nødfunktionen også øves, uden at der foreligger en fejl.

Bussen holder stille, motoren kører, gearkassen står i stilling "N" (frigear), og parkeringsbremsen er aktiveret.

- ▶ Åbn hovedmenu i displayet.
- ▶ Vælg undermenuen "Assistenz" (Assistance).

- ▶ Vælg undermenuen "Ersatzfahrbetrieb" (Nødfunktion).
- ▶ Fortsat fremgangsmåde som for "Aktivering via en advarselsmeddelelse"

Aktivering via en advarselsmeddelelse

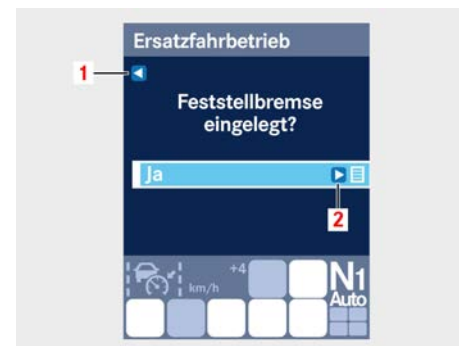
Når der er opstået en fejl, vises en advarselsmeddelelse kategori gul eller rød.

M68.00-0484-71

- ▶ Stands bussen hurtigst muligt (under hensyntagen til trafikken), og aktivér parkeringsbremsen.
 - ◁ Pop-up-menuen "Ersatzfahrbetrieb" (Nødfunktion) vises i displayet.

- ▶ Bekræft aktiveringen af nødfunktionen med ratknappen "OK" (1).
 - ◁ Visningen i displayet skifter.

M68.00-0485-71

- ▶ Bekræft med ratknappen "pil-højre" (2), når parkeringsbremsen er aktiveret.
 - ◁ Der vises en valgmenu for gearene.

Nødfunktion for GO 250-8

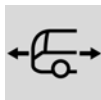

M68.00-0486-71

- ▶ Stil cursoren på det ønskede gear i displayet med ratknapperne "pil op/ned"
 - ◁ Det aktuelle gear har blå baggrund, her "N". De teknisk mulige gear er hvide, andre gear kan ikke vælges.
 - ▽ Hvis pilene/gearene er vist med gråt, er det ikke muligt at skifte op eller ned.
Afhængigt af fejlen er nødfunktion ikke mulig, og bussen skal bugseres.
- ▶ Bekræft med ratknappen "pil-højre".

◁ Symbolet "Klar til igangsætning" vises på displayet.

- ▶ Træd på gaspedalen inden for de næste 10 sekunder for at sætte i gang.

- ▽ Efter denne tid er det valgte gear ikke længere aktiveret.
 - ▶ Vælg gear igen med ratknapperne, og bekræft.

Gearskift i nødfunktion

Det er ikke muligt at skifte gear under kørslen. Der skal vælges et hensigtsmæssigt gear forinden.

For gearskift skal bussen holde stille og parkeringsbremsen være aktiveret.

Anbefalet gearvalg

- "D1", langsomt fremadgear i normalt terræn.
- "D2", hurtigt fremadgear ved igangsætning ned ad bakke for at undgå, at motoren når et for højt omdrejningstal.

- Ved dette gear øges sandsynligheden for at "kvæle" motoren, hvis hastigheden skal reduceres. Skift derfor til "D1" på en vandret strækning.

- "R" til baglæns rangering.
- "Abschleppen" (Bugsering) skal absolut vælges, når bussen bugseres!

Forklaring til begreberne	224
Sikkerhedsforskrifter for hjælpesystemerne	225
Funktion af bremse- og accelerationssystemer: EBS, ABS, ASR	228
Funktion af kørestabilitetssystem: ESP	230
Funktion: Hastighedsbegrænser, temporet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent	232
Funktion af vognbaneassistentsystemer: LDWS	242
Funktion af nødbremsesystem: ABA	243
Funktion af opmærksomheds-assistent	251
Betjening: ESP, ASR	253
Betjening: Temporet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent	255
Betjening: LDWS	268
Betjening: ABA	269
Sideguard Assist (ekstraudstyr)	272

Forklaring til begreberne

Forklaring til begreberne

Overblik

Bremse- og accelerationssystemer

EBS (elektronisk bremsesystem) understøtter den optimale bremsning af bussen.

ABS (Anti-Blokerings-System, ABS-system) forhindrer, at hjulene blokerer ved bremsning.

ASR (anti-spin-regulering) forhindrer hjulspin ved acceleration.

Kørestabilitetssystemer

ESP (elektronisk stabilitetsprogram) stabiliserer bussen ved tværaccelerationer, f.eks. ved kørsel i sving.

Hastigheds- og bremsesystemer

Hastighedsbegrænser/DBL (DBL = Dauer-BremsLimiter) forhindrer, at maksimumshastigheden på 100 km/h overskrides.

TempoSet (limiter) forhindrer, at hastigheden overstiger den valgte maksimumshastighed.

Tempomat (drev + opbremsning) holder den indstillede hastighed.

EcoDrive støtter økonomisk kørsel ved at angive tolerancen for, hvornår tempomaten eller ART foretager bremseindgreb.

PPC (Predictive Powertrain Control, Option) sparer brændstof ved at inddrage terrænprofilet med rullefaser uden drev over bakketoppe eller efter fald.

ART (afstandstempomat, ekstraudstyr) holder en indstillet hastighed og sænker den, hvis det forankørende køretøj kører langsommere. ART advarer, når en kritisk afstand underskrides.

Stopassistent (ekstraudstyr) understøtter standsning og igangsætning ved køkørsel. Den udnytter ART-funktionen.

Vognbaneassistent

LDWS (Lane Departure Warning System, vognbaneassistent) advarer føreren, hvis han utilsigtet kører over vognbanemarkeringen.

Nødbremsesystemer

ABA (Active Brake Assist) (ekstraudstyr) reducerer risikoen for en kollision mod langsomme forankørende eller holdende køretøjer.

Opmærksomheds-assistent

Attention Assist (ATA, opmærksomheds-assistent) advarer føreren ved tegn på træthed eller uopmærksomhed.

Sideguard Assistant

SGA (Sideguard Assistant, svingassistent og vognbaneassistent) hjælper føreren ved svingning og vognbaneskit.

Hjælpesystemernes funktion og betjening

Visse hjælpesystemer er løbende funktionsklare, og af disse kan en del deaktiveres af føreren. Da disse systemer delvist er baserede på hinandens funktion, påvirker deaktiveringen andre systemers funktion.

Nogle hjælpesystemer er først i funktion, når føreren har aktiveret dem.

I det følgende forklares først funktionen af alle hjælpesystemer og derefter betjeningen.

Sikkerhedsforskrifter for hjælpesystemerne

Sikkerhedsforskrifter for hjælpesystemerne

Førerens ansvar

Hjælpesystemer hjælper føreren med kørslen i mange forskellige trafiksituationer.

Føreren er trods hjælpesystemernes støtte ansvarlig for at føre bussen sikkert.

Fare

Risiko for ulykke som følge af en køremåde, der ikke er tilpasset trafiksituationen. Også ved aktiv støtte fra kørehjælpesystemerne ligger ansvaret hos føreren af bussen. Ved støtte fra kørehjælpesystemet skal man hele tiden være opmærksom på køresituationen og

- ▶ den aktuelle trafiksituation.
- ▶ Vurder vejr- og føreforholdene.
- ▶ Tag højde for andre trafikanter adfærd.
- ▶ Tilpas afstand og hastighed til kørebane- og trafikforholdene.

Før brug eller deaktivering af et hjælpesystem:

- ▶ Gør Dem fortrolig med funktionen.
- ▶ Øv håndteringen.
- ▶ Gør Dem bevidst om anvendelsesgrænserne.
- ▶ Kend bussens egenskaber med og uden hjælpesystemer.

Alt efter hjælpesystemets art kan disse også deaktiveres efter eget valg.

Fare

Risiko for ulykke som følge af, at et eller flere elektroniske kørehjælpesystemer er blevet deaktiveret eller er defekte. Bussens køreegenskaber kan forringes, og i kritiske situationer kan det føre til en ulykke.

- ▶ Tilpas køremåden til kørebane- og trafikforholdene.
- ▶ Retarderen må ikke benyttes i tåge, på glat vej og under vanskelige vej- og trafikforhold.
- ▶ Hold tilstrækkelig sikkerhedsafstand.
- ▶ Tilpas hastigheden.

- ▶ Opsøg omgående en OMNIplus-ServicePartner i tilfælde af en fejl-funktion.
- ▶ Tilpas køremåden til vej-, trafik- og vejrforholdene.

Advarselsmeddelelser i displayet

Alt efter omfanget af fejlen viser displayet en gul- eller rød-meddelelse, der beskrives nærmere med en tekst.

Advarselsmeddelelser

Advarselsmeddelelser i displayet

Advarselsmeddelelser i displayet vises som pop-up-vinduer.

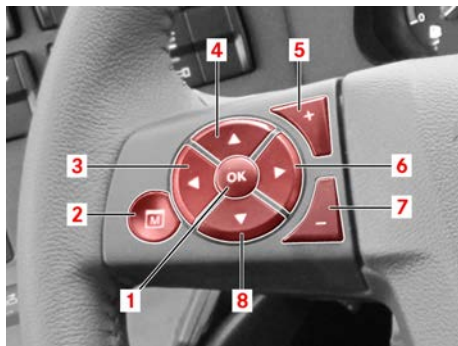
Alt efter informationens vigtighed vises en grå-, gul- eller rød-meddelelse i displayet og eventuelt en nærmere beskrivelse i form af et symbol og en tekst.

Pop-up-vinduer kan minimeres ved at blive kvitteret, så displayet frigives igen. Advarselsmeddelelsen forbliver dog aktiv i baggrunden, indtil årsagen til den er afhjulpel.

Sikkerhedsforskrifter for hjælpesystemerne

Hvis flere meddelelser er aktive samtidig, vises hver hændelse fortløbende med et nummer.

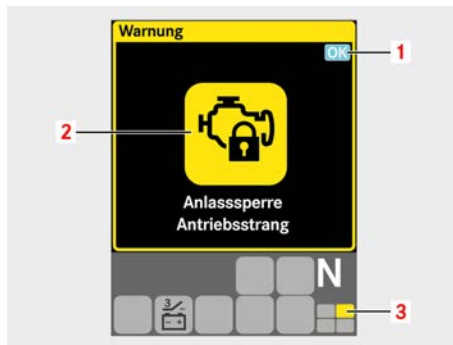
Mens meddelelsen stadig er aktiv, vises den i hovedmenuen "Meldungen" (Meddelelser), undermenuen "Fehlermeldungen" (Fejlmeddelelser) samt i undermenuen "Ereignisse" (Hændelser).

M46.00-0199-71

- ▶ Med knapperne (3) og (6) på rattet kan der vises evt. yderligere handlingsanvisninger.

Visning af gul-meddelelse

M54.00-3144-71

Gul-meddelelser advarer mod funktionsbegrænsninger; fortsat kørsel er mulig, når der udvises særlig forsigtighed.

Meddelelsen vises i et pop-up-vindue (2).

Desuden lyser statusvisningen (3) i displayets statusvisningsfelt.

Forsigtig

Materiel skade som følge af nedsat eller potentielt manglende funktion for køretøjssystemerne. Bussens køreegenskaber kan forringes.

- ▶ Tilpas køremåden i overensstemmelse med indholdet af advarselsmeddelelsen.

- ▶ Få omgående afhjulpnet årsagen til den begrænsede funktion fagmæssigt korrekt.

- ▶ Afslut kørslen snarest muligt, og kontakt en OMNIplus-ServicePartner.

Kvittering af gul-meddelelse

Fare

Risiko for ulykker og personskader

som følge af, at førerens opmærksomhed afledes fra trafikken. Integrerede informations- og kommunikationssystemer kræver en del af førerens opmærksomhed til betjeningen.

- ▶ Inden informations- og kommunikationssystemerne benyttes, skal man sætte sig ind i betjeningen af dem.
- ▶ Informations- og kommunikationssystemer må kun betjenes, når trafikforholdene tillader det.
- ▶ Evt. skal bussen standses under hensyn til trafikken, inden man be-

tjener informations- og kommunikationssystemerne.

- Ved betjening af telefonen eller andet kommunikationsudstyr skal de aktuelt gældende, lovmæssige bestemmelser følges.

Til frigivelse af displayet:

- Kvittér meddelelsen med "OK"-knappen **(1)** på rattet.
 - ◁ Pop-up-vinduet lukkes.
 - ◁ Statusvisningen **(3)** bibeholdes i statusvisningsfeltet i displayet.

Visning af rød-meddelelse

M54.00-1992-71

Rød-meddelelser beskriver sikkerhedsrelevante fejl. Fortsat kørsel indebærer risiko for passagerernes, øvrige trafikanters og førerens sikkerhed.

Meddelelsen består af et pop-up-vindue **(2)** og en signaltone som advarsel.

Desuden lyser statusvisningen **(3)** i displayets statusvisningsfelt.

Fare

Risiko for ulykke som følge af begrænsning af bussens drifts- og trafikssikkerhed.

- Stop straks bussen under hensyn til trafikken, og tænd havariblinket.
- Kontakt evt. en OMNIplus-Service-Partner.
- Fortsæt først kørslen, når fejlen er afhjulpel.

- Iværksæt evt. yderligere foranstaltninger såsom bugsering (→ Side 404).

Kvittering af rød-meddelelse

Til frigivelse af displayet:

- Kvittér meddelelsen med "OK"-knappen **(1)** på rattet.
 - ◁ Pop-up-vinduet lukkes.
 - ◁ Statusvisningen **(3)** bibeholdes i statusvisningsfeltet i displayet.

Funktion af bremse- og accelerationssystemer: EBS, ABS, ASR

Funktion af bremse- og accelerations-systemer: EBS, ABS, ASR

Beskrivelser:

- Elektronisk bremsesystem EBS
- Anti-Blokerings-System (ABS)
- Anti-spin-regulering ASR

Elektronisk bremsesystem EBS

Funktion

Hjælpesystemet overvåger bremsesystemet, når motoren startes. Det kan ikke gøres inaktivt.

Det elektroniske bremsesystem (EBS) understøtter bremsningen ved nedbremsning af bussen med bremsepedalen.

Ved hvert hjul sidder der følere, som løbende registrerer det aktuelle slid på bremsebelægningerne. Ved delbremsninger tilpasses bremsetrykkene til for- og bagaksel afhængigt af bremsebelægningsernes tykkelse.

Dette konstant tilpassede bremsetryk bevirker:

- et ensartet slid på bremsebelægningerne.
- en altid optimal bremsevirkning.

Henvisning

Når slidgrænsen nås, vises der en gul meddelelse "Bremsbeläge" (Bremsebelægninger) i instrumentgruppen.

Forbundne systemer

Funktionerne for systemerne ABS og ASR er integreret i EBS.

Ydelsesgrænse

EBS fordeler bremseeffekten på alle hjul.

Hvis bremsebelægningerne på én akse er under slidgrænsen, kan selv EBS ikke længere kompensere for den manglende bremsevirkning.

Anti-Blokerings-System (ABS)

Funktion

Hjælpesystemet er altid driftsklart, når motoren startes og kan heller ikke gøres inaktivt.

ABS regulerer bremsetrykket således, at hjulene ikke blokerer ved opbremsning. Det indebærer, at bussen fortsat kan styres under en opbremsning.

Ved hastigheder over gangtempo er ABS funktionsklart og reagerer på glat vej allerede ved lettere bremseaktivering.

Den optimale funktion opnås kun, hvis:

- der er monteret hjul med godkendte dimensioner.
- dæktrykket er tilpasset til bussens belæsning.
- der om vinteren er monteret egnede dæk (M + S).

Forbundne systemer

Funktionerne for systemerne ABS og ASR er integreret i EBS. Så længe ABS griber aktivt ind, er retarderen ikke i funktion.

Ydelsesgrænse

ABS optimerer skiftet mellem det drejende (altså styrbare) hjul og det holdende (altså bremsende) hjul og forbedrer dermed bussens sporsikkerhed og styreevne ved kraftig opbremsning.

Funktion af bremse- og accelerationssystemer: EBS, ABS, ASR

ABS-bremserne er dog ikke i stand til at forhindre konsekvenserne af f.eks. en for lille sikkerhedsafstand eller for høj hastighed i sving.

Anti-spin-regulering ASR

Funktion

Hjælpesystemet er altid driftsklart, når motoren startes og kan gøres inaktivt af føreren.

Anti-spin-reguleringen (ASR) forhindrer, at de trækkende hjul spinner ved igangsætning eller acceleration.

Ved en reduktion af drivmomentet bevarer traktionen og kørestabiliteten.

Ved løst underlag, ved kørsel med snekæder eller på en bremseprøvestand kan frakobling af ASR være ønsket, → se "Deaktivering af ESP, ASR".

Forbundne systemer

Når ASR deaktiveres, opretholdes ABS-funktionen.

Man skal være opmærksom på følgende: ASR og ESP (→ Side 230) er indbyrdes afhængige systemer.

Henvisning

ASR og ESP kan kun deaktiveres sammen.

ASR i aktion

M54.00-2981-71

Hvis ASR er aktiv og griber ind i kørslen, blinker kontrollampen „TC" (Traction Control) (1) i instrumentgruppen.

Ydelsesgrænse

ASR er ikke i stand til at føre et køretøj, der som følge af for høj hastighed er svinget ud, tilbage i den ønskede vognbane.

Hvis ASR er slået fra, kan en for hurtig acceleration resultere i, at bussen skærer ud.

Funktion af kørestabilitetssystem: ESP

Funktion af kørestabilitetssystem: ESP

Beskrivelser:

- Elektronisk Stabilitets-Program ESP
- ESP-funktion ved understyring
- ESP-funktion ved overstyring

Elektronisk Stabilitets-Program ESP

Funktion

Hjælpesystemet er altid driftsklart, når motoren startes og kan gøres inaktivt af føreren.

Det elektroniske stabilitetsprogram (ESP) understøtter køreegenskaberne ved:

- at reducere motorydelsen.
- målrettet at bremse et eller flere hjul.

Yderligere informationer fremgår af beskrivelsen af ESP om understyring (→ Side 231) eller overstyring (→ Side 231).

Den optimale funktion opnås kun, hvis:

- der er monteret hjul med godkendte dimensioner.

- dæktrykket er tilpasset til bussens belæsning.
- der om vinteren er monteret egnede dæk (M + S).

Ved løst underlag, ved kørsel med snekæder eller på en bremseprøvestand kan frakobling af ESP og ASR være ønsket, → se "Deaktivering af ESP, ASR".

Forbundne systemer

ASR (→ Side 229) og ESP er indbyrdes afhængige systemer.

Henvisning

Hvis ESP deaktiveres, er ASR ligeledes ude af funktion.

ESP i aktion

M42.00-0846-71

Kontrollampen "ESP aktiv" **(1)** blinker, hvis ESP under kørslen registrerer en kritisk situation og griber aktivt ind.

Fejl i ESP

Kontrollampen **(2)** lyser konstant, når der er fejl i ESP-systemet. Bussen reagerer som ved frakoblet ESP.

Ydelsesgrænse

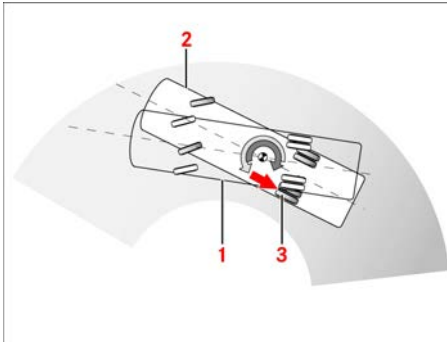
ESP reducerer motoreffekten og bremser desuden enkelte hjul, hvis bussen er under- eller overstyret. Dermed holder ESP bussen i vognbanen inden for rammerne af de fysiske grænser.

ESP er dog ikke i stand til at forhindre konsekvenserne af for høj hastighed.

Hvis ESP er slået fra, kan en for hurtig acceleration resultere i, at bussen skærer ud.

ESP-funktion ved understyring

Eksempel med en 2-akslet bus

M42_25_0003_01

Bussen har tendens til at trække ud med forakslen, skrider udefter foran **(2)** og forlader den ønskede bane **(1)**. ESP bremser målrettet det inderste baghjul **(3)** ned og stabiliserer bussen.

i Henvisning

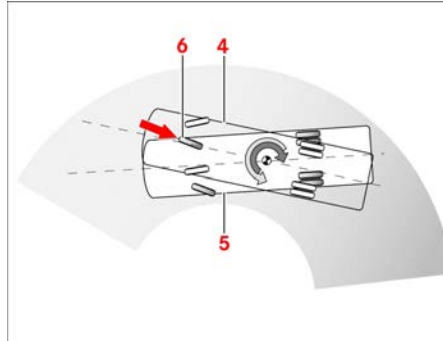
På 3-akslede busser reguleres den 3. aksel om nødvendigt separat.

i Henvisning

På 3-akslede busser reguleres den 3. aksel om nødvendigt separat.

ESP-funktion ved overstyring

Eksempel med en 2-akslet bus

M42_25_0002_01

Bussen har tendens til at trække ud med bagakslen, drejer indefter foran **(5)** og forlader den ønskede bane **(4)**. ESP bremser målrettet det yderste forhjul **(6)** ned og stabiliserer bussen.

Funktion: Hastighedsbegrænser, temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

Funktion: Hastighedsbegrænser, temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

Beskrivelser:

- Hastighedsbegrænser
- Temposet (limiter)
- Tempomat
- EcoDrive toleranceværdi
- Afstandstempomat ART (ekstraudstyr)
- Predictive Powertrain Control PPC (ekstraudstyr)
- Stopassistent

Hastighedsbegrænser

Funktion

Dette hjælpesystem er altid driftsklart, når motoren startes og kan heller ikke gøres inaktivt.

Hastighedsbegrænseren (DBL) griber regulerende ind, når hastigheden overstiger 100 km/h. Dermed opfyldes EU-forskrifterne, der har været gældende fra 01.01.2005.

Værdien kan ikke ændres, men er indstillet fast i systemet og fungerer dermed også på rejser uden for EU.

Forbundne systemer

Hastighedsbegrænsers funktion er baseret på motorstyringen og retarderen.

Den manuelle adskillelse af retarderfunktionen fra bremsepedalen påvirker ikke dette hjælpesystem.

Hastighedsbegrænser i aktion

Hvis bussen ved påløb overskrider den tilladte maksimale hastighed på 100 km/h, reducerer systemet motoreffekten.

Det har ingen virkning at give yderligere gas med gaspedalen.

Ned ad stejle bakker er begrænsningen af motorydelsen ikke tilstrækkelig til at bremse bussen.

Hvis hastigheden stiger til 104 km/h, aktiverer hjælpesystemet retarderen.

M54_00-1967-71

Kontrollampen "Retarder" (1) lyser. Efter 30 sekunder vises en advarselsmeddelelse i displayet.

Ydelsesgrænse

Retarderens bremsevirkning afhænger af:

- det valgte gear.
- hvor stejl bakken er.
- kølevæsketemperaturen.

Funktion: Hastighedsbegrænser, temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

Fare

Risiko for ulykke som følge af, at føreren mister herredømmet over bussen, fordi den tilladte maks. hastighed overskrides.

- Brems bussen ned til den tilladte hastighed.
- Udnyt motorens bremsevirkning ved at vælge et lavere gear.

Retarderens effekt reduceres automatisk ved overhedning.

Det er altid føreren, der er ansvarlig for bussens hastighed.

Advarselsmeddelelser

M54.00-2957-71

Hvis hastigheden stiger til 107 km/h, vises en advarselsmeddelelse i displayet.

Der lyder en advarselstone.

Henvisning

Ved underskridelse af den tilladte maksimale hastighed vises igen den sidst viste menu i displayet.

Temposet (limiter)**Funktion**

Temposet er inaktiv, når motoren startes og skal aktiveres af føreren ved behov.

Når funktionen aktiveres, begrænser temposet maksimumshastigheden til den værdi, føreren har valgt. Hjælpesystemet forhindrer inden for rammerne af dets tekniske muligheder, at den indstillede maksimumshastighed overskrides. Føreren betjener da gas- og bremsepedalen samt retarderen som normalt.

Indstillingen af hastighedsgrænsen kan også foretages, når bussen holder stille.

Den laveste indstillelige hastighed er 15 km/h.

Forbundne systemer

Temposets funktion er baseret på gaspedalens funktion.

Den manuelle adskillelse af retarderfunktionen fra bremsepedalen påvirker ikke dette hjælpesystem.

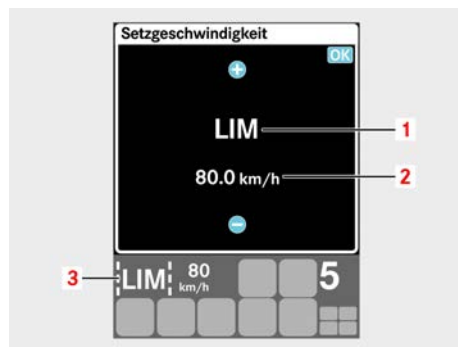
Funktion: Hastighedsbegrænser, temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

Limiter i aktion

Hvis bussen overskrider den valgte maksimumshastighed ved påløb med mere end den indtastede tolerance, som føreren har indstillet (standardværdien er 4 km/h), reducerer systemet motoreffekten.

Det har ingen virkning at give gas som normalt med gaspedalen.

Hvis reduktionen af motorydelsen ikke er tilstrækkelig, aktiverer hjælpesystemet retarderen.

M54.00-2479-71

Visningen (3) blinker.

Den gemte maksimumshastighed kan overskrides, f.eks. ved overhaling → se Betjening.

Derefter bremser eller accelererer hjælpesystemet igen bussen til den lagrede maksimumshastighed.

M54.00-2666-71

Hvis den indstillede maksimumshastighed overskrides, vises der en gul-meddelelse sammen med advarselsmeddelelsen med teksten "Limiter passiv", indtil den indstillede maksimumshastighed igen er nået.

Ydelsesgrænse

Hjælpesystemet registrerer ikke, om den indstillede maksimumshastighed:

- overskrider en gældende hastighedsbegrænsning eller
- passer til vej-, trafik- og vejrforholdene.

Retarderens bremsevirkning afhænger af:

- det valgte gear.
- hvor stejl bakken er.
- kølevæsketemperaturen.

Det er altid føreren, der er ansvarlig for bussens hastighed.

Tempomat

Funktion

Tempomaten er inaktiv, når motoren startes og skal aktiveres af føreren.

Når funktionen er aktiveret, holder tempomaten den konstante hastighed, som føreren har valgt, ved hjælp af motorstyringen og retarderen.

Funktion: Hastighedsbegrænser, temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

Føreren skal da hverken betjene gas- eller bremsepedalen eller retarderen, men skal dog altid være klar til at handle.

Den laveste indstillelige konstante hastighed er 15 km/h.

Forbundne systemer

Tempomatens funktion er baseret på motorstyringen og retarderen.

Tempomat i aktion

Hvis bussen overskrider den valgte konstante hastighed ved påløb med mere end den indtastede tolerance, som føreren har indstillet (standardværdien er 4 km/h), reducerer systemet motoreffekten.

Hvis reduktionen af motorydelsen ikke er tilstrækkelig, aktiverer hjælpesystemet retarderen.

Den gemte konstante hastighed kan overskrides, f.eks. ved overhaling → se Betjening.

Derefter bremser eller accelererer hjælpesystemet igen bussen til den lagrede konstante hastighed.

Ydelsesgrænse

Hjælpesystemet registrerer ikke, om den indstillede konstante hastighed:

- overskrider en gældende hastighedsbegrænsning eller
- passer til vej-, trafik- og vejrforholdene.

Retarderens bremsevirkning afhænger af:

- det valgte gear.
- hvor stejl bakken er.
- kølevæsketemperaturen.

Det er altid føreren, der er ansvarlig for bussens hastighed.

EcoDrive toleranceværdi

Toleranceværdien er det område, med hvilket den indstillede konstante hastighed kan overskrides, før tempomaten aktiverer bremsefunktionen.

Den kan indstilles til mellem 2 og 15 km/h, → se "EcoDrive tolerance".

Dermed kan bevægelsesmængden ved udløb ned ad bakke bedre udnyttes til at spare brændstof.

EDF EcoDriverFeedback (ekstraudstyr)

EcoDriverFeedback (EDF) er et førerhjelpesystem, der understøtter en økologisk og økonomisk køremåde.

- Følg sikkerhedsforskrifterne for omgang med hjælpesystemer (→ Side 225).

Systemet analyserer følgende kriterier:

- Jævn hastighed (kun turistbus)
- Rulning, deceleration, bremsning, stop
- Brug af retarder og motorbremse
- Omgang med gaspedalen

De aktuelle bedømmelser (grøn bjælke) dannes ud fra et gennemsnit over de sidste 2 minutter. Ved en bedømmelse under 24 % bliver bjælken rød. Stiger bedømmelsen derefter igen til over 25 %, bliver bjælken grøn igen.

Gennemsnittet viser bedømmelsen siden sidste nulstilling.

Funktion: Hastighedsbegrænser, temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

Systemet understøtter i hvert vindue aktivt med henvisninger til økonomisk kørsel.

Jævn hastighed (kun turistbus)

M54.00-3010-71

Det vurderes, om accelerationer og decelerationer inden for de seneste 30 sekunder har overskredet bestemte tærskelværdier.

Ved lavere hastigheder tillades kraftigere accelerationer end ved højere hastigheder.

Hastighedsændringer, som skyldes topografi, rangering og trafikbetingede variationer (under 30 +km/h), bedømmes ikke.

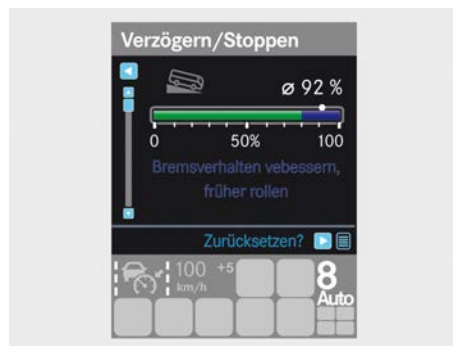
Positive bedømmelseskriterier er:

- en hastighedsændring i kun én retning (altså deceleration eller bremsning).

Negative bedømmelseskriterier er:

- overskridelse af bestemte tærskelværdier opad (acceleration) og nedad (bremsning).

Deceleration, stop

M54.00-3011-71

Systemet bedømmer kørsel ved motorbremsning, i EcoRoll-modus (kun busser med PowerShift gearkasse), brugen af konstant- og driftsbremser, og at bussen holder stille.

Positive bedømmelseskriterier er:

- lange rullefaser
- forudseende tilpasning af hastigheden
- et godt forhold mellem bremseintensitet og total deceleration
- at den slidfri bremse udnyttes fuldt ud ved kørsel ned ad bakke
- undgåelse af stop for forhindringer, langsom igangsætning.

Negative bedømmelseskriterier er:

- ingen rulning
- unødigt bremsning
- et dårligt forhold mellem bremseintensitet og total deceleration
- udnyttelse af driftsbremsen ned ad bakke trods reserver i den slidfri bremse
- manglende overholdelse af rækkefølgen: gasgivning - rulning - slidfri bremse - driftsbremse
- samtidig aktivering af gas- og bremsepedal
- unødigt stop.

Funktion: Hastighedsbegrænser, tempomat, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

Konstantbremse

M54.00-3012-71

I dette modul bedømmes, hvordan de slidfrie bremses anvendes.

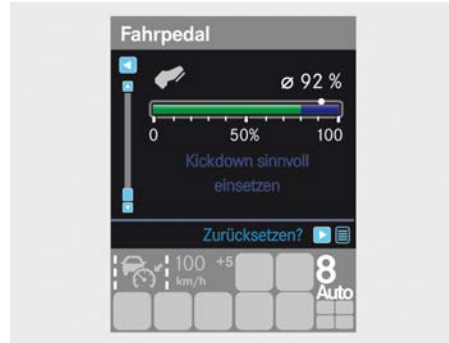
Positive bedømmelseskriterier er:

- nedgearingsfase i retarderfunktion
- trinvist valg af retardertrin (ikke føre retarderarmen i bund).

Negative bedømmelseskriterier er:

- retarder Til, gaspedal aktiveret
- at køre retarderarmen i bund
- tilkoblet retarder ved krævet moment, f.eks. når bussen holder stille.

Gaspedal

M54.00-3013-71

I dette modul bedømmes omgangen med gaspedalen.

Positive bedømmelseskriterier er:

- korrekt brug af kick-down, derefter ca. 85 % nedtrædning af gaspedalen
- gradvis aktivering af gaspedalen.

Negative bedømmelseskriterier er:

- gaspedal-bevægelser uden forøgelse af hastigheden (pumpning), også ved stilstand
- Korte kick-down-faser uden efterfølgende 85 % nedtrædning af gaspedalen.

Afstandstempomat ART (ekstraudstyr)

Funktion

ART er ikke driftsklar efter motorstart og griber derfor først ikke ind i kørslen.

ART supplerer tempomatens funktion med afstandsreguleringen. Det fungerer ved, at systemet decelererer eller accelererer bussen uden førerens indgriben og holder afstand til det forankørende køretøj.

Denne funktion aflaster føreren i tæt trafik og ved køkørsel.

ART registrerer trafikken op til 200 meter foran bussen og bedømmer afstande og hastighedsforskelle mellem køretøjerne.

ART er aktiv ved en hastighed på ca. 10 km/h.

Funktionen er begrænset ved:

- tilsmudsede eller tildækkede følere.
- ved snefald eller kraftig regn.

Forbundne systemer

ART anvender tempomatens reguleringsfunktioner og supplerer denne i funktionen.

Funktion: Hastighedsbegrænser, temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

ART kan som ekstrafunktion være udstyret med en stopassistent. Yderligere informationer → se Stopassistent.

ART og ABA supplerer hinanden optimalt, men er alligevel uafhængige systemer. Når ABA er inaktiv, kommer der ganske vist en afstandsadvarsel, men ingen nød-bremssning.

ART passiv

Efter motorstart er ART ikke i driftsklar tilstand, og

- symbolet "ART" **(1)** i displayets statusvisningsfelt vises med grå farve (se følgende illustration).

M54_00-1976-71

Når ART registrerer et forankørende køretøj, viser displayet:

- den absolutte afstand **(4)** til det forankørende køretøj og dets hastighed **(5)**.
- Den senest indstillede, ønskede hastighed **(2)** og hastighedstolerancen **(3)** (→ se EcoDrive) vil fortsat have grå baggrund, så længe ART ikke er aktiveret.

ART aktiveret

Når ART er aktiveret:

- vises den senest indstillede, ønskede hastighed **(2)** i displayets statusvis-

ningsfelt med hvidt og hastighedstolerancen **(3)** (→ se EcoDrive) med grønt.

- vises de samme informationer på displayet som i passiv tilstand.
- vises symbolet "ART" **(1)** i displayets statusvisningsfelt hvidt, når der er registreret et forankørende køretøj.

ART griber nu regulerende ind: Den holder den forud fastsatte hastighed og bremser, når trafikken foran kører langsommere.

Henvisning

Når ART er aktiveret, og der ikke er noget køretøj i registreringsområdet, bliver den lille personbil i symbolet "ART" **(1)** grå, og der sker ingen visning af afstand og hastighed på displayet.

Forindstillet afstand

Den forindstillede ønskede afstand er ca. 60 % af den aktuelle hastigheds speedometerværdi.

Den kan indstilles i 5 trin mellem 40 % og 100 % → se "Betjening af ART /ART ændring af ønsket afstand".

Funktion: Hastighedsbegrænser, temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

Når tændingen er slået fra, gælder den forindstillede ønskede afstand på ca. 60 % igen.

Ydelsesgrænse

ART er konstrueret til kørsel og beregner med henblik på dette hastighedsforskellen mellem bussen og det forankørende køretøj. En for stor hastighedsforskel i forhold til standset trafik, som f.eks. når man nærmer sig enden af en kø eller et havareret køretøj, bliver ikke registreret af ART.

Systemet bremser maksimalt med en deceleration på ca. 2 m/s^2 , hvilket svarer til en nænsom og passagervenlig bremsning.

Dermed sikres det, at der ved normal kørsel ikke virker for store kræfter på passagererne eller bagagen.

Denne bremseeffekt er i mange trafiksituationer ikke tilstrækkelig. Så skal føreren gribe aktivt ind og forstærke decelerationen ved hjælp af retarderen eller driftsbremsen.

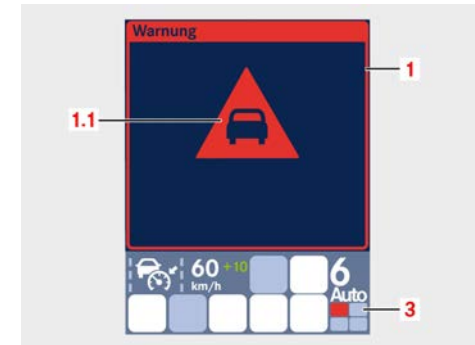
Føreren har altid ansvaret for at holde en tilstrækkelig sikkerhedsafstand.

ART registrerer ikke de omgivende forhold og skal sættes i inaktiv tilstand ved:

- tåge.
- glat vej.
- vanskelige vej- og trafikforhold (f.eks. tæt trafik, trafik med konstant skiftende hastighed, snoede veje).
- stejle bakker.
- bymæssig bebyggelse.
- hyppigt forskudt kørebane, f.eks. ved vejarbejde.
- bussen uden for normalniveau (defekte luftaffjedring o.l.).

Der kan afgives falske advarselsmeddelelser, og trods kritiske situationer kan advarselsmeddelelser udeblive.

Advarselsmeddelelser

M54_00-1978-71

Hvis decelerationen ikke er tilstrækkelig til at opretholde den ønskede afstand, afgiver Active Brake Assist en rød-meddelelse i displayet og en advarselstone, se kapitlet „Funktion af nødbremsesystemer: AEBs (standard), ABA (ekstraudstyr)".

Føreren skal gribe aktivt ind og bremse bussen kraftigere.

Funktion: Hastighedsbegrænser, temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

Predictive Powertrain Control PPC (ekstraudstyr)

Funktion

PPC er automatisk aktiv ved aktiveret tempomat fra en hastighed på 30 km/h og kan deaktiveres af føreren via menuen.

PPC afstemmer bussens position med det lagrede kortmateriale via GPS. Hvis PPC kan bestemme bussens position, understøttes føreren aktivt.

Optimalt gearskift ved bjergkørsel

Ved kørsel op ad bakke registrerer PPC rettidigt, om det er hensigtsmæssigt at gear ned. Dermed optimeres og minimeres gearskiftene.

Rulning over bakketoppen

Ved kørsel op ad en bakke registrerer PPC, fra hvilket tidspunkt driveffekten kan reduceres, for at bussen kan rulle op over bakketoppen i kraft af bevægelsesmængden. Bussen taber da kun så meget fart, som føreren har indstillet som nederste toleranceværdi.

Det nederste toleranceområde kan indstilles mellem -10 km/h og 0 km/h. Dermed

taber bussen maks. 10 km/h af sin fart, indtil den er kommet over bakketoppen.

Acceleration ned ad bakke

Ved kørsel ned ad bakke registrerer PPC, fra hvilket tidspunkt bremseeffekten kan slås fra for at udnytte den ekstra bevægelsesmængde ned ad bakke. Bussens fart stiger kun netop til den hastighed, som føreren har indstillet som øverste tolerancéværdi.

Det øverste toleranceområde kan indstilles mellem +2 km/h og +15 km/h. Den af hastighedsbegrænseren bestemte tolerance på 104 km/h som øverste hastighedsgrænse kan ikke omgås. Dermed opnår bussen maks. 104 km/h, før retarderen griber ind og bremser.

Den maksimalt indstillelige tolerance på +15 km/h dækker f.eks., hvis tempomaten er indstillet på 80 km/h og bussen kører ned ad en bakke. PPC registrerer, fra hvilket tidspunkt bremseeffekten kan frakobles for at accelerere bussen til maksimalt 95 km/h (80 + 15) ved udløbet fra bakken.

Indstilling af øverste og nederste tolerance → se "Indstilling af PPC tolerance".

Forbundne systemer

PPC er altid monteret i kombination med ART.

PPC i aktion

Når PPC registrerer terrænet og trækker på lagrede data, får teksten PPC hvid baggrund. Systemet er klar til at regulere hastigheden på stigninger og ned ad bakker.

Hvis PPC registrerer en mulighed for at spare brændstof ved at udnytte terrænprofilen, griber det aktivt ind i motorstyringen; teksten PPC bliver grøn.

PPC griber aktivt ind ved:

- at skifte til et mere optimalt gear.
- at optimere gearskiftene.
- at aktivere EcoRoll, hvis det er hensigtsmæssigt.
- forudseende kørsel afhængigt af terrænprofilen.

Funktion: Hastighedsbegrænser, temporet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

Ydelsesgrænse

Systemet orienterer efter det lagrede kortmateriale og sammenligner dette med bussens GPS-lokalitet. PPS registrerer ikke aktivt de aktuelle omgivelser, så dermed kender det ikke den aktuelle trafiksituation.

Hjælpesystemet registrerer ikke, om den indstillede konstante hastighed:

- overskrider en gældende hastighedsbegrænsning eller
- passer til vej-, trafik- og vejrforholdene.

Retarderens bremsevirkning afhænger af:

- det valgte gear.
- hvor stejl bakken er.
- kølevæsketemperaturen.

Det er altid føreren, der er ansvarlig for bussens hastighed.

Stopassistent**Funktion**

Stopassistenten udvider ART funktionen i hastighedsområdet under 10 km/h.

Hvis trafikken går i stå på grund af en trafikprop, regulerer stopassistenten bussens standsning og igangsætning igen.

Forbundne systemer

Stopassistenten er kun monteret i kombination med ART og støtter sig til dets funktioner.

Stopassistent i aktion

I kombination med ART registrerer stopassistenten det standsende forankørende køretøj. Bussen bremses og standser.

Ved stoptider på under 2 sekunder aktiverer systemet automatisk igangsætningen igen.

Følgende betingelser skal være opfyldt, for at bussen kan sætte i gang:

- Sikkerhedsselen ved førersædet er lukket.
- Køretøjet foran sætter i gang.
- Der er valgt et fremadgear.

- Ingen bremse er aktiveret (parke-, konstant eller driftsbremse).

Ved stoptider på mere end 2 sekunder skal føreren selv være aktiv, så bussen går i gang, ved at træde kortvarigt på gaspedalen eller trykke på ratknappen "RES-".

i Henvisning

Hele tiden mens bussen er standset, forhindres den aktivt i at rulle.

Ydelsesgrænse

Assistenten skal ikke benyttes i byzone; den er beregnet til kørsel på store veje som motorveje eller motortrafikveje.

Funktion af vognbaneassistentsystemer: LDWS

Funktion af vognbaneassistentsystemer: LDWS

Lane Departure Warning System
LDWS

Funktion

LDWS (vognbaneassistent) advarer føreren, hvis han utilsigtet kører over en vognbanemarkering.

Den er automatisk aktiv fra en hastighed på 60 km/h og kan deaktiveres af føreren, f.eks. ved vejarbejde over længere strækninger.

Kameraet, der er monteret bag forruden, overvåger konstant bussens position i forhold i vognbanen, ved at det registrerer vognbanemarkeringerne. Vognbaneassistenten advarer ved vibration i førersædets sædehynde. Desuden vises en advarselsmeddelelse i displayet.

Ved overkørsel af vognbanemarkeringerne kommer ingen advarsel, hvis:

- hastigheden er under 60 km/t.
- blinklyset er slået til.
- bussen bremses.

Forbundne systemer

LDWS arbejder selvstændigt; det er ikke forbundet med andre hjælpesystemer.

Når LDWS deaktiveres, vil de øvrige kørehjælpesystemer stadig være i funktion.

Ydelsesgrænse

Funktionen er begrænset ved:

- ufuldstændige eller utydelige vognbanemarkeringer.
- sving og steder med vejarbejde.
- sne, snesjap, kraftig tilsmudsning af vejen eller ekstreme lysforhold med kraftige skygger.
- kraftig regn, snevejr eller kraftig tilsmudsning af forruden foran kameraet.

Vibrationen i sædehynden dæmpes, hvis sideunderlaget er for tykt, hvorved den mister sin virkning.

Henvisning

Brug kun tynde siddeunderlag, der ikke dæmper vibrationen.

Advarselsmeddelelse

M54_00-1985-71

- Når en vognbanemarkering passeres, bliver den side rød, som bussen er kørt hen over (1), og den tilsvarende side af sædehynden vibrerer.
- Desuden vises den pågældende side også som en rød linje (2) i displayets statusfelt. Dermed afgives der også en advarsel, hvis displayet er optaget af en anden meddelelse.

Funktion af nødbremsesystem: ABA**ABA Active Brake Assist****Funktion**

ABA er altid driftsklar, når motoren startes, men kan deaktiveres af føreren.

ABA nedsætter risikoen for at køre ind i langsommere, forankørende trafikanter eller faststående genstande. I kritiske situationer hjælper ABA med at mindske følgerne af en ulykke.

Området foran bussen overvåges konstant og undersøges for genstande, der reflekterer radarstråler godt (f.eks. metalgenstande). Når visse kritiske afstande til et forankørende langsommere køretøj eller til et stillestående objekt underskrides, udløses en advarsel. Dermed har føreren mulighed for selv at afværge den kritiske situation ved at bremse eller undvige.

Hvis systemet ikke mærker nogen reaktion fra føreren, sænker bussen som det næste trin automatisk hastigheden gradvist, indtil den standser.

Desuden reagerer fjerde generations ABA også på personer, der bevæger sig foran

bussen. Når ABA har registreret en eller flere personer i bussens vognbane, gøres føreren opmærksom på det ved en visuel og akustisk advarsel, og bussen foretager en delbremsning. Bussen foretager ikke en katastrofeopbremsning for personer. Den automatiske advarsel og opbremsning ved registrering af personer sker op til en hastighed på 50 km/h

ABA afgiver ikke advarsel ved og reagerer ikke på:

- modkørende køretøjer,
- tværgående trafik,
- små køretøjer (motorcykler, cykler etc.), der kører uden for midten af bussens vognbane,
- stillestående fodgængere eller fodgængere i tunneller.

Forbundne systemer

ABA og ART supplerer hinanden optimalt, men er alligevel uafhængige systemer. Når ART er gjort inaktiv, bliver alle ABA advarselsmeddelelser og funktioner fortsat udført.

Funktion af nødbremsesystem: ABA**i Henvisning**

Når ABA deaktiveres, slås afstandstempomaten ART ikke fra. Frakobling af ART, se kapitel „ART afstandstempomat". ABA bør principielt aldrig deaktiveres.

i Henvisning

I nedenstående beskrivelse angives decelerationen i procent. Procentangivelserne angives som procentdelen af jordens tyngdeacceleration (ca. 10 m/s^2). En deceleration på 20 % betyder således, at bussen decelereres med ca. 2 m/s^2 . Det indebærer, at alle personer og genstande i bussen skal fastholdes med en kraft svarende til ca. 20 % af deres vægt. Ved katastrofeopbremsning på vejbaner med god friktion kan der opnås decelerationer på over 70 %. Personer skal altså fastholdes med 70 % af deres vægt for ikke at falde hhv. glide frem i sæderne. Når man er uforberedt herpå, er det kun muligt ved brug af sikkerhedssele.

ABA i aktion

- 1. trin:

Funktion af nødbremsesystem: ABA

Rød-meddelelse og intervaltone.
Frakobling af lyden for telefon og førerplads-højttalere.

- 2. trin:

Rød-meddelelse, intervaltone og delbremsning med en deceleration stigende til 40 %. Stoplygterne aktiveres.

i Henvisning

I tilfælde af personer, der bevæger sig i vognbanen, sker trin 1 og 2 samtidig. Standselængden forkortes i kraft af, at delbremsningen indledes tidligt. Der foretages ikke nogen katastrofeopbremsning med efterfølgende sikring mod at rulle (trin 3 og trin 4).

- 3. trin:

Rød-meddelelse, konstant tone og katastrofeopbremsning (nødbremsning) med den maksimalt mulige deceleration (på ru vejbane mere end 70 %). Stoplygterne blinker ved en udgangshastighed på over 50 km/h.

- 4. trin:

Nødbremsningen afsluttes, og bussen sikres med at rulle i ca. 3 sekunder. Havariblinket er aktiveret ved en udgangshastighed på over 50 km/h.

i Henvisning

Hjælpesystemet aktiverer kun det respektive næste trin, hvis føreren ikke foretager noget indgreb. En oversigt findes i afsnittet „Forløb af en katastrofeopbremsning med ABA“.

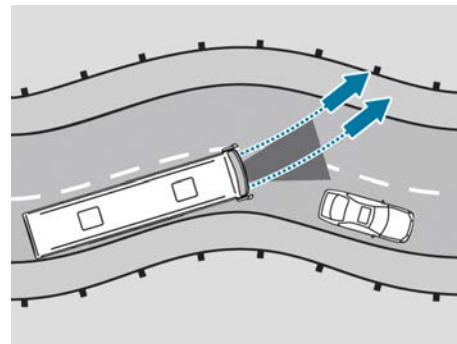
Funktionsgrænse

Funktionen af ABA er begrænset:

- hvis føreren er tilsmudset eller tildækket.
- ved snefald eller kraftig regn.
- hvis kørebanen er tilsmudset af is, sne, vand eller andet.
- i trafiksituationerne vist herunder (se illustrationerne).

Komplicerede trafiksituationer kan medføre falske eller endog manglende afstandsadvarsler.

Radarføleren i ABA registrerer køretøjer, der befinder sig lige foran bussen.

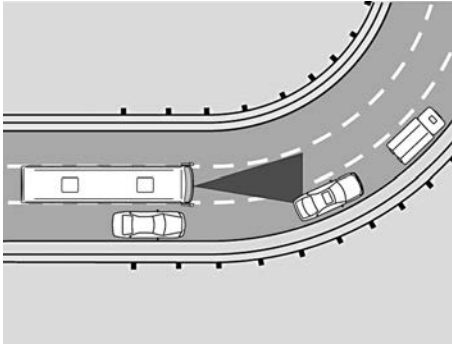
M54.70-0045-71

Sving:

- Køretøjer i samme vognbane som bussen er uden for registreringsområdet. Der kommer ikke en rettidig advarsel.

Afvent ikke advarslen, men reager rettidigt og hensigtsmæssigt.

Funktion af nødbremsesystem: ABA

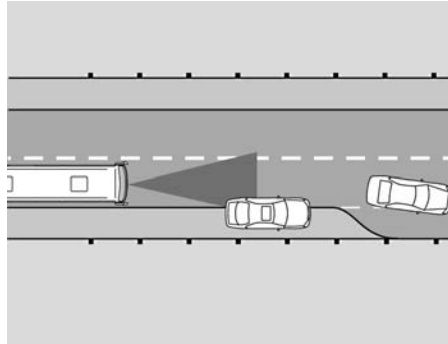

M54_00-1004-01

Sving:

- Køretøjer i en anden vognbane kan udløse en falsk advarsel.

Afvent ikke advarslen, men reager rettidigt og hensigtsmæssigt.

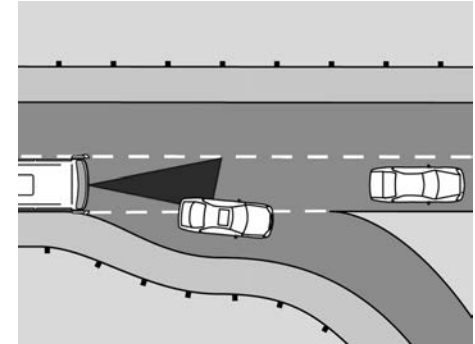

M54_00-1005-01

Kantbaner og forskudt kørsel:

- Køretøjer er ved vognbaneskit stadi delvist i bussens vognbane og registreres fortsat af hjælpesystemet.
- Hvis bilen, der forlader vognbanen, tilmed bremses, reduceres afstanden yderligere, og der udløses hurtigere en advarsel.

Afbryd hjælpesystemets indgriben rettidigt.

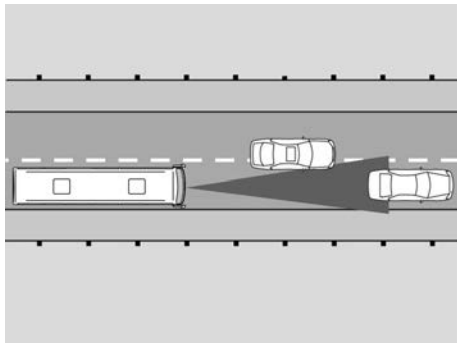
M54_70-0032-01

Afkørsler og biler, der drejer fra:

- Køretøjer er ved vognbaneskit stadi delvist i bussens vognbane og registreres fortsat af hjælpesystemet.
- Hvis bilen, der forlader vognbanen, tilmed bremses, reduceres afstanden yderligere, og der udløses hurtigere en advarsel.

Afbryd hjælpesystemets indgriben rettidigt.

Funktion af nødbremsesystem: ABA

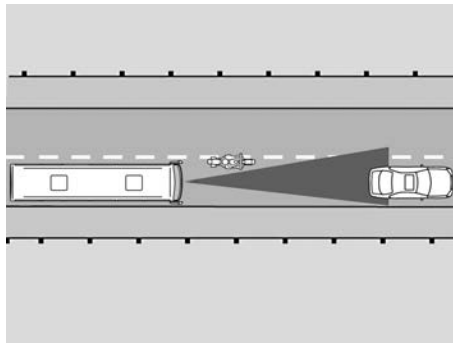

M54_00-1006-01

Tilkørsler og forskudt kørsel:

- Køretøjer er ved et vognbaneskift først delvist i bussens vognbane og registreres for sent. Der kommer ikke en rettidig advarsel.

Afvent ikke advarslen, men reager rettidigt og hensigtsmæssigt.

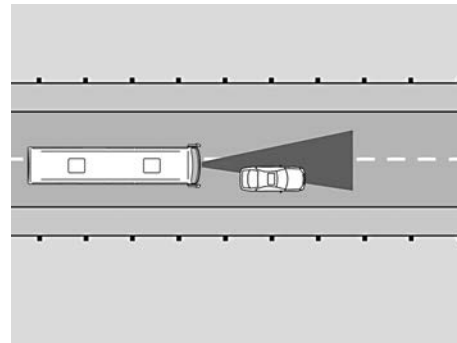

M54_00-1007-01

Smalle køretøjer og biler, der svinger ind kort foran bussen:

- Smalle køretøjer ligger uden for den kegleformede registreringsområde, og der sker ingen advarsel i god tid.
- Biler, der svinger ind kort foran bussen, registreres for sent. Advarsel og aktivering af bremsning sker for sent.

Afvent ikke advarslen, men reager rettidigt og hensigtsmæssigt.

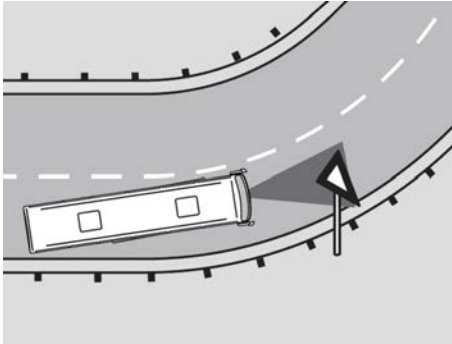
M54_00-1009-01

Overhaling af andre køretøjer:

- Når bussen accelererer og svinger ud til overhaling, reduceres afstanden til det forankørende køretøj, og der kan udløses en advarsel.

Afbryd hjælpesystemets indgriben rettidigt.

Funktion af nødbremsesystem: ABA

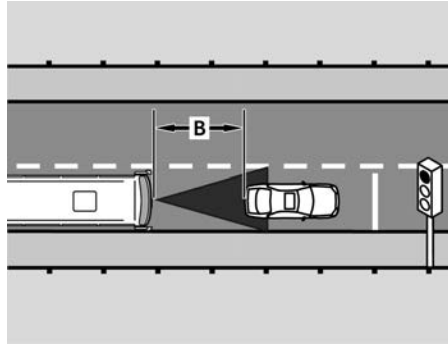

M54_70-0005-71

Forhindringer i kurver:

- Stolper, autoværn, færdselstavler eller bropiller i ydersiden af svinget kan udløse en advarsel, ligesom personer der bevæger sig i svingets yderside.

Afbryd hjælpesystemets indgriben rettidigt.

M54_70-0030-01

Standsende køretøjer:

- Forankørende køretøjer bremser uregelmæssigt eller pludseligt kraftigere op og udløser en advarselsmeddelelse.

Afhængigt af situationen skal føreren rettidigt understøtte eller afbryde hjælpesystemets indgriben.

Advarselsmeddelelser

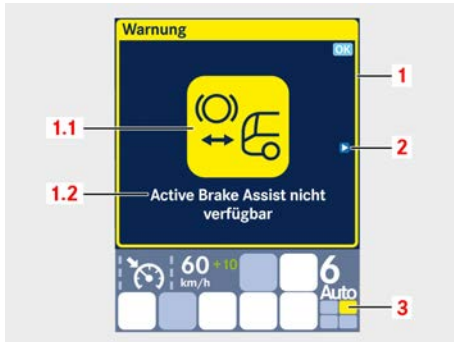

M54_00-1983-71

Kan hjælpesystemet ikke aktiveres ved motorstart eller via knappen, vises en advarselsmeddelelse.

Hvis der opstår en fejl, mens hjælpesystemet er aktivt, vises ligeledes en advarselsmeddelelse.

Funktion af nødbremsesystem: ABA

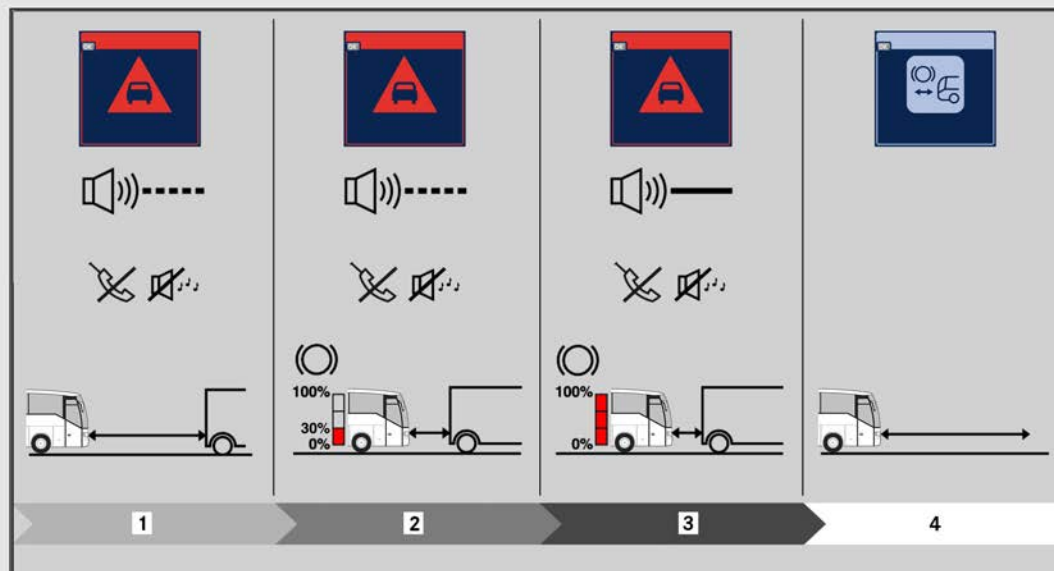

M54_00-1982-71

Advarselsmeddelelserne (1) viser:

- piktogram (1.1),
- tilhørende tekstmeddelelse (1.2) og visning i displayets statusfelt (3).
- Der lyder en advarselstone.

Bussen reagerer som ved frakoblet ABA.

Forløb af en katastrofeopbremsning
med ABA

Funktion af nødbremsesystem: ABA

1. Advarselstrin 1: ABA afgiver en rød-meddelelse og en interval-advarselstone.
Hvis ABA reagerer på personer, påbegyndes der samtidig en delbremsning.
2. Advarselstrin 2: Delbremsning, rødmeddelelse, interval-advarselstone og stoplygterne aktiveres.
ABA bremser derefter kraftigere med op til 40 % (stigende).
3. Fuldbremsning (undtagen ved reaktion på personer), rødmeddelelse og konstant tone.
ABA bremser med den maksimalt mulige deceleration.
Hvis bussen kører hurtigere end 50 km/h, når katastrofe-opbremsningen indledes, blinker stoplygterne.
4. Nødbremsning afsluttet, grå-meddelelse.
Hvis bussen kører hurtigere end 50 km/h, når katastrofeopbremsningen indledes, aktiveres havariblinket (skal deaktiveres igen af føreren).

Funktion af opmærksomheds-assistent

ATA Opmærksomheds-Assistent (ekstraustyr)

Funktion

Opmærksomheds-assistenten (ATA) advarer føreren ved afvigelser fra dennes normale køreadfærd. Afvigelser indtræder som følge af tiltagende uopmærksomhed og træthed.

Den aktive profil bestemmes i de første minutter af hver enkelt køretur og lagres som den normale køreadfærd. Under kørslen sammenligner ATA de aktuelle køredata med den lagrede profil og kan således registrere afvigelser under hensyntagen til følgende kriterier:

- Personlig køremåde, f.eks. betjening af rattet.
- Betingelserne for kørslen, f.eks. køretiden.

ATA er efter en motorstart automatisk aktiv fra en hastighed på ca. 60 km/h, men kan deaktiveres af føreren.

Henvisning

Efter næste start af motoren er hjælpesystemet aktiveret igen.

Forbundne systemer

ATA har ikke adgang til de lagrede data i fartskriveren.

ATA i aktion

Når ATA har registreret typiske tegn på træthed eller tiltagende uopmærksomhed hos føreren, udgiver det en advarselsmeddelelse i displayet.

Henvisning

ATA advarer uafhængigt af de lovmæssigt gældende køre- og hviletider.

Ydelsesgrænse

ATA støtter sig til registreringen af styrebevægelserne og køreprofilen.

Der kommer ingen eller kun forsinkede advarsler ved:

- strækninger med mange sving.
- køreture med en gennemsnitsfart langsommere end 60 km/h.

Føreren er altid ansvarlig for at overholde de lovmæssige køre- og hviletider.

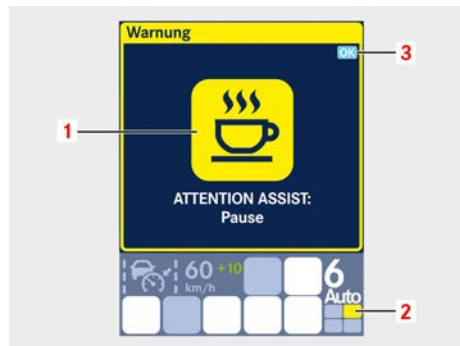
Aktiv profil

Den aktive profil oprettes, når motoren startes og tjener som sammenligningsgrundlag for analysen af den aktuelle køresituation.

Hvis bussen ikke har bevæget sig i mere end 15 minutter, nulstilles analysegrundlaget for den aktive profil, og det retableres ved genoptagelse af kørslen. Denne nulstilling er uafhængig af motorens eller tændingens status (dvs. "Til" eller "Fra").

Funktion af opmærksomheds-assistent

Advarselsmeddelelser

M68.00-0573-71

Ved tegn på træthed eller uopmærksomhed advarer ATA ved:

- meddelelse i displayet "Pause" (1).
- vibration i sædehynden.

Når meddelelsen er kvitteret, vises den fortsat i displayets statusfelt (2).

Derefter følger endnu en advarsel tidligst efter 15 minutter.

Vibrationen i sædehynden dæmpes, hvis siddeunderlaget er for tykt, hvorved den mister sin virkning.

Henvisning

Brug kun tynde siddeunderlag, der ikke dæmper vibrationen.

Betjening: ESP, ASR

Betjening af ESP, ASR

Funktionerne og ydelsesgrænserne er forklaret i funktionsbeskrivelsen af ESP (→ Side 230) og ASR (→ Side 229).

- ▶ Følg sikkerhedsforskrifterne for omgang med hjælpesystemer (→ Side 225).

Deaktivering af ESP, ASR

ESP og ASR kan kun deaktiveres sammen.

Fare

Risiko for ulykke som følge af, at et eller flere elektroniske kørehjælpesystemer er blevet deaktiveret eller er defekte. Bussens køreegenskaber kan forringes, og i kritiske situationer kan det føre til en ulykke.

- ▶ Tilpas køremåden til kørebane- og trafikforholdene.
- ▶ Retarderer må ikke benyttes i tåge, på glat vej og under vanskelige vej- og trafikforhold.

- ▶ Hold tilstrækkelig sikkerhedsafstand.
- ▶ Tilpas hastigheden.
- ▶ Opsøg omgående en OMNIplus-ServicePartner i tilfælde af en fejl-funktion.
- ▶ Før en frakobling skal De gøre Dem fortrolig med funktionsmåden og konsekvenserne af en frakobling!

M54.00-3006-71

- ▶ Tryk på kontakten "ASR/ESP fra" (1).
 - ◁ ESP og ASR er inaktive.

Henvisning

Alt efter udførelse har kontakten dobbelt funktion: foroven "ESP fra"; forneden "Retarder fra" → se kapitlet "Oversigt".

M54.00-2983-71

- ▶ Frakobling af ASR og ESP vises på følgende måde:
 - ◁ Advarselsslampen „ESP fra" (2) og „TC fra" (1) lyser i instrumentgruppen.

Betjening: ESP, ASR

Aktivering af ESP, ASR

Henvisning

Næste gang motoren startes, er systemerne ESP og ASR automatisk aktiveret igen.

Henvisning

Alt efter udførelse har kontakten dobbelt funktion: foroven "ESP fra"; forneden "Retarder fra" → se kapitlet "Oversigt".

M54.00-3006-71

- ▶ Tryk igen på kontakten "ASR/ESP fra" **(1)**.
 - ◁ ESP og ASR er igen aktive.
 - ◁ Advarselslamperne "ESP fra" **(2)** og "TC fra" **(1)** er slukkede.

Betjening: Temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

Betjening: Temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

Betjening af temposet (limiter)

Funktionerne og ydelsesgrænserne er forklaret i funktionsbeskrivelsen af temposet (limiter) (→ Side 233).

- Følg sikkerhedsforskrifterne for omgang med hjælpesystemer (→ Side 225).

Fare

Risiko for ulykke som følge af en køremåde, der ikke er tilpasset trafiksituationen. Også ved aktiv støtte fra kørehjælpesystemerne ligger ansvaret hos føreren af bussen. Ved støtte fra kørehjælpesystemet skal man hele tiden være opmærksom på køresituationen og

- den aktuelle trafiksituation.
- Vurder vejr- og føreforholdene.
- Tag højde for andre trafikanters adfærd.
- Tilpas afstand og hastighed til kørebane- og trafikforholdene.

- Før en aktivering skal De gøre Dem fortrolig med funktionsmåden og konsekvenserne af en aktivering!

Standby-tilstand og aktivering

Standby-tilstand:

Føreren skal sætte hjælpesystemet i standby-tilstand en gang, efter at tændingen er slået til.

I standby-tilstand ydes endnu ikke aktiv støtte for føreren.

Først når tændingen slås fra, ophører standby-tilstanden.

Forudsætning for aktivering:

Sikkerhedsselen ved førersædet er lukket.

Retarderen er ikke aktiveret.

- Sæt temposet (limiter) i standby-tilstand ved at trykke på knappen "LIM" (3).

LIM

- ◁ Limiteren er nu valgt, og i displayets statusfelt vises symbolet "LIM" med grå baggrund.

Aktiv tilstand:

Først efter aktivering af hjælpesystemet yder det støtte for føreren.

Hvis hjælpesystemet deaktiveres, er det igen i standby-tilstand.

- Hjælpesystemet aktiveres ved at trykke på ratknappen "SET+" eller genkalde den ønskede maksimumshastighed med ratknappen "RES-" under kørslen.

LIM

- ◁ Limiteren er nu aktiv, og på displayet vises symbolet "LIM" med hvid baggrund.
- ◁ Hjælpesystemet understøtter føreren aktivt.

Advarsel

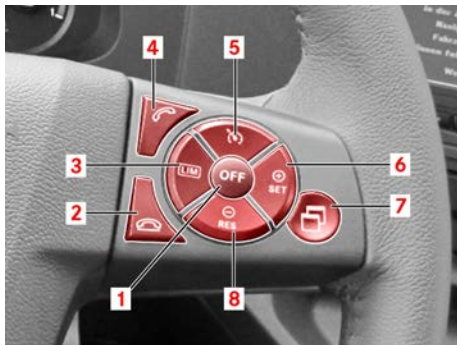
Risiko for ulykke som følge af uventede reaktioner fra bussen. Når man aktiverer et hjælpesystem, der kalder værdier frem, som føreren har lagret, kan bussen pludseligt sænke eller øge hastigheden.

Betjening: Temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

- ▶ Kontrollér de indstillede værdier inden aktiveringen, og tilpas dem til køresituationen.
- ▶ Indstil om nødvendigt værdierne på ny, eller undlad at aktivere hjælpesystemet.
- ▶ Hold øje med bussens køreegenskaber, og grib om nødvendigt ind.

Aktivering af temposet ved stilstand

- ▶ Slå tændings trin 2 til.

M46.00-0200-71

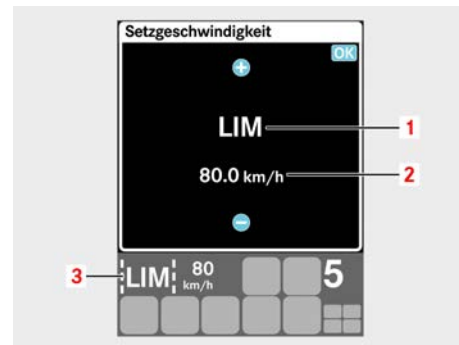
- ▶ Tryk på knappen "LIM" (3).
 - ◁ På displayet vises et pop-up-vindue, og i statusvisningen vises "LIM" med grå farve.

- ▶ Med knapperne "SET+" (6) og "RES-" (8) indstilles maksimumshastigheden.
- ▶ Tryk kortvarigt på knappen "SET+" (6) for at øge værdien.
 - ◁ Værdien forøges i trin på 0,5 km/h.
- ▶ Eller tryk længe på knappen "SET+" (6).
 - ◁ Værdien forøges i trin på 5 km/h.
- ▶ Hastigheden reduceres med knappen "RES-" analogt med en forøgelse.
 - ◁ Ved længere tids inaktivitet efter indstilling lagres værdien.
 - ◁ Hjælpesystemet er nu i standbytilstand.
- ▶ Ved igangsætning aktiveres den lagrede hastighed med knappen "RES-".
 - ◁ På displayet vises symbolet "LIM" (3) med hvid baggrund.
 - ◁ Hjælpesystemet er nu aktivt.

Aktivering af temposet under kørslen

- ▶ Tryk på knappen "LIM" (3), hvis hjælpesystemet endnu ikke er i standbytilstand.

- ◁ Limiteren er nu valgt, og på displayet vises symbolet "LIM" med grå baggrund.
- ◁ Hjælpesystemet er nu i standbytilstand.
- ▶ Accelerer bussen med gaspedalen, indtil bussen når den ønskede hastighed.
- ▶ Tryk på knappen "SET+" (6) for at overtage den øjeblikkelige hastighed som maksimumshastighed.

M54.00-2479-71

- ▶ Tryk alternativt på knappen "RES-" (8) for at genaktivere en tidligere lagret maksimumshastighed.

Betjening: Temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

- ◁ Limiteren er aktiv **(1)**, og den hentede maksimumshastighed **(2)** er indstillet.
- ◁ På displayet vises symbolet "LIM" **(3)** med hvid baggrund.

Manuel ændring af den lagrede maksimumshastighed

Den lagrede maksimumshastighed kan ændres med knapperne på rattet.

→ Se "Aktivering af temposet ved stilstand".

Bremsning med aktiveret temposet

Limiteren forbliver aktiv, hvis der bremses ved:

- Retarder via kontaktarm.
- en bremsning med retarderen og yderligere med driftsbremsen.

Overhaling med aktiveret temposet

Den lagrede maksimumshastighed kan overskrides, f.eks. ved en overhaling.

- ▶ Træd kortvarigt gaspedalen forbi fuld-gasstilling til anslag for at deaktivere limiteren.
- ▶ Fuldfør overhalingen.

- ▶ Slip gaspedalen efter overhalingen, og træd på den igen.
 - ◁ Hjælpesystemet er igen aktivt, og den indstillede hastighedsbegrænsning er i funktion.

Hvis hastigheden efter overhalingen er højere end den indstillede maksimumshastighed, bremser hjælpesystemet bussen.

Der vises en gul-meddelelse "Limiter passiv", indtil den indstillede maksimumshastighed er nået.

Deaktivering af temposet

Hvis hjælpesystemet ikke er krævet i den aktuelle køresituation, kan det sættes i standby-tilstand ved følgende handlinger:

- ▶ At trykke på knappen "OFF" **(1)**.
 - ◁ På displayet vises symbolet "LIM" **(3)** med grå baggrund.
 - ◁ Den senest indstillede maksimumshastighed vises med grå farve i displayets statusfelt (ved siden af symbolet LIM).
- ▶ Genaktivering af temposet, se: → "Aktivering af temposet under kørslen".

Betjening af tempomat

Funktionerne og ydelsesgrænserne er forklaret i funktionsbeskrivelsen af tempomaten (→ Side 234).

- ▶ Følg sikkerhedsforskrifterne for omgang med hjælpesystemer (→ Side 225).

Fare

Risiko for ulykke som følge af en køremåde, der ikke er tilpasset trafiksituationen. Også ved aktiv støtte fra kørehjælpesystemerne ligger ansvaret hos føreren af bussen. Ved støtte fra kørehjælpesystemet skal man hele tiden være opmærksom på køresituationen og

- ▶ den aktuelle trafiksituation.
- ▶ Vurder vejr- og føreforholdene.
- ▶ Tag højde for andre trafikanter adfærd.
- ▶ Tilpas afstand og hastighed til kørebane- og trafikforholdene.
- ▶ Før en aktivering skal De gøre Dem fortrolig med funktionsmåden og konsekvenserne af en aktivering!

Betjening: Temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

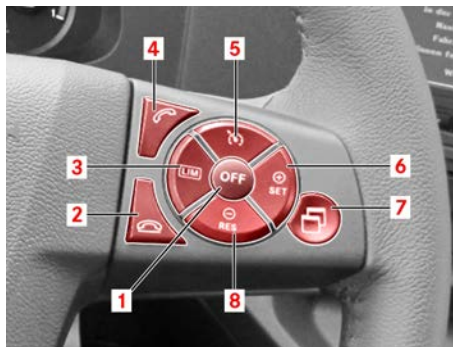

Advarsel

Risiko for ulykke som følge af uventede reaktioner fra bussen. Når man aktiverer et hjælpesystem, der kalder værdier frem, som føreren har lagret, kan bussen pludseligt sænke eller øge hastigheden.

- ▶ Kontrollér de indstillede værdier inden aktiveringen, og tilpas dem til køresituationen.
- ▶ Indstil om nødvendigt værdierne på ny, eller undlad at aktivere hjælpesystemet.
- ▶ Hold øje med bussens køreegenskaber, og grib om nødvendigt ind.

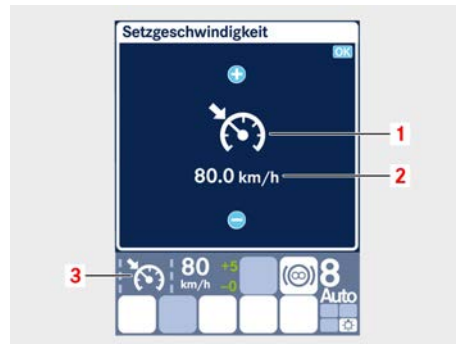
Aktivering af tempomat under kørslen

M46.00-0200-71

- ▶ Tryk på knappen "Speedometer" (5), hvis hjælpesystemet endnu ikke er i standby-tilstand.
 - ◁ I displayets statusfelt vises symbolet "Speedometer" med grå baggrund, og tempomaten er valgt.
 - ◁ Hjælpesystemet er nu i standby-tilstand.
- ▶ Accelerer bussen med gaspedalen, indtil bussen når den ønskede hastighed.

- ▶ Tryk på knappen "SET+" (6) for at overtage den øjeblikkelige hastighed som konstant hastighed.
- ▶ Slip gaspedalen.

M54_00-1971-71

- ▶ Tryk alternativt på knappen "RES-" (8) for at genaktivere en tidligere lagret konstant hastighed.
 - ◁ Tempomaten er aktiv (1) og indstillet til den fremkaldte konstante hastighed (2).
 - ◁ På displayet vises symbolet "Speedometer" (3) med hvid baggrund.

Betjening: Tempomat, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

Manuel ændring af den lagrede konstante hastighed

Den lagrede konstante hastighed kan ændres med knapperne på rattet.

- ▶ Med knapperne "SET+" (6) og "RES-" (8) ændres den konstante hastighed.
- ▶ Tryk kortvarigt på knappen "SET+" (6) for at øge værdien.
 - ◁ Værdien forøges i trin på 0,5 km/h.
- ▶ Eller tryk længe på knappen "SET+" (6).
 - ◁ Værdien forøges i trin på 5 km/h.
- ▶ Hastigheden reduceres med knappen "RES-" analogt med en forøgelse.
 - ◁ Ved længere tids inaktivitet efter indstilling lagres værdien.

Bremsning med aktiveret tempomat

Tempomaten forbliver aktiv, hvis der bremses med:

- ▶ Retarder via kontaktarmen
- ▶ Retarder via kontaktarm og desuden sammen med driftsbremsen.

Tempomaten bliver inaktiv, når retarderen slås fra med kontaktarmen.

En bremsning med driftsbremsen deaktiverer straks tempomaten, se "Deaktivering af tempomat".

Overhaling med aktiveret tempomat

Den lagrede konstante hastighed kan overskrides, f.eks. ved overhaling.

- ▶ Betjen gaspedalen som sædvanligt under overhalingen.
- ▶ Fuldfør overhalingen.
- ▶ Slip gaspedalen efter overhalingen.

Hvis bussens hastighed efter overhalingen er større end den indstillede konstante hastighed, bremser hjælpesystemet bussen; hvis bussen kører langsommere, accelererer det.

Deaktivering af tempomat

Hvis hjælpesystemet ikke er krævet i den aktuelle køresituation, kan det sættes i standby-tilstand igen.

En af de følgende aktiviteter deaktiverer hjælpesystemet:

- ▶ At træde på bremsepedalen, mens tempomaten driver bussen frem.
- ▶ Tryk på ratknappen "OFF".

- ◁ På displayet vises symbolet "Speedometer" (3) med grå baggrund.
- ◁ Den senest indstillede maksimumshastighed vises med grå farve i displayets statusfelt (ved siden af speedometer-symbolet).
- ▶ Gearkassen sættes i stilling "N" (frigear, intet gear valgt) i mere end 5 sekunder.
 - ◁ Der lyder en kort signaltone.

EcoDrive indstilling af tolerance

Funktioner og funktionsgrænser er beskrevet i funktionsbeskrivelsen i Tempomat (drev + opbremsning) (→ Side 234).

- ▶ Følg sikkerhedsforskrifterne for omgang med hjælpesystemer (→ Side 225).

Tempomaten griber først aktivt ind med retarderen, når den indstillede konstante hastighed overskrides med en bestemt toleranceværdi. Toleranceværdien kan indstilles til mellem 2 og 15 km/h. En højere værdi tillader, at bussen forøger hastigheden ned mod afslutningen af en

Betjening: Temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

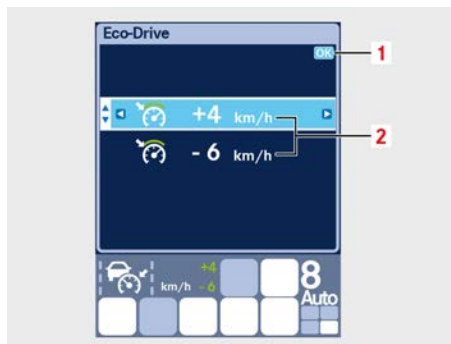
bakke, så der spares brændstof op ad den følgende stigning.

Fare

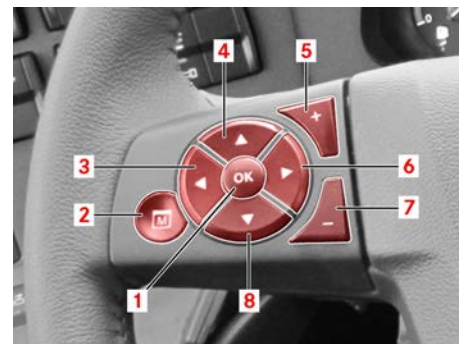
Risiko for ulykke som følge af, at føreren mister herredømmet over bussen, fordi den tilladte maks. hastighed overskrides.

- ▶ Brems bussen ned til den tilladte hastighed.
- ▶ Udnyt motorens bremsevirkning ved at vælge et lavere gear.
- ▶ Overhold hastighedsbegrænsningerne.

M54.00-2966-71

- ▶ Åbn hovedmenuen i displayet med knappen "Menu" til højre på rattet.
- ▶ Tryk flere gange på knappen "Menu" (7), indtil indtastningsfeltet "EcoDrive" vises i displayet.
 - ◁ Den aktuelt indstillede værdi for tolerance (2) vises.

M46.00-0199-71

- ▶ Med pilknapperne (3) eller (6) indstilles hastighedstolerancen til den ønskede værdi.
 - ◁ Ændring for hvert tryk på knappen: 1 km/h
- ▶ Bekræft ned knappen "OK" (1), eller foretag ikke nogen indtastning i 3 sekunder.
 - ◁ Værdien er lagret.

Betjening: Tempomat, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

Betjening af afstandstempomat ART

Funktionerne og ydelsesgrænserne er forklaret i funktionsbeskrivelsen af ART (→ Side 237).

- ▶ Følg sikkerhedsforskrifterne for omgang med hjælpesystemer (→ Side 225).

Fare

Risiko for ulykke som følge af en køremåde, der ikke er tilpasset trafiksituationen. Også ved aktiv støtte fra kørehjælpesystemerne ligger ansvaret hos føreren af bussen. Ved støtte fra kørehjælpesystemet skal man hele tiden være opmærksom på køresituationen og

- ▶ den aktuelle trafiksituation.
- ▶ Vurder vejr- og føreforholdene.
- ▶ Tag højde for andre trafikanter adfærd.
- ▶ Tilpas afstand og hastighed til kørebane- og trafikforholdene.
- ▶ Før en aktivering skal De gøre Dem fortrolig med funktionsmåden og konsekvenserne af en aktivering!

Aktivering af ART under kørslen

ART er ikke aktiv efter motorstart og griber derfor indledningsvis ikke ind i kørslen. Hvis der registreres en forankørende, viser ART afstand og hastighed i „Assistance“.

Under kørslen aktiveres systemet ved, at man accelererer bussen til den ønskede hastighed og overtager den med ratknappen "SET+".

Forudsætning for aktivering:

Sikkerhedsselen ved førersædet er lukket.

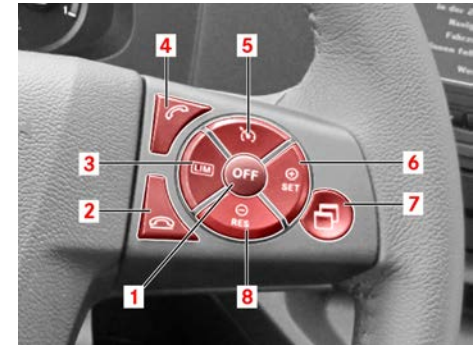
Retarderen er ikke aktiveret.

Advarsel

Risiko for ulykke som følge af uventede reaktioner fra bussen. Når man aktiverer et hjælpesystem, der kalder værdier frem, som føreren har lagret, kan bussen pludseligt sænke eller øge hastigheden.

- ▶ Kontrollér de indstillede værdier inden aktiveringen, og tilpas dem til køresituationen.

- ▶ Indstil om nødvendigt værdierne på ny, eller undlad at aktivere hjælpesystemet.
- ▶ Hold øje med bussens køreegenskaber, og grib om nødvendigt ind.
- ▶ Er der allerede lagret en hastighed, vises denne med grå farve i displayets statusfelt. Kontrollér denne, eller indstil en ny inden genaktivering.

M46.00-0200-71

- ▶ Gem den aktuelle hastighed med knappen "SET+" (6), eller hent den lagrede værdi med "RES-" (8).
- ▶ Om nødvendigt: Ret den konstante hastighed med knapperne "SET+"

Betjening: Tempomet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

(6) og "RES-" (8), → se "Betjening af tempomat".

► Slip gaspedalen.

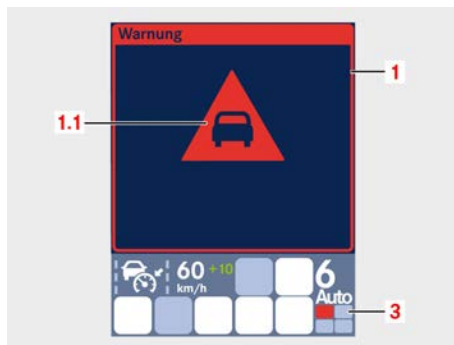
◁ ART er nu aktiveret.

▽ I tilfælde af et ugyldigt krav viser displayet "--- km/h".

► Kontrollér forudsætningerne for aktivering, og gentag proceduren.

◁ På displayet vises oplysningerne om afstand og hastigheder → se "ART aktiveret" i afsnittet "Funktion ART".

◁ ART griber nu regulerende ind: Den holder den forud fastsatte hastighed og bremser med konstantbremsene, når trafikken foran kører langsommere.

M54_00-1978-71

► Hvis afstanden bliver kritisk meget kortere end den ønskede afstand, afgiver nødbremsesystemet Active Brake Assist en rød-meddelelse i displayet og en advarselstone, se kapitlet „Funktion for nødbremsesystemer: AEBs (standard), ABA (ekstraudstyr)". Brems i så fald også bussen med driftsbremsen.

Bremssning ved aktiveret ART

ART forbliver aktiv, hvis der bremses med:

- Retarder via kontaktarmen
- Retarder via kontaktarm og desuden sammen med driftsbremsen.

ART bliver inaktiv, når retarderen slås fra med kontaktarmen.

En bremsning med driftsbremsen deaktiverer straks ART → Se "Deaktivering af ART"

Vognbaneskiift med aktiveret ART

Hvis den forankørende ikke længere registreres, som f.eks. ved vognbaneskiift, fordi den forankørende svinger ud eller i skarpe sving, accelereres bussen til den indstillede hastighed.

Svinger et køretøj foran ind og sætter hastigheden ned til en hastighed under bussens, vil bussen blive bremsset. Denne bremseeffekt er i mange trafiksituationer ikke tilstrækkelig.

Nødbremsesystemet Active Brake Assist afgiver en advarselmeddelelse. Brems evt. bussen med driftsbremsen.

Når der lægges an til overhaling, og bussen accelereres med gaspedalen, kan afstanden til det forankørende køretøj mindskes så meget, at der afgives en afstandsadvarsel.

Betjening: Temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

Senest på dette tidspunkt skal vognbaneskiftet være helt afsluttet, da der i modsat fald – alt efter afstanden til den forankørende – vil udløses en deceleration, hvilket vil kunne forsinke overhalingen og skabe en farlig situation.

- ▶ Træd på gaspedalen for at accelerere, og afbryd ART-reguleringen.
- ▶ Slip gaspedalen efter overhalingen.

Hvis bussens hastighed efter overhalingen er større end den indstillede konstante hastighed, bremser hjælpesystemet bussen; hvis bussen kører langsommere, accelererer det.

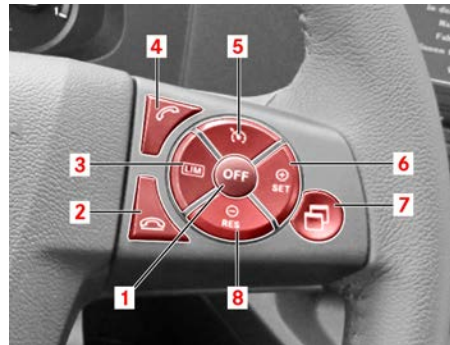
Deaktivering af ART

Hvis hjælpesystemet ikke er krævet i den aktuelle køresituation, kan det sættes i standby-tilstand igen.

Inden motorveje og motortrafikveje forlades, skal ART gøres inaktivt. Når ART registrerer et forankørende køretøj, accelererer det til den lagrede, ønskede hastighed. Dette kan være uønsket på afkørsler og mindre veje.

En af de følgende aktiviteter deaktiverer hjælpesystemet:

- ▶ At træde på bremsepedalen, mens ART driver bussen frem.

M46.00-0200-71

- ▶ At trykke på knappen "OFF" (1).

- ◁ I displayets statusfelt vises symbolet "ART" (3) med grå baggrund.
- ◁ Den senest indstillede konstante hastighed vises med grå farve i

displayets statusfelt (ved siden af speedometer-symbolet).

- ▶ Genaktivering, se: → "Aktivering af ART under kørslen".
- ▶ Underskridelse af hastigheden med 10 km/h, hvis der ikke er monteret stopassistent.
- ▶ Gearkassen sættes i stilling "N" (frigear, intet gear valgt) i mere end 5 sekunder.
- ▶ Der skiftes til bakgear.
- ▶ Bussen er uden for normalt køreniveau.
- ▶ Der foreligger en fejl i bremsesystemet.
- ▶ Initialiseringen af afstandsføleren er endnu ikke afsluttet (i tilfælde af tilsmudsning skal den forreste kofanger rengøres).

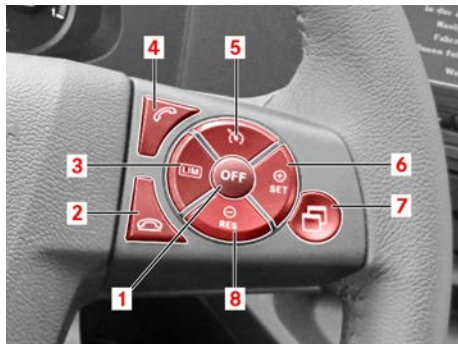
ART, ændring af ønsket afstand

Den ønskede afstand kan indstilles i 5 trin mellem 40 % og 100 % og er i grundindstillingen ca. 60 % den aktuelle hastighed.

Betjening: Temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

Ca. 60 % betyder:

- En aktuel hastighed på 100 km/h svarer til en ønsket afstand på ca. 60 meter.
- En aktuel hastighed på 50 km/h svarer til en ønsket afstand på ca. 30 meter.

M46.00-0200-71

- ▶ Tryk flere gange på knappen "Menu" (7), indtil menuvinduet "ACC Abstand" (ACC afstand) vises.

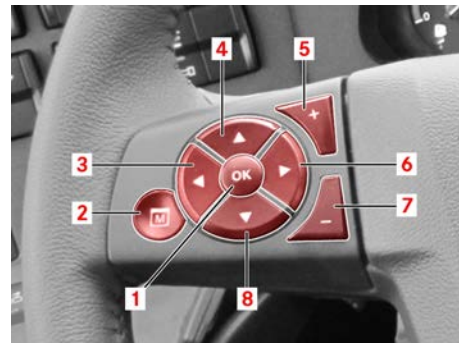

M54_00-1975-71

Den aktuelle ønskede afstand vises med de hvide bjælker (1).

Jo flere bjælker der er hvide, desto større er den indstillede, ønskede afstand.

- 1 bjælke svarer til ca. 40 %
- 3 bjælker svarer til ca. 60 %
- 5 bjælker svarer til ca. 100 %

M46.00-0199-71

- ▶ Ved tryk på pilknapperne (4) og (8) ændres den ønskede afstand.
- ▶ Indtastningsvinduet forlades ved at trykke på "OK"-knappen (1).
 - ◁ Hvis der ikke trykkes på en knap i 3 sekunder, lagres den senest indstillede, ønskede afstand automatisk.
 - ◁ Hvis der ikke trykkes på nogen knap i 10 sekunder, lukkes indtastningsvinduet automatisk.

Betjening: Temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

i Henvisning

Når tændingen slås fra, stilles den ønskede afstand igen tilbage til grundværdien på ca. 60 %.

PPC indstilling af tolerance

Funktionerne og ydelsesgrænserne er forklaret i funktionsbeskrivelsen af PPC (Predictive Powertrain Control) (→ Side 240).

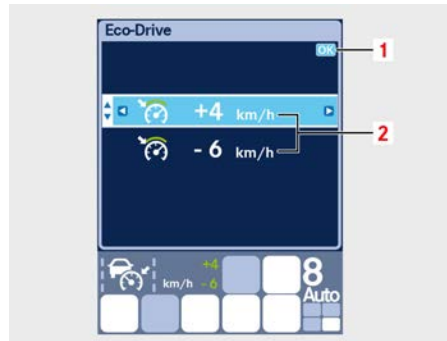
- Følg sikkerhedsforskrifterne for omgang med hjælpesystemer (→ Side 225).

PPC tillader, at den lagrede konstante hastighed over- eller underskrides med toleranceværdien. Tolerancen kan indstilles til mellem 2 og 15 km/h for overskridelse af hastigheden. For et fald i hastigheden kan der vælges en værdi mellem -10 og 0 km/h.

Fare

Risiko for ulykke som følge af, at føreren mister herredømmet over bussen, fordi den tilladte maks. hastighed overskrides.

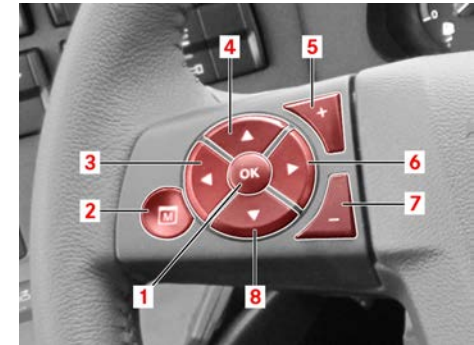
- Brems bussen ned til den tilladte hastighed.
- Udnyt motorens bremsevirkning ved at vælge et lavere gear.
- Overhold hastighedsbegrænsningerne.

M54.00-2966-71

- Tryk flere gange på knappen "Menu-indvæde køresystemer" i højre side af

rattet, indtil indtastningsvinduet "Eco-Drive" vises på displayet.

M46.00-0199-71

- Med pilknapperne (4) eller (8) vælges den øverste eller nederste toleranceværdi, og med pilknapperne (3) eller (6) indstilles den ønskede værdi for den øverste eller nederste hastighedstolerance.
 - ◁ Ændring for hvert tryk på knappen: 1 km/h
- Bekræft med knappen "OK" (1), eller foretag ikke indtastning i 3 sekunder.
 - ◁ Værdien er lagret.

Betjening: Temposet, tempomat, EcoDrive, PPC, ART, stopassistent

Betjening af stopassistent

Funktionerne og ydelsesgrænserne er forklaret i funktionsbeskrivelsen af stopassistenten (→ Side 241).

- ▶ Følg sikkerhedsforskrifterne for omgang med hjælpesystemer (→ Side 225).

Funktion

Hvis trafikken går i stå på grund af en trafikprop, styrer stopassistenten bussens standsning og igangsætning igen.

ART og stopassistent

Når ART er aktiveret, er funktionen stopassistent funktionsklar.

- ▶ Gør Dem først fortrolig med betjeningen af ART (→ Side 261).

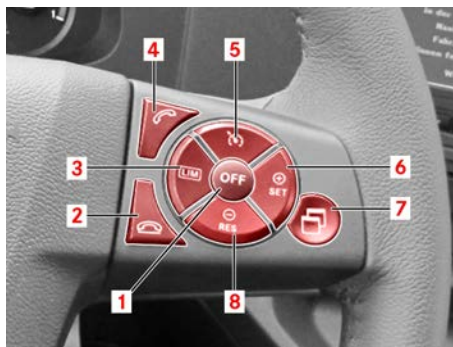
Stopassistent i funktion

Stopassistenten bliver aktiv, når alle forudsætninger er opfyldt, f.eks. ved stop-and-go-kørsel i trafikpropper på større veje. Funktionen er ikke beregnet til bytrafik.

Forudsætninger for funktionen er:

- Sikkerhedsselen er spændt.

- ART er i aktion (i displayet vises symbolet "ART" med hvid farve og den indstillede hastighed).
- Et forankørende køretøj er registreret af ART.

M46.00-0200-71

Når det forankørende køretøj standser, vil bussen også bremses ned til standstill, og hjælpesystemet sikrer bussen mod at rulle.

Ved stoptider på under 2 sekunder aktiverer systemet automatisk igangsætningen igen.

Ved stoptider på mere end 2 sekunder:

- ▶ Træd kortvarigt på gaspedalen, eller tryk på knappen "RES-" (8).
 - ◁ Bussen sætter nu i gang og afpasser sin hastighed til det forankørende køretøj.
 - ◁ Systemet betjener sig af den indstillede værdi i ART for afstand og konstant hastighed.

Stopassistent ude af funktion

En af de følgende aktiviteter deaktiverer hjælpesystemet eller forhindrer en aktivering:

- ▶ Deaktivering af ART.
- ▶ Sikkerhedsselen ved førersædet er ikke spændt.

Advarselsmeddelelser

Når stopassistenten er funktionsklar, vises en rød-meddelelse "Feststellbremse einlegen" (Aktivér parkeringsbremsen) i displayet, hvis:

- Førers selvlås åbnes.
- Motoren standses.

Hjælpesystemets bremsevirkning ophæves, og bussen kan rulle.

Fare

Risiko for personskade som følge af utilsigtet bevægelse og uvedkommende betjening af bussen.

- ▶ Bussen skal sikres med parkeringsbremsen ved standsning og parke-ring; før grebet helt til låsestilling.
 - ▶ Når førerpladsen forlades, skal tændingsnøglen altid fjernes.
 - ▶ Hold altid bussen under opsyn. Hvis det ikke er muligt, skal bussen lukkes og låses omhyggeligt.
 - ▶ På skråninger skal der desuden benyttes stopklodser, og forhjulene skal drejes ind mod kantstenen.
- ▶ Aktivér parkeringsbremsen, inden førerpladsen forlades.

Betjening: LDWS

Betjening: LDWS

Betjening af LDWS

Funktionerne og ydelsesgrænserne er forklaret i funktionsbeskrivelsen af LDWS (→ Side 242).

- ▶ Følg sikkerhedsforskrifterne for omgang med hjælpesystemer (→ Side 225).

Frakobling af LDWS

Systemet er automatisk aktivt fra en hastighed på mere end 60 km/h og kan deaktiveres af føreren, f.eks. ved kørsel gennem et længere vejarbejde med flere vognbanemarkeringer ved siden af hinanden, som forårsager unødige advarsler.

Fare

Risiko for ulykke som følge af, at et eller flere elektroniske kørehjælpesystemer er blevet deaktiveret eller er defekte. Bussens køreegenskaber kan forringes, og i kritiske situationer kan det føre til en ulykke.

- ▶ Tilpas køremåden til kørebane- og trafikforholdene.

- ▶ Retarderen må ikke benyttes i tåge, på glat vej og under vanskelige vej- og trafikforhold.
- ▶ Hold tilstrækkelig sikkerhedsafstand.
- ▶ Tilpas hastigheden.
- ▶ Opsøg omgående en OMNIplus-ServicePartner i tilfælde af en fejl-funktion.
- ▶ Før en frakobling skal De gøre Dem fortrolig med funktionsmåden og konsekvenserne af en frakobling!

M54.00-3005-71

- ▶ Tryk på kontakten "Vognbaneassistent fra" (1).

- ◁ LDWS (vognbaneassistenten) er slået fra.
- ◁ Lysdioden i kontakten lyser rødt.

Henvisning

Kontakten har følgende to funktioner: opefter „Sporassistent fra" og nedefter „AEBS/ABA fra" → se kapitel „Oversigt".

Henvisning

Efter næste start af motoren er hjælpesystemet aktiveret igen.

Betjening: ABA

Betjening af ABA

Funktionerne og ydelsesgrænserne er forklaret i funktionsbeskrivelsen af ABA (→ Side 243).

- ▶ Følg sikkerhedsforskrifterne for omgang med hjælpesystemer (→ Side 225).

Deaktivering af ABA

Fare

Risiko for ulykke som følge af, at et eller flere elektroniske kørehjælpesystemer er blevet deaktiveret eller er defekte. Bussens køreegenskaber kan forringes, og i kritiske situationer kan det føre til en ulykke.

- ▶ Tilpas køremåden til kørebane- og trafikforholdene.
- ▶ Retarderen må ikke benyttes i tåge, på glat vej og under vanskelige vej- og trafikforhold.
- ▶ Hold tilstrækkelig sikkerhedsafstand.
- ▶ Tilpas hastigheden.

- ▶ Opsøg omgående en OMNIplus-ServicePartner i tilfælde af en fejl-funktion.
- ▶ Før en frakobling skal De gøre Dem fortrolig med funktionsmåden og konsekvenserne af en frakobling!

M54.00-3078-71

- ▶ Tryk på knappen „ABA off" (1).
 - ◁ LED'en i kontakten lyser rødt.

Henvisning

Alt efter udførelse har kontakten dobbelt funktion: opefter „Sporassistent fra" og nedefter „AEBS/ABA fra" → se kapitel „Oversigt".

M54.00-2982-71

- ▶ Frakobling af ABA vises ved:
 - ◁ at advarselsslampen „ABA off" (2) i instrumentgruppen lyser.

Betjening: ABA

Henvisning

Hvis føreren ikke aktiverer ABS manuelt igen, aktiveres det automatisk efter 10 minutter eller ved næste start af motoren.

Aktivering af ABA

M54.00-3078-71

- ▶ Tryk på knappen „ABA off“ (1).
 - ◁ LED'en i kontakten lyser ikke.
 - ◁ Advarselslampen „ABA off“ i instrumentgruppen slukker.

Førerens reaktion ved advarsel og indgrebet

Nødbremsesystemet hjælper føreren, man kan dog ikke erstatte en forudseende køremåde.

Allerede når der afgives advarselsmeddelelser i trin 1, skal føreren vurdere og reagere på situationen uafhængigt af assistentsystemet.

Advarsel

Risiko for personskade som følge af omkringflyvende genstande. Ved hurtige retningsændringer eller i tilfælde af ulykke kan genstande, der ikke er fastgjort, flyve omkring med høj hastighed som følge af de opståede kræfter.

- ▶ Tunge, hårde og skarpkantede genstande skal fastgøres omhyggeligt.
- ▶ Brems med driftsbremsen for at udnytte den fulde bremselængde.
- ▶ Foretag om nødvendigt en katastrofeopbremsning med driftsbremsen, hvis systemet allerede har indledt en delbremsning.

- ▶ Afbryd indgreb fra assistentsystemet i tilfælde af fejl-advarsel.

Efter en nødbremsning via hjælpesystemet:

- ▶ Sørg for at sikre bussen, og fjern den fra fareområdet.
- ▶ Tag Dem af passagererne.

Afbrydelse af indgrebet

I advarselstrin 1 og 2, altså også når der er indledt en delbremsning, kan føreren gribe aktivt ind ved at:

- ▶ træde på bremsen (advarselstrin 1)
- ▶ træde hårdere på bremsepedalen, end delbremsningen bevirker (advarselstrin 2)
- ▶ træde gaspedalen kortvarigt og kraftigt ned (mindst 25 % af pedalvandringen) eller bruge kick-down
- ▶ aktivere blinklyset

Henvisning

Hvis ABA reagerer på personer, afbrydes ABA-indgrebet ikke ved, at blinklyset aktiveres.

- ▶ dreje på rattet (undgå en forhindring)
- ▶ Tryk på kontakten „ABA off“
 - ◁ De akustiske advarselsmeddelelser undertrykkes; advarselsmeddelelserne i displayet vises fortsat.
 - ◁ Hvis systemet allerede har indledt en delbremsning, bliver den afbrudt.

I advarselstrin 3, altså når der er indledt en delbremsning, kan føreren gribe aktivt ind ved at:

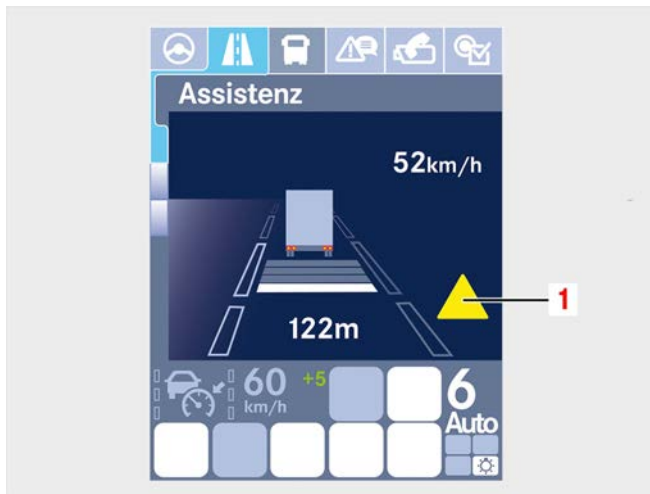
- ▶ træde gaspedalen helt i bund (kick-down)
- ▶ Tryk på kontakten „ABA off“
 - ◁ De akustiske advarselsmeddelelser undertrykkes; advarselsmeddelelserne i displayet vises fortsat.

- ◁ Hvis systemet allerede har indledt en fuldbremsning, bliver den afbrudt.

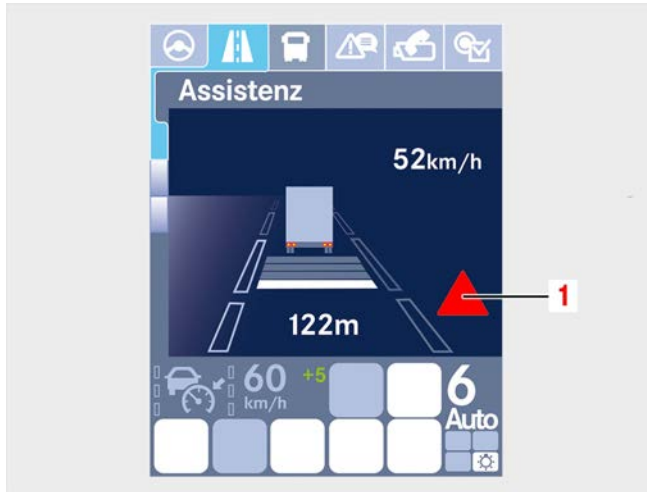
Sideguard Assist (ekstraudstyr)

Sideguard Assist (ekstraudstyr)

Svingassistent (ekstraudstyr)

Sideguard Assist (ekstraudstyr)

1 Advarsel

i Henvisning

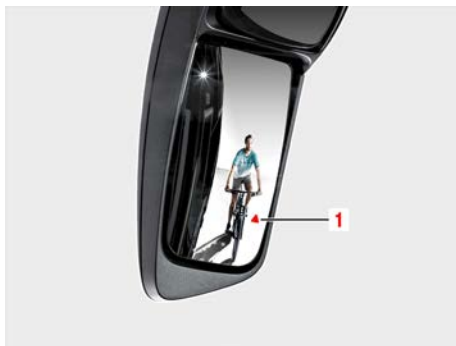
Sideguard Assist (svingassistent) advarer mod fodgængere og cyklister i bevægelse og stillestående genstande ved svingning, ved at registrere sådanne objekter i overvågningszonen ved siden af bussen.

i Henvisning

Advarselslampen (1) lyser gult, hvis der er en forhindring i den blinde vinkel. Når rattet drejes, og blinklyset aktiveres, blinker lampen i spejlet rødt fem gange. Hvis føreren stadig ikke reagerer, lyser advarselslampen (1) konstant rødt.

Sideguard Assist (ekstraudstyr)

Sideguard Assist (blindvinkelassistent) - systembeskrivelse

M54.00-3048-71

Blindvinkelassistenten har to hovedfunktioner:

Svingassistent: Hjælper føreren ved svingning og registrerer personer og køretøjer i bevægelse ved højresving.

Hvis blindvinkelassistenten registrerer personer, køretøjer eller andre genstande ved højresving, advares føreren med følgende signaler:

- En visuel advarsel i højre sidespejl (1).

- Et gult hhv. rødt advarselssignal i displayet i menuen "Assistenz" (Assistance).
- Højre side af sædehynden på førersædet vibrerer (mærkbar advarsel).

Hjælp ved vognbaneskift (>36 km/h):
Hjælper føreren ved vognbaneskift mod højre.

Blindvinkelassistenten advarer visuelt og mærkbart mod køretøjer, som der er risiko for at kollideres med, som beskrevet ovenfor.

Henvisning

En tilkoblet anhænger registreres ikke som en del af bussen, men registreres og bedømmes som efterfølgende genstande.

Anvisninger om kølemidler i klimaanlæg	276
--	-----

Anvisninger om kølemidler i klimaanlæg

Anvisninger om kølemidler i klimaanlæg

i Henvisning

Klimaanlægget i køretøjet er påfyldt kølemidlet R-134a, der indeholder fluorede drivhusgasser.

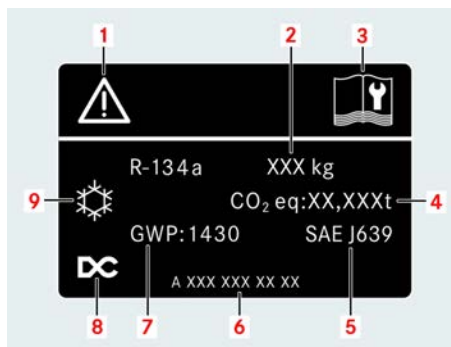
Informationer om kølemidlet findes på mærkaten på indersiden af motorrummet.

- ▶ Åbn lemmen til motorrummet.
- ▶ Brug kun kølemidlet R-134a.
- ▶ Brug kun esterolier godkendt af Mercedes-Benz.
- ▶ Bland ikke de godkendte esterolier med esterolier, der ikke er godkendt til kølemidlet R-134a.
- ▶ Servicearbejder, som f.eks. påfyldning af kølemiddel eller udskiftning af komponenter, må kun udføres af et certificeret værksted.

i Henvisning

Alle gældende regler samt SAE-normen J639 skal overholdes.

- ▶ Hvis lemmen til motorrummet udskiftes, skal mærkaterne fornyes.

M83.30-0190-71

1. Symbol for fare- og serviceanvisninger.
2. Påfyldt kølemiddelmængde i kg.
3. Henvisning til værksteds-dokumentation.
4. Det benyttede kølemiddels CO₂-ækvivalent.
5. Gældende SAE-norm.

6. A sagsnummer (køretøjsrelateret).
7. Det benyttede kølemiddels GWP (Global Warming Potential).
8. Mærkesymbol (Durable common automotive parts).
9. Kølemiddelttype.

M83.30-0191-71

10. Fremmedsprog.

Sikkerhedsoplysninger for varme, ventilation, klimaanlæg	278
Betjeningsenhed for varme, ventilation, klimaanlæg (HLK)	279
Regulering ved førerpladsen	282
Forvalg af temperatur i passagerkabinen i (over- og underdæk)	283
Regulering af blæserhastighed på frontboksen i overdæk	285
Aktivering af recirkulation for førerplads og passagerkabine	286
Aktivering af reheat-funktion	287
Aktivering af klimaregulering	288
Indkobling af oliefyr	289
Betjeningsenhed for varme, ventilation, klimaanlæg i hvilekabine (ekstraudstyr)	294

Sikkerhedsoplysninger for varme, ventilation, klimaanlæg

Sikkerhedsoplysninger for varme, ventilation, klimaanlæg

- ▶ Hold førersideruder og tagluger lukkede for at sikre, at reguleringen kan fungere korrekt.
- ▶ Vedligeholdelse af klimaanlægget må kun foretages af sagkyndige.
- ▶ Ved arbejde i nærheden af ventilatorer på kondensator eller fordamper skal motoren stoppes, og tændingsnøglen tages ud. Når klimaautomatikken er slået til, starter ventilatoren automatisk, hvilket udgør en risiko.
- ▶ Inden oliefyret aktiveres, skal man sætte sig grundigt ind i betjeningen. Utilsigtet programmering af forvalgsfunktionen og start af oliefyret kan medføre farlige situationer.

Fare

Risiko for forgiftning og forbrænding

som følge af varme komponenter i udstødningssystemet og varm udstødningsgas.

- ▶ Motor og oliefyr må kun være i funktion i lukkede rum, som f.eks. ga-

rager, når der findes udsugning for udstødningsgas.

- ▶ Sørg for tilstrækkelig tilførsel af frisk luft.
- ▶ Hold tilstrækkelig afstand til de varme komponenter.
- ▶ Brug om nødvendigt passende beskyttelsesbeklædning.

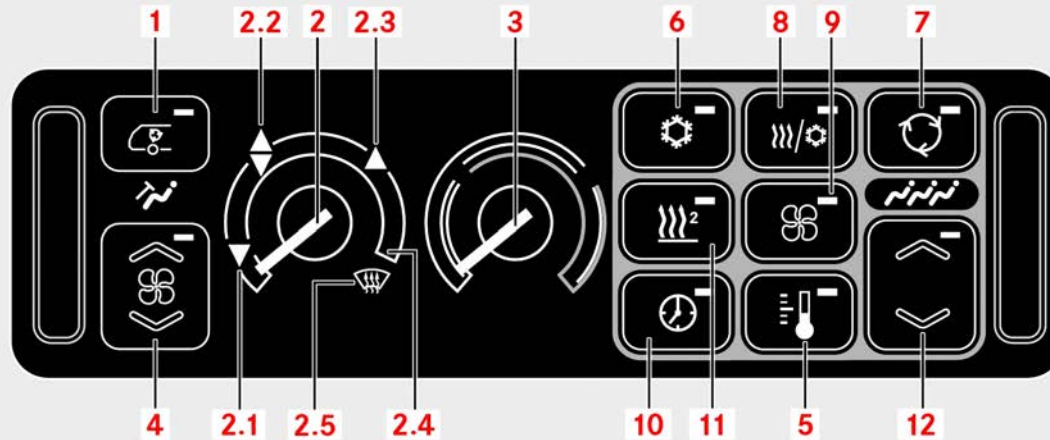
Fare

Brandfare som følge af varme komponenter i udstødningssystemet.

- ▶ Oliefyr skal slås fra i haller og på tankstationer.
- ▶ Parkér ikke tæt ved eller på tørt græs eller afhøstede kornmarker.
- ▶ Hold tilstrækkelig afstand til tankanlæg og parkerede køretøjer.
- ▶ Undgå områder med gasser og støv såsom gasdepoter, kul- og trælagre og lignende.
- ▶ Brug kun udsugningssystemer, der er godkendt til disse udstødnings-temperaturer.

- ▶ Oliefyr, betjening, se Kapitel Forvalg af oliefyr (→ Side 289).

Betjeningsenhed for varme, ventilation, klimaanlæg (HLK)

Betjeningsenhed for varme, ventilation, klimaanlæg (HLK)

- 1 Knap for recirkulation/frisk luft til førerplads. Recirkulationsfunktion til: Lysdioden lyser.

Henvisning

I alle drejeknappens **(2)** stillinger kan der strømme frisk luft ud igennem de drejelige luftdyser i instrumentbrættet (førerpladsen) og i fronten (rejselederpladsen). Luftmængden indstilles manuelt direkte på luftdyserne.

- 2 Drejeknap for luftfordeling ved førerplads: Trinløs

- 2.1 Stilling drejeknap: Lufttilførsel til fodrum
- 2.2 Stilling drejeknap: Luftfordeling til fodrum og til forrude
- 2.3 Stilling drejeknap: Luftfordeling til forrude
- 2.4 Stilling drejeknap: Optøning af forrude. Blæseren indstilles automatisk til maksimalt.
- 2.5 Piktogram for forrude

- 3 Drejeknap for temperaturregulering ved førerplads

- 4 Vippekontakt for blæserhastighed ved førerplads

- 5 Knap for temperaturregulering i passagerkabine

- 6 Knap for klima-standby. Klimaanlægget er funktionsklart: Lysdioden lyser.

- 7 Smog-knap for førerplads og passagerkabine. Ventilationen til passagerkabine og førerplads skifter til recirkulation.: Lysdioden lyser. Taglugerne lukkes automatisk.

- 8 Knappen Reheat. Klimaanlægget tilsluttes for varmeregulering: Lysdioden lyser. I klimaanlæggets varmeveksler afkøles den recirkulerede luft

hhv. den reducerede friskluft. Derved kondenseres det indeholdte vand. Derefter opvarmes den affugtede luft igen via varmesystemets varmeveksler og ledes tilbage til kabinen.

- 9 Knap for manuel regulering af blæserhastigheden (passagerkabine)

- 10 Kontakt til indstilling af kontaktur: Driftstiden for oliefyret indstilles.

- 11 Knap for oliefyr. Standby for oliefyr: Lysdioden lyser.

Henvisning

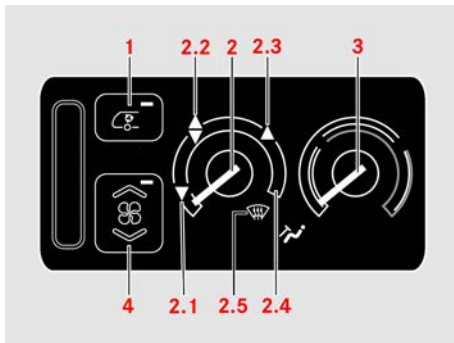
Oliefyret er først funktionsklart, når ude-temperaturen er mindst 6 °C under den indstillede værdi for passagerkabinen.

- 12 Vippekontakt for kombi-indstillinger: I kombination med andre knapper kan der foretages forskellige indstillinger.

Regulering ved førerpladsen

Regulering ved førerpladsen

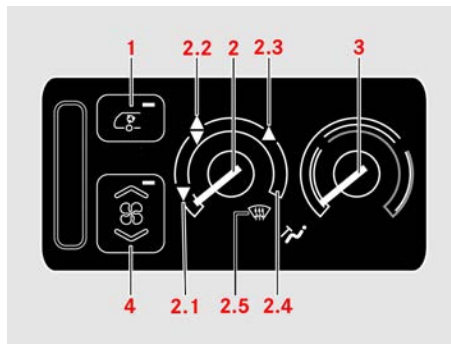
Forvalg af temperatur for førerplads

M83.00-0783-71

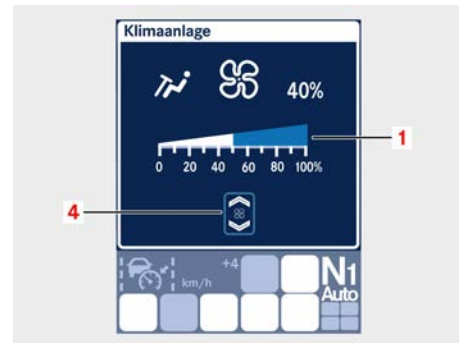
- ▶ Indstil den ønskede temperatur ved at dreje drejeknappen (3). Temperaturen øges ved drejning med uret.

Indstilling af blæserhastigheden for førerplads

M83.00-0783-71

1. Tryk foroven eller forneden på knappen (4) "Blæserhastighed fører".
 - ◁ LED'en blinker.
 - ◁ På displayet vises den øjeblikkelige blæserhastighed.

M83.00-0864-71

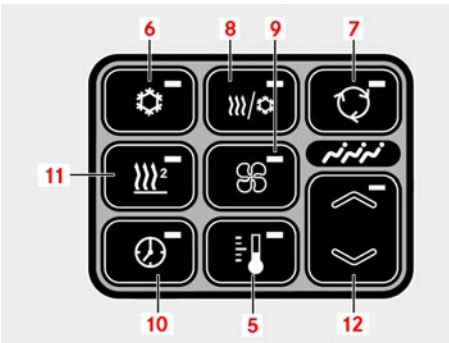
2. Ved at trykke på knappen (4) på pilen opad eller nedad øges eller sænkes blæserhastigheden.
 - ◁ Visningen i displayet forsvinder efter 10 sekunder, og den valgte indstilling overtages.
3. Indstillingsfunktionen kan slås fra med en vilkårlig anden knap på betjeningsenheden, så længe funktionen er aktiv (LED'en blinker).
 - ◁ LED'en slukkes.

Forvalg af temperatur i passagerkabinen i (over- og underdæk)

Forvalg af temperatur i passagerkabinen i (over- og underdæk)

i Henvisning

Den ønskede kabinetemperatur kan indstilles separat for overdæk og underdæk. Det gøres ved at trykke én gang kort på knappen (5) for overdæk og to gange kort efter hinanden for underdæk. Valget vises på displayet med piktogrammet i øverste venstre hjørne.

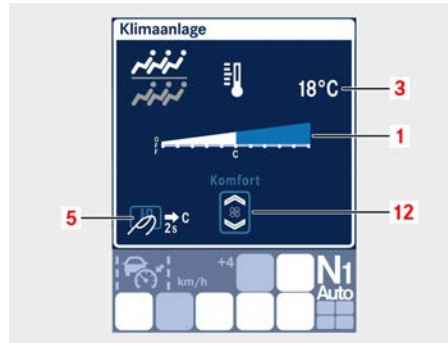

M83.00-0901-71

- ▶ Tryk på knappen (5) på betjeningsenheden.

i Henvisning

LED'en i knappen (12) begynder at blinke.

M83.00-0913-71

- ◁ Den aktuelt indstillede ønskede værdi kan aflæses over bjælkeindikatoren (1) på displayet. Desuden vises den aktuelle kabinetemperatur (3).
- ▶ Den ønskede værdi for passagerkabinen kan ændres med vippeknappen (12) (+ eller -).

i Henvisning

Den ønskede værdi bør kun ændres i små trin ad gangen.

i Henvisning

Tryk foroven hhv. forneden på kontakten (12), indtil der vises „Komfort“ med hvid farve i displayet (indstilling af optimalværdi).

i Henvisning

Hvis knappen (12) slippes i mere end 10 sekunder, eller hvis der trykkes på en anden knap, slukker displayet, og LED'en i vippeknapen holder op med at blinke. Den nye ønskede værdi gemmes.

- ▶ Hvis kontakten (5) holdes inde i mere end 2 sekunder, indstilles der automatisk på optimalværdien.

Forvalg af temperatur i passagerkabinen i (over- og underdæk)

Henvisning

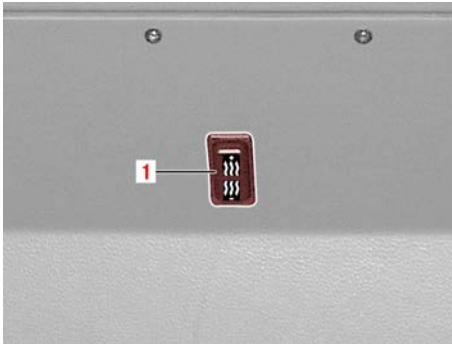
I indstillingen for den optimale værdi vises teksten „Komfort" med hvid farve, og LED'en i knappen (5) lyser ikke!

Henvisning

Hvis der ikke noget bjælke-diagram, og displayet viser „OFF", er styringen af passagerkabinen slået fra.

Regulering af blæserhastighed på frontboksen i overdæk

Regulering af blæserhastighed på frontboksen i overdæk

M83.00-0235-01

- ▶ Blæserhastigheden kan indstilles manuelt med vippekontakten (1) på frontboksen i overdækket.
- ▶ Kontakten trykkes ind foroven (+) = forøgelse af omdrejningstal / kontakten trykkes ind forneden (-) = nedsættelse af omdrejningstal

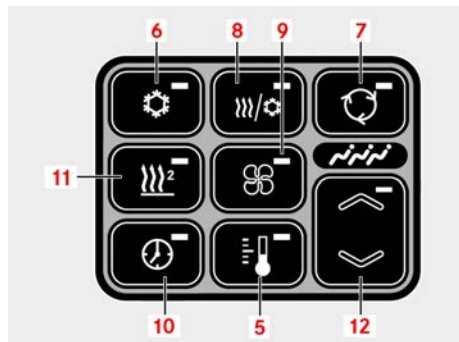
Henvisning

Den indstillede blæserhastighed lagres.

Aktivering af recirkulation for førerplads og passagerkabine

Aktivering af recirkulation for førerplads og passagerkabine

Benyttes f.eks. ved kørsel i tunneller. Smogfunktionen er tidsmæssigt begrænset til ca. 10 min.

M83.00-0901-71

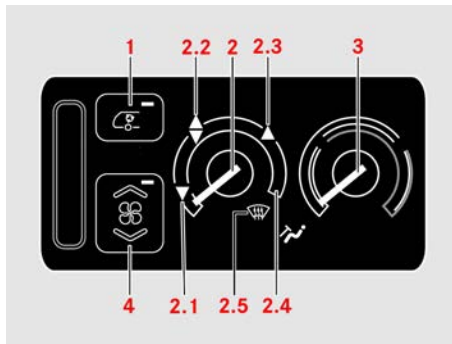
- Den indkobles ved at trykke på knappen (7) på betjeningsenheden.

05105 smog

- ◁ Det viste symbol vises på displayet i undermenuen "Betriebs-meldungen" (Driftsmeddelelser)

i instrumentgruppen. Den integrerede LED i knappen (7) lyser. Desuden lukkes taglugerne automatisk.

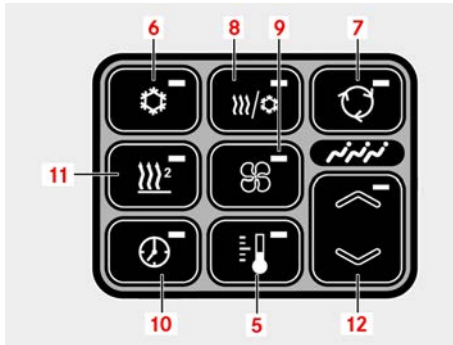
M83_00-0783-71

Førerpladsen kan kobles separat tilbage til friskluftfunktion med knappen (1), smogfunktionen bibeholdes for passagerkabinen.

- Frakobling sker med et nyt tryk på knappen (7).

Aktivering af reheat-funktion

Reheat-funktionen tjener til at affugte luften i kabinen. Den recirkulerede luft hhv. den friske luft afkøles i klimaanlæggets varmeveksler og opvarmes derpå i varmesystemets varmeveksler. Herved kondenseres fugtigheden i den gennemstrømmende luft. Den luft, der strømmer ind til passagererne og føreren, er dermed affugtet.

M83.00-0901-71

- ▶ Tryk på knappen **(8)** på betjeningsenheden.

- ◁ Den integrerede LED i kontakten lyser, og taglugerne lukkes automatisk.

Henvisning

Reheat-funktion er kun mulig ved udetemperaturer over ca. 5 °C, og den er begrænset til et tidsrum på ca. 30 minutter.

- ▶ Reheat-funktionen afbrydes med et nyt tryk på knappen **(8)**.
- ▶ Tryk på knappen **(8)** på betjeningsenheden.

- ▽ Hvis dette symbol vises i displayet, er temperaturbetingelserne for indkobling ikke opfyldt.
 - ▶ Reheat-funktionen er ikke mulig.
- ▶ Tryk på knappen **(8)** på betjeningsenheden.

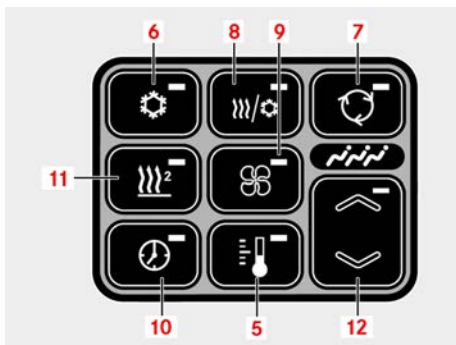

- ▽ Hvis dette symbol vises på displayet, er der ikke monteret noget klimaanlæg.
 - ▶ Reheat-funktionen er ikke mulig.

Aktivering af klimaregulering

Aktivering af klimaregulering

Klimafunktionen afhænger af den indstillede ønskede temperatur samt af udetemperaturen og kabinettemperaturen.

M83.00-0901-71

- Tryk på knappen **(6)** på betjeningsenheden.

- ◄ Symbolet "Klima-standby" vises i undermenuen "Betriebsmeldung" (Driftsmeddelelser) i displayet, når kølekompressoren er slået til.

- ◄ LED'en lyser.
- ◄ Taglugerne lukkes automatisk.
- ◄ Når indkoblingsbetingelserne er opfyldt, starter klimaanlægget automatisk med lidt forsinkelse.

- Tryk på knappen **(6)** på betjeningsenheden.

- ▽ Hvis dette symbol eller en tilsvarende tekstmeddelelse ikke vises i displayet, er temperaturbetingelserne for indkobling ikke opfyldt. Klimaanlægget starter ikke.

- Tryk på knappen **(6)** på betjeningsenheden.

- ▽ Hvis dette symbol vises på displayet, er der ikke monteret noget klimaanlæg. Denne bus er ikke udstyret med et klimaanlæg.

- Klimafunktionen deaktiveres ved igen at trykke på knappen **(6)**.
 - ◄ LED'en slukkes.
 - ◄ Hvis den indstillede ønskede temperatur endnu ikke er nået, aktiveres ventilationsprogrammet automatisk.

Indkobling af oliefyr

Fare

Risiko for forgiftning og forbrænding som følge af varme komponenter i udstødningssystemet og varm udstødningsgas.

- ▶ Motor og oliefyr må kun være i funktion i lukkede rum, som f.eks. garager, når der findes udsugning for udstødningsgas.
- ▶ Sørg for tilstrækkelig tilførsel af frisk luft.
- ▶ Hold tilstrækkelig afstand til de varme komponenter.
- ▶ Brug om nødvendigt passende beskyttelsesbeklædning.

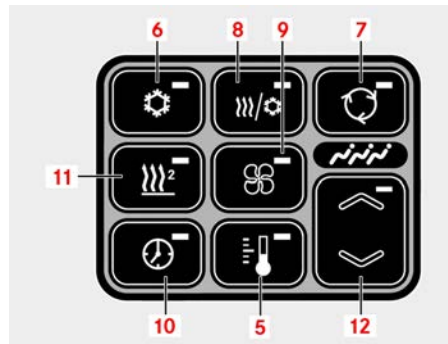
Fare

Brandfare som følge af varme komponenter i udstødningssystemet.

- ▶ Oliefyr skal slås fra i haller og på tankstationer.
- ▶ Parkér ikke tæt ved eller på tørt græs eller afhøstede kornmarker.

- ▶ Hold tilstrækkelig afstand til tankanlæg og parkerede køretøjer.
- ▶ Undgå områder med gasser og støv såsom gasdepoter, kul- og trælagre og lignende.
- ▶ Brug kun udsugningssystemer, der er godkendt til disse udstødnings-temperaturer.

Oliefyret kan sættes i funktion, når ude-temperaturen er mindst 6 °C under den indstillede, ønskede værdi (for passagerkabinen).

M83.00-0901-71

- ▶ Tændingen er slået til: Tryk på knappen (11) "Frigivelse af oliefyr".

- ◁ Oliefyret er i funktionsklar tilstand. Efter ca. 20 sekunder vises et symbol på displayet.
- ◁ LED'en lyser.
- ◁ Når indkoblingsbetingelserne er opfyldt, starter oliefyret.
- ▶ Tryk på knappen (11) "Frigivelse af oliefyr".

- ▽ Hvis dette symbol eller en tilsvarende tekstmeddelelse ikke vises i displayet, er temperaturbetingelserne for indkobling ikke opfyldt. Oliefyret starter ikke.

- ▶ Tryk på knappen (11) "Frigivelse af oliefyr".

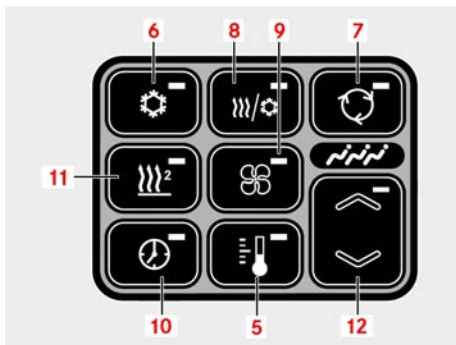
- ▽ På displayet vises symbolet "Oliefyr ikke monteret".

Indkobling af oliefyr

Denne bus er ikke udstyret med et oliefyr.

- Tændingen er slået fra: Tryk på knappen **(11)** „Frigivelse af oliefyr“ i mindst 3 sekunder.
 - ◁ Oliefyret startes straks.
 - ◁ Efter 30 minutters drift stopper oliefyret automatisk. Restbrændetiden vises i displayet.

Programmering af kontaktur for oliefyr

M83.00-0901-71

1. Hold knappen **(10)** „Kontaktur“ inde, indtil valgmenuen vises i displayet.

- ◁ LED'en lyser, displayet viser valgmenuen.

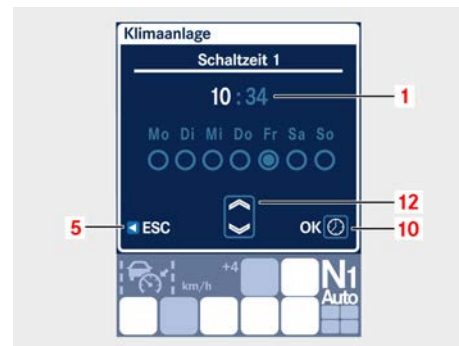
M83.00-0874-71

2. Tryk på knappen **(12)** "Vippekontakt" for at navigere i valgmenuen.

- ◁ På displayet fremhæves det aktuelle valg hvidt. I eksemplet her menuen "Einschaltdauer" (Indkoblingsvarighed) **(1)**.

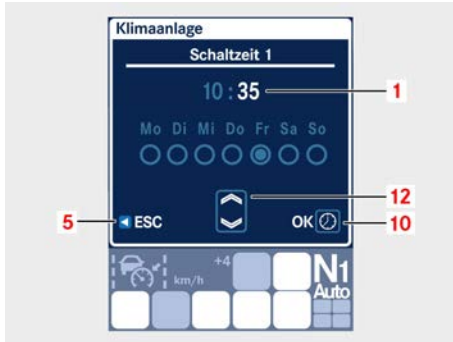
3. For at indlæse tænd-/sluktidspunkter med knappen **(12)** "Vippekontakt" navigeres til valgmenuen "Schaltprogramm 1" (Skifteprogram 1).
4. Bekræft valget med knappen **(10)** for at aktivere "Schaltprogramm 1".

- ◁ Menuen "Schaltprogramm 1" (Skifteprogram 1) åbnes til redigering.
- ◁ Aktive elementer er fremhævet med hvidt.

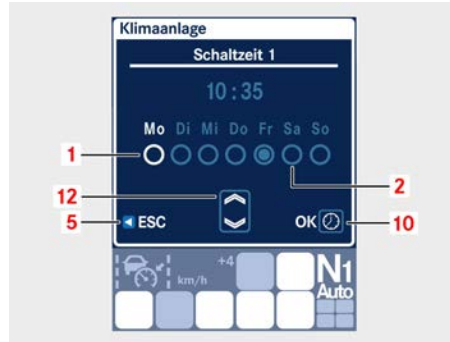
M83.00-0868-71

5. Timevisningen **(1)** indstilles med knappen **(12)** "Vippekontakt".
6. Overtag den indstillede værdi med knappen **(10)** "OK".
 - ◁ Skift fra time- til minutindlæsning.

M83.00-0869-71

7. Minutvisningen **(1)** indstilles med knappen **(12)** "Vippekontakt".
8. Overtag den indstillede værdi med knappen **(10)** "OK".
 - ◁ Skift fra minutindlæsning til ugedag.

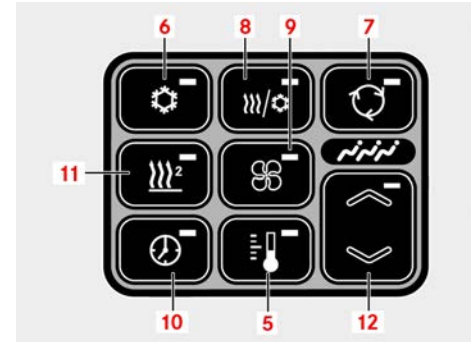
M83.00-0870-71

9. Ugedagene **(1)** aktiveres med knappen **(12)** "Vippekontakt".
 - ◁ Ugedage med udfyldt cirkel er frigivet, dem med tom cirkel **(2)** er ikke frigivet.
10. Ugedagene vælges med knappen **(10)** "OK".
 - ◁ Skift dag for dag fra mandag til søndag.
 - ◁ Når søndag er valgt, lagres de indstillede værdier.
 - ◁ Visningen skifter tilbage til valgmenuen.
11. Valgmenuen forlades med knappen **(5)** "ESC" eller "pil-venstre"-knappen

på rattet. Tryk derefter på en anden vilkårlig knap på betjeningsenheden.

- ◁ Først nu kan man med knappen **(10)** aktivere "valg- eller indstillingstilstanden" igen.

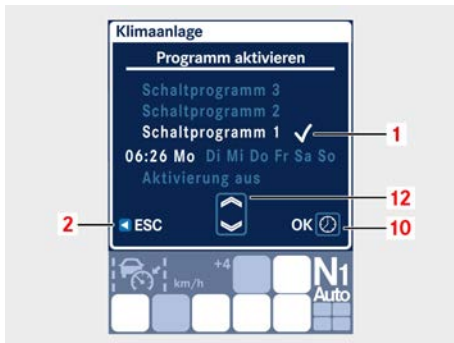
Aktivering af indkoblingstider for oliefy

M83.00-0901-71

1. Tryk kortvarigt på knappen **(10)** "Kontaktur".
 - ◁ LED'en lyser, displayet viser udvalget af skifteprogrammer.

Indkobling af oliefyr

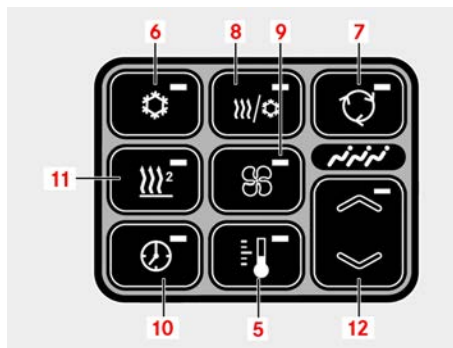

M83.00-0872-71

2. Tryk på knappen **(12)** "Vippekontakt" for at navigere i valgmenuen.
 - ◁ På displayet fremhæves det aktuelle valg hvidt. I eksemplet her menuen "Schaltprogramm 1" (Skifteprogram 1) **(1)**.
3. Overtag den indstillede værdi med knappen **(10)** "OK".
 - ◁ Det valgte skifteprogram er aktiveret. LED'en i knappen **(10)** lyser.
 - ◁ Når tændingen er slået til: LED'en i knappen **(10)** lyser.
 - ◁ Når tændingen er slået fra: LED'en i knappen **(10)** blinker.

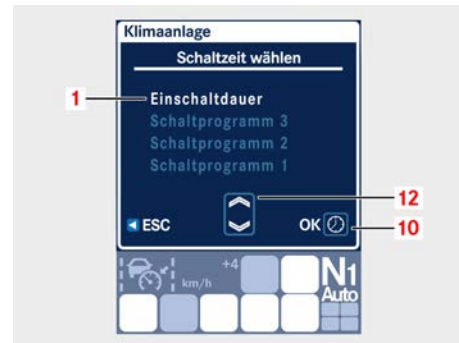
4. Valgmenuen forlades med knappen **(5)** "ESC" eller "pil-venstre"-knappen på rattet. Tryk derefter på en anden vilkårlig knap på betjeningsenheden.
 - ◁ Først nu kan man med knappen **(10)** aktivere "valg- eller indstillings tilstanden" igen.

Indstilling af varigheden af oliefyrets aktivitet

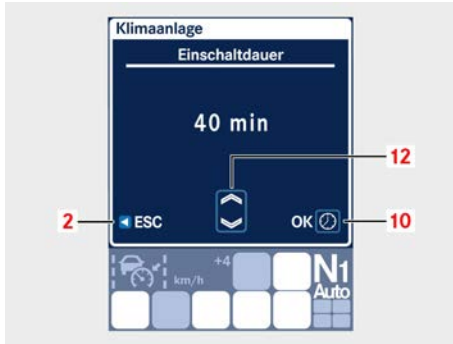
M83.00-0901-71

1. Hold knappen **(10)** „Kontaktur“ inde, indtil valgmenuen vises i displayet.
 - ◁ LED'en lyser, displayet viser valgmenuen.

M83.00-0874-71

2. Tryk på knappen **(12)** "Vippekontakt" for at navigere i valgmenuen.
 - ◁ På displayet fremhæves det aktuelle valg hvidt. I eksemplet her menuen "Einschaltdauer" (Indkoblingsvarighed) **(1)**.
3. Bekræft valget med knappen **(10)** for at aktivere "Einschaltdauer" (Indkoblingsvarighed).
 - ◁ Menuen "Schaltprogramm 1" (Skifteprogram 1) åbnes til redigering.
 - ◁ Aktive elementer er fremhævet med hvidt.

M83.00-0875-71

4. Med knappen 12 "Vippekontakt" indstilles den ønskede indkoblingstid for oliefyret.

◁ Det indstillelige tidsrum er mellem 10 og 120 minutter.

Henvisning

Når tændingen er afbrudt, anbefales en indkoblingsvarighed på maksimalt 30-40 minutter, da bussens batterier ellers vil blive afladet for meget.

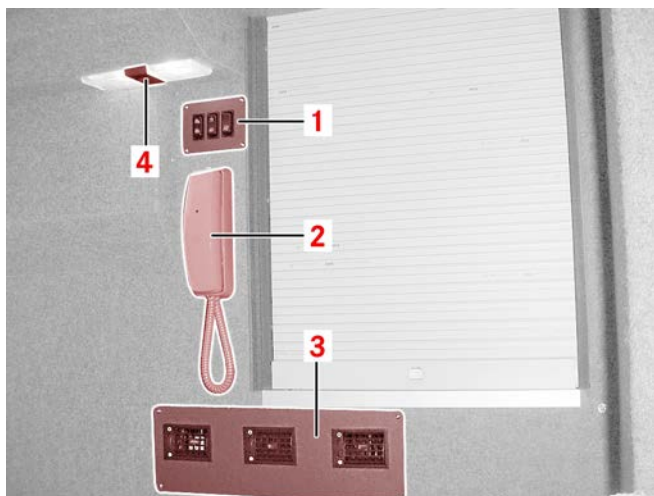
5. Ved et konstant tryk i den ene ende af knappen 12 "Vippekontakt" ændres

indkoblingsvarigheden i trin a 10 minutter.

6. Overtag den indstillede værdi med knappen **(10)** "OK".
 - ◁ Indkoblingsvarigheden gælder for alle skifteprogrammerne 1, 2 og 3 samtidigt.
7. Valgmenuen forlades med knappen **(5)** "ESC" eller "pil-venstre"-knappen på rattet. Tryk derefter på en anden vilkårlig knap på betjeningsenheden.
 - ◁ Først nu kan man med knappen **(10)** aktivere "valg- eller indstillingstilstanden" igen.

Betjeningsenhed for varme, ventilation, klimaanlæg i hvilekabine (ekstraudstyr)

Betjeningsenhed for varme, ventilation, klimaanlæg i hvilekabine (ekstraudstyr)

Kontakt ventilationsblæser trin I og II

Når kontakten aktiveres, kører ventilationsblæseren i hvilekabinen med halv eller fuld hastighed, alt efter kontaktens stilling.

Henvisning

Den fra dyserne (3) udstrømmende luft kan være opvarmet hhv. afkølet luft. Det afhænger af den forvalgte temperaturindstilling.

Vippeknop for temperaturindstilling

Manuel, trinløs indstilling af lufttemperaturen.

Betjeningsenhed for varme, ventilation, klimaanlæg i hvilekabine (ekstraudstyr)

Henvisning

Tryk foroven på kontakten (+): Temperaturen forøges. Tryk forneden på kontakten: Temperaturen reduceres.

Henvisning

Det er en forudsætning, at bussens motor er i gang, og temperaturreguleringen for kabinen er slået til.

Henvisning

Temperaturen kan kun reduceres, når klimaanlægget er slået til.

Henvisning

LED i kontakten lyser.

Henvisning

Når bussens motor er i gang, kører blæseren konstant.

Kontakt til udluftningsblæser

Når kontakten aktiveres, kører udluftningsblæseren for hvilekabinen.

Sikkerhedsforskrifter og advarsler	298
Låsning/oplåsning af døre; ind-/udstigning af bussen	300
Betjening af døre/lemme under kørslen; statusvisninger i displayet	303
Døre klembeskyttelse (reversering); nødbetjening af døre og lemme	306

Sikkerhedsforskrifter og advarsler

Sikkerhedsforskrifter og advarsler

Inden kørsel

Døre og lemme fungerer i en nødsituation som udstignings- og flugtmulighed for passagerer. Hvis døre er låst mekanisk, skal de låses op inden kørslen.

Advarsel

Risiko for personskade som følge af panik blandt passagererne pga. blokerede døre. I nødsituationer kan låste døre ikke benyttes som flugtvej.

- ▶ Lås alle døre op inden kørslen, og kontrollér deres funktion.
- ▶ I tilfælde af fejl i dørsystemet skal det omgående kontrolleres af en OMNIplus-ServicePartner.

Forholdsregler ved dørfejl

Fejl i dørsystemet vises på displayet.

Den pågældende dør er vist med gult eller rødt, eller der fremkommer en tilsvarende gul- eller rød-meddelelse.

Praktiser selvhjælp ved en fejl i dørsystemet. Lås døren manuelt, hvis dørfejlen ikke kan afhjælpes.

Kun i undtagelsestilfælde må der befordres passagerer med manuelt aflåst dør.

Fare

Risiko for personskade hvis personer falder ud under kørsel eller ved stilstand, ved åbne eller trykløse døre. Hvis bussen standser uden for stoppesteder eller uden for steder med lignende sikring, har personer en øget risiko for at blive ramt af forbipasserende køretøjer.

- ▶ Åbn kun dørene, når bussen er standset ved et stoppested eller et tilsvarende sikkert sted.
- ▶ Ved automatiske døre: Frigivelse kun via frigivelseskontakten.
- ▶ Efter nødbetjening skal dørene altid gøres funktionsdygtige igen.
- ▶ Sæt ALDRIG i gang med nødudløst igangsætningsspærre, og kørsel kun med lukkede døre.
- ▶ Foretag fejlafhjælpning ved stoppesteder; hold døren under opsyn.
- ▶ Bussen skal straks repareres hos en OMNIplus-ServicePartner.

Display-advarselsmeddelelser

- ▶ Bemærk advarselsmeddelelserne i displayet:

Gul-meddelelser

advarer mod funktionsbegrænsninger; det er muligt at fortsætte kørslen, forudsat der udvises særlig forsigtighed.

Forsigtig

Materiel skade som følge af nedsat eller potentielt manglende funktion for køretøjssystemerne. Bussens køreegenskaber kan forringes.

- ▶ Tilpas køremåden i overensstemmelse med indholdet af advarselsmeddelelsen.
- ▶ Få omgående afhjulpnet årsagen til den begrænsede funktion fagmæssigt korrekt.

Rød-meddelelser

beskriver sikkerhedsrelevante fejl. Fortsat kørsel indebærer risiko for passagerernes, øvrige trafikanters og førerens sikkerhed.

Fare

Risiko for ulykke som følge af begrænsning af bussens drifts- og trafiksikkerhed.

- ▶ Stop straks bussen under hensyn til trafikken, og tænd havariblinket.
- ▶ Kontakt evt. en OMNIplus-Service-Partner.
- ▶ Fortsæt først kørslen, når fejlen er afhjulpet.

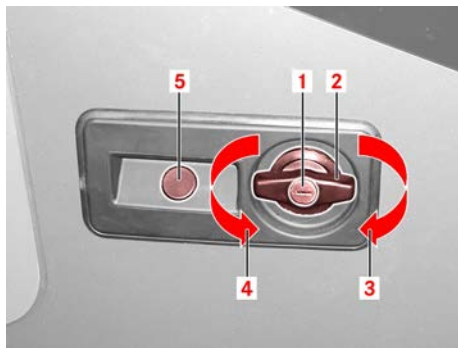
Låsning/oplåsning af døre; ind-/udstigning af bussen

Låsning/oplåsning af døre; ind-/udstigning af bussen

Manuel åbning/lukning af dørene udefra

- ▶ Gør Dem fortrolig med betjeningen af dørene, inden kørslen påbegyndes.
- ▶ Følg sikkerhedsforskrifter og advarsler vedrørende omgangen med døre (→ Side 298).

Oplåsning af døre

M72_00-0244-01

- ▶ Sæt nøglen i låsen (1) ved dør 1, og drej den med uret (3).

- ▶ Drej ligeledes drejegrebet (2) med uret (3).
- ▶ Drej nøglen og grebet tilbage til udgangsstillingen igen, og tag nøglen ud.
 - ◁ Dørene er låst op.
 - ◁ Tankklappen er låst op.
 - ◁ Taglugernes udvendige nødaktiveringsgreb er låst op.
- ▶ Tryk på den udvendige knap (5).
 - ◁ Dør 1 åbnes.

Henvisning

Nøglen med mærkelogoet låser Nøglen låses udvendigt på bussen. Nøglen med strukturmønsteret låser låse i kabinen.

Låsning af døre

Forudsætning

- Tændingen er slået fra, og tændingsnøglen er taget ud.
Bussen er parkeret korrekt.
Alle døre og lemme er lukkede undtagen dør 1 foran.
- ▶ Tryk på den udvendige knap (5).

◁ Dør 1 lukkes.

- ▶ Sæt nøglen i låsen (1), og drej den med uret (4).
- ▶ Drej drejegrebet (2) mod uret (4).
- ▶ Drej drejegrebet og nøglen tilbage til udgangsstillingen igen, og tag nøglen ud.
 - ◁ Dørene er låst.
 - ◁ Tankklappen er låst.
 - ◁ Taglugernes udvendige nødaktiveringsgreb er låst.

Henvisning

Bagagelemmene låses automatisk, ca. 43 min efter at tændingen er slået fra.

Oplåse/låse døre med fjernbetjening

- ▶ Gør Dem fortrolig med betjeningen af dørene, inden kørslen påbegyndes.
- ▶ Følg sikkerhedsforskrifter og advarsler vedrørende omgangen med døre (→ Side 298).

Låsning/oplåsning af døre; ind-/udstigning af bussen

Oplåsning af døre

M80.00-0056-71

- ▶ Tryk på knappen **(2)** på fjernbetjeningen.
 - ◁ Blinkygterne på bussen blinker kortvarigt én gang.
 - ◁ Dørene er låst op.
 - ◁ Tankklappen er låst op.
- ▶ Åbn dør 1 med den udvendige kontakt inden 1 minut.
 - ◁ Efter et minut låses alle døre og lemme igen.
- ▶ Alternativ: Tryk på knappen **(2)** på fjernbetjeningen i mindst 2 sekunder.
 - ◁ Dør 1 åbnes.

Åbning af døre ved aktiv tyverialarm (ekstraudstyr)

- ▶ Inden 30 sekunder efter at bussen er låst, op og døren er åbnet, skal tændingen slås til.
 - ▽ I modsat fald udløses tyverialarmen.
 - ▶ Deaktivering af alarmen → Slå tændingen til.

Oplåsning af bagagelemme

- ▶ Tryk kortvarigt 2x på knappen **(2)** på fjernbetjeningen.
- ▶ Åbn bagagelemmen inden 1 minut.
 - ◁ Bagagelemmene er låst op.
 - ◁ Efter et minut låses alle lemme igen.
- ▶ Alternativ: Oplåsning af bagagelemme fra førerpladsen med kontakt, se „Låsning/oplåsning af bagagelemme indefra med kontakt“ (→ Side 304).

Med henblik på læsning og aflæsning af bagage er det muligt at låse bussen og kun frigive bagagelemmene.

- ▶ Lås bussen.

- ▶ Hold knapperne **(1)** og **(2)** på fjernbetjeningen trykket ind i mindst 1 minut.
 - ◁ Bussen skifter til en anden tilstand.
 - ◁ I denne tilstand kan kun bagagelemmene låses op og i.
- ▶ Annullering af tilstanden: Hold knapperne **(1)** og **(2)** på fjernbetjeningen trykket ind i mindst 1 minut.
 - ◁ Tilstanden er stillet tilbage, og alle døre og lemme kan låses op og i.
- ▶ Visuel kontrol inden kørslen af, at alle lemme er lukkede, og området omkring bussen er fri for genstande.

Låsning af døre

Forudsætning

- Tændingen er slået fra, og tændingsnøglen er taget ud.
- Bussen er parkeret korrekt.
- Alle døre, lemme og vinduer er lukkede undtagen dør 1 foran.
- ▶ Tryk på den udvendige knap ved døren for at åbne/lukke.
 - ◁ Døren lukkes.

Låsning/oplåsning af døre; ind-/udstigning af bussen

M80.00-0056-71

- ▶ Alternativ: Tryk på knappen **(1)** på fjernbetjeningen længere end 2 sekunder.
 - ◁ Dørene lukker.
 - ▽ Vinduer og lemme lukkes ikke!
 - ▶ Luk vinduer og lemme manuelt.
- ▶ Tryk på knappen **(1)** på fjernbetjeningen.
 - ◁ Blinklygterne på bussen blinker kortvarigt tre gange.
 - ◁ Dørene er låst.
 - ◁ Tankklappen er låst.
 - ◁ Bagagelemmene er låst.

- ◁ (Ekstraudstyr) tyverialarmen aktiveres, LED'en ved førerpladsen blinker rødt.
- ▽ Hvis der ikke låses, og der lyder en summer i 10 sekunder:
 - ▶ Luk åbentstående døre, bagagelemme og vinduer.
 - ▶ Lås bussen igen.

Låsning af bussen indefra

Tyverialarmen kan deaktiveres, hvis føreren opholder sig i kabinen og alligevel ønsker at låse bussen.

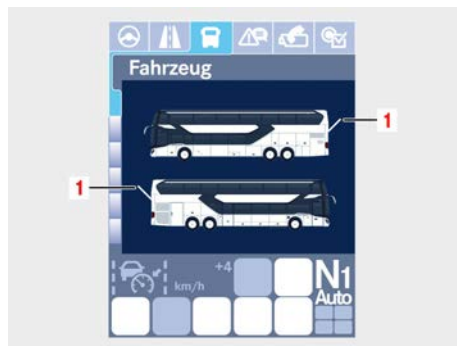
- ▶ Tryk foroven på kontakten "Indbrudstyveri-alarm".
- ▶ Lås bussen med knappen **(1)** på fjernbetjeningen.
 - ◁ LED'en ved førerpladsen lyser rødt og indikerer deaktiveret kabinesikring.

Betjening af døre/lemme under kørslen; statusvisninger i displayet

Betjening af døre/lemme under kørslen; statusvisninger i displayet

Status for døre, ramper og lemme

Displayvisning dørstatus

M68.00-0827-71

Displayvisningen varierer afhængigt af bustypen (længde og antal døre).

Status for døre, lemme og evt. ramper vises som følger (i eksemplet den åbne motorrumsløse):

- **(1)** åben lem
- Grå: Lukket dør, rampe eller lem.
- Hvid: Åben dør, rampe eller lem.
- Gul eller rød: Fejl ved døre.

M54.00-2984-71

Hold øje med displayet ved en advarselsmeddelelse.

Reager i henhold til sikkerhedsforskrifterne.

Åbning/lukning af døre indefra via knapper

- ▶ Gør Dem fortrolig med betjeningen af dørene, inden kørslen påbegyndes.
- ▶ Følg sikkerhedsforskrifter og advarsler vedrørende omgangen med døre (→ Side 298).

Åbn døren

Forudsætninger:

- Bussen holder stille.
- Gearkasse i frigear (N).
- Stoppesteds- eller parkeringsbremsen er aktiveret.
- Tændingen er slået til, eller motoren kører.
- Dørene er låst mekanisk op (ekstra funktion).

M68.00-0578-71

- ▶ Tryk på kontakten **(1)**.
 - ◁ LED'en i kontakten til dør 1 lyser.
 - ◁ Dør 1 åbnes.
- ▶ Tryk på kontakten **(2)**.

Betjening af døre/lemme under kørslen; statusvisninger i displayet

- ◁ LED'en i kontakten til dør 2 lyser.
- ◁ Dør 2 åbnes.

Lukning af dør og igangsætning

Hvis bussen er udstyret med en stoppestedsbremse (ekstraustyr), og den er aktiveret, vises dette i displayet.

- ▶ Tryk på kontakten **(1)**.
 - ◁ Dør 1 lukkes.
 - ◁ LED'en i kontakten til dør 1 slukkes.
- ▶ Tryk på knappen **(2)**.
 - ◁ Dør 2 lukkes.
 - ◁ LED'en i kontakten til dør 2 slukkes.
- ▶ Deaktiver stoppested- eller parkeringsbremsen, og sæt i gang.
- ▶ Træd på gaspedalen ved igangsætning med igangsætningsspærre (ekstraustyr).
 - ◁ Igangsætningsspærren løsnes, bussen sætter i gang.

Dørfejl ved åbning og lukning

Hvis døren ikke åbnes eller lukkes helt, blinker LED'en i den pågældende kontakt.

Følgende årsager kan vanskeliggøre åbne- eller lukkeproceduren:

- For lavt driftstryk.
 - Ved at lade motoren køre opbygges tilstrækkeligt beholdertryk i trykluftkredsen.
- Forudgående betjening af nødhane:
 - Tryk på resetknappen **(3)**, og tryk igen på kontakten til dør 1 **(1)**.
- Døren lukkes ikke, da døren ikke er inde i låsekilerne, og ikke er helt lukket:
 - Åbn og luk døren igen.

Døren reverserer ved åbning eller lukning

- ▶ Gør Dem fortrolig med klembeskyttelsens (→ Side 306) funktion.

Igangsætning med åben dør

Hvis bussen kører med åben dør, og hastigheden er over 3 km/h, vises en advarsel i displayet.

- ▶ Stands straks bussen ved meddelelsen "Tür Störung" (Dør fejl).

- ▶ Afhjælp dørfejlen inden fortsat kørsel.

Låsning/oplåsning af bagagelemme indefra via knapper

- ▶ Følg sikkerhedsforskrifter og advarsler vedrørende omgangen med døre og lemme (→ Side 298).

Bagagelemme

Forudsætninger

- Tilstrækkeligt beholdertryk.

Oplåsning af bagagelemme

Betjening af døre/lemme under kørslen; statusvisninger i displayet

M54.00-1900-71

- ▶ Luk bagagelemmene helt, og tryk dem ind mod bussen.
- ▶ Tryk på kontakten **(1)** eller **(2)**.
 - ◁ Bagagelemmene er låst.

Henvisning

Bagagelemmene låses automatisk, ca. 43 min efter at tændingen er slået fra.

- ▶ Tryk på kontakten **(1)**.
 - ◁ Bagagelemmene i bussens venstre side er låst op.
 - ◁ Lysdioden i kontakten lyser rødt.
- ▶ Tryk på knappen **(2)**.
 - ◁ Bagagelemmene i bussens højre side er låst op.
 - ◁ Lysdioden i kontakten lyser rødt.
- ▶ Åbn bagagelemmene udefra i grebet, og vær opmærksom på trafiksituationen.
 - ◁ Bagagerumsbelysningen tændes.

Låsning af bagagelemme

Døre klembeskyttelse (reversering); nødbetjening af døre og lemme

Døre klembeskyttelse (reversering); nødbetjening af døre og lemme

Dør, aktiveret klembeskyttelse (reversering)

Åbning af dør

Hvis en dørfløj støder på en forhindring ved åbning, slås aktiveringskraften fra for denne dørfløj. Kontrollampen i kontakten for den pågældende dør blinker. For pneumatisk drevne døre bevæger døren sig derefter videre i åbneretning med lav kraft.

Lukning af dør

Hvis en dørfløj støder på en forhindring ved lukning, skifter den åbneretning (reversering). Kontrollampen i kontakten for den pågældende dør blinker.

Ved automatiske døre indledes lukkebevægelsen igen efter åben-perioden. Automatiske døre er døre, der efter førerens frigivelse kan åbnes af passageren selv.

- Ved igen at trykke på kontakten stilles døren tilbage til normal funktion.

- ▽ Døren finder ikke selv tilbage til den normale funktion
 - → se kapitlet "Aktivering af nødhanen" eller (ekstrafunktion) "Indlæring af døre".

Aktivering og tilbagestilling af dør-nødhanen

- Gør Dem fortrolig med betjeningen af dørene, inden kørslen påbegyndes.
- Følg sikkerhedsforskrifter og advarsler vedrørende omgangen med døre (→ Side 298).

Aktivering af nødhanen

I en nødsituation kan dørene låses op via nødhanerne. Nødhanerne sidder indvendigt ved hver af dørene og afhængigt af bussen også udvendigt. I tilfælde af fare (brand) kan passagererne forlade bussen, og redningsmandskab kan skaffe adgang udefra. Dørene må ikke være låst.

Advarsel

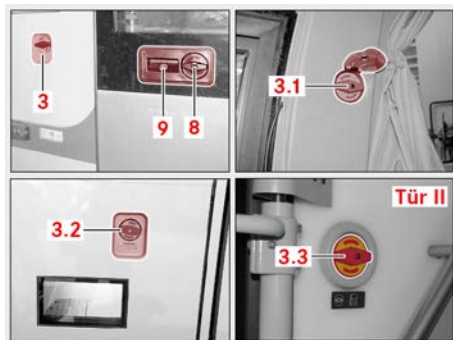
Risiko for personskade som følge af panik blandt passagererne pga. blokerede døre. I nødsituationer kan låste døre ikke benyttes som flugtvej.

- Lås alle døre op inden kørslen, og kontrollér deres funktion.
- I tilfælde af fejl i dørsystemet skal det omgående kontrolleres af en OMNIplus-ServicePartner.

Når nødhanen aktiveres, afluftes den pågældende dørventil. Dørsystemet er derefter uden tryk, og dørene kan bevæges med hænderne.

Under kørslen er aktivering automatisk blokeret.

Døre klembeskyttelse (reversering); nødbetjening af døre og lemme

M72.00-0682-71

Alt efter bussens type og udførelse kan den være placeret forskelligt.

- ▶ Dør 1 foran: Drej nødhanen udvendigt (3) / nødhanen indvendigt (3.1) i pilens retning.
 - ◁ Trykket går af døren, så den kan bevæges med hånden.
 - ◁ Ved førerpladsen vises en advarselssmeddelelse i displayet, og der lyder en advarselstone.
- ▶ Dør 2 i midten: Drej nødhanen udvendigt (3.2) / nødhanen indvendigt (3.3) i pilens retning.

- ◁ Trykket går af døren, så den kan bevæges med hånden.
- ◁ Ved førerpladsen vises en advarselssmeddelelse i displayet, og der lyder en advarselstone.

M54.00-2002-71

- ▶ Bussen skal sikres med parkeringsbremsen.
- ▶ Kontroller den dør, der vises i displayet, her dør (1).

Tilbagestilling af nødhane

Før kørslen fortsættes, skal alle døre være fuldt funktionsdygtige igen.

Risiko for personskade hvis personer falder ud under kørsel eller ved stilstand, ved åbne eller trykløse døre. Hvis bussen standser uden for stoppesteder eller uden for steder med lignende sikring, har personer en øget risiko for at blive ramt af forbigående køretøjer.

- ▶ Åbn kun dørene, når bussen er standset ved et stoppested eller et tilsvarende sikkert sted.
- ▶ Ved automatiske døre: Frigivelse kun via frigivelseskontakten.
- ▶ Efter nødbetjening skal dørene altid gøres funktionsdygtige igen.
- ▶ Sæt ALDRIG i gang med nødudløst igangsætningsspærre, og kørs kun med lukkede døre.
- ▶ Foretag fejlafhjælpning ved stoppesteder; hold døren under opsyn.

Døre klemmeskyttelse (reversering); nødbetjening af døre og lemme

M54.00-2985-71

Rød-meddelelser kan kun kvitteres af føreren med "OK"-knappen på rattet, mens bussen holder stille, og parkeringsbremsen er aktiveret.

M68.00-0578-71

Advarsel

Fare for klemning som følge af ukontrollerede dørbevægelser ved genoptagelse af dørsystemets drift.

- ▶ Hold personer væk fra dørens svingområde.
- ▶ Stil nødhane tilbage (hvis det ikke allerede er sket automatisk).
- ▶ Tryk på kontakten til tilbagesættelse af nødhane (3).
- ▶ Luk døren med dørkontakten.
 - ◁ Dørsystemet er igen helt funktionsklart.

▽ Døren slår eller bevæger sig i ryk.

- ▶ Sæt dørsystemet i funktion igen.
- ▶ Plombér nødhane. I busser, der er indregistreret i Frankrig, må nødhane ikke plomberes.

Nødlukning af dør efter fejl

- ▶ Gør Dem fortrolig med betjeningen af dørene, inden kørslen påbegyndes.
- ▶ Følg sikkerhedsforskrifter og advarsler vedrørende omgangen med døre (→ Side 298).

Låsning af dør i tilfælde af fejl

Når der er fejl ved en dør, kan den alt efter årsagen tvangslukkes.

Forudsætninger

- Bussen holder plant, og parkeringsbremsen er aktiveret.
- Tændingen er slået til.
- Batterispænding 24 ± 3 volt
- ▶ Sørg for, at passagererne kan komme videre med en anden bus.

Døre klembeskyttelse (reversering); nødbetjening af døre og lemme

- Gør døren trykløs, og luk den med hånden.

Advarsel

Risiko for personskade som følge af panik blandt passagererne pga. blokerede døre. I nødsituationer kan låste døre ikke benyttes som flugtvej.

- Lås alle døre op inden kørslen, og kontrollér deres funktion.
- I tilfælde af fejl i dørsystemet skal det omgående kontrolleres af en OMNIplus-ServicePartner.
- Lås døren mekanisk.
- Få straks repareret bussen hos en OMNIplus-ServicePartner.

Nødoplåsning af lemme efter fejl

- Gør Dem fortrolig med betjeningen af dørene, inden kørslen påbegyndes.
- Følg sikkerhedsforskrifter og advarsler vedrørende omgangen med døre (→ Side 298).

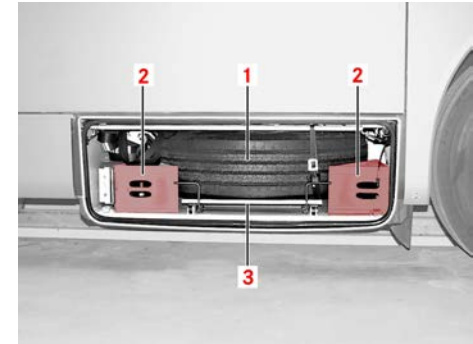
Nødoplåsning af bagagelemme i tilfælde af fejl

Hvis tryklufttilførslen eller det elektriske system er ude af funktion, kan bagagelemmene låses op via en nødtilførsel af trykluft.

Det sker ved hjælp af luften i reservehjulet.

Forudsætninger

- Bussen holder plant, og parkeringsbremsen er aktiveret.
- Der er et reservehjul med korrekt tryk.

M00_00-0194-01

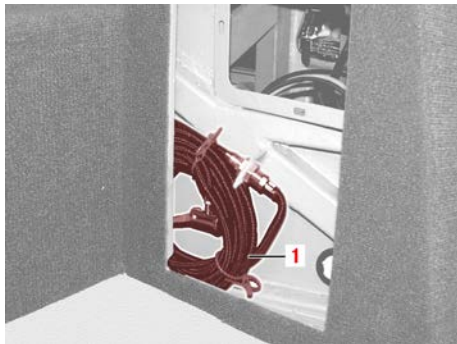
- Åbn bussens reservehjulslem i højre side bag forakslen.

Henvisning

Alternativt kan reservehjulet også være placeret i bageste venstre bagagerum.

- Reservehjul (1), udtagning.

Døre klembeskyttelse (reversering); nødbetjening af døre og lemme

M88_00-0044-01

- ▶ Åbn dækslet i trinkasse 1. Tag slangen (1) med dækforskrningen ud, og sæt den på reservehjulets ventil.
- ▶ Reservehjulet har et tryk på ca. 8 bar. Tryklufften fra reservehjulet føres via skifteventilerne direkte til cylindrerne for bagagerumslåsene, hvorved bagagelemmene låses op. Bagagelemmene kan nu åbnes.
- ▶ Pump hurtigst muligt reservehjulet op igen til det korrekte tryk!

Åbning af nødudgangene i taget (overdæk)

M77_00-0024-71

Fare

Risiko for personskade som følge af skarpe splinter og kanter, når ruden slås itu og trykkes ud. Omkringflyvende splinter bringer også personer i nærheden i fare.

- ▶ Beskyt hænder, ansigt og øjne på alle personer i nærheden.
- ▶ Brug en nødhammer til at knuse ruden.

- ▶ Skal trykkes ud med foden: Brug solidt fodtøj, og hold lægge og skinneben på afstand af rammens dele.
- ▶ I nødstilfælde trækkes hårdt i det røde greb (1) i hjørnet ved nødudgangen.
 - ◁ Glasset knuses, og bussen kan forlades via nødudgangen, hhv. redningsmandskab kan komme ind i bussen.

Sikkerhedsforskrifter og advarsler	312
Anvendelse i henhold til bestemmelserne	313
Fyldning af ferskvandsbeholderen	314
Kontrol og rensning af ferskvandsfilter	315
Ibrugtagning af køkken	316
Vandaftapning via vandhanen	318
Ibrugtagning af boileren	319
Ibrugtagning af pølsekogeren	321
Ibrugtagning af 40-koppers-kaffemaskinen	324
Rengøring af pølsekogeren	329
Kaffemaskine og boiler, afkalkning	330
Tømning af vandlåsen	331
Tømning af vandrørene	332
Vinterbrug	334
Funktionsfejl	335

Sikkerhedsforskrifter og advarsler

Sikkerhedsforskrifter og advarsler

Anvisninger for at undgå ting- og miljøskader

For at undgå skader og bortfald af garantien skal følgende anvisninger følges.

Apparater som vandkedel (boiler), kaffemaskine og pølsekooger:

- Enhederne må aldrig tændes uden vand. Risiko for skader som følge af høj temperatur - garantien bortfalder.
- Skader, der skyldes varme og vanddamp, når køkkenet er lukket, dækkes ikke af garantien. Apparaterne må kun være i funktion, når køkkenet er åbent.

Løse genstande i køkkenet (kander, kop, låg, etc.) skal sikres under kørslen.

Afløbsvandet fra køkkenet løber ned i toiletets fækaliebeholder.

- ▶ Sørg for at fækalier bortskaffes miljømæssigt korrekt! Overhold de nationale bestemmelser og love!

Anvisninger for at undgå helbredsskader

Advarsel

Sundhedsrisiko som følge af utilstrækkelig hygiejne og manglende foranstaltninger ved brug af køkken og/eller toilet.

- ▶ Der må kun benyttes rent drikkevand.
- ▶ Ved en midlertidig driftspause skal man tømme alt vand ud af systemerne for at forebygge bakterievækst, se kapitlet "Vinterkørsel".
- ▶ Desinficer de vandførende systemer regelmæssigt. Dette er især nødvendigt efter genoptagelse af driften.
- ▶ Der må ikke hældes frostvæske i ferskvandsbeholderne til toilet og køkken.

Miljøforhold

Fare for miljøet som følge af miljøfarlige stoffers udledning til jorden, vandmiljøet eller kloaksystemet.

- ▶ Fækalier må kun bortskaffes på steder til dette formål.
- ▶ Plastikbestik, plasttallerkener og emballage skal bortskaffes på steder til dette formål.
- ▶ Overhold nationale og lokale forskrifter.
- ▶ Opbevar ikke genstande inde i pølsekoogen eller mikrobølgeovnen. Ved utilsigtet aktivering er der risiko for røgudvikling eller endog brand.

Anvendelse i henhold til bestemmelserne

Køkkenet og dets apparater er beregnet til normal køkkendrift på en busrejse.

Dertil hører:

- Boiler til opvarmning af vand
- Kaffemaskine til at brygge kaffe
- Pøsekoger til tilberedning af pølser

Enhver anden anvendelse er ikke i overensstemmelse med bestemmelserne.

Kvalificeret personale

Køkkenet må kun betjenes af personer, der har modtaget instruktion. Personalet skal være fagligt kvalificeret og have læst og forstået dette kapitel.

Ved betjening under kørslen forudsættes det, at betjeningspersonalet står sikkert, og alle køkkenredskaber tillige er sikret.

Fyldning af ferskvandsbeholderen

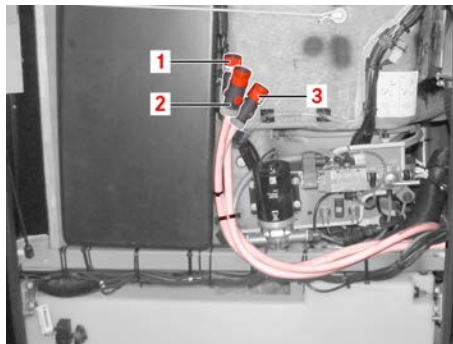
Fyldning af ferskvandsbeholderen

Advarsel

Sundhedsrisiko som følge af utilstrækkelig hygiejne og manglende foranstaltninger ved brug af køkken og/eller toilet.

- ▶ Der må kun benyttes rent drikkevand.
- ▶ Ved en midlertidig driftspause skal man tømme alt vand ud af systemerne for at forebygge bakterievækst, se kapitlet "Vinterkørsel".
- ▶ Desinficer de vandførende systemer regelmæssigt. Dette er især nødvendigt efter genoptagelse af driften.
- ▶ Der må ikke hældes frostvæske i ferskvandsbeholderne til toilet og køkken.
- ▶ Inden brugen af køkken og toilet skal man sætte sig ind i funktionerne!
- ▶ Følg (→ Side 312) sikkerhedsanvisningerne og advarslerne i begyndelsen af kapitel!

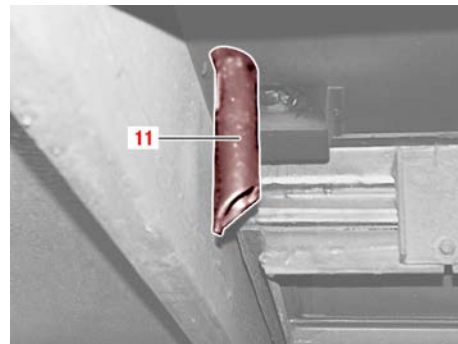
M86.00-0504-71

- ▶ Åbn servicelemmen foran drivakslen i venstre side af bussen, ud for toilet-kabinen.
- ▶ Fyld ferskvandstanken (ca. 80 l) via påfyldningstilslutningen (2).

Bemærkning om materiel skade

Hvis der fyldes med højt vandtryk, eller hvis overløbet er blokeret af et fremmedlegeme, er der risiko for, at beholderen udvides, og at gulvet over beholderen beskadiges. Beholderen må ikke fyldes uden opsyn!

M86_00-0037-01

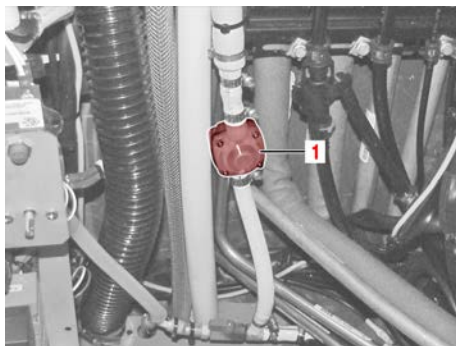
- ▶ Fyld vand i ferskvandsbeholderen, indtil der løber vand ud af overløbs-slangen ((11), i bunden af bussen).

Henvisning

Afløbsvandet fra køkkenet løber ned i toilettets spildevandsbeholder.

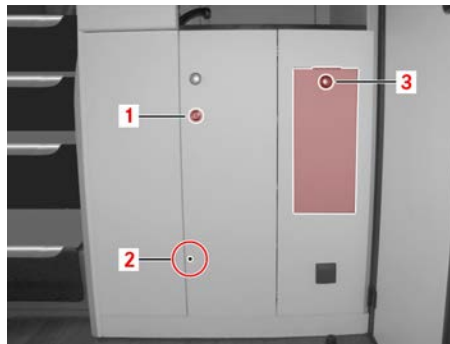
Kontrol og rensning af ferskvandsfilter

M86.00-0518-71

Henvisning

Ferskvandsfiltret (1) befinder sig bag højre underskab i køkkenet.

M86.00-0512-71

- ▶ Åbn højre underskab. Lås om nødvendigt låsen (1) op med nøglen.
- ▶ Tag skabets rum ud ved at skrue de 6 torx-skruer (T15) ud.
- ▶ Kontroller ferskvandsfiltret for tilsmudsning med regelmæssige mellemrum (alt efter vandkvaliteten), og rens det om nødvendigt.

Ibrugtagning af køkken

Ibrugtagning af køkken

Første ibrugtagning af køkken

- Fjern alle emballagematerialer.

Miljøforhold

Emballagen skal bortskaffes miljømæssigt korrekt.

- Rengør alle apparater, og skyl dem med ferskvand.

Ibrugtagning af køkken

Henvisning

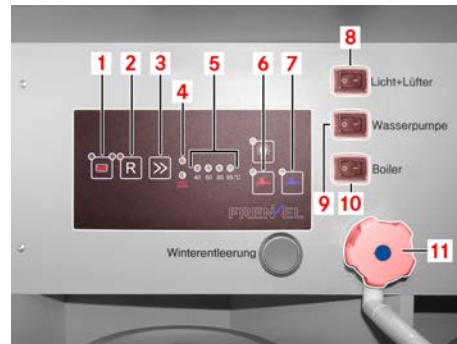
Kaffemaskinen, pøsekogeren og varmtvandsaggregatet kan kun anvendes, når motoren er i gang.

- Følg (→ Side 312) sikkerhedsanvisningerne og advarslerne i begyndelsen af kapitel!

M54.25-0133-71

- Slå tændingen til, og tænd kontakten til køkkenet (1).
◄ LED'en i kontakten (1) lyser.

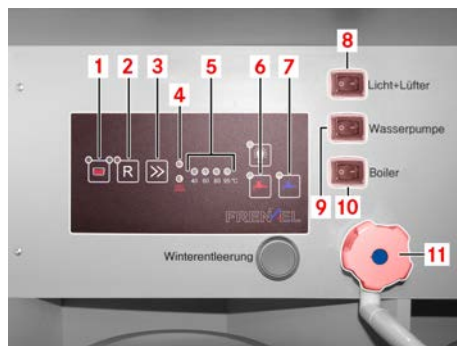
M86.00-0514-71

- Tryk på varmtvandsknappen (6) på betjeningsenheden, indtil der løber koldt vand ud af vandhanen.

Boileren er fyldt og udluftet og kan tændes med kontakten (10) for at give varmt vand.

- Inden pøsekogeren tages i brug første gang, skal låget og overløbsrøret rengøres grundigt med varmt vand og normalt opvaskemiddel og skylles efter med rent vand. Pøsekogeren skal herefter tørres af for at forhindre kalkdannelse.

- Grundrensning af kaffemaskinen foretages ved at brygge to vandpåfyldninger uden kaffepulver, men med isat filter.

M86.00-0514-71

- Belysningen af køkkenet tændes med kontakten **(8)** (lys + ventilator) på betjeningsenheden til køkkenet.
 - ◁ Køkkenbelysningen lyser, og udsugningsventilatoren kører.

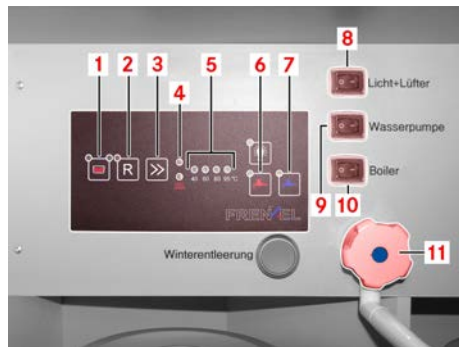
Vandaftapning via vandhanen

Vandaftapning via vandhanen

- Følg (→ Side 312) sikkerhedsanvisningerne og advarslerne i begyndelsen af kapitel!

Forudsætninger:

- Ferskvandstanken er fyldt og tilsluttet, se kapitel „Påfyldning af ferskvandsbeholder“.
- Køkkenet er sat i funktion, se kapitel „Køkken, tage i funktion“.

M86.00-0514-71

- Åbn vandhanen (11).

Fare

Risiko for skoldning som følge af varmt vand.

- Berør ikke den varme vandhane og den varme vandstråle.
- Der tappes koldt vand fra vandhanen ved at trykke på knappen (7).
 - ◁ Det kolde vand løber, så længe der trykkes på knappen (7).
- Der tappes varmt vand fra vandhanen ved at trykke på knappen (6).
 - ◁ Det varme vand løber, så længe der trykkes på knappen (6).

Henvisning

Aftapning af varmt vand er kun muligt, når boileren er i funktion, se kapitel „Ibrugtagning af boileren“. Opvarmningstiden til en temperatur på 80 °C er ca. 20 minutter.

Henvisning

Når der trykkes på begge knapper (6) og (7), fås en blanding af koldt og varmt vand.

- Vandhanen (11) skal stå åben, så længe boileren er i funktion. Dermed aflastes det tryk, der opstår i boileren, når vandet opvarmes.

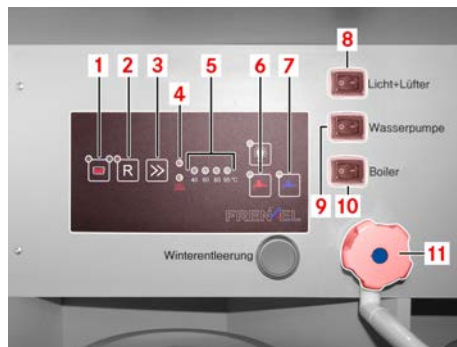
Ibrugtagning af boileren

Ibrugtagning af boileren

- Følg (→ Side 312) sikkerhedsanvisningerne og advarslerne i begyndelsen af kapitel!

Forudsætninger:

- Ferskvandstanken er fyldt og tilsluttet, se kapitel „Påfyldning af ferskvandsbeholder“.
- Køkkenet er sat i funktion, se kapitel „Køkken, tage i funktion“.

M86.00-0514-71

- Åbn vandhanen (11).
- For at sikre, at boileren er fyldt med vand, holdes knappen (6) inde, indtil

der løber vand ud af vandhanen, før boileren tages i brug.

- ◁ Boileren er fyldt med vand og udluftet, og den tændes og slukkes med kontakten (10).

Bemærkning om materiel skade

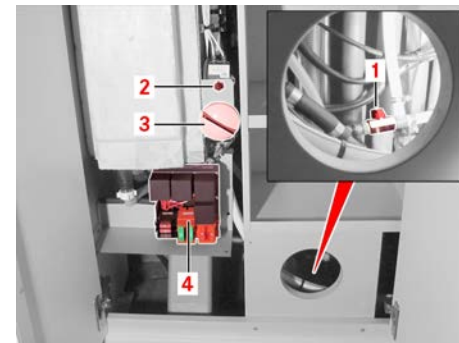
Risiko for overhedning, hvis boileren sættes i funktion uden vand. Der kan opstå termiske skader. Boileren må aldrig tændes uden vand.

Henvisning

Boileren rummer ca. 5 liter. Opvarmningstiden til en temperatur på 80 °C er ca. 20 minutter.

- Vandhanen (11) skal stå åben, så længe boileren er i funktion. Dermed aflastes det tryk, der opstår i boileren, når vandet opvarmes.

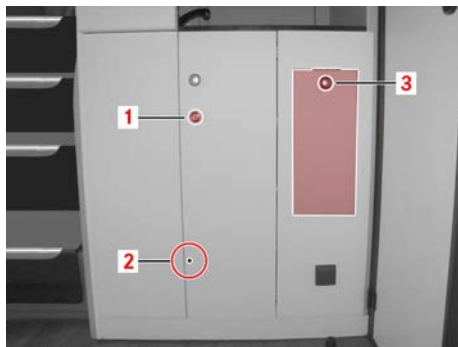

M86.00-0511-71

Boileren slår automatisk fra, når den temperatur nås, der er indstillet på termostaten (3).

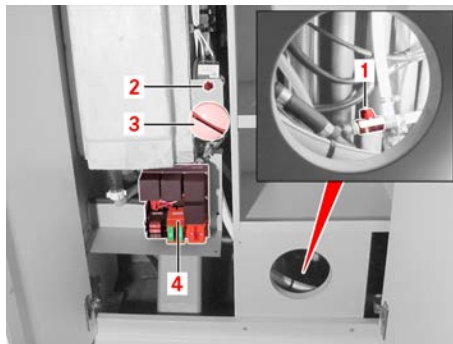
Ibrugtagning af boileren

Indstilling af termostat

M86.00-0512-71

- ▶ Åbn skabet til venstre under køkkenet. Det gøres ved evt. at åbne den højre dør med nøglen i låsen (1) og skrue torx-skruen (T15) (2) i venstre dør ud.

M86.00-0511-71

- ▶ Drej termostaten (3) med uret for at forøge vandtemperaturen.
- ▶ Drej termostaten (3) mod uret for at sænke vandtemperaturen.

i Henvisning

Overhedningssikringen sidder over termostaten (2). Når overhedningssikringen har slået fra (f.eks. som følge af vandmangel), kan den kobles ind igen ved at trykke den ind.

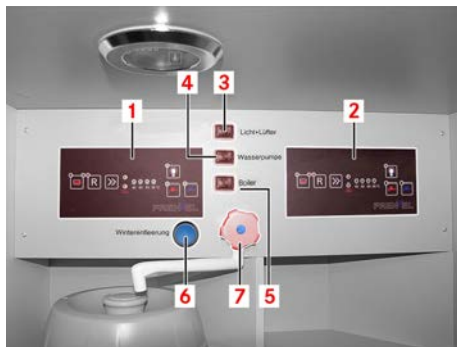
Ibrugtagning af pølsekogeren

Ibrugtagning af pølsekogeren

- Følg (→ Side 312) sikkerhedsanvisningerne og advarslerne i begyndelsen af kapitel!

Forudsætninger:

- Ferskvandstanken er fyldt og tilsluttet, se kapitel „Påfyldning af ferskvandsbeholder“.
- Køkkenet er i sat i funktion, se kapitel „Ibrugtagning af køkken“.

M86.00-0513-71

I udførelsen af køkkenet med to pølsekogere styres pølsekogeren til venstre for vasken med venstre betjeningsenhed (1). Højre betjeningsenhed (2) styrer

pølsekogeren til højre for vasken. De to betjeningsenheder har samme funktioner. Aftapning af koldt og varmt vand er kun mulig med venstre betjeningsenhed (1).

Henvisning

I det følgende beskrives betjeningen af pølsekogeren til venstre for vasken. Betjeningen af højre pølsekoger sker på samme måde.

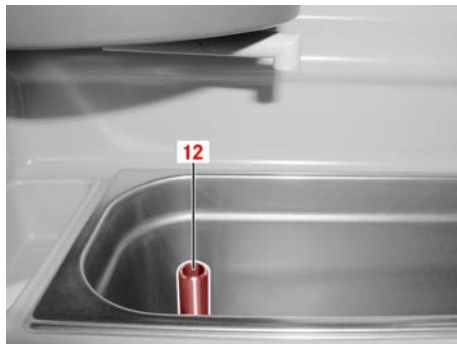
M86.00-0515-71

Advarsel

Risiko for skoldning som følge af varmt vand og varm vanddamp.

- Hold afstand ved åbning af pølsekogeren (og bøj Dem ikke direkte over pølsekogeren).
- Læg forsigtigt pølserne i varmt vand for at undgå stenk af varmt vand.
- Tag kun pølserne op med varmebestandigt bestik.
- Tag dækslet af pølsekogeren (1).

Ibrugtagning af pøsekogeren

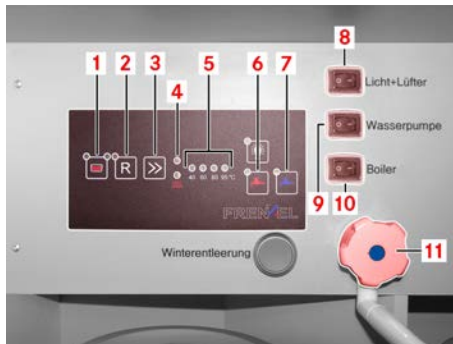
M86_00-0149-01

- ▶ Sæt overløbsrøret i udløbsåbningen, så det bliver tæt.
- ▶ Fyld ca. 2 cm vand i pøsekogeren.
- ▶ Læg pølserne i pøsekogeren, og sæt dækslet på.

Bemærkning om materiel skade

Dækslet må kun lægges løst på, ikke klemmes fast, ellers kan det tryk, der opbygges i pøsekogeren, ikke slippe ud.

M86.00-0514-71

- ▶ Tænd for pøsekogeren med knappen (1).
 - ◁ LED'en (4) lyder under opvarmningen.

Henvisning

Den ønskede temperatur kan indstilles med knappen (3) i 4 trin fra 40 °C til 95 °C. LED'erne (5) angiver den indstillede temperatur. LED'en (5) for den valgte temperatur blinker, mens pøsekogeren varmer op, og den slukker, når den indstillede temperatur er nået.

Bemærkning om materiel skade

For at undgå risiko for overhedning må pøsekogeren aldrig tændes uden vand!

Henvisning

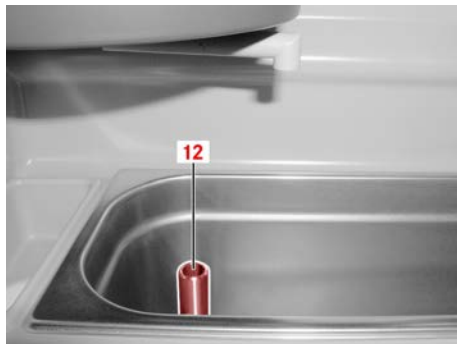
Opvarmningstiden afhænger af vandmængden, antallet af pølser og temperaturen på det vand, der er påfyldt.

Henvisning

Pøsekogeren har en automatisk temperaturregulator, der holder en konstant temperatur til at holde indholdet varmt, dvs. at opvarmningen er funktionsklar, også efter at LED'en (5) er slukket.

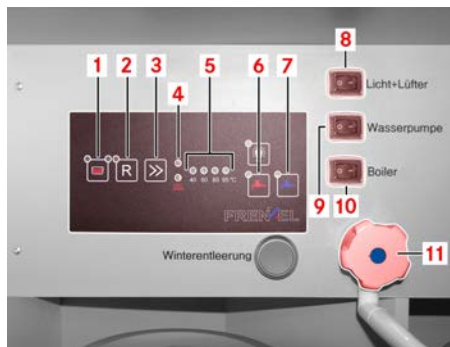
- ▶ Når pølserne er varmet op, tages låget af, og pølserne tages op med varmebestandigt bestik.

M86_00-0149-01

- Når vandet i pølsekogerens er afkølet, kan den tømmes for vand. Det gøres ved at trække overløbsrøret (12) op af udløbet.

Afhjælpning af fejl ved pølsekoger

M86.00-0514-71

Hvis LED'en i knappen (2) lyser, er der en fejl i pølsekogerens vor (f.eks. overhedning som følge af vandmangel). Afhjælp fejlen, hhv. lad pølsekogerens køle af, og sæt den i funktion igen med knappen (2).

Ibrugtagning af 40-koppers-kaffemaskinen

Ibrugtagning af 40-koppers-kaffemaskinen

- Følg (→ Side 312) sikkerhedsanvisningerne og advarslerne i begyndelsen af kapitel!

Forudsætninger:

- Ferskvandstanken er fyldt og tilsluttet, se kapitel „Påfyldning af ferskvandsbeholder“.
- Køkkenet er taget i brug.

M86_00-0010-01

Advarsel

Risiko for skoldning som følge af varme drikke og varm vanddamp.

- Sørg for at stå stabilt ved udskænkning af varme drikke.
- Åbn ikke låget under brygningen.
- Sving 40-koppers-kaffemaskinen ud af køkkenet. Rengør resttømmingshanen (24), og luk taphanen (23).

M86_00-0008-01

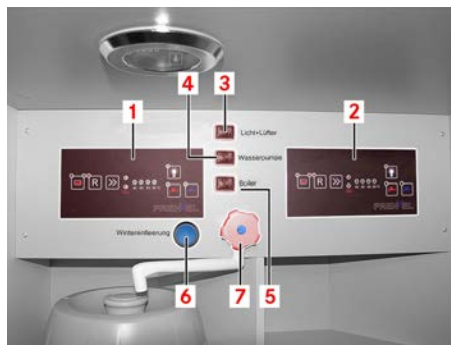
- Åbn låget. Drej låseringen (17) mod uret, og frigør den.

Ibrugtagning af 40-koppers-kaffemaskinen

M86 00-0010-01

- Tag låseringen **(17)** og låget **(18)** af, og tag filterdåsen **(19)** ud.
- Sving 40-koppers-kaffemaskinen ind i køkkenet igen, indtil den går i indgreb.

M86.00-0513-71

- 40-koppers-kaffemaskinen fyldes med vand ved at åbne vandhanen (7).

i Henvisning

40-koppers-kaffemaskinens mindste påfyldning er 10 kopper. Den maksimale påfyldning er 40 kopper. Antallet af kopper kan aflæses på skueglasset **(21)**.

M86 00-0010-01

- Læg filterpapir i filterdåsen **(19)**, og fyld den ønskede mængde kaffepulver i filterdåsen **(19)** (1 markeringsring = 10 kopper).

i Henvisning

Maskinen kan også benyttes uden papir, hvis kaffen ikke er for fintmalt.

- Luk filterdåsen **(19)** med låget **(18)**, og sæt den på stigrøret i vandbeholderen.

Ibrugtagning af 40-koppers-kaffemaskinen

M86_00-0008-01

- Sæt låget (18) og låseringen (17) på, og lås dem fast ved at dreje venstre om.
 - ◄ Tappen (17.1) skal stå over skuglasset (21).

M86_00-0010-01

- Tænd for 40-koppers-kaffemaskinen med vippekontakten (22). Kaffebrygningen begynder.
 - ◄ Når kaffen er klar, lyser kontrol-lampen (22.1).

Henvisning

Kaffen holdes varm, så længe der ikke slukkes på vippekontakten (22).

- Kaffemaskinen må ikke slukkes, mens den holder kaffen varm, da den starter en ny brygning, når kontakten

tændes igen - det vil forringe kaffens kvalitet.

- Kaffen aftappes ved at trykke taphanen (23) nedefter. Hanen kan låses i lodret position til konstant udløb.
- Når kaffemaskinen er tom, eller der ikke ønskes mere kaffe, slukkes på vippekontakten (22).

Ibrugtagning af 40-koppers-kaffemaskinen

M86_00-0159-02

- Resten af kaffen tømmes ud gennem resttømningshanen (24).

Kaffebrygning ved frost

M86_00-0010-01

- Tag dækslet (18) og filterdåsen (19) af. Fyld vand i kaffemaskinens beholder fra en passende beholder, og tænd for maskinen.

Bemærkning om materiel skade

For at undgå risiko for frostskafer må 40-koppers-kaffemaskinen kun bruges om vinteren, når det er kontrolleret, at køkkenet ikke er frosset til indvendigt. Passagerkabinen bør opvarmes nogen tid i forvejen.

Rengøring af 40-koppers-kaffemaskinen

Forudsætninger:

- Køkkenet er taget i brug
- Rengør filterdåsen med normalt opvaskemiddel og en børste. Filterdåsen må ikke rengøres med kalkfjerner.
- Rengør 40-koppers-kaffemaskinens inderside og stigrør for rester af kaffegrums med en svamp og rengøringsmiddel til rustfrit stål.
- Fjern låget på oversiden for at rengøre skueglasset. Rengør skueglasset med en piberenser eller flaskerenser. Tryk efter rengøring låget ned i skueglasset igen, så det slutter tæt til.
- Ved rengøring af taphanen skal overdelen med vippearmen skrues af og skylles igennem med rent vand.
- Rengør restaftømningshanen ved at skylle den igennem med rent vand

Ibrugtagning af 40-koppers-kaffemaskinen

Tømning af kaffemaskine

M86_00-0159-02

- Placer udløbsåbningen til tømning af resten (37) over afløbet (38).
- For at tømme det resterende vand fra 40-koppers-kaffemaskinen skal man dreje resttømningshanen (24) til åben stilling og lade vandet løbe helt af.

- Drej resttømningshanen (24) tilbage til lukket stilling.
 - ◁ 40-koppers-kaffemaskinen er tømt helt og lukket.

Rengøring af pøsekogeren

- ▶ Efter brug af pøsekogeren skal låget og overløbsrøret rengøres med varmt vand og normalt opvaskemiddel. Her-til skal der anvendes en blød svamp uden skurepulver. Skyl efter med rent vand, og tør pøsekogeren af for at forhindre kalkaflejringer.
- ▶ Rens med regelmæssige intervaller overløbsrøret med en flaskerenser.
- ▶ Rens med regelmæssige intervaller pøsekogeren med normalt rengø-ringsmiddel til rustfrit stål.

Afkalkning af pøsekogeren

- ▶ Fyld 2 cm kalkfjerner i pøsekogeren, og lad den virke (følg anvisningerne fra producenten af afkalkningsmidlet).

Henvisning

Ved stærk tilkalkning kan pøse-kogeren tændes med kalkfjerner i ca. 30 minutter ved 80 °C.

- ▶ Når kalkfjerner har virket, skal pøsekogeren tømmes for kalkfjerner

og skylles grundigt med rent vand.
Tør pøsekogeren af.

Kaffemaskine og boiler, afkalkning

Kaffemaskine og boiler, afkalkning

Henvisning

Intervallerne mellem afkalkningerne af køkkenets apparater afhænger af vandkvaliteten. Kaffemaskinen skal dog senest afkalkes, når dens virkning aftager, eller når filterets åbninger begynder at blive tilkalkede.

- Fyld afkalkningsmiddel i ferskvandstanken (mindst 10 liter).

Henvisning

Der må kun bruges kalkfjernere, der er egnet til husholdningsmaskiner. Kalkfjernerer må ikke angribe plast og aluminium.

Afkalkning af kaffemaskinen

- 40-koppers-kaffemaskinen skal uden filterdåse startes med en hel kande påfyldning eller 2-kanders-filtersystemet med to kander.

Henvisning

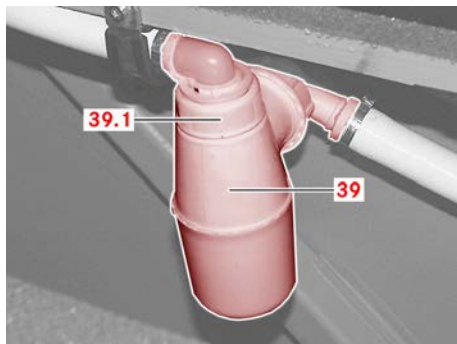
Rengør kun 40-koppers-kaffemaskinens filterdåse med normalt opvaskemiddel og en børste.

- Efter gennemskyllningen fyldes ferskvandstanken med ferskvand.
- Skyl med rent vand, indtil der ikke kan konstateres smag af kalkfjerner eller eddike. Det gøres ved at brygge flere kander uden kaffe.

Afkalkning af boileren

- Hold varmtvandsknappen inde, indtil der løber afkalket vand ud af vandhanen.
- Varm boileren op i ca. 15 minutter til 85 °C.
- Efter gennemskyllningen fyldes ferskvandstanken med ferskvand.
- Skyl med rent vand, indtil der ikke kan konstateres smag af kalkfjerner eller eddike.

Tømning af vandlåsen

M86_00-0160-01

- Adskil vandlåsen (**39**) (lugtspærre) under køkkenvasken med omløberne (**39.1**), og tøm den.

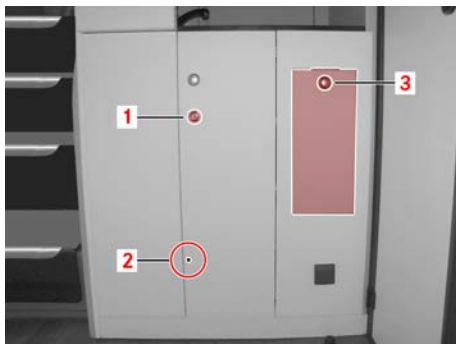
Henvisning

Vandlåsen til afløbet fra køkkenet sidder bag højre underskab i køkkenet, se kapitel „Ferskvandsfilter. kontrol og rensning" (→ Side 315).

- Hæld en egnet sprinklerfrostvæske (ned til -30 °C) i vandlåsen, og saml den igen.

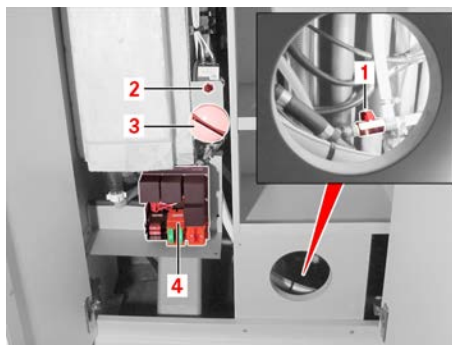
Tømning af vandrørene

Tømning af vandrørene

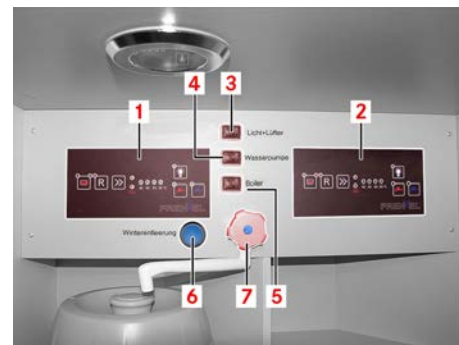
M86.00-0512-71

- Åbn højre dør under køkkenet. Lås om nødvendigt dørlåsen (1) op.

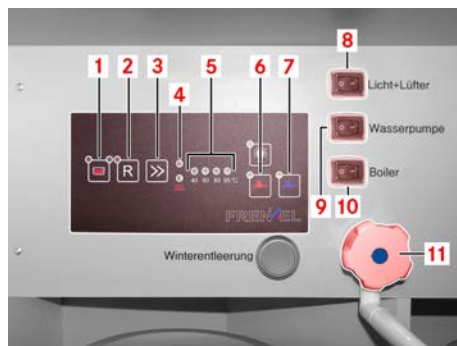
M86.00-0511-71

- Boileren tømmes ved at åbne afspæringsventilen med den røde hane (1).

M86.00-0513-71

- Hold knappen „Tømning af vand“ (6) inde, indtil der ikke løber mere vand ud af boileren.

M86.00-0514-71

- Det resterende vand tømmes ud ved at åbne koldt- **(6)** og varmtvandshanden **(7)**.
 - ◁ Vandrørene er tømt helt.
- Luk afspæringsventilen og døren.

Henvisning

Vandet fra håndvasken, boileren og pølsekoGEREN løber ned i toilettets spildevandsbeholder.

Vinterbrug

Vinterbrug

Hvis der er risiko for frost om vinteren, skal vandet tømmes af køkkenet.

- ▶ Tømning af ferskvandstank, se kapitel „Tømning af ferskvandsbeholder" (→ Side 348).
- ▶ Tømning af vandrør i køkkenet, se kapitel „Tømning af vandrør" (→ Side 332).
- ▶ Tømning af kaffemaskine, se kapitel „Tømning af kaffemaskine" (→ Side 328).
- ▶ Tømning af spildevandsbeholder, se kapitel „Tømning af spildevandsbeholder" (→ Side 349).

Funktionsfejl

40-koppers-kaffemaskine overhedet:

I tilfælde af overhedning afbrydes kaffemaskinen af en temperaturbegrænser.

- ▶ Lad kaffemaskinen køle af i 5 - 10 minutter.
- ▶ Tryk på den røde stift i bunden af maskinen for at genaktivere kaffemaskinen.

Kontrollampen i kontakten lyser ikke:

- ▶ Kontroller spændingstilførslen eller skift evt. sikringen.

Brygning af 40 kopper kaffe er endnu ikke afsluttet efter ca. 40 minutter.

Stigrøret sidder ikke i centrum af beholderen, eller membranen er tilstoppet.

Kaffemaskinen koger over:

Der er for meget vand i kaffemaskinen. Kaffepulveret er for fintmalet. Filterdåsen er tilsmudset eller tilstoppet. Låget er ikke låst.

Taphanen drypper:

Den er tilsmudset, f.eks. med kaffegrums. Pakningen i forskrningen er utæt.

Der er ingen væskestand i skueglas-set, når kaffemaskinen er fyldt:

Den nederste tilgangsåbning er tilstoppet. For at rengøre tilgangsåbningen indeni må skueglasset evt. afmonteres.

Resttømningshanen drypper:

Pakningen i forskrningen er utæt, eller hanen er tilsmudset, f.eks. med kaffegrums. Skru vinkelstykket af for at rengøre kuglehanen.

Betjeningsenheden fungerer ikke:

Enten er sikringen eller betjeningsenheden defekt. Udskift sikringen, eller få betjeningspanelet repareret på værksted.

Der kommer intet vand, eller vandet løber ujævnt:

Ferskvandsbeholderen er tom, eller vandpumpen er defekt.

Skift af sikringer

Henvisning

Denne beskrivelse gælder for standard-sikringsforbindelserne for bussen. Forbindelserne kan være forskellige i forskellige busser. Ikke alle sikringspositioner behøver at være udnyttet i alle busser. Desuden kan der godt være monteret sikringer i de ikke benyttede positioner, da der f.eks. kan være tale om specielle kundeønsker eller eftermonteret udstyr.

Funktionsfejl

M54.00-1931-71

⚠ Advarsel

Risiko for brand og personskader!

Brandfare som følge af brug af sikringer med større ampere-værdi. Risiko for personskade ved pludseligt tilkoblende forbrugere, hvis strømkredsen for den sikring, der udskiftes, er slået til.

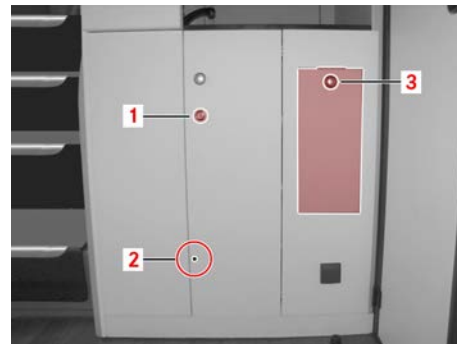
- ▶ Brug kun sikringer med de foreskrevne ampere-værdier.
- ▶ Sikringer må ALDRIG kortsluttes.
- ▶ Sikringer må kun udskiftes, når årsagerne til fejlene er afhjulpet.
- ▶ Sikringer må kun udskiftes, når strømmen er slået fra.

- ▶ Sluk for køkkenet med knappen (1).
◁ LED'en slukkes.
- ▶ Stands motoren.

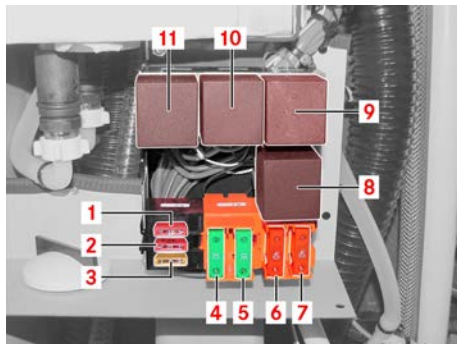
M54.00-2004-71

- ▶ Slå hovedafbryderen (01S01) fra.

M86.00-0512-71

- ▶ Åbn skabet til venstre under køkkenet. Det gøres ved at åbne højre dør med nøglen i låsen (1), og skrue torx-skruen (T15) (2) i venstre dør ud.

M86.00-0516-71

- Udskift den defekte sikring til køkkenet.

i Henvisning

Sikring (1) og (2) 10 A Vandpumpe

Sikring (3) 5 A Styreelektronik

Sikring (4) 30 A Pølsekoger

Sikring (5) 30 A Boiler

Sikring (6) 40 A Kaffemaskine

Sikring (7) 40 A Mikrobølgeovn

Relæ (8) Vandpumpe

Relæ (9) Pølsekoger

Relæ (10) Boiler

Relæ (11) Pølsekoger

Ibrugtagning af toilet	340
Skift mellem WC/CC-funktion (ekstraudstyr)	343
Skylning i WC	345
Vandaftapning i håndvasken	346
Påfyldning af forbrugsmaterialer	347
Tømning af ferskvandsbeholderen	348
Tømning af spildevandsbeholder	349
Toilettet tages ud af brug for vinteren	350
Toilet i vinterfunktion	351
Smøring af CC-pumpens impeller med fedt	352

Ibrugtagning af toilet

Ibrugtagning af toilet

- Påfyldning af ferskvandsbeholder, se kapitel „Fyldning af ferskvandsbeholder“ (→ Side 314).

M54.00-1932-71

- Slå tændingen til, og tryk på knappen (1) for at gøre toilettet funktionsklart.

Henvisning

LED'en i knappen lyser, og toilet-kabine-belysningen er tændt. Ekstrafunktion: Døren til toiletkabinen låses desuden automatisk op, når der trykkes på knappen (1), og den låses igen, når der slukkes.

Når motoren er i gang, kører udluftningsblæseren til toiletkabinen normalt.

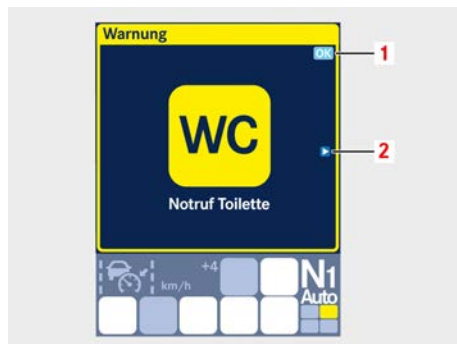
M54.00-3050-71

Når toilettet låses indefra, tændes udluftningsblæseren til spildevandsbeholderen og toiletkabinen, og i displayet i passagerkabinen vises „WC optaget“ (1).

M86.00-0506-71

- I nødstilfælde kan passageren trykke på den røde knap (1) i toiletkabinen.

M54.00-2011-71

I displayet i instrumentgruppen vises en gulmeddelelse: „WC Notruf Toilette“ (Nød-kald fra WC/toilet).

Henvisning

Denne gulmeddelelse kan slettes igen med et nyt tryk på den røde knap i toilet-kabinen.

Dør til toiletkabine, mekanisk låsning/oplåsning

M86.00-0485-71

- Døren til toiletkabinen kan låses og oplåses mekanisk med en passende mønt eller en skruetrækker i låsen (2).

Røgalarm på toilettet

Advarsel

Risiko for ulykke som følge af passage- rernes eller andre trafikanters adfærd pga. kraftig røgudvikling i passagerkabi- nen, i motorrummet eller, hvis det fore- findes, på toilettet eller bagagerummet.

- Stop straks bussen under hensyn til trafikken, og tænd havariblinket.
- Træf de nødvendige foranstaltning- er.

Foranstaltninger

- Bring passagererne i sikkerhed.
- Foretag et nødopkald, eller få en anden kvalificeret person til det.
- Sluk kilden til røgudviklingen med passende midler.

Ibrugtagning af toilet

M86.00-0428-717

Når tændingen slås til, aktiveres også røgalarmen i WC-rummet. Lysdioden **(1)** lyser grønt ved normal funktion.

Hvis lysdioden **(1)** ikke lyser grønt, se:

Røgalarmens (→ Side 402) funktion i kapitlet "Selvhjælp".

Skift mellem WC/CC-funktion (ekstraudstyr)

Skift mellem WC/CC-funktion (ekstraudstyr)

i Henvisning

I denne udstyrsversion kan toilettet benyttes både som vandskylende WC og som kemisk CC-toilet med sanitetsvæske.

i Henvisning

For at kunne benytte toilettet som CC-toilet skal der efter hver tømning af spildevandsbeholderen påfyldes en grundmængde sanitetsvæske. Det gøres ved at hælde mindst 20 liter vand i toilettet. Derefter tilsættes sanitetsvæske i det foreskrevne blandingsforhold.

! Bemærkning om materiel skade

Ved tilstrækkelig påfyldning bliver toilet-kummen rengjort synligt ved aktivering af skylleknappen. En kort tørløbsfase under fyldningen skader ikke pumpen.

Bemærkning om materiel skade

Ved ibrugtagning kontrolleres, om CC-pumpen starter (tryk kort på skylleknappen). Hvis pumpen ikke er i gang, skal den smøres med fedt, se kapitlet: "Smøring af CC-pumpens impeller"

M86.00-0273-71

- Skift til CC-funktion sker ved at føre kontakten (1) mod venstre.

Henvisning

Kontakten er placeret bag den udvendige servicelem.

- ◁ Nu skylles toilettet med sanitetsvæsken fra spildevandsbeholderen.

Bemærkning om materiel skade

CC-pumpen (impellerpumpe) tager skade, hvis den kører uden væske. Derfor skal der altid sørges for, at der er tilstrækkeligt med sanitetsvæske i systemet.

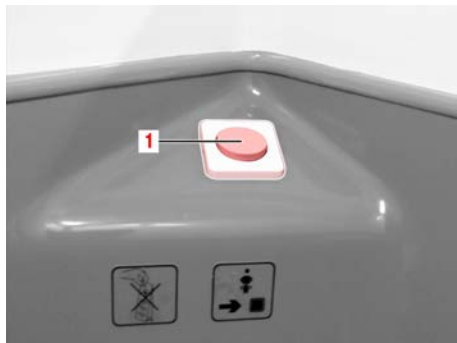
Skift mellem WC/CC-funktion (ekstraudstyr)

M86.00-0273-71

- Skift til WC-funktion sker ved at føre kontakten (1) mod højre igen.
- ◄ Nu skylles toilettet med vand fra ferskvandsbeholderen.

Skylning i WC

M86.00-0507-71

- Skylningen aktiveres med trykkontakten "WC-skylning" (1).

i Henvisning

Vandpumpen kører i ca. 5 sekunder, og samtidig åbnes afspærringshanen til spildevandsbeholderen.

Vandaftapning i håndvasken

Vandaftapning i håndvasken

Advarsel

Sundhedsrisiko som følge af utilstrækkelig hygiejne og manglende foranstaltninger ved brug af køkken og/eller toilet.

- ▶ Der må kun benyttes rent drikkevand.
- ▶ Ved en midlertidig driftspause skal man tømme alt vand ud af systemerne for at forebygge bakterievækst, se kapitlet "Vinterkørsel".
- ▶ Desinficer de vandførende systemer regelmæssigt. Dette er især nødvendigt efter genoptagelse af driften.
- ▶ Der må ikke hældes frostvæske i ferskvandsbeholderne til toilet og køkken.

M86.00-0508-71

- ▶ Når der trykkes på knappen "Vand til håndvask" (1), kører vandpumpen i ca. 5 sekunder, og der strømmer vand ud af hanen.

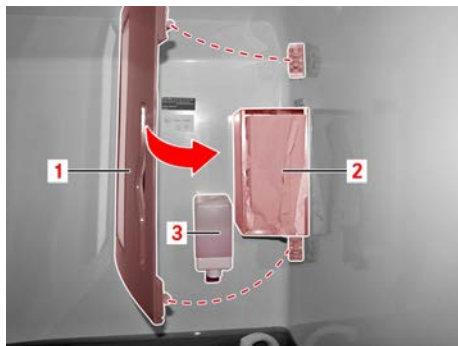

Henvisning

Afløbsvandet løber gennem et slangesystem til spildevandsbeholderen.

Påfyldning af forbrugsmaterialer

Påfyldning af sæbe- og håndklædedispenser

M86.00-0537-71

- ▶ Åbn skabsdøren (1) nederst til venstre med et let træk.
- ▶ Fyld håndkæde- (2) og sæbedispenseren (3).
- ▶ Luk skabsdøren.

Isætning af toiletpapir

M86.00-0509-71

- ▶ Tryk toiletpapirholderen (1) sammen, så den kan tages ud.

Arbejdsmateriale

F.eks.: Quickfree-Spezial-Toilettenpapier,
Lilie-nr.56695

Henvisning

Brug kun selvopløsende papir.

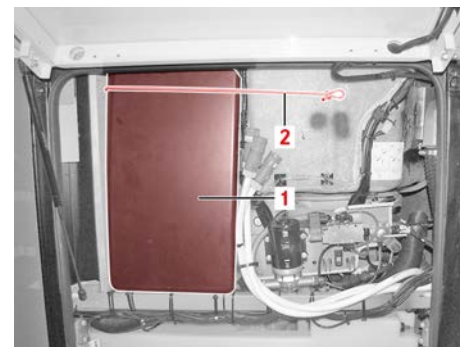
Påfyldning af forbrugsmaterialer

Skift af affaldspose

Miljøforhold

Bortskaf affaldet miljømæssigt korrekt!

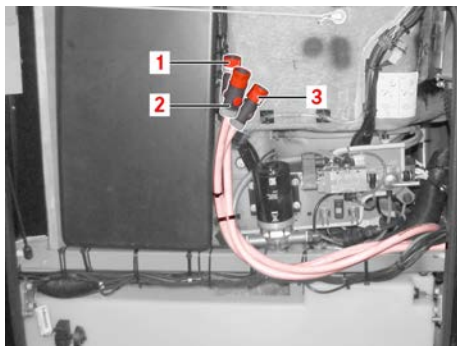
M86.00-0536-71

- ▶ Åbn den ydre servicelem til toilettet.
- ▶ Højt gummibåndet (2) af, og tag affaldsbeholderen (1) ud.
- ▶ Skift affaldsposen, hængt affaldsbeholderen på plads igen, og fastgør den med gummibåndet.

Tømning af ferskvandsbeholderen

Tømning af ferskvandsbeholderen

Hvis bussen ikke skal benyttes i længere tid, eller toilettet ikke skal tages i brug, skal ferskvandsbeholderen tømmes.

M86.00-0504-71

- Ferskvandsbeholderen tømmes ved at tage påfyldningsslangen ud af holderen og åbne afspærringsventilen ved lynkoblingen (1).

Bemærkning om materiel skade

For at undgå, at de vandførende armaturer tager skade i frostvejr, skal anvisningerne om vinterbrug følges, se kapitel „Vinterbrug“ (→ Side 350).

Tømning af spildevandsbeholder

Tømning af spildevandsbeholder

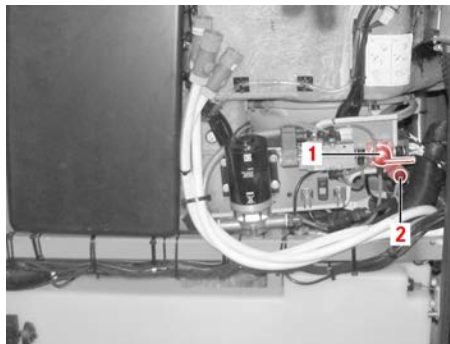
Miljøforhold

Sørg for at fækalier bortskaffes miljø-mæssigt korrekt! Overhold de nationale bestemmelser og love!

M86_00-0038-01

- ▶ Ved tømning af spildevandsbeholderen manøvreres bussen hen, så udløbet for fækalier (12) er over et tømningssted.
- ▶ Slå tændingen til, og frigiv toilettet med kontakten på instrumentpanelet.

M86.00-0535-71

- ▶ Åbn servicelemlen i venstre side af bussen ud for toilettet, og åbn tryklufthanen (1) ved at dreje med uret til stilling „Åben“. Aktiver den ekstra knap (2).
 - ◁ Tømmeglideren til spildevandsbeholderen åbnes, og beholderens indhold løber ud.
- ▶ Efter tømning lukkes tryklufthanen (1) igen. Derefter aktiveres den ekstra knap (2).
 - ◁ Tømmeglideren lukker.
- ▶ Tilsæt rensmiddel via toiletkummen for at sikre tømmegliderens funktion og for at overholde hygiejnekravene.

Arbejdsmateriale

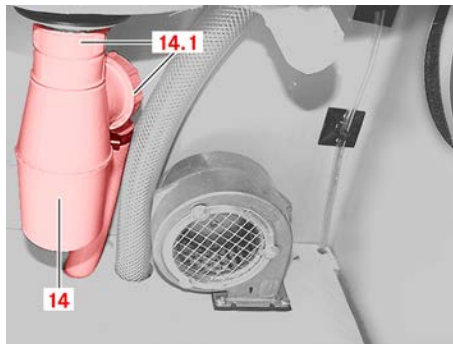
F.eks.: Quickfree-Toiletten Citrus Sachets, Lilie-nr.56646

Toilettet tages ud af brug for vinteren

Toilettet tages ud af brug for vinteren

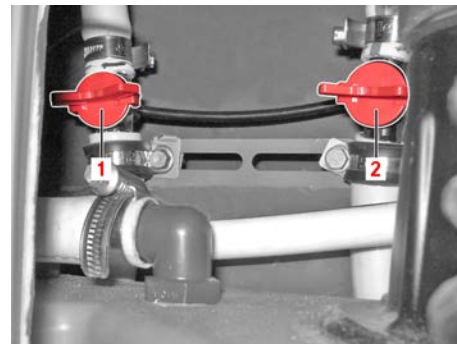
Hvis der er risiko for frost om vinteren, skal vandet fjernes fra toilettet.

- ▶ Tøm ferskvandsbeholderen, se kapitel „Tømning af ferskvandsbeholder“ (→ Side 348).
- ▶ Tøm spildevandsbeholderen, se kapitel „Tømning af spildevandsbeholder“ (→ Side 348).
- ▶ Hold knappen til aftapning af vand på vaskebordet i toiletkabinen inde, indtil der ikke løber mere vand ud af rørledningen.
- ▶ Hold knappen til toiletskyl inde, indtil der ikke løber mere vand ud af rørledningen.

M86_00-0039-01

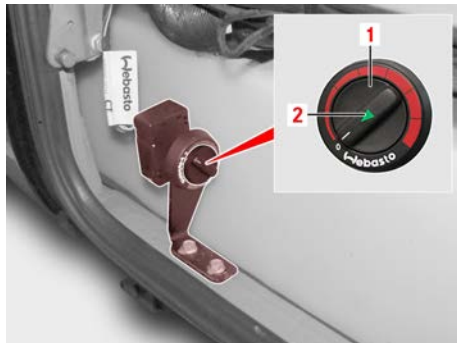
- ▶ Adskil vandlåsen (**14**) (lugtspærren) i underskabet under vasken ved omløberne (**14.1**), og tøm den.
- ▶ Hæld en egnet sprinklerfrostvæske (ned til -30 °C) i vandlåsen, og saml den igen.

M86.00-0567-71

- ▶ Åbn tømmehanterne (**1**) og (**2**) bag serviceklappen under WC-skålen.

Toilet i vinterfunktion

M86.00-0505-71

- Luftvarmeren er monteret i bagagerummet. Drejeknappen sidder bag serviceklappen foran dør II i højre side i kørselsretningen.
- Indstil drejeknappen (1) til den ønskede temperatur.

i Henvisning

Den grønne LED (2) lyser, når varmeren er i funktion.

- ◁ Hele toilettet (ferskvandsbeholder og spildevandsbeholder) holdes frostfri ved hjælp af varmen.

i Henvisning

Når drejeknappen er i stilling (3), er varmen ude af funktion.

Smøring af CC-pumpens impeller med fedt

Smøring af CC-pumpens impeller med fedt

Henvisning

Hvis CC-pumpen ikke har været anvendt i længere tid, kan impelleren klæbe sig fast, og dermed svigter CC-pumpen.

Henvisning

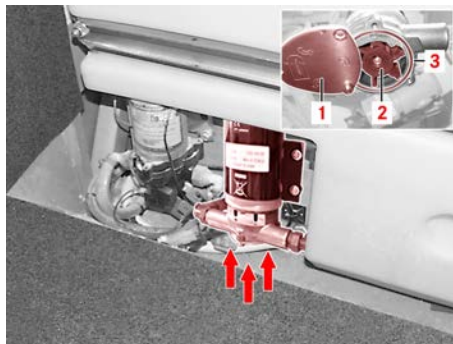
Hvis CC-pumpen ikke har været anvendt i lang tid, f.eks. efter sommersæsonen, når kun WC'et har været i drift, anbefaler vi, at man smører CC-pumpens impeller med fedt, før der skiftes fra WC- til CC-drift.

Advarsel

Risiko for personskade som følge af ætsende væske, der kan løbe ud af CC-pumpen, når dækslet åbnes.

- Brug beskyttelsesudstyr (handsker, beskyttelsesbriller etc.).
- Ramte steder skal straks skylles omhyggeligt af med rent vand. Søg evt. lægehjælp.

- Følg producentens angivelser ved håndtering af sanitetsvæske.

M86.00-0356-71

1. Løsn skruerne (pilene), og tag dækslet **(1)** af nedefter.
2. For at gøre den træge impeller mere letløbende smøres ydersiden af impelleren **(2)** med ca. 5 - 10 g vaseline eller universalfedt.
3. Drej skovlhjulet **(2)** flere omgange i omløbsretningen, så fedtet fordeles jævnt.
4. Smør også pakningen **(3)** med fedt.
5. Sæt dækslet **(1)** fast igen.

Anhænger	354
Skikasse,	357

Anhænger

Anhænger

Sikkerhedsforskrifter for kørsel med anhænger

Til- og frakobling

Både ejer og chauffør er ansvarlige for, at de lokale forskrifter overholdes ved enhver brug af en anhængerkobling.

Fare

Risiko for personskade som følge af uopmærksomhed ved rangering eller ved til- og frakobling.

- ▶ Anhænger med påløbsbremse må kun til- eller frakobles med deaktiveret påløbsbremse.
- ▶ Ved rangering af anhænger og bus eller bussen alene skal man sikre sig, at der ikke er personer bag køretøjet.
- ▶ Benyt de sikkerhedsanordninger, som producenten har monteret.

Når det trækkende køretøj bremser, skubber anhængerens i kraft af sin egen vægt også det trækkende køretøj fremad. Anhængerens bremse aktiveres via en me-

kanisme, og anhængerens bremses. Hvis anhængerens kobles fra, kan eventuelle opbyggede mekaniske spændinger udløses pludseligt, og trækstangen kan fjedre tilbage.

Advarsel

Risiko for ulykke som følge af forkert betjening ved til- eller frakobling.

- ▶ Indstil trækstangen til den rigtige højde, så anhængerens er sikkert forbundet med bussen.
- ▶ Overhold de tilladte kugletryk og akseltryk samt de tilladte totalvægte.

Anhænger og bus skal passe til hinanden. Anhængerens skal stå vandret også i tilkoblet tilstand.

Hvis anhængerens står skævt, står trækstang og påhængskrog/-tragt ikke i den rigtige højde i forhold til hinanden.

- ▶ Trækstangens højde skal tilpasses.

Henvisning

Producentens betjeningsvejledning skal følges.

- ▶ Anhængerens skal altid sikres mod at rulle.

Det er forbudt at benytte:

- Drejekrans-påhængsvogne.
- Påhængsvogne med en totalvægt på mere end 3,5 t. Ellers kræves det, at producenten foretager modifikationer af karrosseriet.
- Påhængsvogne med ESP-funktionalitet.

Læsning

Følgende værdier skal overholdes:

- de tilladte totalvægte for det trækkende køretøj og påhængskøretøjet,
- den tilladte påhængsvægt,
- den tilladte lodrette belastning; se også: Tekniske data (→ Side 462),
- tilladt bagakseltryk for bussen og akseltryk for anhængerens.

Værdierne fremgår af:

- køretøjets papirer,

- anhængerens typeskilt,
- bussens typeskilt.

Henvisning

Hvis værdierne er forskellige, gælder den laveste værdi.

- Dæktrykket skal tilpasses til belæsningen.

Kørsel

Busser med anhænger har ændrede præstationer som:

- reduceret acceleration og stigeevne,
- forlængede bremselængder,
- større sidefølsomhed over for vind og andre køretøjer,
- reduceret retningsstabilitet,
- større brændstofforbrug.

Den tilladte maksimale hastighed for bus med anhænger er 80 km/h – uanset om nationale forskrifter eller producentens forskrifter er anderledes.

Ved kørsel med anhænger skal man ved hjælp af en tilpasset kørestil undgå katastrofeopbremsninger. Bussens kørehjæl-

pesystem ABS vil fortsat være virksomt, selv om anhængerer ikke er udstyret med ABS. Ved kraftige opbremsninger kan anhængerer overbremse og skride ud.

Advarsel

Risiko for ulykke som følge af overbremsning af en anhænger uden ABS. Anhængerens hjul kan blokere, køretøjet kan blive ustabil, og der er risiko for at miste kontrollen over køretøjet.

- Hold øje med anhængerens reaktion i sidespejlene ved fuldbremsninger.
- Foretag kun fuldbremsning i en nødsituation.

Vedligeholdelse og pleje

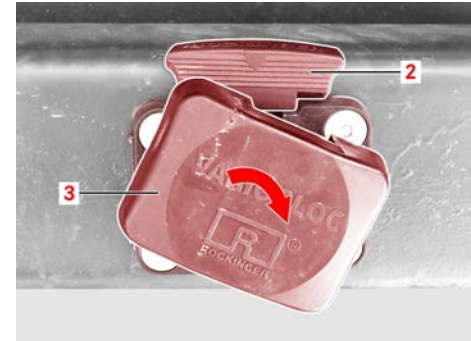
- Kontrollér belysning for funktion og tilsmudsning. Afhjælp straks fejl.
- Vedligeholdelse af påhængskoblingen, se kapitlet „Vedligeholdelse og pleje af påhængskobling" (→ Side 398).

Aftagelig påhængskobling

Påmontering

Fabrikantens instruktionsbog skal følges. Påhængskoblingen monteres i holderen på trækbjælken.

- Anhængerer skal sikres mod at rulle.

M00_00-0512-71

- Fjern afdækningen på kofangeren, og gem den sikkert i bussen.
- Skyd låsen **(2)** bagud, og hold den fast i denne stilling.
- Drej afdækningen **(3)** ca. 30°, og gem den sikkert i bussen.

Anhænger

- ▶ Sæt påhængskoblingen på, og lås den fast i modsat omdrejningsretning; låsen går i indgreb.

Afmontering

Når påhængskoblingen ikke bruges, skal den afmonteres.

- ▶ Skyd låsen **(2)** bagud, og hold den fast i denne stilling.
- ▶ Drej påhængskoblingen **(3)** ca. 30°, og gem den sikkert i bussen.
- ▶ Sæt afdækningen på, og lås den fast i modsat omdrejningsretning; låsen går i indgreb.
- ▶ Sæt afdækningen på kofangeren.

visninger. Elnettets spænding på anhænger og bus skal være den samme.

- ▶ Før kablet uden spænding eller skarpe knæk. Det må ikke slide imod nogen steder.
- ▶ Kontroller lygternes funktion.

Til- og frakobling af anhænger

Tilkobling

- ▶ Anhængerens skal sikres mod at rulle.
- ▶ Kør bussen baglæns, indtil trækstangens trækhoved står over kuglehovedet, hhv. indtil trækstangens øje står midt i koblingstragten.
- ▶ Lås koblingen, og tilslut den elektriske forbindelse iht. fabrikantens an-

Skikasse,

Sikkerhedsforskrifter for skikasse

Kørsel med skikasse

Både ejer og chauffør er ansvarlige for, at de lokale forskrifter overholdes ved enhver brug af en lastholder.

- ▶ Bussens længde ændrer køreegenskaberne. Især ved bakning skal der holdes ekstra afstand.
- ▶ Bakassistenten (parkeringspiloten), der er ekstraudstyr, kan være tildækket og dermed ude af funktion.
- ▶ Når der er monteret skikasse, og tågebagglyset er tændt, må kun tågebagglygten på skikassen være i funktion.

Montering/svingning af skikasse

Forberedelse

Der må kun monteres skikasse på busser, der har beslag til det.

Indstil bæreamene i den korrekte højde.

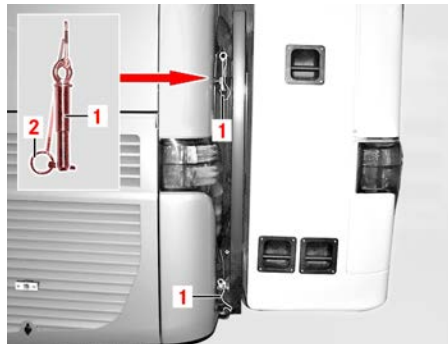
- ▶ Tag sikringerne af bæreamene, indstil bæreamene, sæt sikringerne på igen, og clips dem på vægskinnen.

i Henvisning

Gasfjederen forspænder holdestangen. Ved uagtsomhed kan den indebære en risiko.

Montering af skikasse

Som hjælp til monteringen kan der benyttes en gaffeltruck til at løfte skikassen op i den korrekte højde. Sikkerhedsforskrifterne for trucks skal overholdes.

M88_00-0019-01

- ▶ Sæt skikassen på legebukkene.
- ▶ Fastgør alle fire svinglejer (1) (rød pil) med boltene (1) (til venstre i billedet),

og lås dem fast med fjedersplitterne (2).

- ▶ Etabler den elektriske forbindelse til bussen.
- ▶ Funktionskontrol: Kontrollér alle belysningsanordningernes funktion.
- ▶ Funktionskontrol: Bussens tågebagglygte må ikke længere være i funktion, men kun tågebagglygten på skikassen.
- ▶ Oplysningspligt: Hvis der er monteret en bakassistent (parkeringspilot), er denne nu uden funktion. I det tilfælde skal kørepersonalet informeres om dette.
- ▶ Kontrol: Kontroller, at alle bolte sidder fast, og at de er sikret med fjedersplitter.
- ▶ Vær opmærksom på de ændrede køreegenskaber (→ Side 357).

Skikasse,

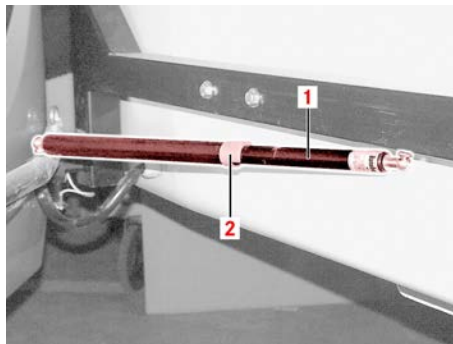
Sideværts svingning af skikassen

Advarsel

Fare for klemning hvis skikassen svinger tilbage som følge af forkert betjening eller overbelæsning, og hvis skikassen eller læsset skrider som følge af manglende fastgørelse.

- ▶ Tøm skikassen, inden den svinges.
- ▶ Sving altid kun mod højre (set bagfra).
- ▶ Sving boksen sidelæns, indtil gasfjederens sikring går i indgreb.
- ▶ Fastgør altid bæreamene med de hertil beregnede sikringer.

M88_00-0021-01

Set fra bag bussen må skikassen kun svinge mod højre. I modsat fald er gasfjederen uden funktion.

- ▶ Tøm skikassen; kun en tom skikasse må svinges.
- ▶ Fjern fjedersplitterne og tag de to bolte i venstre side (i kørselsretningen) ud.
- ▶ Sving skikassen mod højre, indtil gasfjederen (1) når yderstillingen, og sikringen (2) går i indgreb.

Tilbagesvingning af skikassen

- ▶ Frigør sikringen (2) (orange-gult trykgreb) og sving skikassen tilbage.

- ▶ Sæt øverste og nederste svingbolt i venstre side på plads igen, og lås dem med fjedersplitterne.

Læsning af skikasse

Læsning

Fare

Risiko for ulykke som følge af, at dele af skikassen eller læsset styrter ned, og at man opdager det for sent pga. af skjult eller defekt belysningsanordning.

- ▶ Foretag en afgangskontrol af belysningsanordningerne.
- ▶ Læg eller hæng ikke genstande på skikassen.
- ▶ Fastgør opstigningshjælpen efter brug.
- ▶ Luk dækslet, og lås det.
- ▶ Kontroller, at boltene sidder fast, og at de er sikret med fjedersplitter.
- ▶ Når skiene er læsset, skal de surres fast med remmene på bæreamene.
- ▶ Overhold den maks. tilladte læsning; se mærkatet i skikassen!

- ▶ Åbn skikassen, og sørg for, at lågen ikke kan klappe i.
- ▶ Træk udklapningstrinet ud af holderene, hægt det på med krogene, og klap det ud. Sørg for, at det står stabilt.
- ▶ Fastgør læsset. Spænd gjorde over bæreamene.
- ▶ Klap udklapningstrinet sammen igen, og fastgør det.
- ▶ Luk skikassens låge helt i, og lås den.

Oversigt over drifts-, funktions- og advarselsmeddelelser	363
Motorrum: Vigtige bemærkninger	369
Motorrum: Oliestand i motor	371
Motorrum: Oliestand i servostyring	374
Motorrum: Kølevæskestand i motor og varmesystem	375
Motorrum: Drivremme	376
Motorrum: Elektrisk brændstofpumpe	380
Hjul, dæk: Vigtige bemærkninger	381
Hjul, dæk: Hjulskift	383
Hjul, dæk: Snekæder	392
Godkendte snekæder	393
Hjul, dæk: Dæktryk	394
Hjul, dæk: Dæktryktabel	397
Påhængskobling	398
Busvask i vaskeanlæg	399
Afmontering af sidespejle	400
Røgalarm	402
Beskrivelse af lysdioden i røgalarmen	403
Igangtrækning og bugsering	404
Forholdsregler for bugsering	407
Prøve- og påfyldningsstudse, fyldning, ekstern tryklufttilførsel	408
Nødløsnækontakt for stoppestedsbremse	413

Indholdsfortegnelse

Elsystem: Vigtige bemærkninger	414
Elsystem: Placering af de elektriske komponenter	415
Elsystem: Sikringsforbindelser	420
Elsystem, batterier: Vigtige bemærkninger	434
Belysning og fjernbetjening	439
Integreret Diagnose-System (IDS), aktivering/bedømmelse	442
Vedligeholdelse varme, ventilation, klimaanlæg	445
Rensning af vandfiltret i varmesystemet	459

Oversigt over drifts-, funktions- og advarselsmeddelelser

Oversigt over drifts-, funktions- og advarselsmeddelelser

Displayet i instrumentgruppen er en statusindikering, hvor der vises driftsmeddelelser, funktionsmeddelelser og fejlmeddelelser (piktogrammer). Desuden kan IDS (Integreret Diagnose-System) udlæses herfra.

Symbol Beskrivelse

	Fejl på generator 1
	Fejl på generator 2
	Fejl på generator 3
	Ingen batteriladning
	Ingen batteriladning (generator 1)
	Ingen batteriladning (generator 2)

Symbol Beskrivelse

	Ingen batteriladning (generator 3)
	Batterispænding for lav
	Batterispænding for høj
	Sparetrin 3 (vises automatisk, når tændingen er slået til, og motoren er stoppet). Når motoren er i gang, slås flest mulige elektriske forbrugere fra i sparetrin 3 (f.eks. køleskab, køkken, tagventilatorer).
	Sparetrin 2 (yderligere forbrugere slås fra end i sparetrin 1, f.eks. oliefyrr). Dette sparetrin indikeres kun, når motoren er i gang.

Symbol Beskrivelse

	Sparetrin 1 (enkelte, mindre vigtige forbrugere er afbrudt, f.eks. tagventilator). Dette sparetrin vises kun, når motoren er i gang.
	Luftfilter tilsmudset
	Fejl i udstødningsrensesystem
	Partikelfilter
	DPF-regenerering
	Tempomat
	Limiter (temposet)
	Afstandstempomat

Oversigt over drifts-, funktions- og advarselsmeddelelser

Symbol	Beskrivelse
	Bremsekommando fra afstandstempomat
	Active Brake Assist
	Afstandsadvarsel ABA, kun optisk
	Sparetrin 3 (vises automatisk, når tændingen er slået til, og motoren er stoppet). Når motoren er i gang, slås flest mulige elektriske forbrugere fra i sparetrin 3 (f.eks. køleskab, køkken, tagventilatorer).
	Sparetrin 2 (yderligere forbrugere slås fra end i sparetrin 1, f.eks. oliefyr). Dette sparetrin indikeres kun, når motoren er i gang.

Symbol	Beskrivelse
	Sparetrin 1 (enkelte, mindre vigtige forbrugere er afbrudt, f.eks. tagventilator). Dette sparetrin vises kun, når motoren er i gang.
	Forøget omdrejningstal
	Gearkasse i frigear
	Bakgear indrykket
	Automatikfunktion
	Manuel skiftefunktion blokeret
	Gearkasse i indlæringsfunktion
	Advarsel om maksimal hastighed

Symbol	Beskrivelse
	Klar til igangsætning (ved nødprogram for gearskift)
	Kobling overbelastet
	Konstantbremse forvalgt
	Konstantbremse i funktion
	Ingen konstantbremseeffekt
	Retarder via bremsepedal slået fra
	Fejlbetjening af konstantbremse
	ABS ikke funktionsklar
	Traktionskontrol

Oversigt over drifts-, funktions- og advarselsmeddelelser

Symbol	Beskrivelse
	ESP aktiv
	ESP fra
	For lidt olie på motor
	Motoroliestand for høj
	For lavt olietryk
	Kølevæskens niveau for lavt
	Kølevæsketemperatur for høj eller føler defekt
	Motorydelsen er nedsat, igangsætningsydelsen er nedsat
	Igangsætningsspærre aktiv (kobling ikke koblet ud)

Symbol	Beskrivelse
	Vand i brændstoffilteret
	Parkeringsbremse aktiveret
	Beholdertryk for parkeringsbremse for lavt eller føler defekt
	Bremseslid
	Stoppestedsbremse
	Køre- og bremseegenskaber ændret
	ABS-fejl, påhæng
	Aktiver fodbremsen
	Beholdertryk for forbrugere for lavt eller føler defekt

Symbol	Beskrivelse
	Luftfilter for tryklufttilførsel tilsmudset
	Bussens højde uden for normalniveau
	Bus over normalniveau
	Bus under normalniveau
	Øverste niveau for bus
	Nederste niveau for bus
	Niveaureguleringens lufttryk for lavt
	For lav oliestand i servostyring
	Akseltryksforskydning aktiv

Oversigt over drifts-, funktions- og advarselsmeddelelser

Symbol	Beskrivelse
	Fejl på efterløbsaksels styring
	Styring af efterløbsaksel ikke aktiv
	Fejl ved udvendige lygter
	Fejl ved lysføler
	Fejl ved fjernlys
	Fejl ved nærllys
	Fejl ved positionslys
	Fejl ved blinklys
	Fejl ved tågeforlygter

Symbol	Beskrivelse
	Fejl ved tågebaglygte
	Fejl ved stoplys
	Fejl ved baklygte
	Fejl ved lysføler
	Defroster på MAX
	Væskestand i sprinklervæskebeholder
	Regnføler
	Regnsensor trin 1
	Regnføler trin 2

Symbol	Beskrivelse
	Regnføler trin 3
	Regnføler trin 4
	Regnføler trin 5
	Fejl i regn-/lysføler
	Nødhane spærret
	Nødhane til dør 1 betjent
	Nødhane til dør 2 betjent
	Nødhammer fjernet
	Fejl på dør 1

Oversigt over drifts-, funktions- og advarselsmeddelelser

Symbol	Beskrivelse
	Fejl på dør 2
	Klar til igangsætning
	Dør 2 låst
	Indlæringsfunktion for udsivingsdør
	Svingdør åben
	Stopønske
	Rampe-ønske
	Barnevogns-ønske
	Indstigningshjælp kørt ud

Symbol	Beskrivelse
	Servicekald
	Stopønske fra handicapplads
	Kølekompressor i funktion
	Smog-recirkulation for førerplads og passagerkabine
	Recirkulation for førerplads
	Tagluge nødudløst (nødudgang)
	Forglødekontrol
	Brændeindikering for oliefyr
	Oliefyr ikke installeret

Symbol	Beskrivelse
	Forvalgsur uden funktion
	Påfyldningsprocedure for vandkredsløb aktiveret
	Indstilling af blæserens omdrejningstal ikke mulig
	Regulering for passagerkabine slået fra
	Servicekørsel kølekompressor
	Fejl ved tændingslås
	Seleadvarsel
	Meddelelse om brand i motorrum/bagagerum
	Røgmelding

Oversigt over drifts-, funktions- og advarselsmeddelelser

Symbol	Beskrivelse
	Fejl i ildslukningssystem
	Brændstofreserve
	Brændstofføler i tank
	AdBlue®-niveau for lavt
	Nødkald toilet
	For lidt vand i vandtank
	Fækaliebeholder for WC næsten fuld
	Vandtank 1 tom
	Vandtank 2 tom

Symbol	Beskrivelse
	Tagluge åben
	Bagagelem åben
	Bagagerum og tagluge åben
	Lem til motorrum åben
	Sidelem og lem til motorrum åbne
	Bagagerumslem, motorrumslem og tagluge åben
	FMS-meddelelse (flådestyringssystem)
	Fejl i centrallås
	Servicemeddelelse

Symbol	Beskrivelse
	Kontrol af display
	Hold pause (opmærksomheds-assistent)

Info:

Symboleterne kan være forskellige alt efter bussens udstyr.

Motorrum: Vigtige bemærkninger

Sikkerhedsforskrifter ved arbejde i motorrummet

Fare

Risiko for personskade som følge af roterende dele som kileremme og remskiver, når motorrumslømmen står åben, og motoren er i gang. Legemsdele og beklædning kan blive grebet af de roterende dele. Risiko for personskade som følge af varme motordele.

- ▶ Alle arbejder i motorrummet skal principielt foretages med standset motor.
- ▶ Motoren skal sikres mod utilsigtet start, f.eks. ved at tage tændingsnøglen ud.
- ▶ Hvis motoren skal køre i forbindelse med bestemte arbejder, skal der holdes sikkerhedsafstand til roterende dele (f.eks. drivremme).
- ▶ Inden der arbejdes på motoren eller dens komponenter, skal man vente, indtil berøringsfladerne er afkølet.

- ▶ Anvend udelukkende originale OMNIplus-reservedele for at undgå skader som følge af uegnede reservedele!

Motorrum: Vigtige bemærkninger

Start-stop-knap i motorrum

Med start-stop-knappen i motorrummet kan motoren startes og stoppes, når motorrumslømmen er åben, og tændingen er slået til.

Henvisning

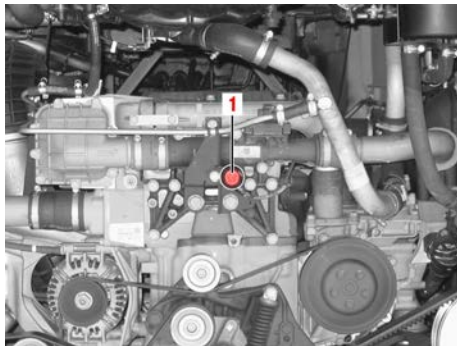
Følg sikkerhedsforskrifterne ved arbejder i motorrummet.

Henvisning

Når start-stop-knappen **(1)** holdes inde i mere end 3 sek. ved starten, stiger motorens omdrejningstal, så længe knappen **(1)** holdes aktiveret (op til motorens afregulerings-omdrejningstal). Motoren kører videre med det omdrejningstal, den har nået, når knappen **(1)** slippes.

Motorrum: Vigtige bemærkninger

M54.00-2275-71

Motorrum: Oliestand i motor

Display for motoroliestand

Informationer om motoroliestanden gives via displayet i instrumentgruppen. Der findes meddelelser om oliestanden første gang bestemte oliestandsværdier over- eller underskrides samt informationer om oliestanden, som kan fremkaldes manuelt i en bestemt displaymenu.

Bemærkning om materiel skade

Bussen skal holde på et plant og vandret underlag ved måling af oliestanden. Hvis oliestanden måles, mens bussen står skråt, kan der blive vist forkerte værdier for oliestanden på displayet, og det kan medføre en rød-meddelelse i instrumentgruppen! En for lav eller for høj oliestand kan medføre motorskader. Derfor skal oliestanden korrigeres hurtigst muligt.

- Vælg i hovedmenuen "Fahrzeug" (Bus) undermenuen "Motor". Oliestands-informationerne giver oplysning om, hvorvidt oliestanden er korrekt eller ikke.

Henvisning

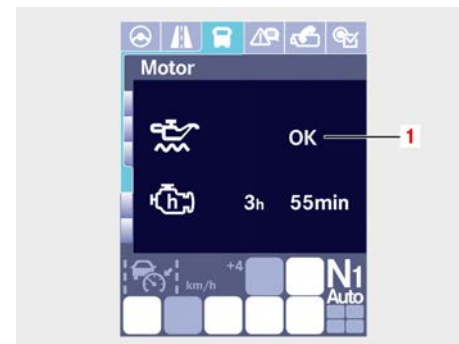
Måling af oliestanden kan kun ske, mens motoren er standset, og tændingen er slået til. Den aktuelle oliestand kan tidligst kontrolleres 5 minutter efter, at motoren er standset.

Bemærkning om materiel skade

For at undgå skader på motoren må der kun benyttes olier med lavt askeindhold iht. forbrugsstof-forskrifterne! Forbrugsstof-forskrifterne er tilgængelige på internetadressen busdoc.i.daimler.com/public/.

Oliestands-informationer

Motoroliestand i orden

M54.00-1993-71

Motoroliestand i det normale område indikeres med symbolet og "OK" (1).

Henvisning

Hvis oliestanden er i orden, kan der ikke fremkaldes yderligere oliestands-informationer.

Motorrum: Oliestand i motor

For lav motoroliestand

M54.00-2144-71

En for lav motoroliestand indikeres med symbolet "Motoroliestand" og teksten "Niedrig! Öl nachfüllen: 5 l" (Lav! Efterfyld olie: 5 l) (1) (her 5 liter). Den oliemængde, der angives i displayet, skal påfyldes hurtigst muligt. Lad derpå motoren køre i ca. 20 minutter (tomgang eller kørsel). Først efter dette tidsrum opdateres displaymeddelelsen.

Motoroliestand ikke disponibel

M54.00-1995-71

Denne meddelelse vises, hvis det forsøges at fremkalde indikation af oliestanden under kørslen og indtil 5 minutter efter at motoren er stoppet. En oliestand, der på grund af f.eks. en fejl i en føler ikke kan måles, indikeres på samme måde.

Kontrol af motorens oliestand med oliepind (ekstraudstyr)

Henvisning

Motorerne har elektronisk oliestandsmåling, der skal følges!

Det er kun nødvendigt at måle oliestanden med oliepind, hvis oliestandsmålingen er defekt.

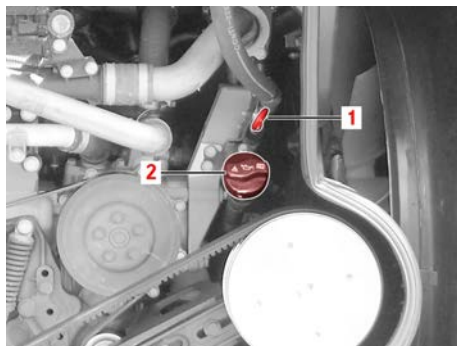
Fare

Risiko for personskade som følge af roterende dele som kileremme og remskiver, når motorrumslommen står åben, og motoren er i gang. Legemsdele og beklædning kan blive grebet af de roterende dele. Risiko for personskade som følge af varme motordeler.

- ▶ Alle arbejder i motorrummet skal principielt foretages med standset motor.
- ▶ Motoren skal sikres mod utilsigtet start, f.eks. ved at tage tændingsnøglen ud.
- ▶ Hvis motoren skal køre i forbindelse med bestemte arbejder, skal der

holdes sikkerhedsafstand til roterende dele (f.eks. drivremme).

- Inden der arbejdes på motoren eller dens komponenter, skal man vente, indtil berøringsfladerne er afkølet.

M01.00-0147-71

1. Placer bussen vandret.
2. Vent ca. 10 minutter efter at motoren er standset, så olien kan løbe ned i bundkarret.
3. Træk oliemålepinden (**1**) op med driftsvarm, standset motor.

i Henvisning

Oliestanden skal være mellem min.- og maks.-markeringerne.

4. Evt. manglende olie påfyldes via påfyldningsåbningen (**2**) (følg forbrugsstof-forskrifterne).

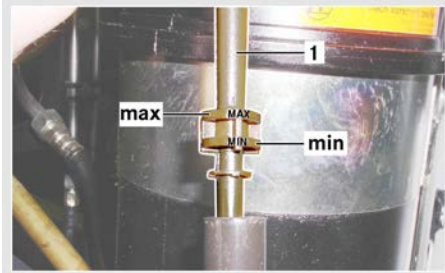
Motorrum: Oliestand i servostyring

Motorrum: Oliestand i servostyring

Kontrol af oliestand for servostyring

i Henvisning

Når der er monteret elektrisk niveaumåling, er servooliebeholderen uigenemsigtig. Hvis oliestanden i servooliebeholderen er for lav, vises der en gul-meddelelse i displayet, når tændingen er slået til. Oliestanden kan kontrolleres manuelt med den indbyggede oliepin (1).

M46.00-0126-72

1. Aflæs oliestanden.

i Henvisning

Når motoren er i gang, skal oliestanden ligge mellem MIN- og MAX-markeringen på oliepinen (1).

2. Ved for lav oliestand må der udelukkende efterfyldes styrehydraulikolie i henhold til forbrugsstof-forskrifterne.

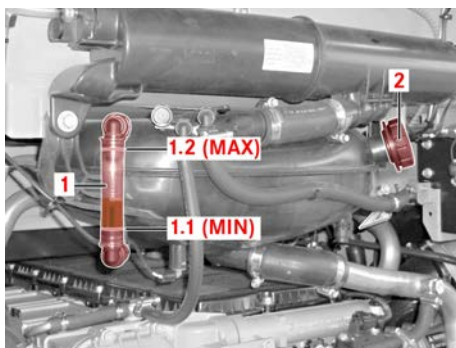
i Henvisning

Forbrugsstof-forskrifterne er tilgængelige på internetadressen bus-doc.i.daimler.com/public/.

Motorrum: Kølevæskestand i motor og varmesystem

Motorrum: Kølevæskestand i motor og varmesystem

Kontrol af kølevæskestanden i motoren og varmesystemet.

M20.00-0144-71

Advarsel

Risiko for skoldning som følge af udsprøjtende varm kølevæske.

- ▶ Brug beskyttende beklædning (handsker/beskyttelsesbriller).
- ▶ Dækslet på ekspansionsbeholderen må så vidt muligt kun åbnes, når kølevæskens temperatur er under 50 °C.

- ▶ Åbn dækslet langsomt for at lukke overtrykket gradvist ud. Drej dækslet langsomt videre, og tag det af.
- ▶ Aflæs kølevæskeniiveauet (**1**) på skueglasset.

Henvisning

Kølevæskeniiveauet skal ved kold motor (under 50 °C) stå mellem nederste og øverste mærke (MIN (**1.1**) og MAX (**1.2**)) på skueglasset (**1**) på ekspansionsbeholderen.

- ▶ Efterfyld evt. kølevæske.
- ▶ Påfyld kun en blanding af rent, så vidt muligt kalkfrit, godt filtreret vand (drikkevandskvalitet) blandet med korrosions-/frostbeskyttelsesmiddel (blandingsforhold mellem vand og ren korrosions-/frostbeskyttelsesmiddel: 1 : 1, overhold driftsmiddel-forskrifterne).
- ▶ Brug kun kølevæske iht. MB-driftsmiddel-forskrifter blad 325.5 eller 326.5 (G40).

Henvisning

Driftsmiddel-forskrifterne er tilgængelige på internetadressen bus-doc.i.daimler.com/public/.

- ▶ Udluftning af kølevæsekredsløb for varmesystem, se kapitlet "Udluftning af kølevæsekredsløb for varmesystem" (→ Side 452).

Motorrum: Drivremme

Motorrum: Drivremme

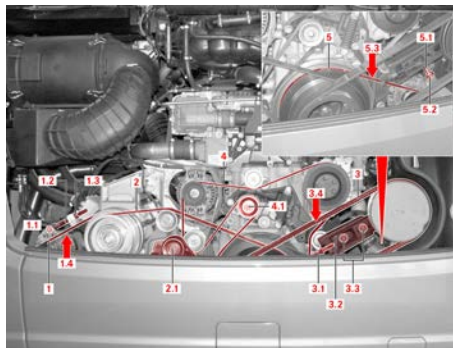
Montering og afmontering af drivremme (OM 470, OM 471)

Henvisning

I det følgende beskrives udskiftning af drivremme med motorerne OM 470 og OM 471 som eksempel. På motortyperne OM 936 foretages udskiftningen på samme måde.

Bemærkning om materiel skade

Reserveremme og visse af de i det følgende beskrevne værktøjer følger ikke med bussen! Der må udelukkende anvendes originale OMNIplus-reservekileremme.

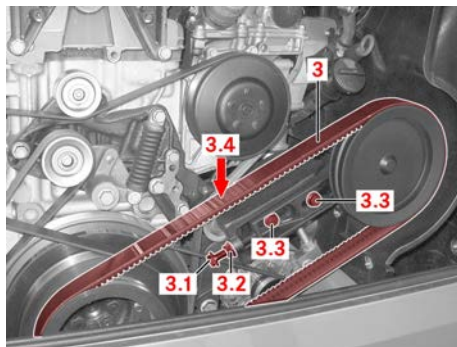
M01.00-0178-76

- 1 Drivrem til generator i venstre side
 - 1.1 Strammeskrue
 - 1.2 Spændemøtrik
 - 1.3 Kontramøtrik
 - 1.4 Målepunkt for remspænding
- 2 Drivrem kølekompressor
 - 2.1 Permanentstrammer
- 3 Drivrem til kølerventilator
 - 3.1 Strammeskrue
 - 3.2 Kontramøtrik
 - 3.3 Skruer

- 3.4 Målepunkt for remspænding
- 4 Drivrem til vandpumpe og generator
 - 4.1 Permanentstrammer
- 5 Drivrem til generator i højre side
 - 5.1 Strammeskrue
 - 5.2 Kontramøtrik
 - 5.3 Målepunkt for remspænding

Denne vejledning gør ikke krav på fuld-stændighed. Om nødvendigt må en reparation udføres af en OMNIplus-Service-Partner.

Af- og påmontering af drivrem til køler-ventilator

M01_00-0132-71

- ▶ Følg sikkerhedsforskrifterne ved arbejder i motorrummet i starten af dette kapitel!
- ▶ Løsn kontramøtrikken (3.2) på indstillingsskruen (3.1) på beslaget til remstrammeren.
- ▶ Skru indstillingsskruen (3.1) ud.
- ▶ Løs skruerne (3.3) til spændearmslejreringen.
- ▶ Forskyd spændearmslejreringen med remskive indtil anslag i beslaget, og tag drivremmen (4) af.
- ▶ Montering sker i omvendt rækkefølge.

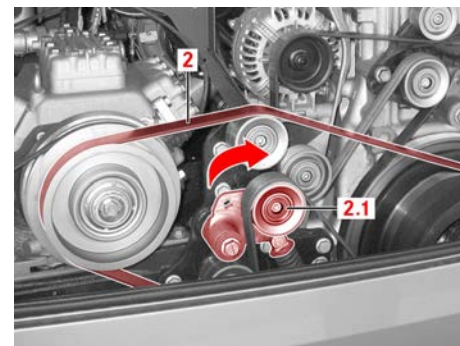
i Henvisning

Remmen må aldrig være for stram. Drivremmen skal kunne vrides mindst 90° med to fingre ved målepunktet (3.4).

Af- og påmontering af drivrem til kølekompressor

i Henvisning

Nødvendigt værktøj: 1/2" håndtag.

M01_00-0134-71

- ▶ Følg sikkerhedsforskrifterne ved arbejder i motorrummet i starten af dette kapitel!
- ▶ Stik 1/2"-håndtaget i strammerullens holder (2.1), træk strammerullen op efter i pilens retning med håndtaget, og hold den fast i denne stilling.
- ▶ Montering sker i omvendt rækkefølge.

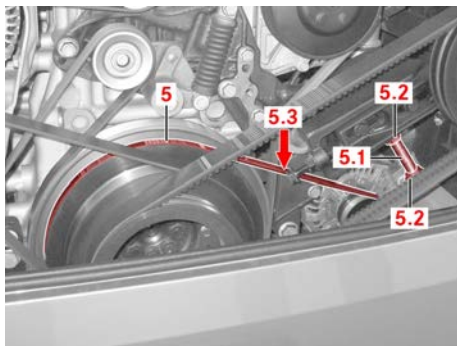
Motorrum: Drivremme

Henvisning

Strammerullen (2.1) er fjederbelastet, således at remmen automatisk strammes korrekt.

Af- og påmontering af drivrem til generator i højre side

M01.00-0139-71

- ▶ Følg sikkerhedsforskrifterne ved arbejder i motorrummet i starten af dette kapitel!
- ▶ Løsn kontramøtrikkerne (5.2).
- ▶ Løsn skruen ved generatorens omdrejningspunkt og ved strammespindelen.

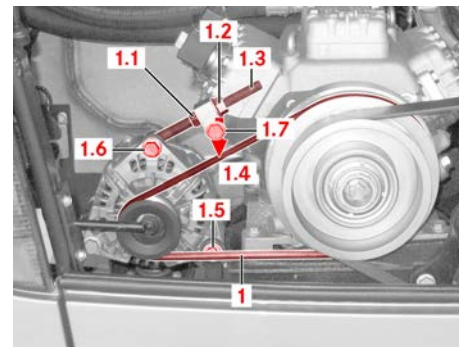
- ▶ Løsn spændeskruen (5.1), indtil drivremmen ligger løst på remskiverne.
- ▶ Tag drivremmen (5) af remskiverne.
- ▶ Montering sker i omvendt rækkefølge.

Bemærkning om materiel skade

Remmen må aldrig være for stram. Drivremmen skal kunne vrides mindst 90° med to fingre ved målepunktet (5.3).

Af- og påmontering af drivrem til generator i venstre side

M01.00-0184-71

- ▶ Følg sikkerhedsforskrifterne ved arbejder i motorrummet i starten af dette kapitel!
- ▶ Løsn kontramøtrikken (1.2) og klem-skruen (1.7), løsn skruerne ved generatorens drejepunkt (1.5, 1.6) og på strammespindelen.
- ▶ Løsn spændemøtrikken (1.1), indtil drivremmen ligger løst på remskiverne.
- ▶ Tag drivremmen (1) af remskiverne.
- ▶ Montering sker i omvendt rækkefølge.

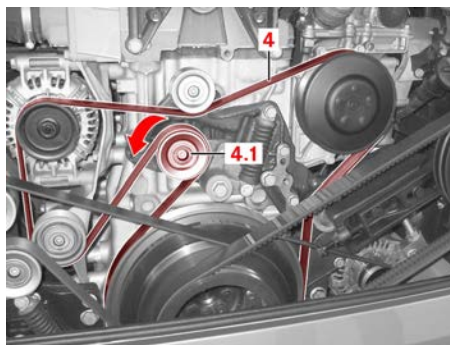
i Henvisning

Remmen må aldrig være for stram. Drivremmen skal kunne vrides mindst 90° med to fingre ved målepunktet **(1.4)**.

Af- og påmontering af drivrem til vandpumpe og den midterste generator

i Henvisning

Nødvendigt værktøj: 1/2" håndtag.

M01_00-0135-71

- ▶ Følg sikkerhedsforskrifterne ved arbejder i motorrummet i starten af dette kapitel!
- ▶ Stik 1/2"-håndtaget i strammerullens holder **(4.1)**, træk strammerullen nedefter i pilens retning med håndtaget, og hold den fast i denne stilling.
- ▶ Tag remmen af remskiverne.
- ▶ Montering sker i omvendt rækkefølge.

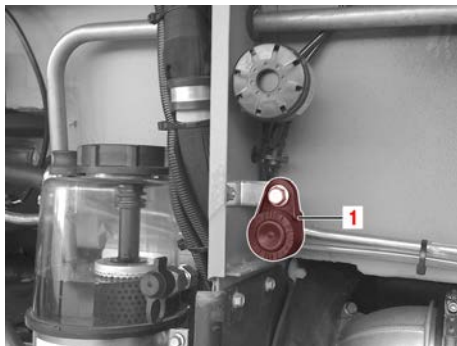
i Henvisning

Strammerullen **(4.1)** er fjederbelastet, således at remmen automatisk strammes korrekt.

Motorrum: Elektrisk brændstofpumpe

Motorrum: Elektrisk
brændstofpumpe

Elektrisk brændstofpumpe (EKP, ekstra-
draustyr)

M47_00-0121-71

Brændstofsyste­met kan udluftes med den elektriske brændstofpumpe (EKP).

- ▶ Slå tændingen til (trin 2).
- ▶ Tryk kortvarigt på knappen **(1)** for at tænde den elektriske brændstofpumpe.

Henvisning

Pumpen afbrydes efter 85 sekunder.

- ▶ Luk motorrumslemmen, når pumpen er standset.
- ▶ Start motoren fra førerpladsen.

Hjul, dæk: Vigtige bemærkninger

Hjul, dæk: Generelle sikkerhedsforskrifter

Henvisning

Dækkene er de eneste forbindelser mellem bussen og kørebanen. De har derfor særlig stor betydning for bussens drifts- og trafikikkerhed.

Fare

Risiko for ulykke som følge af forkert lufttryk, gamle, nedslidte eller beskadigede dæk eller forkert valg af dæk.

- ▶ Kontrollér regelmæssigt dæktrykket samt dækkenes mønster og tilstand.
- ▶ Udskift beskadigede dæk straks.
- ▶ Skift dækkene, senest når den foreskrevne minimale mønsterdybde er nået.
- ▶ Undgå at køre over genstande med skarpe kanter.
- ▶ Mas ikke dækkene op ad kantsten.

- ▶ Parkér altid bussen med hele dækkets kontaktflade hvilende på kantsiden.
- ▶ Brug kun dæk, der er godkendt af EvoBus. Spørg evt. en OMNIplus-ServicePartner.
- ▶ Monter kun dæk med det foreskrevne bæreevneindeks (mindst 154/149) og det foreskrevne hastighedsindeks.
- ▶ Overhold de nationale forskrifter.
- ▶ Ved tvillinghjul må der kun anvendes dæk med samme udvendige diameter, maksimal tolerance 0,5 % af den udvendige diameter eller af omkredsen. Monter det største dæk udvendigt.
- ▶ Følg altid ovenstående advarsler samt kapitlet "Inden kørslen påbegyndes, dagligt" (→ Side 31).
- Ved for lavt dæktryk falder dækkets bæreevne.
- Hvis dæktrykket er for lavt, vil det medføre kraftig opvarmning og hurtigere slid af dækkene, reduceret kørestabilitet og større brændstofforbrug.

Hjul, dæk: Vigtige bemærkninger

- Hvis dæktrykket er for højt, vil det medføre større bremselængde, dårligere vejgreb og større dækslid.

Henvisning

Dæktrykket ændres med 30 til 40 kPa (0,3 til 0,4 bar, 4,4 til 5,8 psi) for hver 10 °C ændring af lufttemperaturen. Tag højde for denne temperaturafhængige trykændring, hvis De kontrollerer dæktrykket under forhold, hvor temperaturen er højere end udetemperaturen. Eksempel: Rumtemperaturen er ca. 20 °C, udetemperaturen er ca. 0 °C. Pump dækkene op til 60 til 80 kPa (0,6 til 0,8 bar, 8,7 til 11,6 psi) mere end foreskrevet i dæktryktabelen.

Hjul, dæk: Dæktryktabel (→ Side 397)

Bemærkning om materiel skade

Materiel skade som følge af fugt eller snavs i dækventilerne og deraf følgende lufttab.

- ▶ Benyt altid ventilhætter på dækventilerne, og skru dem fast på.

Hjul, dæk: Vigtige bemærkninger

Bemærkning om materiel skade

Materiel skade som følge af forkerte afbalanceringsmidler.

- Brug IKKE afbalanceringspulver, -perler, eller -gel, da disse midler kan forårsage uønskede pulsationer og/eller svingninger.

Hjul, dæk: Hjulskift

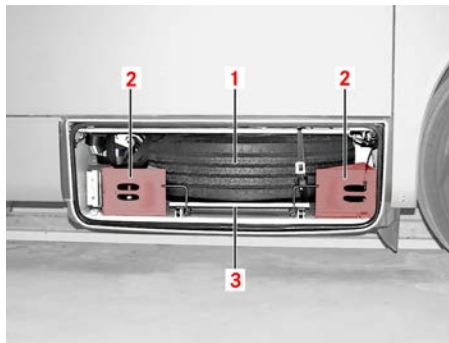
Hjulskifte

- Ved alt arbejde på hjulene skal anvisningerne i kapitlet "Generelle sikkerhedsforskrifter" (→ Side 381) altid følges!

Reservehjul

Reservehjulet (ekstraudstyr) sidder bag en aflåselig lem i højre side bag forakslen.

- Efter åbning af klappen skal denne tages af (tilslutningsledning for side-markeringslygte trækkes af).

M00_00-0194-01

- Løsn holdejorden til reservehjulet, og fjern den.
- Træk reservehjulet fremefter (1) over rullestangen (3).

M40.00-0152-71

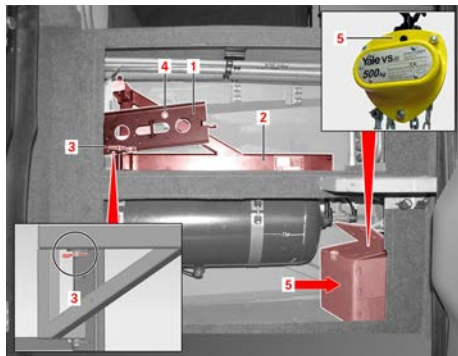
- Løsn holdejorden (1) til reservehjulet, og fjern den.
- Træk reservehjulet fremad.

Reservehjul i bagagerum

Reservehjulet (ekstraudstyr) ligger i bageste venstre bagagerum.

- Åbn lemmen foran bagagerumsdøren. Tag bagagen ud.

Hjul, dæk: Hjulskift

M00.00-0698-81

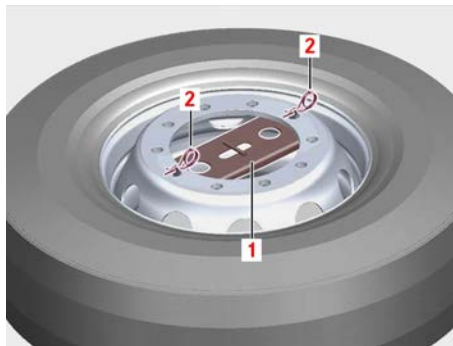

Fare

Risiko for personskade som følge af, at reservehjulet eller opbygningskomponenter falder ned.

- ▶ Vær opmærksom på lav højde (hovedskader).
- ▶ Gå ikke ind under hængende byrder.
- ▶ Sørg for at sikre monteringspladen og svingarmen med fjedersplitter.
- ▶ Inden brugen skal kranen og kædetrækket kontrolleres for skader, i givet fald må de ikke benyttes og skal repareres.

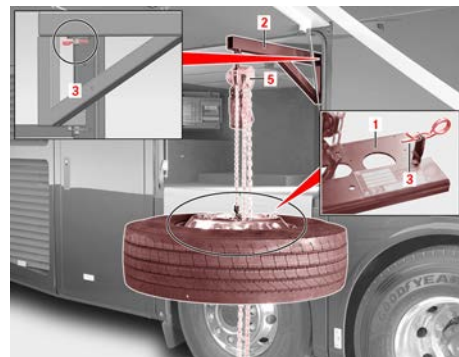
- ▶ Kran og kædetræk må kun bruges ved hjulskift.
- ▶ Sørg for tilstrækkelig belysning.
- ▶ Efter hjulskift skal alle dele igen opbevares sikkert i opbevaringsrummene.
- ▶ Tag delene til hjulskift fra opbevaringsrummene i trinkassen til bagagerummet.
- ▶ Skru låseskruen (4) ud.

M00.00-0700-71

- ▶ Stik monteringspladen (1) ind i reservehjulet nedefra, og lås den fast med de to fjedersplitter (3).

- ▶ Sæt svingarmen (2) ind i øjerne, og lås den fast med fjedersplitter (3).

M00.00-0697-81

- ▶ Hægt kæden (5) fast i svingarmen (2).
- ▶ Hægt kædens krog fast i monteringspladen (1).
- ▶ Løft reservehjulet i monteringspladen med kæden, og sving det ud af bussen.

Henvisning

Placer beskyttelsesmåtten fra bagagerummet på under reservehjulet.

- Sænk reservehjulet med kæden.

Bemærkning om materiel skade

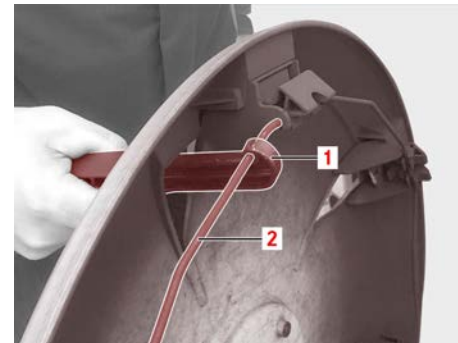
Kran og kæde må kun benyttes til at læfte og sænke et reservehjul (maks. belastning: 120 kg, se typeskiltene på bærearmen og monteringsplade samt kapitel „Tekniske data“).

- Hjulet lægges tilbage i modsat rækkefølge.

Afmontering af hjulkapsel**Afmontering af hjulkapsel**

M40.00-0153-71

- Før enden med plastkrogen på demonteringsværktøjet fra bussens værktøj (1) gennem åbningen.

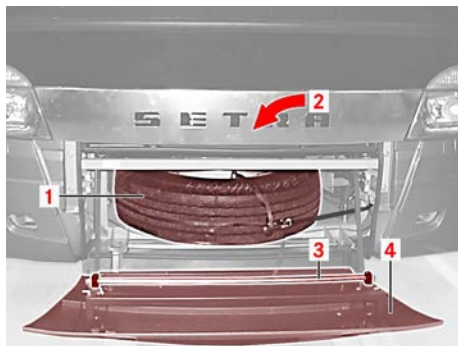
M40.00-0154-71

- Sæt plastkrogen (1) omkring fjederbøjlen (2), og træk hjulkapslen af med en kraftigt ryk i demonteringsværktøjet.

Hjul, dæk: Hjulsift

Løsn hjulmøtrikkerne

Løsn hjulmøtrikkerne

M40_00-0028-01

- Løsn hjulmøtrikkerne en halv omdrejning med hjulnøglen fra værktøjssættet.

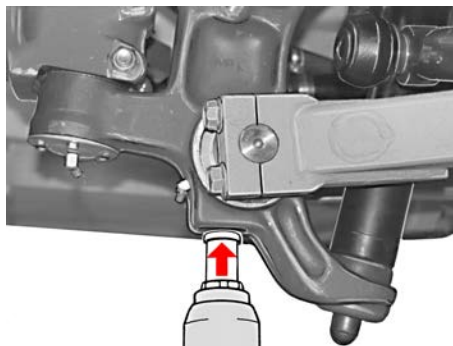

Henvisning

Rullestangen (3), som reservehjulet trækkes ud af reservehjulslommen med, kan benyttes som forlænger. Den kan tages ud af holderen, når fjedersplitten fjernes.

Placering af donkraft

Placering af donkraft

M33_00-0028-01

Advarsel

Risiko for personskade hvis donkraften vælter, mens bussen er løftet.

- Skift ALDRIG hjul på en skrånende vej.
- Sørg for at sikre bussen mod at rulle (aktiver parkeringsbremsen). Hvis det defekte hjul er på bagakslen, skal der desuden lægges en stopklods under et forhjul.

- Placer kun donkraften på de hertil beregnede holdere på bussen.
- Stil donkraften lodret under holderen.
- Følg betjeningsvejledningen til donkraften.
- For at begrænse skaden mest muligt i tilfælde af at donkraften svigter, skal enten det intakte reservehjul eller det defekte hjul lægges under et egnet sted på karosseriet under hjulsiftet.
- Sæt teleskopdonkraften (10 t) på krydsfiner-underlagspladen, og løft bussen ved tværsvingarmens fæstepunkt (pil)

Bemærkning om materiel skade

For at undgå skader på rammen må donkraften kun placeres ved de punkter, der er markeret uden på bussen med et donkraftsymbol!

Afmontering af forhjul

Afmontering af forhjul

- Følg sikkerhedsforskrifterne i kapitlet Hjulsift (→ Side 381)!

M40.00-0149-71

- Læg opkørselskilen foran det defekte hjul, og kør op på opkørselskilen (1) i første gear.

i Henvisning

For at undgå at opkørselskilen glider væk på meget glat og hårdt underlag, skal der køres op på opkørselskilen med lav fart og følsomhed!

- Afmonter (→ Side 385) hjulkapslen.
- Løsn (→ Side 386) hjulmøtrikkerne en halv omdrejning.
- Placer (→ Side 386) donkraften.
- Kørs donkraften helt op, så hjulet går fri af opkørselskilen.
- Fjern opkørselskilen.
- Skru alle hjulmøtrikkerne af, på nær tre, der er fordelt jævnt langs omkredsen.
- De tre sidste hjulmøtrikker må først skrues af, når det er kontrolleret, at hjulet ikke sidder i spænd på hjulboltene.
- Tag det beskadigede hjul af.

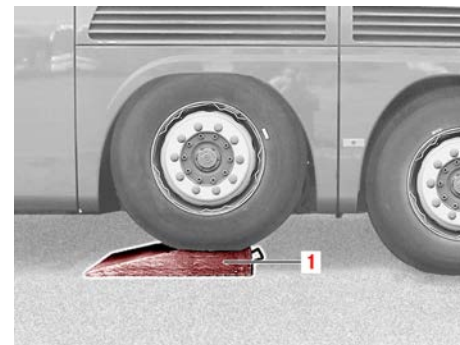
Bemærkning om materiel skade

Når hjulet tages af, må det ikke trækkes ud over gevindene på hjulboltene. Det beskadiger boltens gevind og vanskeliggør montering af hjulmøtrikkerne. I uheldigste fald kan hjulmøtrikkerne sætte sig fast på det beskadigede gevind, så de ikke kan dreje på boltens gevind.

Afmontering af drivhjul

Afmontering af drivhjul

- Følg sikkerhedsforskrifterne i kapitlet Hjulsift (→ Side 381)!

M40_00-0032-01

- Læg opkørselskilen under det ubeskadigede hjul i tvillingmonteringen, og kørs bussen op på kilen.

i Henvisning

For at undgå at opkørselskilen glider væk på meget glat og hårdt underlag, skal der køres op på opkørselskilen med lav fart og følsomhed!

Hjul, dæk: Hjulskift

- ▶ Afmonter (→ Side 385) hjulkapslen (hvis monteret).
- ▶ Løs (→ Side 386) hjulmøtrikkerne en halv omdrejning.
- ▶ Placer (→ Side 386) donkraften.
- ▶ Kør donkraften helt op, så hjulet går fri af opkørselskilen.
- ▶ Fjern opkørselskilen.
- ▶ Skru alle hjulmøtrikkerne af, på nærtre, der er fordelt jævnt langs omkredsen.
- ▶ De tre sidste hjulmøtrikker må først skrues af, når det er kontrolleret, at hjulet ikke sidder i spænd på hjulboltene.
- ▶ Tag det beskadigede hjul af.

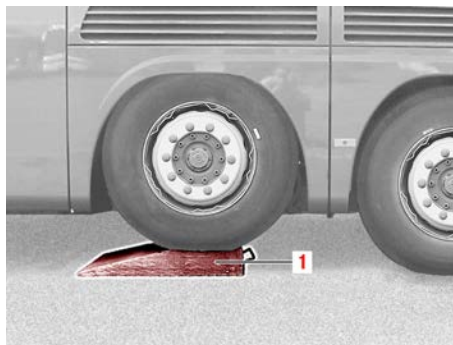
Bemærkning om materiel skade

Når hjulet tages af, må det ikke trækkes ud over gevindene på hjulboltene. Det beskadiger boltens gevind og vanskeliggør montering af hjulmøtrikkerne. I uheldigste fald kan hjulmøtrikkerne sætte sig fast på det beskadigede gevind, så de ikke kan dreje på boltens gevind.

Montering af hjul på efterløbsakslen

Montering af hjul på efterløbsakslen

- ▶ Følg sikkerhedsforskrifterne i kapitlet Hjulskift (→ Side 381)!

M40_00-0032-01

- ▶ Kør det yderste hjul på drivakslen op på opkørselskilen (1).

Henvisning

For at undgå at opkørselskilen glider væk på meget glat og hårdt underlag, skal der køres op på opkørselskilen med lav fart og følsomhed!

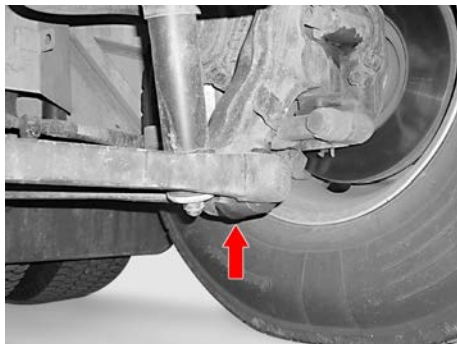
- ▶ Afmonter (→ Side 385) hjulkapslen (hvis monteret).
- ▶ Løs (→ Side 386) hjulmøtrikkerne en halv omdrejning.
- ▶ Løft karrosseriet med hævesænkefunktionen.

Henvisning

På busser uden hæve- og sænkesystem kan efterløbsakslen aflastes ved at aktivere knappen til akseltryksforskydning for efterløbsakslen.

- ▶ For at forhindre hæve- og sænkesystemet i at efterregulere skal det elektriske system igen afbrydes med batterihovedafbryderen.

M40_00-0087-71

- ▶ Løft efterløbsakslen ved tværsvingarmens fæstepunkt (**pil**) med teleskopdonkraften (10 t), indtil hjulet kan afmonteres.
- ▶ Følg anvisningerne i kapitlet "Placering af donkraft" (→ Side 386).
- ▶ Kør donkraften helt op, så hjulet går fri af opkørselskilen.
- ▶ Fjern opkørselskilen.
- ▶ Skru alle hjulmøtrikkerne af, på nær tre, der er fordelt jævnt langs omkredsen.
- ▶ De tre sidste hjulmøtrikker må først skrues af, når det er kontrolleret, at

hjulet ikke sidder i spænd på hjulboltene.

- ▶ Tag det beskadigede hjul af.

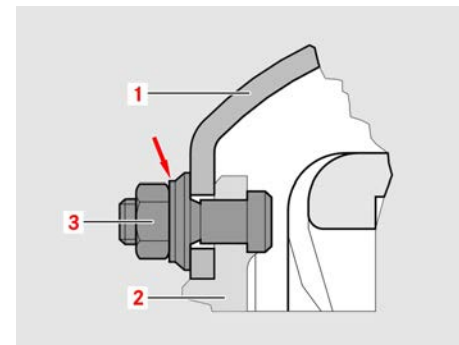

Bemærkning om materiel skade

Når hjulet tages af, må det ikke trækkes ud over gevindene på hjulboltene. Det beskadiger boltens gevind og vanskeliggør montering af hjulmøtrikkerne. I uheldigste fald kan hjulmøtrikkerne sætte sig fast på det beskadigede gevind, så de ikke kan dreje på boltens gevind.

Montering af reservehjul

Montering af reservehjul

M40_00-0016-01

- ▶ Rens anlægsfladerne på hjul, hjulnav, centrerknaster og hjulmøtrikker for rust og snavs.
- ▶ Gevindene på hjulboltene og hjulmøtrikkerne skal være fri for olie og fedt, evt. skal gevindet affedtes.

Hjul, dæk: Hjulskift

Bemærkning om materiel skade

For at hindre beskadigelser af fælge og hjulbolte må fælgene kun udskiftes med samme type (stålfælge med stålfælge, aluminiumsfælge med aluminiumsfælge)! Til aluminiumsfælge og stålfælge kræves forskellige hjulmøtrikker! Det er ikke tilladt at blande stål- og aluminiumshjul ved tvillingmontering!

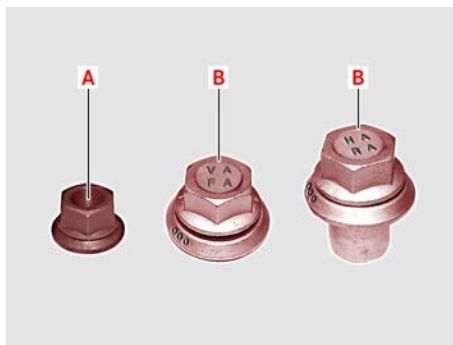
- Sæt reservehjulet på.

Henvisning

Pladehjulene (1) centrerer med centrérknaster på navet (2).

- Sæt hjulmøtrikkerne på og skru dem ind til de ligger an mod pladehjulet.

M40_00-0053-01

- Pas på ikke at forveksle de forskellige brystmøtrikker ved monteringen!

Henvisning

(A): Hjulmøtrikker til stålpladehjul (stålfælge) har ingen påskrift, (B): Hjulmøtrikker til aluminiumshjul (alufælge) har påskriften "VA FA" til enkeltmontering, "HA RA" til tvillingmontering og en markering med 3 ringe på trykskiven (se illustrationen).

M40_00-0061-01

- Ved montering og afmontering af aluminiumsfælge skal monteringsbøsningerne (i værktøjssættet) skubbes over 2 modsat placerede hjulbolte for at undgå skader.
- Skyd opkørselskilen ind under hjulet igen, sænk bussen og tag donkraften ud.

Advarsel

Risiko for ulykke som følge hjul, der løsner sig pga. for lavt eller for højt tilspændingsmoment.

- ▶ Spænd hjulmøtrikkerne ensartet og over kryds.
 - ▶ Spænd hjulmøtrikkerne med det foreskrevne tilspændingsmoment.
 - ▶ Efterspænd hjulmøtrikkerne efter ca. 50 km kørsel.
 - ▶ Kør evt. til en OMNIplus-ServicePartner for at få spændt hjulmøtrikkerne med det foreskrevne tilspændingsmoment.
-
- ▶ Spænd hjulmøtrikkerne over kryds, og kør forsigtigt til den nærmeste OMNIplus-ServicePartner. Lad værktøjet spænde hjulmøtrikkerne korrekt med det foreskrevne tilspændingsmoment.

Tilspændingsmoment	
Hjulmøtrikker	600 Nm

- ▶ Kør bussen ned fra opkørselskilen, og pak opkørselskilen, det defekte hjul og værktøjet sikkert af vejen.

Advarsel

Risiko for ulykke som følge af genstande, der hæmmer styringen!

- ▶ Reservehjulet skal altid sikres med gjordene i reservehjulsrummet!
- ▶ Placer ikke løse genstande som f.eks. snekæder i reservehjulsrummet!

Hjul, dæk: Snekæder

Hjul, dæk: Snekæder

Montering af snekæder

Bemærkning om materiel skade

Skader på karrosseriet, på snekæderne og på hjulene som følge af løse snekæder.

- ▶ Sørg for, at snekæderne sidder stramt.
- ▶ Den tilladte maksimumshastighed på 40 km/h må ikke overskrides.
- ▶ Kontrollér, at snekæderne sidder fast efter en passende strækning (afhængigt af kørselsforholdene), og efterspænd dem om nødvendigt.
- ▶ Når der er monteret snekæder, må bussen IKKE bevæges i sænket tilstand.
- ▶ Følg fabrikantens monteringsvejledning og lovbestemmelserne.

Henvisning

Montering af snekæder lettes, især på bagakslen, ved at hæve karrosseriet med hæve-/sænke-funktionen.

Godkendte snekæder

Producent	Type	Ledtykkelse [mm]	Drivaksel	Foraksel
Dækstørrelse 295/80 R22.5				
RUD	RUD-Matic Maxi	5,0	Godkendt	Godkendt
RUD	RUD-Matic Classic V	5,5	Godkendt	Godkendt
RUD	RUD-profi Cargo HL	5,5	Godkendt	Godkendt
RUD	RUD-profi Cargo HL	7,5	Godkendt	IKKE godkendt
Pewag	OMR/Unibus	5,0	Godkendt	Godkendt
Pewag	Austro	7,0	Godkendt	IKKE godkendt
Pewag	Austro SV	8,2	Godkendt	IKKE godkendt
Dækstørrelse 315/80 R22.5				
RUD	RUD-Matic Maxi	5,0	Kun godkendt til stålfølge	IKKE godkendt

Hjul, dæk: Dæktryk

Hjul, dæk: Dæktryk

Kontrol af dæktryk via display

M68.00-0492-71

Menuvinduet "Reifen" (Dæk) kan fremkaldes på modeller med automatisk dæktrykkontrol.

Dæktrykkontrolsystemet er et komfortsystem, som hjælper ved den regelmæssige dæktrykkontrol og automatisk advarer ved tryktab eller overtryk.

Dæktrykkontrollen overvåger dæktrykket i alle dækkene, når bussen holder stille og under kørslen og advarer pålideligt,

forudsat det korrekte dæktryk forinden er indstillet for alle dæk.

- ▶ Følg altid sikkerhedsforskrifterne om dæk i kapitlet „Selvhjælp“!

Henvisning

Ansvar for det korrekte dæktryk ligger altid hos føreren.

Dæktrykkontrollen indikerer forkert tryk i følgende tilfælde:

- Bussen er overlæsset.
- Der er monteret hjul med en anden dækstørrelse, og det foreskrevne tryk er ikke korrigeret i kørecomputeren, eller der er indstillet en forkert værdi.

Hvis der bruges radiosendere (f.eks. trådløse hovedtelefoner, kommunikationsradioer) kan de forstyrre dæktrykkontrollens funktion. Displayet i instrumentgruppen viser „-“ i stedet for det enkelte dæktryk, hvis der kortvarigt er fejl ved en dæktrykføler, f.eks. som følge af en radiosender, eller hvis der ikke modtages værdier fra dæktryksensoren.

- ▶ Vent nogle minutter i disse tilfælde, og/eller flyt bussen væk fra radiosenderens signalområde.

Værdierne for dæktrykket på displayet kan afvige fra dem, der måles med en dæktrykmåler. De dæktryk, der vises på kørecomputeren, gælder ved havets overflade. På højt beliggende steder vil en dæktrykmåler vise et højere dæktryk end displayet.

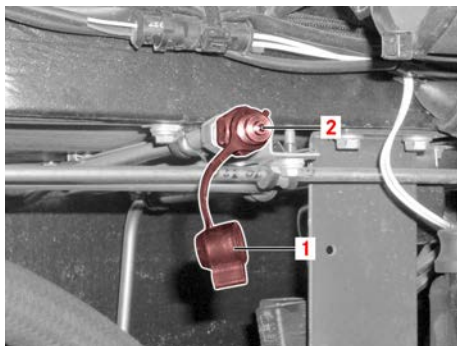
- ▶ Reducer ikke dæktrykket i disse tilfælde!

Dæktrykkontrollen registrerer automatisk nye hjul eller nye dæktrykfølere.

- ▶ Kør bussen nogle minutter med en hastighed på mere end ca. 35 km/h efter montering af de nye dæk.
 - ◁ Systemet lærer de ændrede værdier.
 - ▽ Hvis dæktrykvisningen ikke indlæres automatisk, skal indlæringen startes manuelt.
 - ▶ Parkér bussen, og slå tændingen fra i mindst 10 minutter.

Start derefter bussen, og sæt straks i gang.

Hjul, dæk: Fyldning af dæk

M40_00-0078-71

- Tag beskyttelseskappen (1) på dækpumpestudsens (2) af

Henvisning

Når motoren er i gang, kan der fås et tryk op til 12,5 bar (trykregulatorens udkoblingstryk). Udtag af trykluft er kun mulig i trykregulatorens fyldestilling. Hvis trykregulatoren har koblet fra (tomgangsstilling - blæser

ud i det fri), skal trykket sænkes ved at træde på bremsepedalen, indtil trykregulatoren kobler ind igen!

Bemærkning om materiel skade

Da trykket kan være for højt til oppumpning af et dæk, skal oppumpningen overvåges via driftsvisningen for beholdertryk på displayet i instrumentgruppen.

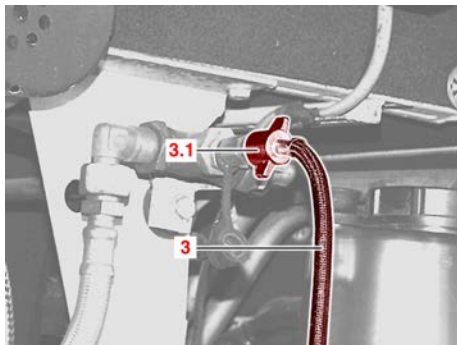
- Sænk trykket i trykluftsystemet (med bremsepedalen), indtil beholdertrykket i bremsekredsene 1 og 2 falder til under 6,5 - 7 bar (kan ses på displayet, hovedmenuen "Fahrzeug" (Bus), undermenuen "Druckluft" (Trykluft).

M40.00-0135-71

- Skru ventilkoblingen (4) fast i den anden ende af dækpumpeslangen med vingemøtrikken, hvis den ikke allerede er monteret.

Hjul, dæk: Dæktryk

M40_00-0019-01

- og gemmes væk, og gummihætten sættes på pumpestudsens igen.
- Korrigér dæktrykket til den foreskrevne værdi hurtigst muligt!

- Skru dækpumpeslangen (3) fast med vingemøtrikken (3.1) til anslag på dækpumpestudsens.
- Placer slangen således, at lemmen til motorrummet kan lukkes.
- Skru ventilhætten af dækventilen, og sæt ventilkoblingen (4) på.
- Luk lemmen til motorrummet.
- Start motoren, og pump dækket op til det foreskrevne tryk (ca. 8,5 bar, beholdertryk i bremsekreds 1 og 2). Stands motoren igen.
- Når oppumpningen er afsluttet, skrues dækpumpeslangen (3) af

Hjul, dæk: Dæktryktabel

Dæktryktabel				
Dækstørrelse:	295/80 R22.5			
Enkeltmontering 295/80 R22.5	Tilladt akseltryk [kg]	5.750	7.100	7.500
	Tryk [bar]	6,5	8,5	8,5
Tvillingmontering 295/80 R22.5	Tilladt akseltryk [kg]	10.000	11.500	13.000
	Tryk [bar]	6,5	7,75	8,5
Dækstørrelse:	315/80 R22.5			
Enkelt- og tvillingmontering 315/80 R22.5	Type dækmontering:	Enkeltmontering		Tvillingmontering
	Tilladt akseltryk [kg]	7.000	8.000	11.500
	Tryk [bar]	7,5	8,5	7,25
Denne dæktryktabel gør ikke krav på at være fuldstændig, og den skal først og fremmest tjene til orientering. Det nøjagtige dæktryk skal altid fastsættes efter akseltrykket og dækkets bæreevne i henhold til den pågældende dækfabrikants oplysninger. Vi anbefaler, at dæktrykket i den kolde årstid (temperaturer permanent under 5 °C) stilles 0,5 bar højere end de anførte værdier for at kompensere for trykreduktionen ved lave temperaturer.				

Påhængskobling

Påhængskobling

Vedligeholdelse og pleje af påhængskoblingen

Kontrollér jævnligt påhængskoblingen for skader, og rengør og smør den.

- ▶ Rengør påhængskoblingen.
- ▶ Smør den med universalfedt.
- ▶ Kontroller, at boltene på den bageste tværvange er spændt til.
- ▶ Kontrolmalingen/sikringslakken skal være intakt; kontakt i modsat fald en OMNIplus-ServicePartner.

Henvisning

Hvis sikringslakken er beskadiget, må påhængskoblingen ikke benyttes, før den er kontrolleret af en OMNIplus-ServicePartner.

Busvask i vaskeanlæg

Vaskemaskine

Forberedelser

- Luk tagluger, vinduer og døre.
- Indstil varme-ventilation-klima-anlægget til recirkulation (smog-knap).
- Sæt viskerne til trin 0, da regnsensoren ellers kan aktivere viskerne.
- Afmonter udvendige påbyggede dele som f.eks. en satellitantenne på taget.

Manuel ind-/udklapning af spejle

M88.00-0137-71

Inden vask skal spejlene **(1)** klappes ind mod forruden ved spejlarmen.

- Foretag vask af bussen, hold konstant bussen under opsyn, og bliv i nærheden af vaskeanlæggets nødstop.
- Efter vask klappes de to spejle **(1)** igen ud (funktionsstilling).

Elektrisk ind-/udklapning af spejle

Dette udstyr er ekstraudstyr. Det fremgår af bussens papirer, hvilket udstyr den har.

- Inden vask: Kør begge spejle elektrisk ind mod forruden. Brug knappen til

spejlindstilling på instrumentpanelet hertil.

- Gå videre som ved manuel indklapning af spejle.
- Efter vask: Kør begge spejle elektrisk ud.

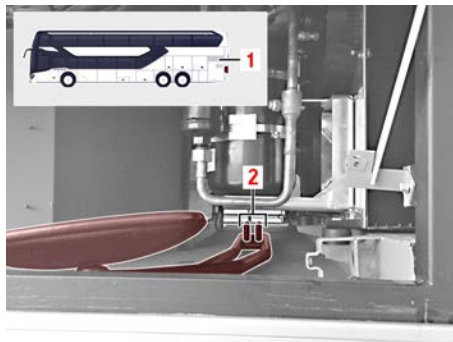
Afmontering af sidespejle

Afmontering af sidespejle

Afmontering af sidespejl, montering af reservespejl (ekstraudstyr)

Henvisning

Reservespejlet sidder bag indsugningsgitteret i venstre side til **(1)** klimakondensatorventilatoren bag i bussen. Det må kun benyttes som nødspejl. Når spejlet skal tages ud, skal skruerne til indsugningsgitteret og bagvæggen i bagagerummet fjernes.

M88.00-0141-71

Advarsel

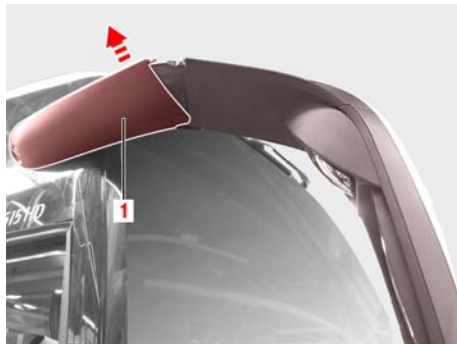
Risiko for personskade som følge af fald, hvis der benyttes uegnede opstigningsmidler.

- ▶ Arbejdet må kun foretages fra en passende stige.
- ▶ Stigen skal sikres mod at skride.

Advarsel

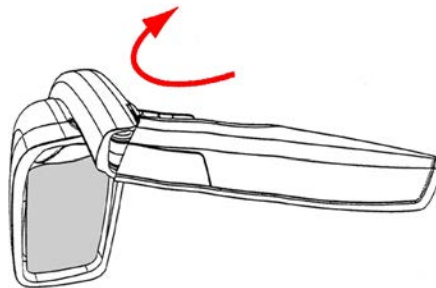
Risiko for ulykke som følge af manglende udsyn (blind vinkel) og forkert bedømmelse af afstande, fordi reservespejlet gengiver formindsket og ikke har noget ekstraspejl.

- ▶ Indstil spejlet, så der kan ses mest muligt af færdselsarealet ved siden af bussen.
- ▶ Pas på personer og forhindringer i området foran bussen inden igangsætning.
- ▶ Kig over højre skulder ved vognbaneskift for at overskue området i spejlets blinde vinkel.
- ▶ Få hurtigst muligt en OMNIplus-ServicePartner til at reparere eller udskifte det originale spejl!
- ▶ Klap spejlene ind mod forruden omkring leddet på spejlarmene.
- ▶ Tag den øverste dækkappe **(1)** af spejlarmen. Det gøres ved at trække øverste dækkappe **(1)** op efter med begge hænder, indtil den kan trækkes udefter og fjernes.

M88.70-0042-71

- ▶ Adskil stikket **(2)**.
- ▶ Løsn klemskrueene **(3)** nogle omdrejninger.
- ▶ Hvis der er monteret en lås **(8)** (ekstraudstyr), skal den låses op.
- ▶ Træk låseklemmen **(7)** udefter, og træk spejlhovedet **(4)** af spejlarmen **(5)** fremefter.
- ▶ Skru skrueene **(10)** til spejlarmen **(5)** ud, og tag spejlarmen af.

M88_00-0004-01

- ▶ Tag skrueene til reservespejlet ud, og tag spejlet ud.
- ▶ Placer reservespejlet ved monteringspunkterne for spejlarmen, og spænd skrueene **(10)**.
- ▶ Kontrollér, at reservespejlet er sikkert fastgjort, og indstil spejlet.

Røgalarm

Røgalarm

M86.00-0428-71

Når tændingen er slået til, aktiveres også røgalarmerne i WC-rummet, i bagagerummet og i chauffør-hvilekabinen (hvis den findes). Lysdioden **(1)** lyser grønt.

Advarsel

Risiko for ulykke som følge af passagerernes eller andre trafikanters adfærd pga. kraftig røgudvikling i passagerkabinen, i motorrummet eller, hvis det forefindes, på toilettet eller bagagerummet.

- Stop straks bussen under hensyn til trafikken, og tænd havariblinket.

- Træf de nødvendige foranstaltninger.

Foranstaltninger

- Bring passagererne i sikkerhed.
- Foretag et nødopkald, eller få en anden kvalificeret person til det.
- Sluk kilden til røgudviklingen med passende midler.

Beskrivelse af lysdioden i røgalarmen

Beskrivelse af lysdioden i røgalarmen

Lyisdiodens farve	Display	Betydning	Handling
Grøn	Konstant lys	Normal funktion	
Grøn-gul	Lyser grønt, med korte mellemrum gult	Let tilsmudset	Kontakt en 'OMNIplus'-ServicePartner.
Grøn-gul	Skiftevis	Kraftigt tilsmudset	Kontakt en 'OMNIplus'-ServicePartner.
Gul	Konstant lys	Fejl	Kontakt en 'OMNIplus'-ServicePartner.
Rød	Konstant lys	Rød-meddelelse i førerdisplayet 	Find årsagen til røgudviklingen.

Igangtrækning og bugsering

Igangtrækning og bugsering

Bugsering

Grundlæggende anvisninger

Forsigtig

Materiel skade som følge af ukorrekt bugsering uden faglig viden om køretøjsklassen. Bussen skal forberedes fagmæssigt korrekt.

- ▶ Bugsering skal udføres af autoriserede fagfolk.
- ▶ Overhold de nationale lovbestemmelser.
- ▶ Vælg gear passende til typen af gearkasse.
- ▶ Ved mistanke om skader på gearkassen skal kardanakslen altid afmonteres korrekt. Hvis kardanakslen afmonteres, skal skruerne i flangerne sikres, så de ikke kan bevæge sig.
- ▶ Kontrollér tryklufforsyningen til fjederbremsecylinderskeden, tilslut evt. ekstern tryklufforsyning. I modsat fald må bussen ikke bugseres.

- ▶ Anvend kun godkendte bugseringsanordninger og -metoder som f.eks. en trækstang.
- ▶ Træk tilstrækkeligt langt ud i kurver, og vær opmærksom på, at bussens bagende og spejlene rager ud.
- ▶ Slå evt. assistentsystemer som ESP, AEBs og ABA fra.

Et køretøj, der er gået i stå, må kun bugseres af autoriserede fagfolk.

Alt efter gearkassetype skal der træffes bestemte forholdsregler, se kapitlet „Forholdsregler ved bugsering“.

- ▶ Hvis kardanakslen skal afmonteres, skal monteringskruerne på akslens flange tages ud, og på gearkassens flange skal de sikres mod forskydning.
- ▶ Ved en GO 250-8 gearkasse skal man i nødfunktionen vælge "Abschleppen" (Bugsering) (→ Side 221).

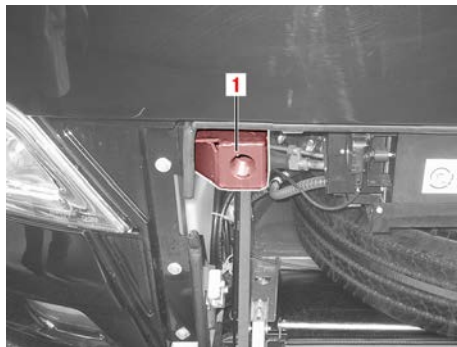
Forsigtig

Materiel skade som følge af utilsigtet indgriben fra hjælpesystemer ved bugsering med løftet foraksel. Hjælpesystemet registrerer akslernes forskellige hastighed og griber regulerende ind, f.eks. ved at bremse. Bussen destabiliseres og har tendens til at skride ud.

- ▶ Deaktiver hjælpesystemerne ved at slå tændingen fra.
- ▶ Træk tændingsnøglen ud som sikring mod fejlbetjening.
- ▶ Når forakslen er hævet, må tændingen ikke slås til.
- ▶ I løftet tilstand er bussen højere end normalt: Vær opmærksom på gennemkørselshøjden ved passage under broer og bygninger.

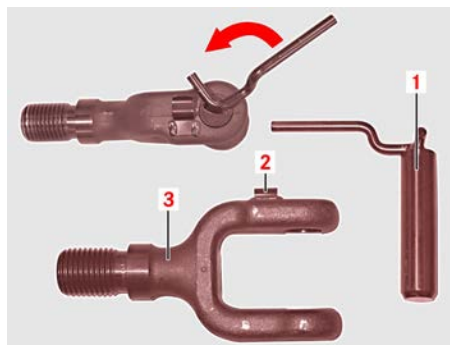
Igangtrækning og bugsering

Montering af bugseringskobling

M00_00-0358-71

- Tag bugseringskoblingen og tilbehøret ud af værktøjsrummet.
- Åbn frontklappen ved montering af bugseringskoblingen foran. Frigør af-dækningen på den bageste tværvange ved montering i bagenden.
- Skru bugseringskoblingen ind i borin-gen (1).

M00_00-0340-71

- Tag bugseringsstangen (ekstraudstyr) ud af rummet bag indsugningsgitrene (i højre og venstre side) til klimakondensatorventilatoren bag i bussen, se kapitel „Oversigt“, „Nødudstyr“ (→ Side 95).
- Sæt bugseringsstangen i bugseringskoblingen (3).
- Fastgør bugseringsstangen med stikbolten (1).
- Drej stikbolten (1) bagud, indtil den går i indgreb i låsen (2).
- Sørg hele tiden for, at stikbolten sidder sikkert (i indgreb).

- Afmontering: I modsat rækkefølge. Drej stikbolten (1) fremad, og træk samtidig låsen (2) lidt op efter.

Fyldning af tryklufttank

Hvis køretøjet skal forsynes med trykluft, må trykket i den eksterne luftkilde ikke være under 11 bar. Det er nødvendigt for at fylde alle trykluftkredse.

- Trykluftsystemet må ikke fyldes til mere end 12,5 bar.
 - ▽ Anvend trykreduktion, hvis tryk-
ket er højere.
 - Overhold et maks. påfyld-
ningstryk på 12,5 bar; ellers
kan trykluftsystemets kom-
ponenter tage skade.

Kørsel med bugseret bus

Følg anvisninger og mærkater på trækstangen.

- I skarpe venstrekurver skal man passe på, at bagenden af det træk-kende køretøj ikke beskadiger bus-sens venstre sidespejl.

Igangtrækning og bugsering

- ▶ I skarpe højrekurver skal man passe på, at trækstangen ikke beskadiger den bugserede bus.

Igangslæbning

Forudsætninger:

- I bremsekreds 1 og 2 er der et minimumstryk på 8,0 bar.
- Tændingen har været slået fra i mindst 2 minutter.
Denne forudsætning er vigtig, for at brændstof-spærreventilen skal åbne igen efter den sidste standsning af motoren.
- Tændingen slås til på trin 2.
- Der er resterende spænding i ledningsnettet (displayet er aktivt).

Igangslæbning

- ▶ Luk dørene.
- ▶ Hvis bussen har igangsætnings-spærre, trædes gaspedalen kortvarigt ned, så igangsætningsspærren løses.
- ▶ Mekanisk manuel gearkasse: Træd på koblingspedalen, og vælg andet gear.

- ▶ Busser med GO 250-8 PowerShift gearkasse: Vælg geartrin D.

Henvisning

Hvis geartrin D ikke kan vælges i stilstand, skal bussen bevæges kortvarigt (skubbes, rulle ned ad bakke eller slæbes i gang, kun ca. 1-2 km/h).

- ▶ Bevæg bussen fremad med ca. 10-15 km/h i kørselsretningen (skubbes, rulle ned ad bakke eller slæbes i gang).

Bemærkning om materiel skade

Forsigtig: Træk kun bussen i gang forlæns i kørselsretningen. Ved baglæns igangslæbning kan gearkassen få skader, der ikke kan repareres!

- ▶ Ved busser med mekanisk gearkasse: Åbn koblingen.
- ▶ Ved busser med GO 250-8 PowerShift gearkasse: Giv gas.
 - ◁ Koblingen lukkes, motoren springer i gang.

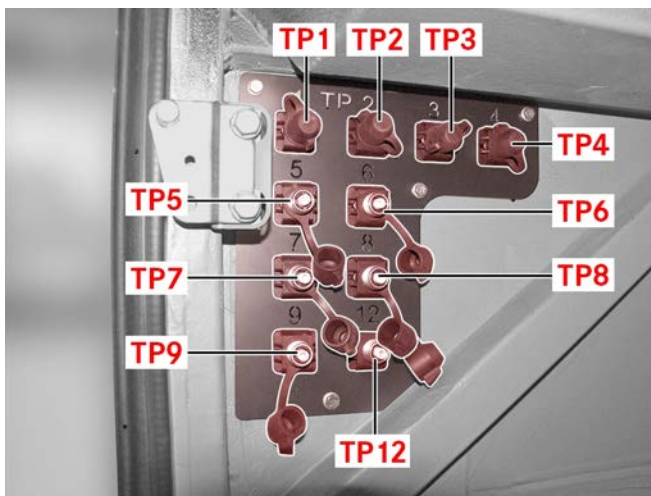
Forholdsregler for bugsering

Status motor	Status kardanaksel	Gearkasse Voith AGN	Gearkasse ZF AGN	Gearkasse GO 190-6 til GO 250-8	Bemærk
Kører	Monteret	Ingen kilometerbegrænsning			ved mistanke om skader på gearkassen: Afmonter kardanakslen.
Kører	Afmonteret	Ingen kilometerbegrænsning			
Fra	Monteret	Maks. 10 km/h. Ved temperatur under -15°C: maks. 5 km/h.	Maks. i 2 timer med maks. 25 km/h. Ved temperatur under -15°C: maks. 5 km/h.	Maksimal distance: Må kun bugseres bort fra risikoområdet	Ved mistanke om skader på gearkassen: Afmonter kardanakslen.
Fra	Afmonteret	Ingen kilometerbegrænsning			

Prøve- og påfyldningsstuds, fyldning, ekstern tryklufttilførsel

Prøve- og påfyldningsstuds, fyldning, ekstern tryklufttilførsel

Prøvestuds til trykluft i 1. bagagerum i venstre side

→ Trykluft-prøvestuds

TP 1 Beholdertryk for sekundære forbrugere

TP 2 Beholdertryk for fjederbremsecylindre til parkeringsbremse

TP 3 Beholdertryk for bremses på foraksel

TP 4 Beholdertryk for bremses på drivaksel

TP 5 Reguleret bremsetryk til venstre forhjul

TP 6 Reguleret bremsetryk til højre forhjul

TP 7 Styretryk til fjederbremsecylindre til parkeringsbremse

TP 8 Styretryk til nødudløsning af fjederbremsecylindre til parkeringsbremse

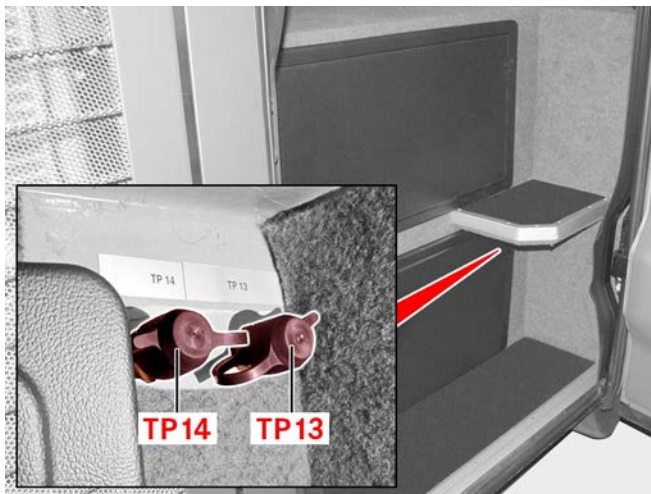
TP 9 Bremsetryk (redundans) til drivaksel

TP 10 Ledig

TP 11 Ledig

TP 12 Beholdertryk til affjedringen

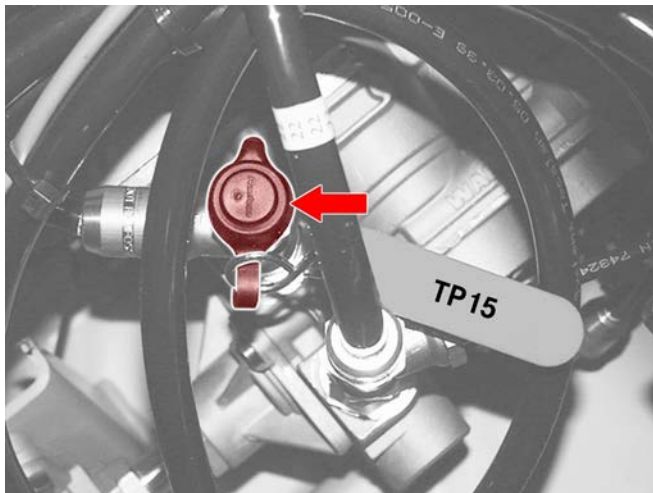
Prøve- og påfyldningsstudse, fyldning, ekstern tryklufttilførsel

Prøvestudse til trykluft i trinkassen
til bagagerummetPrøvestudse til trykluft (i trinkassen
til bagagerummet)

- TP 13 Reguleret bremsetryk til højre drivhjul
- TP 14 Reguleret bremsetryk til højre hjul på efterløbsaksel

Prøve- og påfyldningsstuds, fyldning, ekstern tryklufttilførsel

Yderligere prøvestuds til trykluft

TP 15 Reguleret bremsetryk til venstre drivhjul (på akselmodulator for drivaksel, studs 21)

Dør 2 Prøvestuds for trykluft

i Henvisning

Denne prøvestuds sidder på dørventilen i trinnet i trinkassen ved dør 2.

Påfyldning af trykluftsystemet i et andet køretøj

i Henvisning

Udtag af trykluft er kun mulig i trykregulatorens fyldestilling.

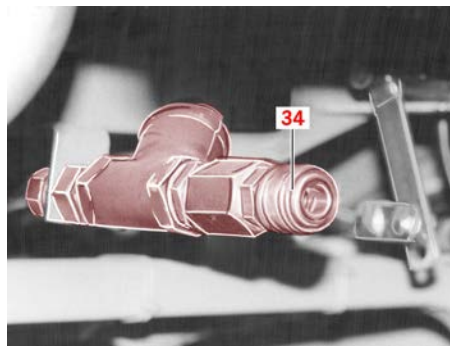
Prøve- og påfyldningsstudse, fyldning, ekstern tryklufttilførsel

M42_00-0104-01

- ▶ Hvis trykregulatoren har koblet fra (tomgangsstilling, regulatoren blæser ud i det fri), skal trykket i trykluftsystemet sænkes ved at træde på bremsepedalen, indtil trykregulatoren kobler ind igen (fyldestilling).
- ▶ Trykluftsystemet på et andet køretøj kan forsynes med trykluft ved hjælp af påfyldningsslangen (1) via pumpestudsens (4), der er placeret i motorrummet.
- ▶ Efter påfyldningen tages påfyldningsslangen af og pakkes sikkert væk.

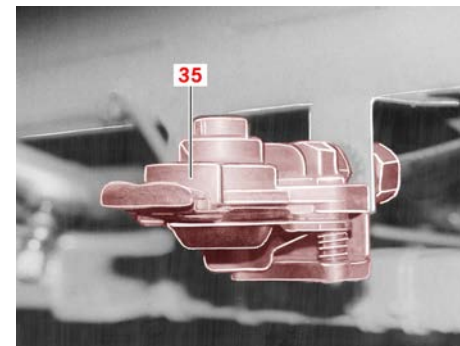
Påfyldning via nippel

M42_00-0105-01

Ekstraudstyr 1: Tryklufttilslutning via nippel (1/2") (34) bag frontlemmen og i motorrummet

Trykluftforsyning via trykluftkobling

M42_00-0106-01

Ekstraudstyr 2: Tryklufttilslutning via trykluftkobling (35) bag frontlemmen og i motorrummet

En adapterslange med passende trykluftkoblinger kan benyttes til at forsyne det pågældende køretøj med trykluft og til at oppumpe trykluftsystemet i et andet køretøj.

Prøve- og påfyldningsstudse, fyldning, ekstern tryklufttilførsel

Bemærkning om materiel skade

Trykluftsystemet i andet køretøj må kun pumpes op til et tryk, der svarer til udkoblingstrykket for trykregulatoren i det pågældende køretøj!

Nødløsnkontakt for stoppestedsbremse

Nødløsnkontakt for stoppestedsbremse

Nød-deaktivering af stoppestedsbremse

i Henvisning

Denne kontakt er plomberet og må kun aktiveres i tilfælde af fejl på stoppestedsbremsen eller igangsætningsspærren.

M68_00-0311-71

Fare

Risiko for ulykke som følge af bussens utilsigtede bevægelse.

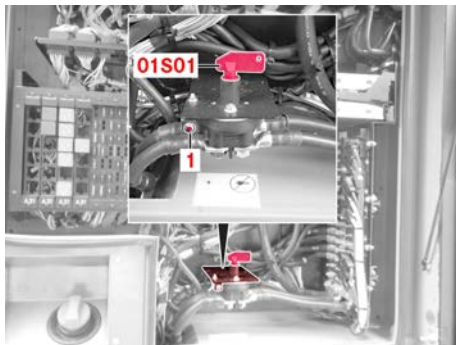
- ▶ Ved aktiveret nødløsnkontakt for stoppestedsbremsen skal bussen sikres med parkeringsbremsen.
- ▶ Fejlen skal afhjælpes hurtigst muligt af en OMNIplus-ServicePartner!
- ▶ Vip den røde dækkappe (1) over nødløsnkontakten ud.
- ▶ Aktivér kontakten (2) ved at trække den ud.

- ◁ Stoppestedsbremsens funktion er deaktiveret.

Elsystem: Vigtige bemærkninger

Elsystem: Vigtige bemærkninger

Elektrisk system, vigtige anvisninger

M54.45-0016-71

Forsigtig

Materiel skade som følge af arbejde på det elektriske system, hvor følgende punkter er ignoreret:

- ▶ Alle arbejder på det elektriske system må kun foretages, når batterierne adskilt fra bussens elnet.
- ▶ Beskyt starter, generator og elektriske stikforbindelser mod fugt ved motorvask.

Advarsel

Risiko for brand og personskader!

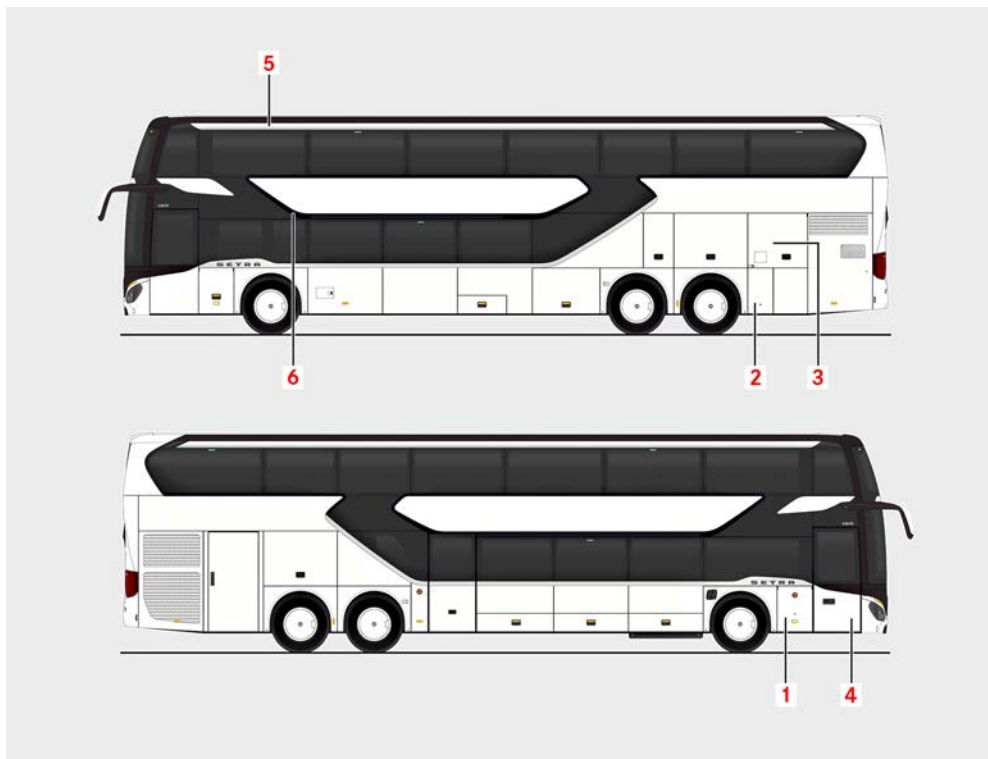
Brandfare som følge af brug af sikringer med større ampere-værdi. Risiko for personskade ved pludseligt tilkoblende forbrugere, hvis strømkredsen for den sikring, der udskiftes, er slået til.

- ▶ Brug kun sikringer med de foreskrevne ampere-værdier.
 - ▶ Sikringer må ALDRIG kortsluttes.
 - ▶ Sikringer må kun udskiftes, når årsagerne til fejlene er afhjulpet.
 - ▶ Sikringer må kun udskiftes, når strømmen er slået fra.
- ▶ Inden arbejde på bussens elektriske system og før batterierne afbrydes eller tilsluttes, skal batterierne altid afbrydes fra elnettet med hovedafbryderen (01S01)! Batteriernes og andre vigtige elkomponenters placering er afbildet på de følgende sider.

Elsystem: Placering af de elektriske komponenter

De elektriske komponenters placering

Elsystem: Placering af de elektriske komponenter

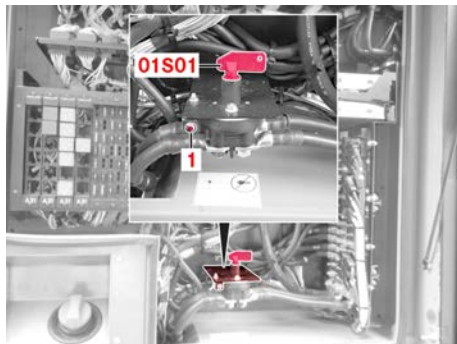
M54.00-3047-76

Elsystem: Placering af de elektriske komponenter

Elektrisk komponent	S 531 DT
Hovedeltavle (1)	I høre side foran forakslen
Batterier, batterihovedafbryder (3)	I venstre side bag efterløbsakslen
Sekundær eltavle (3) med ekstratavlen Power Distribution Board	I venstre side bag efterløbsakslen. Over batterierne.
Diagnosestikdåse, rejseletermikrofon (4)	I midterkonsollen til højre for førerpladsen
Loftseltavle i overdæk (5)	I øverste loftskanal, foran i venstre side
Loftseltavle i underdæk (6)	I nederste loftskanal, foran i venstre side
Den præcise placering af de elektriske komponenter (styreenheder, sikringer, relæer osv.) kan findes på internettet på http://www.omniplus.com vha. søgeordet "Betriebsdaten" (Driftsdata).	

Elsystem: Placering af de elektriske komponenter

Hovedafbryder

M54.45-0016-71

Forsigtig

Betydelig materiel skade i udstødningsrensesystemet, hvis hovedafbryderen afbrydes, mens LED'enn lyser!

- ▶ Når LED'en lyser, må hovedafbryderen IKKE drejes til stilling "OFF".
- ▶ Afbryd forbindelsen mellem batterierne og bussens ledningsnet med hovedafbryderen.

Henvisning

Hvis hovedafbryderen drejes til stilling "OFF", mens indbrudsalarmen (ekstraudstyr) er aktiveret, bliver en alarm udløst.

Henvisning

Hovedafbryderen sidder over batterirummet i rummet til den sekundære eltavle bagest i venstre side.

Batterirum

M54.00-2173-71

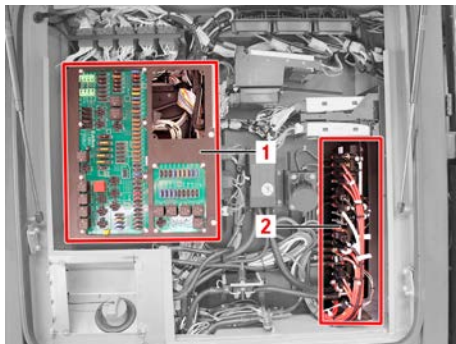
Batterirummet befinder sig bag efterløbsakslen i venstre side.

Hovedeltavle

Hovedeltavlen sidder foran forakslen i højre side.

Hovedeltavlen indeholder sikringer til elektriske forbrugere.

Sekundær eltavle med mit PDB

M54.00-3051-71

Den sekundære eltavle (1) og PDB (2) sidder i venstre side bag efterløbsakslen over batterirummet.

Den sekundære eltavle og PDB indeholder sikringer til elektriske forbrugere.

Elsystem: Sikringsforbindelser

Elsystem: Sikringsforbindelser

Informationer om sikringsforbindelser

Følgende beskrivelser gælder for nedenstående sikringsforbindelser:

Henvisning

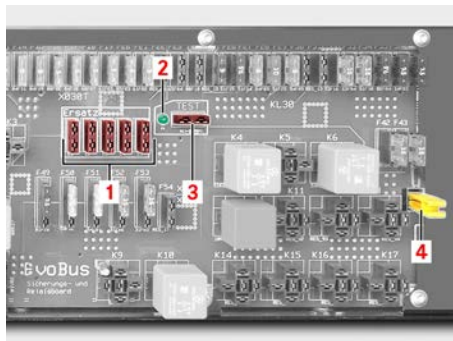
Denne beskrivelse gælder for standard-sikringsforbindelserne for bussen.

Forbindelserne kan være forskellige i forskellige busser. Ikke alle sikringspositioner behøver at være udnyttet i alle busser.

Desuden kan der godt være monteret sikringer i de ikke benyttede positioner, da der f.eks. kan være tale om specielle kundeønsker eller eftermonteret udstyr.

Henvisning

Den præcise placering af de elektriske komponenter (styreenheder, sikringer, relæer osv.) kan findes på internettet på <http://www.omniplus.com> vha. søgeordet "Betriebsdaten" (Driftsdata).

M54.00-2124-71

Advarsel

Risiko for brand og personskader!

Brandfare som følge af brug af sikringer med større ampere-værdi. Risiko for personskade ved pludseligt tilkoblende forbrugere, hvis strømkredsen for den sikring, der udskiftes, er slået til.

- ▶ Brug kun sikringer med de foreskrevne ampere-værdier.
- ▶ Sikringer må ALDRIG kortsluttes.
- ▶ Sikringer må kun udskiftes, når årsagerne til fejlene er afhjulpet.
- ▶ Sikringer må kun udskiftes, når strømmen er slået fra.

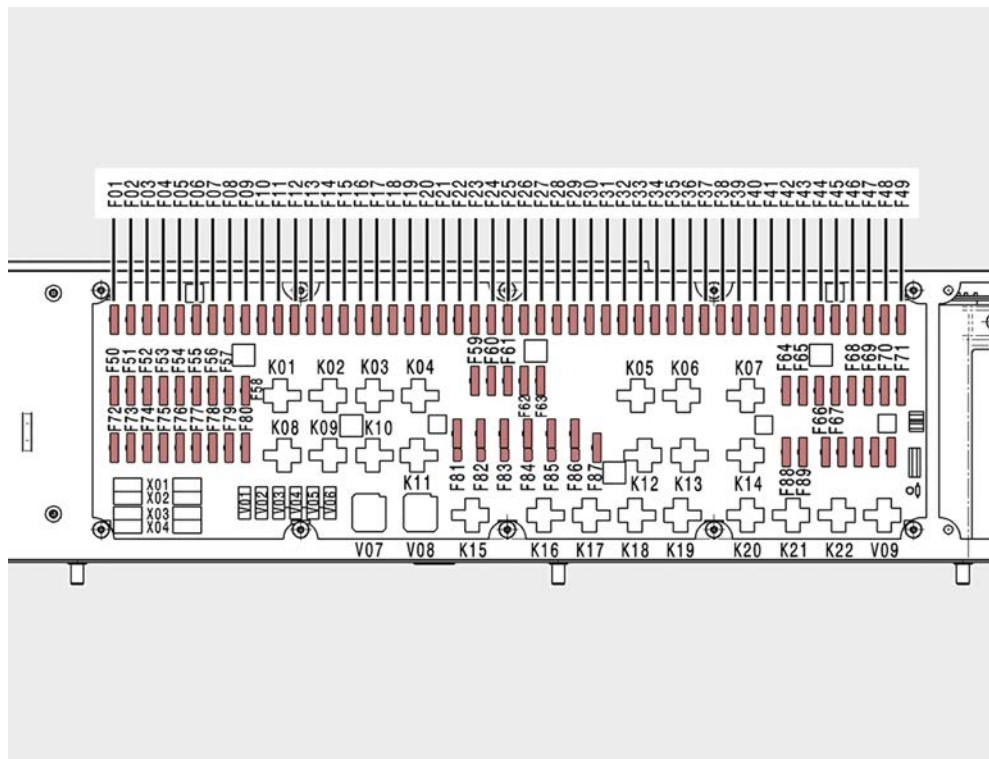
- ▶ Defekte sikringer fjernes fra sikringslisten med udtrækkerværktøjet (4).

Henvisning

I listen med reservesikringer (1) er der fem sikringer med forskellige ampere-værdier.

- ▶ Sikringerne testes ved at stikke dem ind i sikringsholderen (3).
 - ◁ Sikringen er i orden, hvis den grønne lysdiode (2) lyser.

Sikringsforbindelser i hovedtavlen
foran forakslen i højre side

Elsystem: Sikringsforbindelser

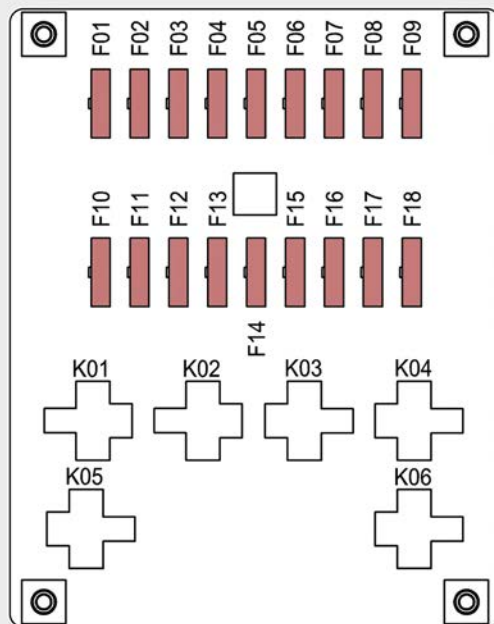
F1	7,5 A - Spejljustering (32F05)	F19	Ledig	F37	15 A - Lighter 12 volt (02F15)
F2	5 A - Registreringssystem generelt (65F07)	F20	5 A - Spændingsforsyning 12 V (01F16)	F38	5 A - Bakkamera (70F14)
F3	7,5 A - Afstandsføler (10F28)	F21	Ledig	F39	7,5 A - Parkeringshjælp (70F07)
F4	15 A - Frontboks (50F02)	F22	Ledig	F40	7,5 A - Videoovervågningsanlæg (70F06)
F5	25 A - Rudeviskere(33F02)	F23	Ledig	F41	5 A - Solrullegardin (32F16)
F6	5 A - Ur (65F11)	F24	Ledig	F42	5 A - Videoanlæg kl. 30 (70F24)
F7	15 A - Øverste visker (33F07)	F25	Ledig	F43	7,5 A - WLAN Accesspoint (73F42)
F8	Ledig	F26	Ledig	F44	7,5 A - Indbrudsalarm (82F03)
F9	3 A - Passagerønskesystem, kørestol (47S02)	F27	Ledig	F45	Ledig
F10	15 A - Elektrisk indklappelige sidespejle (32F12)	F28	Ledig	F46	5 A - Telefon, radioudstyr kl. 30 (72F08)
F11	Ledig	F29	Ledig	F47	Ledig
F12	5 A - Flerkanalanlæg (70F13)	F30	7,5 A - Styreenhed LIN/CAN Gateway (33F05)	F48	15 A - Betjeningsenhed for varme/ventilation/klima (50F01)
F13	Ledig	F31	15 A - 12 V stikdåse kl. 30 (02F37)	F49	20 A - Radio kl. 30 (70F20)
F14	7,5 A - Læselampe forsædepassager (31F01)	F32	5 A - TWA blindvinkelassistent SRR nærområde-radar (87F01)	F50	5 A - Video-splitter 1 (70F35)
F15	15 A - Køleboks (80F04)	F33	5 A - Kamera OD (70F67)	F51	7,5 A - C3 signal I-modul/satellit (60F01)
F16	15 A - Førersæde kl. 15 (81F01)	F34	7,5 A - Duftsysteem (52F16)	F52	Ledig
F17	15 A - Varme i førersiderude (32F07)	F35	Ledig	F53	Ledig
F18	Ledig	F36	15 A -12 V stikdåse kl. 15 (02F08)		

Elsystem: Sikringsforbindelser

F54	Ledig	F72	5 A - Efterløbsaksel kl. 30 (22F08)	F92	5 A - Registreringssystem generelt (65F06)
F55	5 A - Telefon, radioudstyr kl. 15 (72F09)	F73	Ledig	F93	15 A - Sprinklerpumpe 1 (33F11)
F56	5 A - Indstilling af ratstamme (22F09)	F74	Ledig	F93	15 A - Sprinklerpumpe 2 (33F12)
F57	15 A - 24 V stikdåse kl. 15 (02F07)	F75	7,5 A - WLAN Accesspoint (73F43)	F100	Ledig
F58	5 A - Mikrofon (70F31)	F76	15 A - Forlygtevaskere (33F09)		
F59	Ledig	F77	7,5 A - Lighter 24 V (02F28)		
F60	Ledig	F78	Ledig		
F61	Ledig	F79	5 A - System Telematik (77F01)		
F62	Ledig	F80	Ledig		
F63	Ledig	F81	Ledig		
F64	Ledig	F82	Ledig		
F65	Ledig	F83	Ledig		
F66	15 A - 24 V stikdåse (02F06)	F84	Ledig		
F67	3 A - Dæktrykkontrol (65F14)	F85	Ledig		
F68	7,5 A - Diagnose download kl. 30 (05F02)	F86	Ledig		
F69	5 A - System Telematik (77F02)	F87	Ledig		
F70	Ledig	F88	Ledig		
F71	15 A - Spændingsomformer 24/12 volt (01F18)	F89	Ledig		
		F90	Ledig		
		F91	7,5 A - Styreenhed til førerassistent (10F62)		

Elsystem: Sikringsforbindelser

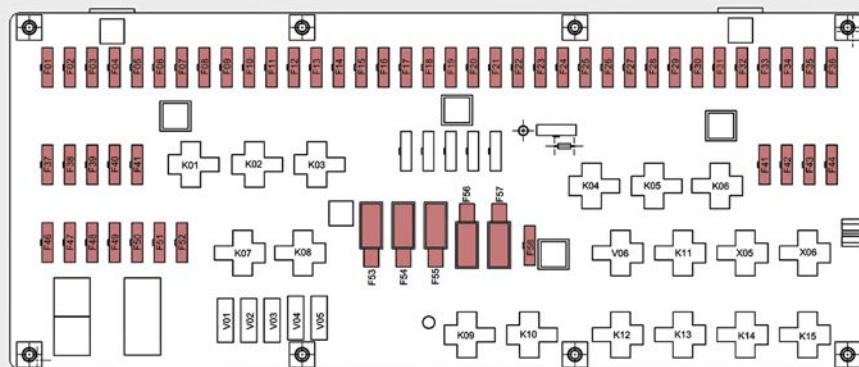
Sikringsforbindelser i hovedtavle
foran forakslen i højre side (ekstra
printplade 12 V)

F1	Ledig	F15	Ledig
F2	Ledig	F16	Ledig
F3	Ledig	F17	Ledig
F4	15 A - Vandpumpe for loftskredsløb UD (51F62)	F18	Ledig
F5	25 A - Kondensatorblæser (51F09)		
F6	25 A - Kondensatorblæser (51F010)		
F7	25 A - Kondensatorblæser (51F11)		
F8	15 A - Sidevægsvarmeapparat UD HØ (53F12)		
F9	15 A - Sidevægsvarmeapparat UD VE (53F13)		
F10	15 A - Vandpumpe for central- kredsløb (51F31)		
F11	15 A - Vandpumpe for front- bokskredsløb (51F34)		
F12	15 A - Vandpumpe for gulv- kredsløb (51F32)		
F13	15 A - Vandpumpe for tagkredsløb (51F33)		
F14	Ledig		

Elsystem: Sikringsforbindelser

Sikringsforbindelser i sekundær el-tavle

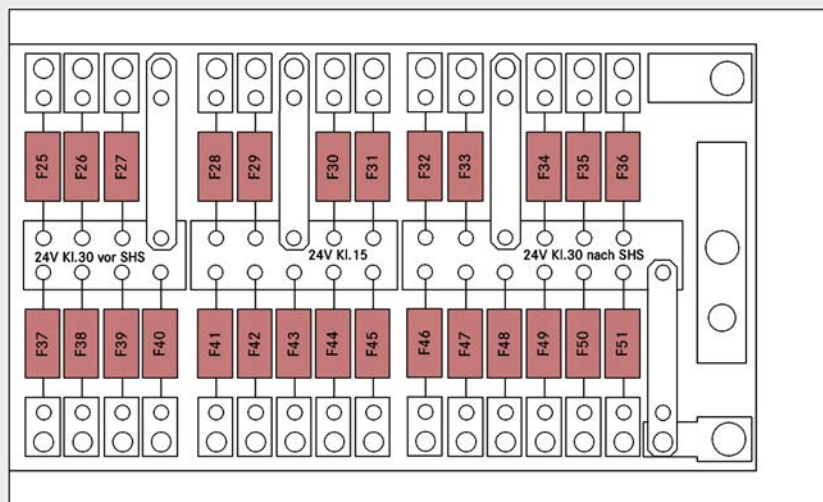
Elsystem: Sikringsforbindelser

F1	Ledig	F20	Ledig	F35	7,5 A - Stikdåse motorrum og belysning (02F04)
F2	10 A - Electronic Air Processing Unit EAPU kl. 15 (24F02)	F21	Ledig	F36	7,5 A - Retarder kl. 30 (14F03)
F3	7,5 A - Blæsemotor trinkasse 2 (53F10)	F22	Ledig	F37	7,5 A - Toilet (80F05)
F4	5 A - Retarder kl. 15 (14F02)	F23	1 A - Tankdataregistrering (61F04)	F38	5 A - Røgalarm (64F12)
F5	5 A - Motorstyring kl. 15 (10F50)	F24	15 A - Toilet vintersikring (80F10)	F39	7,5 A - Automatiseret manuel gearkasse kl. 15 (12F03)
F6	3 A - Brændstofpumpe kontakt (15F16)	F25	Ledig	F40	7,5 A - Styreenhed for udstødningsrensesystem ACM kl. 15 (17F10)
F7	Ledig	F26	7,5 A - Understation 0 (51F35)	F41	7,5 A - Hvilekabine (81F04)
F8	20 A - Brændstofpumpe (15F15)	F27	5 A - Vandpumpe for gulvkredsløb VO (51F24)	F42	3 A - Enhed for overvågning af pærer (02F50)
F9	7,5 A - Hvilekabine (81F05)	F28	10 A - Electronic Air Processing Unit EAPU kl. 30 (24F03)	F43	5 A - Adaptiv kørselsberegning kl. 30 (10F66)
F10	Ledig	F29	5 A - Vandpumpe for gulvkredsløb (51F25)	F44	15 A - Automatiseret manuel gearkasse (12F04)
F11	Ledig	F30	15 A - Varme i fyringsoliefilter (54F05)	F45	15 A - Automatiseret manuel gearkasse (12F05)
F12	Ledig	F31	Ledig	F46	5 A - Adaptiv kørselsberegning kl. 15 (10F67)
F13	Ledig	F32	15 A - Blandekredsløb pumpe til tag (53F16)	F47	Ledig
F14	Ledig	F33	Ledig	F48	7,5 A - Læselamper (31F04)
F15	Ledig	F34	7,5 A - Understation 1 (51F30)		
F16	Ledig				
F17	Ledig				
F18	Ledig				
F19	Ledig				

Elsystem: Sikringsforbindelser

F49	3 A - Enhed til overvågning af pærer kl. 15 (02F51)
F50	Ledig
F51	15 A - Vandpumpe og belysning i køkken (80F36)
F52	Ledig
F53	Ledig
F54	Ledig
F55	Ledig
F56	Ledig
F57	Ledig

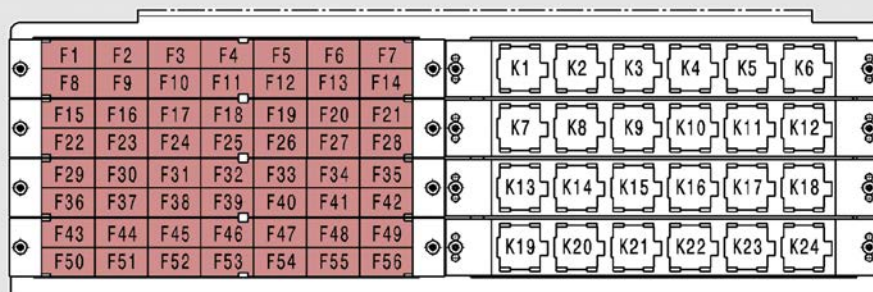
Sikringsforbindelser for Power Distribution Board (PDB)

Elsystem: Sikringsforbindelser

F25	50 A - Multiplexer MUX1 (04F18)	F39	50 A - Stand-alone Multiplexer (SMUX) (04F37)
F26	50 A - Multiplexer MUX2 (04F19)	F40	Ledig
F27	50 A - Multiplexer MUX3 (04F20)	F41	150 A - Vekselretter (01F47)
F28	50 A - Pølsekoger (80F35)	F42	100 A - Sikring kl. 15 (01F17)
F29	70 A - Køkken (80F01)	F43	80 A - Hovedsikring kl. 15 (01F02)
F30	70 A - Køkken (80F02)	F44	125 A - Klimaanlæg (51F64)
F31	Ledig	F45	125 A - Klimaanlæg VW (51F65)
F32	30 A - Håndtørrer (80F41)	F46	Ledig
F46	Ledig	F47	150 A - Ladevekselretter Kl. 30 (08F46)
F34	50 A - Styreenheder kl. 30 (08F05)	F48	125 A - Hovedsikring kl. 30 (01F07)
F35	30 A - Styreenhed for udstød- ningsrensesystem ACM kl. 30 (17F11)	F49	Ledig
F36	30 A - Motorstyring MCM kl. 30 (10F51)	F50	125 A - Hovedsikring kl. 30 (01F13)
F37	50 A - Multiplexer MUX4 (04F21)	F51	Ledig
F38	50 A - Multiplexer MUX5 (04F22)		

Sikringsforbindelser i loftstavl i overdæk

Elsystem: Sikringsforbindelser

F1	15 A - Videomonitor (70F03)	F20	15 A - Blæser tagboks for (51F37)	F35	15 A - Blæser tagboks for (51F43)
F2	15 A - Videomonitor (70F08)				
F3	7,5 A - Understation 5 (51F52)	F21	7,5 A - Blæser i frontboks (51F68)	F36	Ledig
F4	Ledig			F37	Ledig
F5	5 A - Varme i forrude (32F03)	F22	Ledig	F38	Ledig
F6	15 A - Læselamper (31F04)	F23	Ledig	F39	Ledig
F7	7,5 A - Opgangsbelysning FO (31F79)	F24	Ledig	F40	15 A - Blæser tagboks bag (51F48)
F8	5 A - Ur kl. 15 (65F02)	F25	15 A - Blæser tagboks bag (51F42)	F41	15 A - Blæser tagboks midt (51F46)
F9	7,5 A - Understation 2 (51F36)	F26	Ledig		
F10	7,5 A - Understation 3 (51F50)	F27	15 A - Blæser tagboks for (51F38)	F42	15 A - Blæser tagboks for (51F44)
F11	7,5 A - Understation 4 (51F51)	F28	Ledig	F43	15 A - Hastighedsmodul blæser tagboks ekstra, venstre side (51F55)
F12	7,5 A - Forstærker (70F12)	F29	Ledig		
F13	Ledig	F30	Ledig	F44	15 A - Hastighedsmodul blæser tagboks underdæk fortil (51F53)
F14	15 A - Læselamper (31F03)	F31	Ledig	F45	15 A - Hastighedsmodul blæser tagboks underdæk bagtil (51F54)
F15	Ledig	F32	15 A - Blæsermotor frontboks overdæk (51F66)		
F16	Ledig	F33	15 A - Blæser tagboks bag (51F47)	F46	15 A - Hastighedsmodul blæser tagboks underdæk fortil (51F56)
F17	Ledig				
F18	15 A - Blæser tagboks bag (51F41)	F34	15 A - Blæser tagboks midt (51F45)		
F19	15 A - Blæser tagboks midt (51F39)				

- F47 15 A - Hastighedsmodul blæser tagboks underdæk bagtil (51F57)
- F48 15 A - Hastighedsmodul blæser tagboks midte (51F40)
- F49 Ledig
- F50 15 A - Sidevægs-varmeaggregat 1 (53F01)
- F51 15 A - Sidevægs-varmeaggregat 2 (53F02)
- F52 15 A - Sidevægs-varmeaggregat 3 (53F03)
- F53 15 A - Sidevægs-varmeaggregat 4 (53F04)
- F54 15 A - Læselampe underdæk (31F12)
- F55 15 A - Læselampe underdæk (31F13)
- F56 Ledig

Loftseltavle UD

Loftseltavlen i underdækket indeholder ingen sikringer.

Elsystem, batterier: Vigtige bemærkninger

Elsystem, batterier: Vigtige bemærkninger

Vigtige oplysninger om omgang med batterier

Advarsel

Eksplodings-, forgiftnings- og ætsningsrisiko! Eksplodingsrisiko som følge af knaldgas. Forgiftnings- og ætsningsrisiko ved indtagelse af batterisyre. Der er risiko for personskade som følge af ætsning af øjne og hud med batterisyre eller ved håndtering af beskadigede bly-syre-batterier. Ved opladning af bly-syre-batterier dannes der en højeksplosiv knaldgasblanding. Ved indtagelse af batterisyre må der forventes forgiftningssymptomer som hovedpine, svimmelhed, mavepine, åndedrætslammelse, bevidstløshed, opkastninger, ætsninger og krampes. En tåge af batterisyre medfører ætsninger i øjnene. Ved indånding vil der opstå ætsninger på slimhinderne og luftvejene. Optagelse af bly i kroppen kan forårsage skader på blod, nerver og nyrer. Desuden er blyforbindelser skade-

lige for forplantningsevnen. Batterisyre indeholder svovlsyre, som kan forårsage stærke ætsninger af hud og øjne.

- ▶ Bly-syre-batterier må kun oplades i godt ventilerede rum.
- ▶ Minuskablet skal altid tages af først; pluskablet skal altid sættes på først.
- ▶ Et ladeapparat må først tændes, når kablerne er sat på; før de tages af, skal det slukkes.
- ▶ Der må ikke lægges værktøj eller andre ledende genstande på bly-syre-batteriet (risiko for kortslutning).
- ▶ Flamme, gnister, åben ild og rygning er forbudt.
- ▶ Bly-syre-batterier skal opbevares vandret.
- ▶ Ved vedligeholdelsesarbejder på batteriet skal der benyttes beskyttende beklædning, især beskyttelsesbriller, beskyttelseshandsker og forklæde.
- ▶ Bly-syre-batterier og batterisyre skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende personer, især børn.

- ▶ Følg brugsanvisningen for de pågældende bly-syre-batterier samt bussens instruktionsbog.
- ▶ Ved hud- og øjenkontakt skal der straks træffes foranstaltninger til førstehjælp.

Foranstaltninger

- ▶ Kontakt med øjnene: Skyl straks øjnene med rigeligt vand.
- ▶ Kontakt med huden: Tag gennemvædet beklædning af. Syrestenk på huden eller tøjet skal straks neutraliseres med en neutraliserende væske eller sæbevand og skylles efter med rigeligt vand.
- ▶ Indånding af tåge af batterisyre: Bring de pågældende personer ud i frisk luft.
- ▶ Indtagelse af batterisyre: Drik rigeligt vand tilsat aktivt kul.
- ▶ Generelt skal der, efter førstehjælp er givet, søges lægehjælp eller anden medicinsk hjælp.
- ▶ Brandsikringsforanstaltninger: Velguede slukningsmidler er CO₂ og tørslukningsmidler.

Elsystem, batterier: Vigtige bemærkninger

- Følg altid advarslerne!

Advarsel på batterierne:

M54_10-0004-01

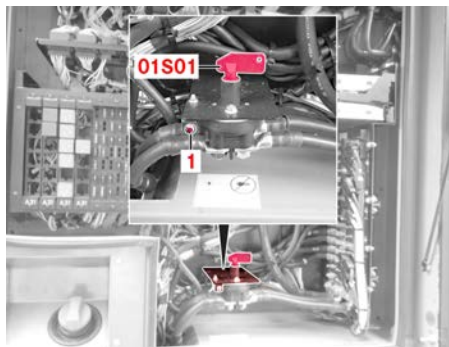
- - (1): Flammer, åben ild og rygning er forbudt. Undgå gnistdannelse.
- - (2): Risiko for eksplosion!
- - (3): Se instruktionsbogen.
- - (4): Ætsningsrisiko! Batterisyre er ætsende. Ved omgangen med batterier eller batterisyre skal sikkerhedsforskrifter og beskyttelsesforanstaltninger overholdes. Syren må ikke komme i berøring med hud, øjne eller tøj. Syrestænk skal straks skylles om-

hyggeligt af med rent vand. Evt. søges læge.

- - (5): Brug beskyttelsesbriller.
- - (6): Hold børn på afstand.

Frakobling af batterierne

- Følg altid sikkerhedsforskrifterne i kapitlet "Vigtige oplysninger om omgang med batterier" (→ Side 434)!
- Stands motoren.

M54.45-0016-71

- Afbryd batteriet fra det elektriske system med hovedafbryderen (01S01), og tag nøglen til afbryderen ud.

Bemærkning om materiel skade

For at undgå skader på udstødningsrensesystemet må hovedafbryderen kun afbrydes, når LED'en (1) ikke lyser.

- Frigør batteriafdækningen med de fire snaplås, og tag den af.

M54.00-2173-71

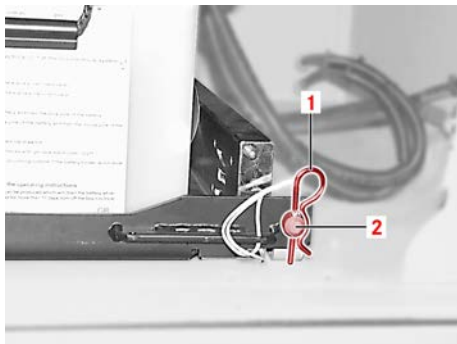
- Tag fjedersplitterne af boltene.
- Træk batteriholderen ud.
- Afmonter først kabelskoene fra batteriets minuspol.
- Afmonter dernæst kabelskoene fra batteriets pluspol.

Elsystem, batterier: Vigtige bemærkninger

Henvisning

Kabelskoene tilsluttes i modsat rækkefølge.

M54_00-0839-01

Advarsel

Risiko for personskade som følge af dele af batteriholderens ramme, når den skubbes ind på plads.

- ▶ Skub batterierne tilbage i batterirummet med begge hænder på grebene; tag IKKE fat udvendigt på monteringsrammen.

- ▶ Skyd batteriholderen ind til anslag, indtil boltene (2) med tværboring kan ses.

Advarsel

Risiko for ulykker og personskader som følge af løse batteriholdere!

- ▶ Når batteriholderen er skubbet ind, skal begge fjedersplitter (1) altid monteres for at forhindre, at batterierne glider ud under kørslen!
- ▶ Lås den fast med de to fjedersplitter (1) i højre og venstre side.

Opladning af batterier

Henvisning

Da batterier aflades, også selv om de ikke er i brug, anbefaler vi, at batterier, der ikke er i brug, oplades en gang månedligt.

- ▶ Følg altid sikkerhedsforskrifterne i kapitlet "Vigtige oplysninger om omgang med batterier" (→ Side 434)!

- ▶ Tilslut laderen. Vær herved opmærksom på korrekt polaritet (plus til plus, minus til minus), den rigtige spænding (24 V) og den korrekte ladestrøm (ca. 1/10 af den nominelle kapacitet, f.eks. 20 A ladestrøm til et 200-Ah-batteri).
- ▶ Slå laderen fra, når ladningen er færdig.
- ▶ Tag laderen fra, når der ikke længere løber ladestrøm.
- ▶ Til opladning af gel-batterier kræves specialladeapparater.

Tilkobling af ekstra batterier

- ▶ For at sikre at motoren kan starte efter længere tids stilstand med tændte elektriske forbrugere, skal de ekstra batterier tilkobles i en begrænset tid.

- ▶ Tryk på knappen, når tændingen er slået til.

Elsystem, batterier: Vigtige bemærkninger

Henvisning

De ekstra batterier er tilsluttet i et minut.

- ▶ Start bussen som normalt.

Henvisning

Når motoren kører, er de ekstra batterier parallelforbundne med bussens batterier og lades op. Når motoren er stoppet, er de igen adskilt fra bussens elnet, således at de ikke aflades.

Starthjælp**Henvisning**

Et helt afladet batteri kan fryse under temperaturer under -10°C . Det skal tøs op, inden der gives starthjælp.

Forsigtig

Materiel skade som følge af forkert polaritet, forkert ladespænding eller forkerte ladekabler.

- ▶ Sørg for samme polaritet (plus til plus, minus til minus).
- ▶ Kontrollér, at batterispændingen er den samme (24 V).
- ▶ Til starthjælp må der kun benyttes startkabler med et tværsnitsareal på mindst 70 mm^2 og isolerende klemmer.
- ▶ Følg altid sikkerhedsforskrifterne i kapitlet "Vigtige oplysninger om omgang med batterier" (→ Side 434)!
- ▶ Slå tændingen fra. Tag tændingsnøglen ud.
- ▶ Sæt først den ene klemme på pluskablet på pluspolen på det afladede batteri, og tilslut den anden ende til pluspolen på hjælpebatteriet.
- ▶ Tilslut minuskablet til minuspolen på hjælpebatteriet, og forbind dernæst den anden ende af kablet med en massiv metaldel på chassiset, ikke i

umiddelbar nærhed af det afladede batteri.

Henvisning

Batterierne kan afgive knaldgas. Ved tilslutning af ladekablet til minuspolen på det afladede batteri kan der opstå gnister, som kan medføre, at knaldgassen eksploderer. Derfor bør den sidste forbindelse mellem det afladede batteri og hjælpebatteriet aldrig etableres direkte på batteriet.

- ▶ Lad motoren i det køretøj, der skal levere strøm, køre med forøget omdrejningstal, og vent nogle minutter, indtil den afladede batteri har opnået spænding.
- ▶ Start motoren i det køretøj, der modtager strøm, som normalt, og lad den gå i tomgang.
- ▶ Efter startproceduren kan man på det modtagende køretøj tilkoble store strømforbrugere såsom lygter, elopvarmede ruder og ventilation.

Elsystem, batterier: Vigtige bemærkninger

Henvisning

Derved undgås, at der opstår spændingsspidser, ved at startkablernes klemmer fjernes, idet disse kan skade elektriske komponenter.

- ▶ Stands motoren i det køretøj, der leverede strøm.
- ▶ Fjern først stelkablet og derefter pluskablet.
- ▶ Afbryd forbindelsen til forbrugere, der ikke er brug for, på køretøjet med det afladede batteri.

Belysning og fjernbetjening

Udskiftning af lyskilder

Advarsel

Risiko for personskader og for forbrænding som følge af varme og defekte lyskilder og lyskilder, der fører højspænding.

- ▶ Lad lyskilderne køle af inden udskiftning.
- ▶ Anvend ikke lyskilder med synlige beskadigelser. Lyskilderne står under tryk og kan springe.
- ▶ Gasudladningspærer (xenon) arbejder med højspænding, ved højt tryk og ved høj temperatur. Det er forbundet med livsfare at røre pærens og styreenhedens strømførende dele. Hvis forlygten er beskadiget, må gasudladningspæren ikke røres.
- ▶ Udskiftning af gasudladningspærer (xenon) kræver fagkundskab og specialværktøj. Kontakt en OMNIplus-ServicePartner for at få repareret gasudladningspærer.

- ▶ Hold børn borte fra lyskilder.

Forsigtig

Materiel skade som følge af forkert omgang med lyskilder.

- ▶ Sluk belysningen inden udskiftning af lyskilder for at undgå kortslutning.
- ▶ Lyskilder skal beskyttes mod fugtighed under brugen og må ikke komme i kontakt med væsker.
- ▶ Berør ikke glasset med bare hænder. Evt. skal glasset renses med sprit i kold tilstand og tørres rent med en fnugfri klud.
- ▶ Sørg for, at pakningerne på belysningsanordningerne sidder korrekt, og udskift evt. beskadigede pakninger.
- ▶ Inden udskiftning af lyskilder skal kontakterne på soklen undersøges for korrosion og om nødvendigt renses.
- ▶ Anvend kun lyskilder af samme type og med den hertil svarende spænding.

Miljøforhold

Fare for miljøet som følge af miljøfarlige stoffers udledning til jorden, vandmiljøet eller kloaksystemet.

- ▶ Visse typer af lyskilder er miljøskadelige. Derfor må lyskilder kun bortskaffes på steder til dette formål.
- ▶ Overhold nationale og lokale forskrifter.

Udskiftning af lyskilde i forlygterne

Henvisning

Der er adgang til den venstre forlygte gennem servicelemmen bag den yderste afdækning under førerens siderude.

Højre forlygte er tilgængelig inde fra bussen bag afdækningen i trinkassen til højre.

Belysning og fjernbetjening

M68.00-0577-71

- ▶ Luk førerens vindue for at åbne venstre forlygte.
- ▶ Afmonter tre skruer uden på bussen ved underkanten af afdækningen under førersideruden. Fjern dernæst låseskruen (1). Hægt så den ydre afdækning af.

Udskiftning af lysstofrør i toiletlampen

M54_00-0114-01

- ▶ Tag afdækningen (3) af med en skruetrækker.
- ▶ Drej lysstofrøret 90°, og tag det ud.
- ▶ Delene samles i modsat rækkefølge.

Udskiftning af batteri i den trådløse fjernbetjening

M68.00-0575-71

- ▶ Stik en lille skruetrækker ca. 1 mm ind i udskæringen på nøglen med fjernbetjeningen, og vip dækslet (1) op.

Henvisning

Fjern først en evt. afdækning eller nøglen for at gøre udskæringen tilgængelig.

- ◁ Tag dækslet (1) af.
- ▶ Slå nøglen med fjernbetjeningen mod håndfladen, indtil batteriet falder ud.

Miljøforhold

Brugte batterier skal bortskaffes på miljømæssig korrekt måde!

- ▶ Sæt et nyt batteri i med pluspolen øfter.

Henvisning

Brug batteritype CR2025.

Henvisning

Sørg for, at batteriet er rent og fnugfrit, når det sættes i.

- ◁ Hægt dækslet (1) fast foran, og tryk det på plads bagtil.

Henvisning

Afprøv alle knappernes funktioner på bussen.

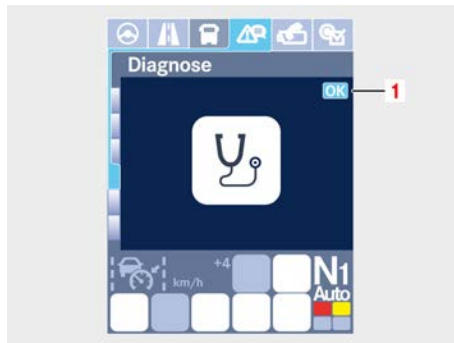
Integreret Diagnose-System (IDS), aktivering/bedømmelse

Integreret Diagnose-System (IDS), aktivering/bedømmelse

Aktivering og bedømmelse af det Integrerede Diagnose-Systems (IDS)

Henvisning

Det integrerede diagnosesystem (IDS) erstatter ikke off-board-diagnose (STAR-diagnose), da visse funktioner kun kan kontrolleres ved hjælp af off-board-diagnose (f.eks. kanalvalget for følerne og aktuatorerne i EBS- hhv. ABS/ASR-systemet).

M68.00-0498-71

- Vælg i hovedmenuen "Meldungen" (Meddelelser) undermenuen "Diagnose", og bekræft med "OK"-knappen (1) på rattet.

Henvisning

Aktivering af det integrerede diagnosesystem kan kun ske, når bussen holder stille, parkeringsbremsen er aktiveret, og tændingen er slået til (trin 1).

Bemærkning om materiel skade

For at undgå følgeskader skal alle arbejder i bussen med henblik på afhjælpning af de indikerede fejl udføres hos en OMNIplus-ServicePartner!

M54.00-2012-71

- Vælg det ønskede system (i dette eksempel ACM (2)) med piltasterne på rattet og bekræft med "pil-højre"-knappen.
- For at slette alle fejlkoder i bussens styreenheder på én gang skal man vælge menupunktet "Reset aller Fe-

Integreret Diagnose-System (IDS), aktivering/bedømmelse

hler" (Nulstil alle fejl) (1) og følge de videre anvisninger.

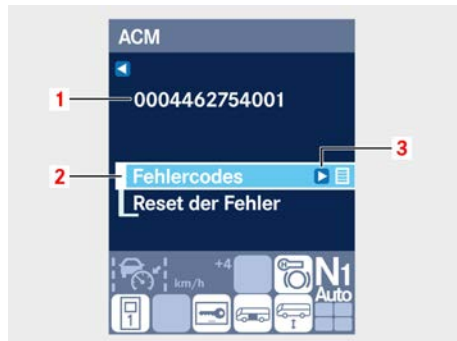
- Der kan f.eks. fremkaldes følgende systemer:

Henvisning

Mange systemer er kun mulige, når bestemte typer ekstraudstyr er monteret.

- ◁ ABA - Active Brake Assist (nødbremseassistent)
- ◁ ACM - Aftertreatment Control Module (udstødningsrensesystem)
- ◁ ASA - Additional Steering Axle (styring af efterløbsaksel)
- ◁ AtAs - Attention Assist (opmærksomheds-assistent)
- ◁ ATS - Antitheft System (tyverialarm)
- ◁ CGW - Central Gateway (central gateway)
- ◁ CLCS - Chassis Level Control System (niveauregulering)
- ◁ CLS - Central Locking System (centrallås)
- ◁ COM - Communication Unit (kommunikationsenhed)
- ◁ CMS - Coach Multimedia Center (multimedia-anlæg)
- ◁ CPC - Common Powertrain Controller (kørselsstyring)
- ◁ DCM - Door Control Module (dørstyring)
- ◁ EAPU - Electronic Air Processing Unit (elektronisk styring af trykluftproduktion)
- ◁ EBS - Electronic Brake System (elektronisk bremsesystem)
- ◁ ESP - Electronic Stability Program (elektronisk stabilitetsprogram)
- ◁ EIS - Electronic Ignition Switch (elektronisk tændingslås)
- ◁ HVAC - Heating Ventilation Air Condition (varme, ventilation, klimaanlæg)
- ◁ IBH - Independent Bus Heating (oliefyr)
- ◁ IBS - Intelligent Battery Sensor (batteristyring)
- ◁ ICUC - Instrument Cluster Unit Common (instrumentgruppe)
- ◁ LDW - Lane Departure Warning (vognbaneassistent)
- ◁ MCM - Motor Control Module (motorstyring)
- ◁ MSF - Modular Switch Field (modulært kontaktfelt)
- ◁ MUX - Multiplexer
- ◁ RDF - Radar Front End (radarføler)
- ◁ RLS - Rain Light Sensor (regn- og lysføler)
- ◁ RCM - Retarder Control Module (retarderstyring)
- ◁ SAS - Steering Wheel Angle Sensor (ratvinkelføler)
- ◁ SMUX - Stand Alone MUX
- ◁ TCO - Tachograph (fartskriver)
- ◁ TCM - Transmission Control Module (gearkassestyring)
- ◁ TPM - Tire Pressure Monitoring (dæktrykovervågning)
- ◁ VRDU - Video Radar Decision Unit (ART/ABA-styreenhed)

Integreret Diagnose-System (IDS), aktivering/bedømmelse

M54.00-2013-71

- For at få vist lagrede fejlkoder vælges den pågældende linje (2) (med blå baggrund), og der bekræftes med "pil-højre"-knappen (3).

i Henvisning

Også styreenhedens artikelnummer (1) for det valgte system vises.

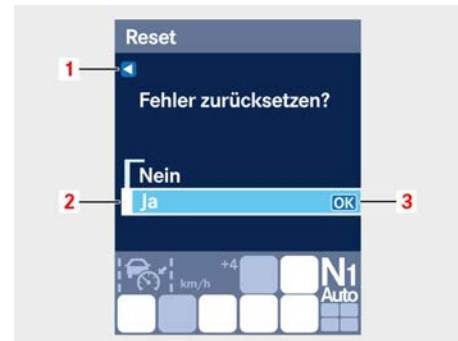

M54.00-2015-71

- ◀ På displayet vises dette billede.

i Henvisning

Fejlkoden (1) og i mange tilfælde også en tilhørende tekstmeddelelse (2) vises.

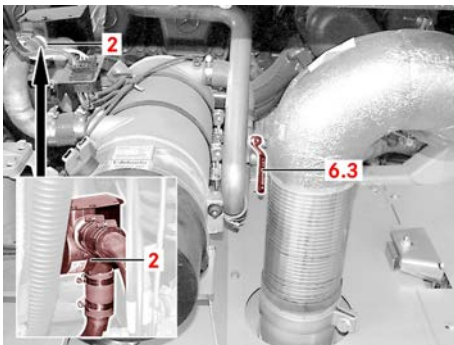
M54.00-2014-71

- De lagrede fejlkoder slettes ved at vælge den pågældende linje (2) (med blå baggrund) og bekræfte med "OK"-knappen (3).
- Det integrerede diagnose-system forlades ved at trykke flere gange på "pil-venstre"-knappen på rattet, indtil undermenuen "Diagnose" vises igen.

Vedligeholdelse varme, ventilation, klimaanlæg

Vedligeholdelse varme, ventilation, klimaanlæg

Nødbetjening af passagerkabine-varme

M83.00-0263-01

- Betjening af håndspærrearm for frem-løb (6.3)

i Henvisning

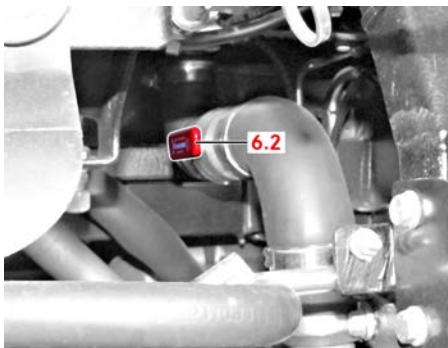
Ved ukontrollerbar varme, ventilation og klimaregulering (utæt varmereguleringsventil/varme om sommeren) og ved utæthed i varmesystemet kan varmesystemets kølevæskedsløb kobles fra motorkølingens kølevæskedsløb ved

hjælp af de to håndspærrearme i varmefremløbet (6.3) og varmetilbageløbet (6.2).

Bemærkning om materiel skade

Varmesystemet og oliefyret må ikke sættes i drift!

M20.00-0149-71

- Aktivering af afspærringsventil i tilbage-løb (6.2)

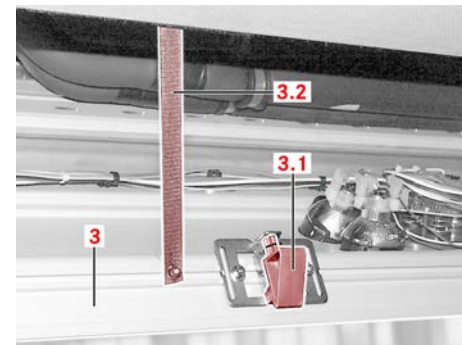
Vedligeholdelsesarbejder på klimaanlægget i bussen

Rensning/udskiftning af filter for friskluft/recirkulation i tagkanalen i overdækket

Henvisning

Rengøringsintervallet afhænger af belastningen og indkoblingstiden!

M00.00-0196-01

1. Slå tændingen fra.
2. Sæt beskyttelsesovertræk på sæderne.

Vedligeholdelse varme, ventilation, klimaanlæg

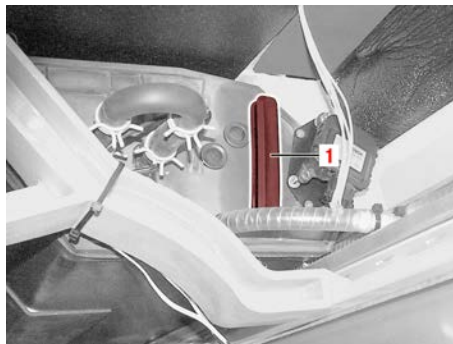
3. Klap servicelemmene (3) i luftkanalerne i højre og venstre side i passagerkabinen i overdækket ned.

Arbejdsmateriale

Plastspartel (i bussens værktøj)

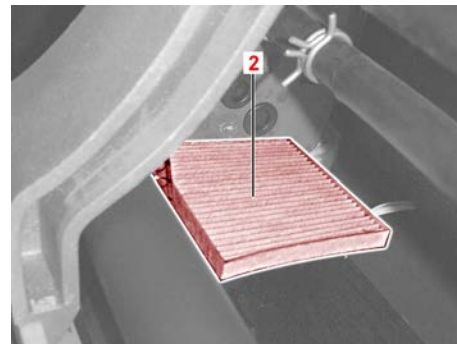
i Henvisning

Det gøres ved at trykke holdeklemmerne (3.1) i retning mod sideruderne med plastspartlen (findes i bussens værktøj), således at servicelemmene kan udløses. Hægt holdestropperne (3.2) af og åbn servicelemmen (3).

M83.00-0262-01

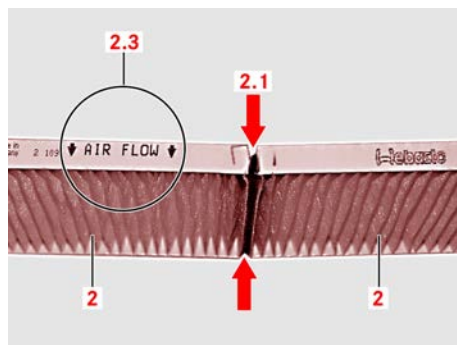
4. Træk gummilisterne (1) på de seks varmevekslere af (tre i hver side af bussen) i venstre og højre side.

M83.00-0261-01

5. Filtermåtterne (2) kan isættes og udtages fra begge sider. Skyd den første filtermåtte i den ene side ca. 5 cm ind i filterkanalen. Derved skydes den sidste filtermåtte på den modsatte side ca. 5 cm ud af filterkanalen. Nu kan de gamle filtermåtter (3 stk.) trækkes ud af filterkanalen.

Vedligeholdelse varme, ventilation, klimaanlæg

M83.00-0285-01

6. Skyd de nye filtermåtter (2) ind i filterkanalen i samme side.

i Henvisning

Pr. varmevekslerenhed kræves 3 filtermåtter. Filtermåtterne er hæftet sammen med burrestrimler (2.1). Dermed kan alle 3 filtermåtter trækkes ud af filterkanalen i samme retning (mod venstre eller højre). Monteringsretningen (2.3) er angivet med en pil på siden af filtret. Pilen skal altid pege mod varmeveksleren hhv. ind mod midten af bussen.

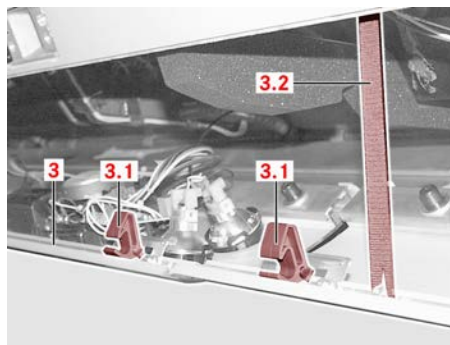
i Henvisning

Delene samles i modsat rækkefølge.

Rensning/udskiftning af filter for friskluft/recirkulation i tagkanalen i underdækket

i Henvisning

Rengøringsintervallet afhænger af belastningen og indkoblingstiden!

M00.00-0198-01

1. Slå tændingen fra.
2. Sæt beskyttelsesovertræk på sæderne.

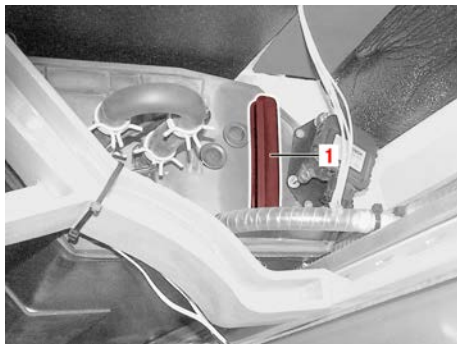
3. Klap servicelemmene (3) i luftkanalerne i højre og venstre side i passagerkabinen i underdækket ned.

Arbejdsmateriale

Plastspartel (i bussens værktøj)

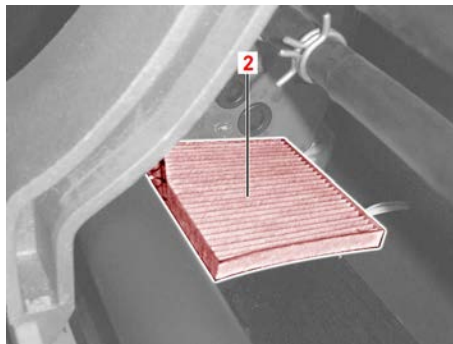
i Henvisning

Det gøres ved at trykke holdeklemmerne (3.1) i retning mod sideruderne med plastspartlen (findes i bussens værktøj), således at servicelemmene kan udløses. Hægt holdestropperne (3.2) af og åbn servicelemmen (3).

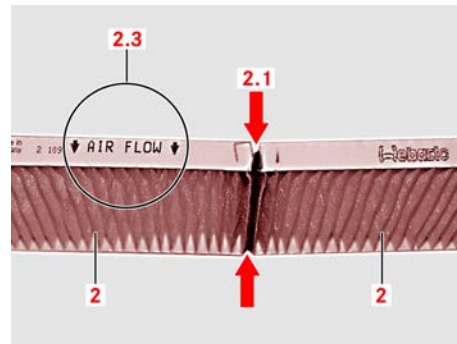
M83.00-0262-01

4. Træk gummilisterne (1) på de fem varmevekslere af (tre i venstre side og to i højre side) i venstre og højre side.

M83.00-0261-01

5. Filtermåtterne (2) kan isættes og udtages fra begge sider. Skyd den første filtermåtte i den ene side ca. 5 cm ind i filterkanalen. Derved skydes den sidste filtermåtte på den modsatte side ca. 5 cm ud af filterkanalen. Nu kan de gamle filtermåtter (3 stk.) trækkes ud af filterkanalen.

M83.00-0285-01

6. Skyd de nye filtermåtter (2) ind i filterkanalen i samme side.

i Henvisning

Pr. varmeveksleren kræves 2 filtermåtter. Filtermåtterne er hæftet sammen med burrestrimler (2.1). Dermed kan begge filtermåtter trækkes ud af filterkanalen i samme retning (mod venstre eller højre). Monteringsretningen (2.3) er angivet med en pil på siden af filtret. Pilen skal altid pege mod varmeveksleren hhv. ind mod midten af bussen.

Henvisning

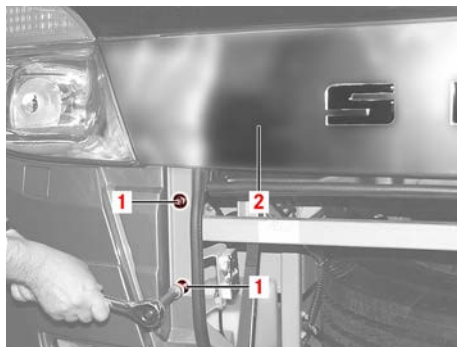
Delene samles i modsat rækkefølge.

Rensning af friskluftfilter for førerplads

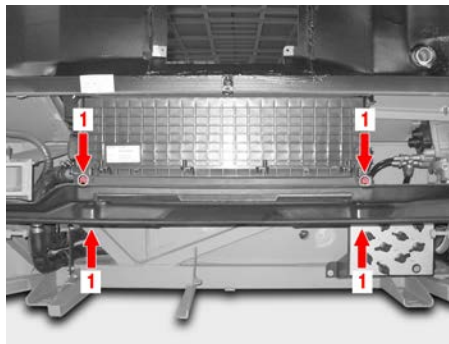
Henvisning

Rengøringsintervallet afhænger af belastningen og indkoblingstiden!

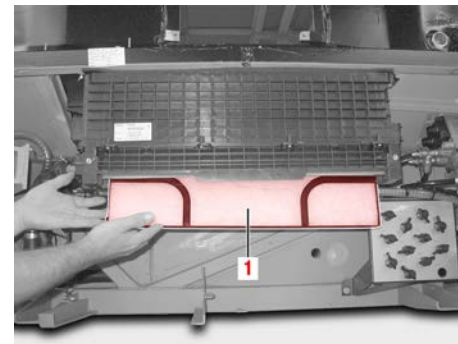
M00.00-0152-01

1. Åbn frontklappen (træk i grebet i trinkassen)
2. Tag frontafdækningen (2) af ved at løsne de 4 bolte (1).

M83.00-0825-71

3. Fjern boltene (1) til luftindsugningslisten på varmeboksen ved førerpladsen og tag listen af

M83.00-0826-71

4. Løft friskluftfiltermåtten (1) op med begge hænder (ca. 6 mm), og træk den derefter fremad og ud foruden.
5. Rens friskluftfiltermåtten (1) ved at banke støvet af, støvsuge det eller ved at blæse trykluft i modsat retning, og monter den igen. Udskift om nødvendigt filtermåtten.

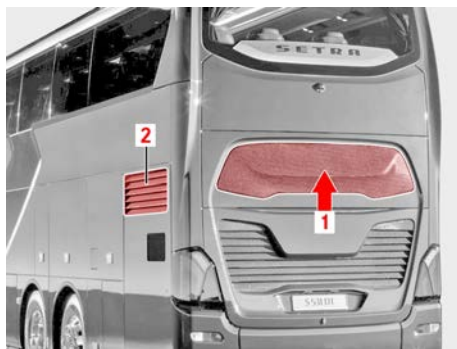
Vedligeholdelse varme, ventilation, klimaanlæg

Vedligeholdelsesomfang for klimaanlæg

Rengøring af kondensatoren

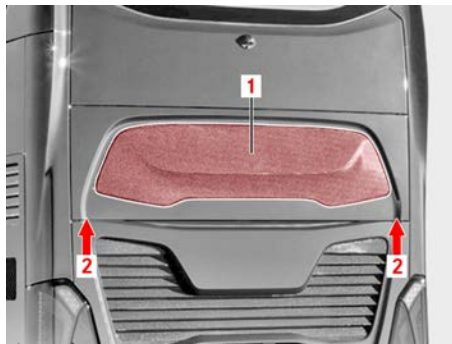
i Henvisning

En tilsmudset kondensator medfører et forøget tryk i køleanlægget samt at højtryksafbryderen aktiveres. Klimaanlægget slås fra.

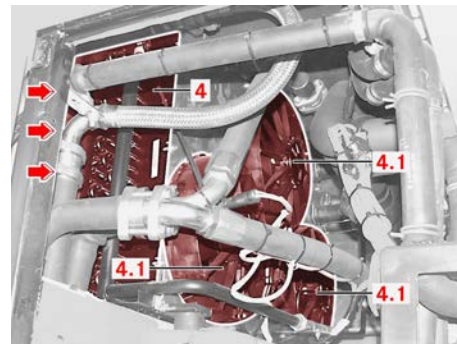
M83.00-1089-71

1. Kontrollér hhv. rens kondensatoren (1), mens motoren er standset og klimaanlægget er slukket.

M83.00-1090-71

2. Åbn motorlemmen halvt, skru skruerne (2) ud (2 stk. i hhv. venstre og højre side samt én i midten). Tag dækgitteret til kondensatoren af. Det gøres ved at trække gitteret nedefter og bort fra bussen, skyde det opefter og tage det ud af holderne.

M83.00-0288-01

3. Ved normal tilsmudsning blæses det afsatte støv væk på lamellerne med trykluft i pilens retning. Ved kraftig tilsmudsning: sprøjt et fedtopløsende middel på lamellerne, lad midlet virke, og skyl det derpå af med vand. Blæs lamellerne tørre med trykluft i pilens retning.

i Henvisning

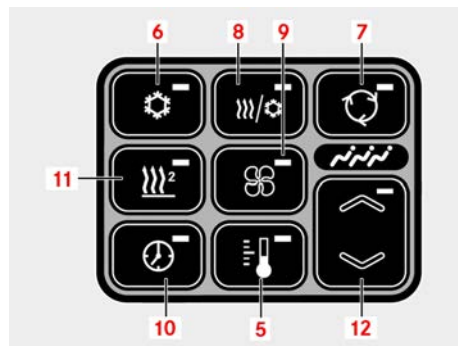
For at undgå deformation af lamellerne må vand- og trykluftstråler kun rettes vinkelret (90°) mod kondensatorens overflade! Rengøringsinter-

Vedligeholdelse varme, ventilation, klimaanlæg

vallet afhænger af belastningen og indkoblingstiden!

- Derpå funktionsprøves kondensatorens ventilatorer (4.1) - de skal suge mod pilens retning.

Foretag en servicekørsel for kølekompressoren

M83.00-0901-71

- Hold kontakterne til klimafunktion (6) og vippekontakten (12) på betjeningsenheden inde samtidig, mens tændingen er slået fra. Slå tændingen til, og start motoren. LED'en i smogknappen (7) begynder at blinke, og LED'en i knappen (6) lyser. Klima-

lægget startes med ca. 11 sekunders forsinkelse, og i displayet vises symbolet "Kølekompressor i funktion". Efter ca. 5 minutter begynder LED'en i vippekontakten (12) at blinke. Servicekørslen kan nu afsluttes ved at aktivere vippekontakten (12). Afbrydelse før udløb af tiden kan kun ske ved at standse motoren (ved at slå tændingen fra).

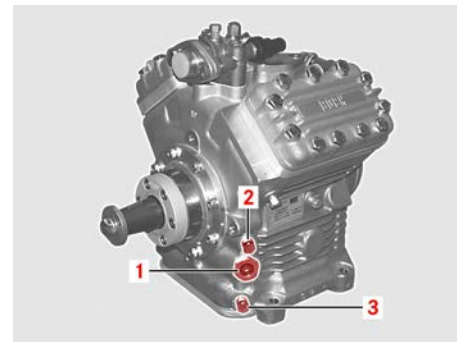
Henvisning

For at sikre tæthed for glideringtætningen ved kompressorens aksel skal klimaanlægget sættes i drift en gang om måneden (også i vintermånederne)!

Henvisning

Servicekørsel for kølekompressoren kan kun foretages ved udetemperaturer over 0 °C.

Kontrol af oliestand i kølekompressor

M83_55-0002-01

- ▶ Hold øje med skueglasset på kølekompressoren, mens kompressoren kører (ca. 10–15 minutter).

Henvisning

I hele anlægget cirkulerer der kompressorolie sammen med kølemidlet. Derfor kan oliestanden være forskellig ved hver kontrol, men den skal være synlig mellem mærkerne "MIN" og "MAX" på skueglasset. Manglende kompressorolie må kun

Vedligeholdelse varme, ventilation, klimaanlæg

efterfyldes af autoriserede fagfolk hos en OMNIplus-ServicePartner.

Henvisning

For at sikre tætheden af gliderings-tætningen ved kølekompressorens krumtapaksel skal klimaanlægget sættes i funktion med kontakten „Reheat“ (8) på klimabetjeningsenheden i ca. 10-15 minutter en gang om måneden! Ved udetemperaturer under + 5 °C skal denne procedure udføres i en garage, da systemet ellers slås fra af lavtryksafbryderen eller rimføleren.

Udluftning af varmesystemets kølevæskedrev, generelle oplysninger

Henvisning

I betjeningsenheden til varme, ventilation og klimaanlæg er der integreret et påfyldningsprogram. Dette program omfatter alle nødvendige funktioner (aktivering af cirkulationspumper og kølevæ-

skeventiler), der kræves til fuldstændig påfyldning og udluftning af varmesystemets kølevæskedrev.

Henvisning

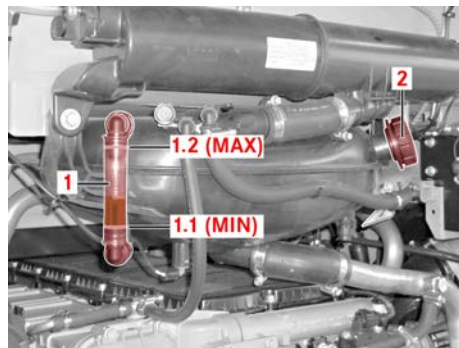
Kølevæskan anvendes i motorkølesystemet hhv. til opvarmning af bussens kabine. Mens frostsikringen kun er nødvendig få dage i året, er korrosionsbeskyttelsen nødvendig året rundt. Derfor må der ikke benyttes vand alene ved efterfyldning af kølevæskan, det skal altid blandes med det korrekte korrosions-/frostbeskyttelsesmiddel. Ud over korrosions- og frostbeskyttelsen hæver kølevæskan kogepunktet og beskytter motoren mod overhedning.

Henvisning

Før dette arbejde påbegyndes, skal man have kølevæske iht. forbrugsstof-datablad 325.5 eller 326.5 (G40, farve rosa) klar. Hvis denne kølevæske ikke er til rådighed, skal arbejdet udføres af en OMNIplus-ServicePartner.

Hvis man er nødt til at fylde vand alene på kølevæskedrevet, skal der så vidt muligt bruges kalkfrit drikkevand. Kør derefter snarest muligt til en OMNIplus-ServicePartner for at få fremstillet den rigtige blanding.

Kølekredsløb til varmesystem, udluftning

M20.00-0144-71

Fare

Risiko for personskade som følge af roterende dele som kileremme og remskiver, når motorrumsllemmen står åben, og motoren er i gang. Legemsdele og beklædning kan blive grebet af de roterende dele. Risiko for personskade som følge af varme motordele.

- ▶ Alle arbejder i motorrummet skal principielt foretages med standset motor.

- ▶ Motoren skal sikres mod utilsigtet start, f.eks. ved at tage tændingsnøglen ud.
- ▶ Hvis motoren skal køre i forbindelse med bestemte arbejder, skal der holdes sikkerhedsafstand til roterende dele (f.eks. drivremme).
- ▶ Inden der arbejdes på motoren eller dens komponenter, skal man vente, indtil berøringsfladerne er afkølet.

Advarsel

Fare for forgiftning! Fare ved indtagelse af kølevæske. Risiko for skader på hud og øjne som følge af skoldning fra udsprøjtende, varm kølevæske. Ved indtagelse af kølevæske må der forventes forgiftningssymptomer som hovedpine, svimmelhed, mavepine, åndedrætslamelse, bevidstløshed, opkastninger og kramper. Kølesystemet er under tryk, når motoren er varm. Hvis kølesystemet pludseligt åbnes, er der fare for skoldning fra udsprøjtende, varm kølevæske.

- ▶ Indtag ikke kølevæske.

- ▶ Kølevæske må ikke fyldes på beholdere til drikkevarer.
- ▶ Bær beskyttelseshandsker, beskyttende beklædning og beskyttelsesbriller.
- ▶ Lad kølesystemet afkøle til en kølevæsketemperatur på under 50 °C.
- ▶ Åbn kølerdækslet langsomt, ved sædvanlige kølerdæksler åbnes indtil første hak, og ved kølerdæksler med gevind åbnes ca. 1/2 omgang, og lad overtrykket slippe ud.

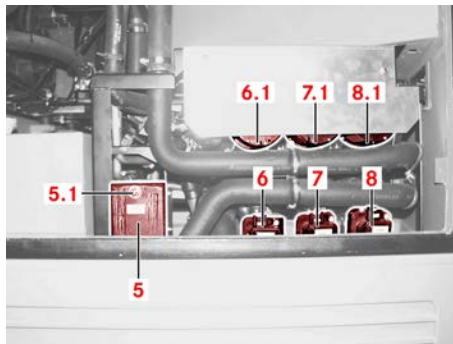
Foranstaltninger

- ▶ Drik rigeligt vand tilsat medicinsk kul.
- ▶ Tilkald straks lægehjælp.
- ▶ Skyl de pågældende hudområder med store mængder koldt vand, og forbind dem med sterile forbindninger.
- ▶ Åbn dækslet (2) langsomt for at lukke overtrykket gradvist ud.

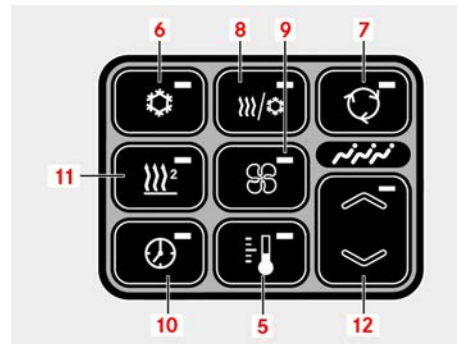
M88_00-0046-01

- Skru skruerne **(2)** ud, og åbn servicelemmen **(1)**.

M83_00-0309-01

- Sæt en gennemsigtig slange (så luftboblerne kan ses) på udluftnings-skruen **(5.1)** på udluftningsbeholderen **(5)**, og læg den i en opsamlingsbeholder, så udstrømmende kølevæske kan opsamles. Åbn udluftnings-skruen **(5.1)** ca. en omdrejning (drej venstre om).
- Slå tændingen til.

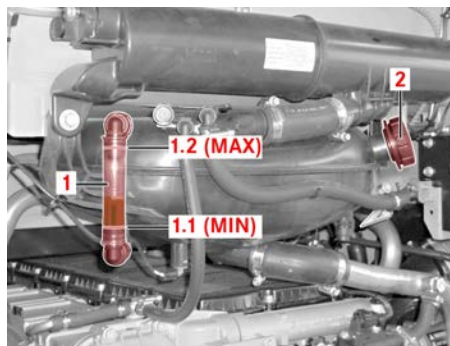
M83.00-0901-71

- Påfyldningsprogrammet startes, mens tændingen er slået fra. Tryk samtidig på smog-kontakten **(7)** og vippekontakten **(12)** på betjeningsenheden, og hold dem inde. Drej tændingsnøglen til stilling "Til" (trin 2). Hold smog-kontakten **(7)** og vippekontakten **(12)** inde, indtil LED'erne i højre side af betjeningsenheden lyser. LED'en i vippekontakten **(12)** blinker.

i Henvisning

Påfyldningsprogrammet er opdelt i 8 trin. Med vippekontakten **(12)** kan man skifte til det næste programtrin. Når hvert enkeltprogramtrin er afsluttet, slukker en LED i højre side af betjeningsenheden. Mellem hvert trin er der en tvunget pause på 5 sekunder. I det sidste trin er pausen 5 minutter. Det er først muligt at gå videre, når de tvungne pauser er slut (LED'en i vippekontakten **(12)** begynder at blinke). Fra og med programtrin 2 skal motoren være i gang, ellers blokeres programforløbet. I programtrinene 2 til 6 indstilles det forøgede tomgangsomedrejningstal (ca. 750 o/min.) med retardarmen (se betjening af retarderarm).

Efter og under hvert enkelt programtrin skal væskestanden i kølesystemets ekspansionsbeholder kontrolleres, og om nødvendigt skal der efterfyldes kølevæske (væskestanden skal være mellem „MIN” og „MAX”).

M20.00-0144-71

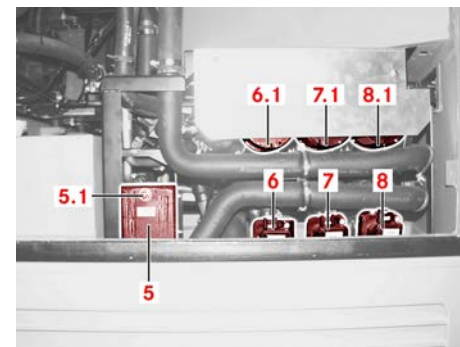
- Programtrin 1 (motoren kører ikke/varighed ca. 8 min.): Fyld kølesystemets ekspansionsbeholder (væskestanden skal være mellem „MIN” og „MAX”). Tryk på vippekontakten **(12)** på betjeningsenheden. Start motoren.

Bemærkning om materiel skade

Hvis der ikke er korrosions-/frostbeskyttelsesmiddel til rådighed, kan der også bruges rent vand (drikkevandskvalitet). Kør bussen til nærmeste OMNIplus-ServicePartner for at få indstillet kølevæsken til den

foreskrevne koncentration af korrosions-/frostvæske (se kapitel „Selvhjælp”). Klimafunktionen i varmeventilation-klimastyringen skal slås fra på betjeningsenheden (LED'en i klimakontakten lyser ikke), således at klimaanlægget ikke kan sættes i funktion (se kapitel „Varme, ventilation, klimaanlæg”).

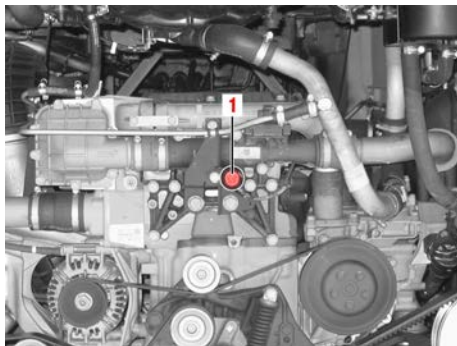

M83_00-0309-01

- Programtrin 2 (motor kører med forhøjet tomgang ca. 750 o/min./varighed ca. 5 min.): Udluft kølevæskeledsløbene, indtil der

Vedligeholdelse varme, ventilation, klimaanlæg

løber kølevæske uden luftbobler ud af udluftsbeholderen (5).

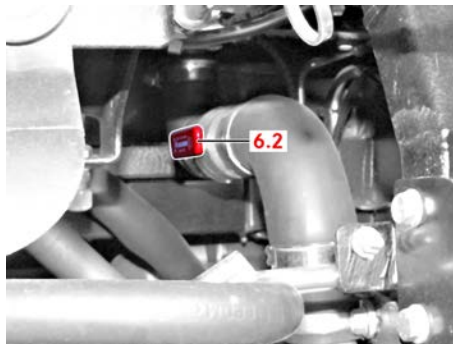
M54.00-2275-71

- Stop motoren med stopknappen (1).

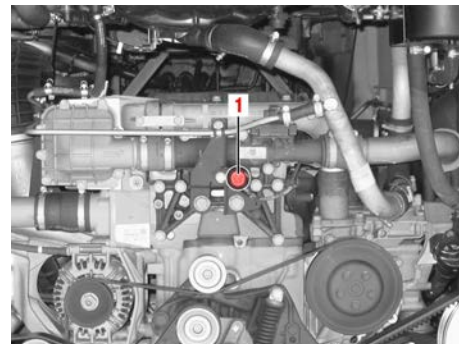
Henvisning

Motoren må ikke stoppes med tændingslåsen.

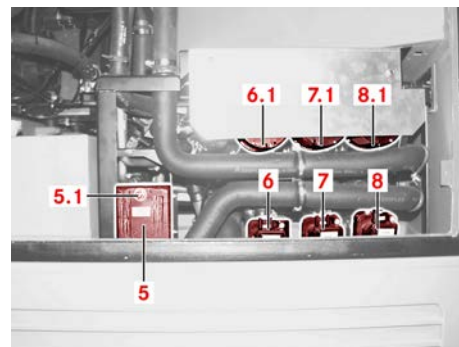
M20.00-0149-71

- Luk afspærringshanen til varmekredsløbet (6.2) (returløb). Tryk på vippekontakten (12) på betjeningsenheden. Efterfyld med kølevæske i ekspansionsbeholderen.

M54.00-2275-71

- Start motoren med startknappen (1).

M83_00-0309-01

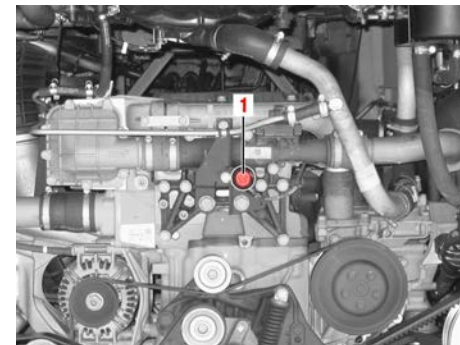
- Programtrin 3 (motor kører med forhøjet tomgang ca.

750 o/min./varighed ca. 5 min.): Kølevæskekedsløbet (frontboks) fyldes ved hjælp af cirkulationspumpen for gulkredsløb. Udluft kølekredsløbet, indtil der løber kølevæske uden luftbobler ud af udluftningsbeholderen **(5)**. Efterfyld med kølevæske i ekspansionsbeholderen. Tryk på vippekontakten **(12)** på betjeningsenheden.

- Programtrin 4 (motor kører med forhøjet tomgang ca. 750 o/min./varighed ca. 5 min.): Kølevæskekedsløbet (tag-overdæk) fyldes ved hjælp af cirkulationspumpen for gulkredsløb. Udluft kølekredsløbet, indtil der løber kølevæske uden luftbobler ud af udluftningsbeholderen **(5)**. Efterfyld med kølevæske i ekspansionsbeholderen. Tryk på vippekontakten **(12)** på betjeningsenheden.
- Programtrin 5 (motor kører med forhøjet tomgang ca. 750 o/min./varighed ca. 5

min.): Kølevæskekedsløbet (tag-underdæk) fyldes ved hjælp af cirkulationspumpen for gulkredsløb. Udluft kølekredsløbet, indtil der løber kølevæske uden luftbobler ud af udluftningsbeholderen **(5)**. Efterfyld med kølevæske i ekspansionsbeholderen. Tryk på vippekontakten **(12)** på betjeningsenheden.

- Programtrin 6 (motor kører med forhøjet tomgang ca. 750 o/min./varighed ca. 4 min.): Kølevæskekedsløb (central) og kølevæskekedsløb (reheat-frontboks og -tag) påfyldes ved hjælp af cirkulationspumpen for gulkredsløb. Udluft kølekredsløbene, indtil der løber kølevæske uden luftbobler ud af udluftningsbeholderen **(5)**. Luk derefter udluftningsskruen **(5.1)** på udluftningsbeholderen **(5)**.

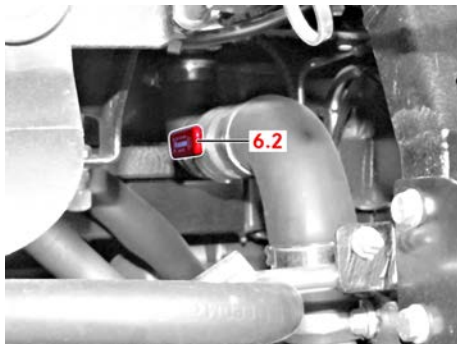
M54.00-2275-71

- Stop motoren med stopknappen **(1)**.

i Henvisning

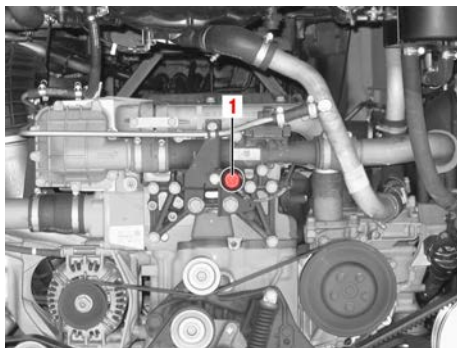
Motoren må ikke stoppes med tændingslåsen.

Vedligeholdelse varme, ventilation, klimaanlæg

M20.00-0149-71

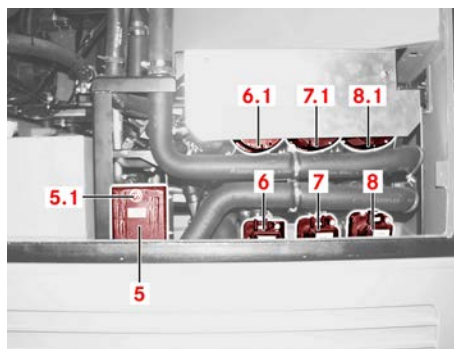
- ▶ Åbn afspærringshanen **(6.2)** (returløb).

M54.00-2275-71

- ▶ Start motoren med stopknappen **(1)**.

- ▶ Efterfyld med kølevæske i ekspansionsbeholderen. Tryk på vippekontakten **(12)** på betjeningsenheden.

M83_00-0309-01

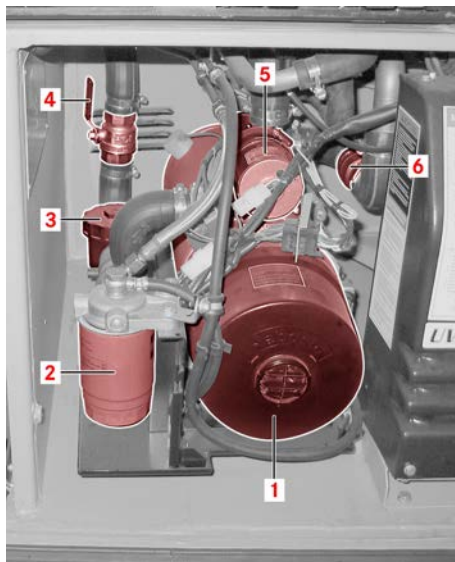
- ▶ Programtrin 7 (motoren kører med forhøjet tomgang, ca. 1500 o/min./varighed ca. 10 min.): Åbn udluftningsskruen **(5.1)** på udluftningsbeholderen **(5)**. Udluft kølekredsløbene ved hjælp af alle cirkulationspumper **(6.1, 7.1, 8.1, 9.1)**, indstil der løber kølevæske uden luftbobler ud af udluftningsbeholderen **(5)**. Luk udluftningsskruen **(5.1)** på udluftningsbeholderen **(5)**. Tag den gennemsigtige slange af

udluftningsskruen **(5.1)**. Efterfyld med kølevæske i ekspansionsbeholderen op til underkanten af påfyldningsåbningen. Sæt dækslet på ekspansionsbeholderen. Tryk på vippekontakten **(12)** på betjeningsenheden.

- ▶ Programtrin 8 (varighed ca. 15-20 min.): Foretag en prøvekørsel (varm bussen op). Under prøvekørslen skal motoren komme op på driftstemperatur (85 °C). Stop motoren efter prøvekørslen (tændingslås til stilling „Fra”). Åbn udluftningsskruen **(5.1)** kortvarigt endnu en gang, og slip luft ud (påsæt evt. den gennemsigtige slange kortvarigt).
- ▶ Fyld om nødvendigt op med kølevæske til sidst under hensyntagen til de generelle anvisninger i starten af kapitlet.
- ▶ Luk dækslet på kølevæske-ekspansionsbeholderen.

Rensning af vandfiltret i varmesystemet

Rensning af vandfiltret i varmesystemet

M83_00-0719-72

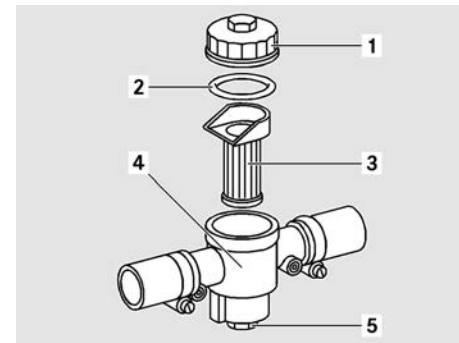
- Inden vandfiltret (3) afmonteres, skal vandvarmerenheden (1) slås fra, og batterierne skal afbrydes fra køretøjs ledningsnet med hovedafbryderen.

Advarsel

Risiko for skoldning som følge af udsprøjtende varm kølevæske.

- Brug beskyttende beklædning (handsker/beskyttelsesbriller).
- Dækslet på ekspansionsbeholderen må så vidt muligt kun åbnes, når kølevæskens temperatur er under 50 °C.
- Åbn dækslet langsomt for at lukke overtrykket gradvist ud. Drej dækslet langsomt videre, og tag det af.
- Evt. overtryk lukkes ud ved at åbne dækslet på kølesystemets ekspansionsbeholder.

M20_00-0002-01

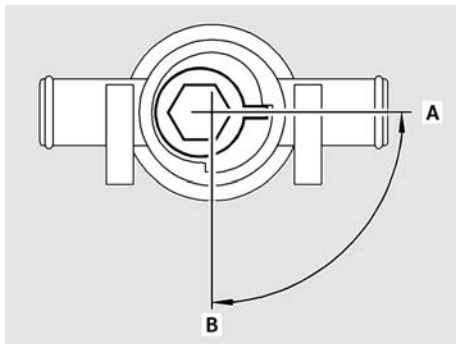
- Afspærringshanen (5) på kølevæskefiltret lukkes (nøglevidde 32 mm) for at lukke for tilløb af vand til vandfiltret hhv. tømme filterhuset (ca. 1,5 liter).
- Skru dækslet (1) på kølevæskefiltret af (nøglevidde 32) og tag filterindsatsen (3) ud af filterhuset (4).
- Rens filterindsatsen (3) under rindende vand.

Rensning af vandfiltret i varmesystemet

i Henvisning

Hvis filterindsatsen er meget snavset, kan den også renses med trykluft (maks. 5 bar).

- Kontroller den rengjorte filterindsats for skader, udskift den i tilfælde af skader.
- Sæt filterindsatsen **(3)** ind i filterhuset **(4)**, og skru dækslet på **(1)** med en ny O-ring **(2)**.

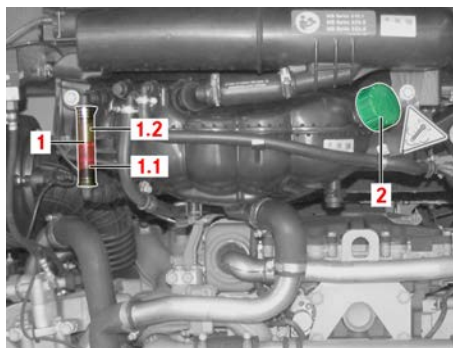

M20_00-0003-01

- Åbn afspærringshanen **(5)** på kølevæskefiltret igen (nøglevidde 32 mm).

i Henvisning

Stillinger: A = åben; B = lukket

M54.00-2108-71

- Kontroller kølevæskestanden i ekspansionsbeholderen og efterfyld, hvis der mangler kølevæske.

Tekniske data	462
Kølemiddelmængder	464

Tekniske data

Tekniske data

Bussens stelnummer (VIN) (→ Side 4) muliggør entydig identifikation af tekniske værdier og bussens parametre. Nummeret er nødvendigt ved bestilling af reservedele samt ved service og reparationer. De kan få yderligere informationer hos Deres OMNIplus-Servicepartner.

For at få en oversigt over de generelle køretøjsdata i de følgende opstillinger kan man se bussens præcise betegnelse i bussens papirer.

Bussens længde

S 531 DT	14.000 mm
----------	-----------

Totalbredde

S 531 DT	2.550 mm
----------	----------

Bussens højde

S 531 DT	4.000 mm
----------	----------

Værdier for tilladt totalvægt

S 531 DT	26.000 kg
Støttetryk påhængskobling	≤ 250 kg

Reservehjulskran (ekstraudstyr)

Bæreevne for reservehjulskranens bærearm	130 kg
Bæreevne for reservehjulskranens monteringsplade	120 kg
Statisk testkoefficient	1,5

Akselafstand

1. til 2. aksel	6.700 mm
2. til 3. aksel	1.350 mm

Vendediameter

S 531 DT	23.138 mm
----------	-----------

Overhæng, for

S 531 DT	2.705 mm
----------	----------

Overhæng bag

S 531 DT	3.245 mm
----------	----------

Frigangsvinkel, for

S 531 DT	7°
----------	----

Frigangsvinkel bag

S 531 DT	7,1°
----------	------

Påfyldningsmængder

Brændstoftankvolumen	480 l
Additivtankvolumen AdBlue®	≈ 35 l
Fyringsolietankvolumen (ekstraustyr)	≈ 40 l
Sprinklerbeholder	≈ 20 l

Lyskilder

Type og effekt	
Fjernlygter	24 V H15
Tågelygter	12 V H11
Nærlys	24 V H7
Nærlysforlygter med bi-xenon (ekstraustyr)	Gasudladningspære D1S
Markeringslygter foran for-neden og foroven	LED
Blinklygter foran og bagpå foroven og forneden	LED
Baklygter, tågebaglygter	24 V 21 W BA15
Stoplygter, baglygter foroven	LED

Type og effekt

Baglygter nederst	24 V 5 W BA15
Nummerpladelygter, side-markeringslygter, sporholde-lygter	LED
Midtergangsbelysning for-neden, læselamper, service-kald-lampe, indstigningslamper	LED
Førerpladslampe	24 V 10 W halogen eller LED (ekstraustyr)
Bagagerumslamper	LED
Toiletbelysning	24 V 8 W lysstofrør

Kølemiddelmængder

Kølemiddelmængder

Kølemiddelmængder, klimaanlæg

Kølemiddelmængde, angivelser i [kg]

Klimaanlæg type	S 531 DT
TopAir integreret klimaanlæg inkl. klimaanlæg til førerplads	15,9

Kølemiddelmængder i køleskabe

Kølemiddelmængder i forskellige kølebokse, angivelser i [g]

Monteringssted	S 531 DT
Køleboks ved trinkassen ved dør 1	90

A

ABA

se Hjælpesystemer 224

ABS

se Hjælpesystemer 224

Aksetrykforskydning

Aktivering 58, 65, 71

Beskrivelse 184

Anhænger

Aftagelig kobling 355

Sikkerhedsoplysninger 354

Til- og frakobling 356

Vedligeholdelse og pleje 398

ART

se hjælpesystemer 224

ASR

se Hjælpesystemer 224

ATA

se Hjælpesystemer 224

B

Belysning i passagerkabine 84

Overdæk 60, 67, 83

Underdæk 60, 67, 84

Bluetooth®-forbindelse 162

Bremsesystemer

Adaptivt stoplys 170

Betjening af rullespærre 176

Betjening af stoppested-

bremse 175

Bremseassistent 170

Driftsbremse 170

Knap for stoppested-

bremse 60, 67, 79

Kontakt rullespærre 60, 67, 79

Manuel nødbremsning 171

Nød-deaktivering af parkerings-

bremsen 171

Overblik 169

Parkeringsbremse 171

Retarder 177

Rullespærre funktion 176

Sikkerhedsoplysninger 168

Stoppestedsbremse

funktion 175

Bugsering

Bugseringsstang 95

Forholdsregler oversigt 407

Med stang 404

Tryklufftforsyning til et andet

køretøj 410

Bussens identifikationsnummer

VIN 4

C

Centrallås

Bagagerum, højre 60, 67, 82

Bagagerum, venstre 60, 67, 82

Coach Multimedia System (CMS)

Audio / Video 91

D

DBL

se Hjælpesystemer 224

Dieselpartikelfilter

Advarselsmeddelelser 48

Afbrydelse, blokering af regenerering	47
Automatisk regenerering	45
Funktion	44
Manuel regenerering	46
Sikkerhedsoplysninger	44
Display	129
Assistance	138
Beskrivelse	135
Bus	140
Drifts-, funktions- og advarselsmeddelelser	363
Hovedmenuer	135
Indstillinger	146
Infotainment	145
Meddelelser	143
Navigation	138
Nulstilling af triptæller	136
Telefon	145
Turinformationer	136
Driftsdata	
Bestilling online	6
Drivremme	
afmontering, montering	376

Duftsysteem (ekstraudstyr) 205

Døre

Aktivering/tilbagestilling af nødhane	306
Dør I	60, 67, 77
Dør II	60, 67, 78
Dørkontakt ved førerplads	97
Generelle sikkerhedsforskrifter	298
Klembeskyttelse (reversering)	306
Nødlukning efter fejl	308
Trykknop for nulstilling af nødhane	60, 67, 78
Visning i display	303
åbne/lukke elektrisk udefra	300
åbne/lukke manuelt udefra	300
åbne/lukke via knapper inde fra	303

E

EBS

se Hjælpesystemer	224
-----------------------------	-----

EcoDrive

se Hjælpesystemer	224
-----------------------------	-----

Ekstra baklys 60, 81

Elektrisk anlæg

Batterier, vigtige bemærkninger	434
Batterirum	418
Frakobling af batterierne	435
Hovedafbryder	418
Hovedeltavle	418
Lyskilder	463
Opladning af batterier	436
Placering af komponenterne	415
Sekundær eltavle	419
Sikringsforbindelser	420
Starthjælp	437
Tilkobling af ekstra batterier	436
Udskiftning af lyskilder	439
Vigtige bemærkninger	414

Elektrisk brændstofpumpe (EKP, ekstraudstyr) 380

ESP

se Hjælpesystemer	224
-----------------------------	-----

EU-overensstemmelseserklæringer .16.

F

Fartskraver

Display	90
DTCO 3.0	88

Forbindstaske 94

**Forrudevarme, varme
i førerens siderude og
spejlvarme 58, 65, 68**

Førerplads (Comfort)

Kontakter på instrumentpanel, højre side	59
Kontakter på instrumentpanel, venstre side	56
Samlet oversigt	54

Førerplads (Comfort-Plus)

Kontakter på instrumentpanel, højre side	66
Kontakter på instrumentpanel, venstre side	63
Samlet oversigt	61

Førerpladslampe 60, 67, 83

Førersæde

Grammer	193
Isri 6860/875	195
Sikkerhedsoplysninger	192

G

Gearkasse

Beskrivelse GO 250-8	208
Betjening af GO 250-8	215
Gearvælger GO 250-8	214
Nødfunktion GO 250-8	221
Sikkerhedsforskrifter GO 250- 8	209

H

Hastighedsbegrænser

se Hjælpesystemer	224
-----------------------------	-----

Havariblink 60, 67, 79

Hjul, dæk

Afmontering af drivhjul	387
Afmontering af forhjul	387
Afmontering af hjulkapsel	385

Fyldning af dæk med påfyldnings- studs	395
Hjulskifte	383
Kontrol af dæktryk	394
Løsn hjulmøtrikkerne	386
Montering af hjul på efterløbsaks- len	388
Montering af reservehjul	389
Placering af donkraft	386
Reservehjul	383
Reservehjul i bagagerum	383
Sikkerhedsforskrifter hjul, dæk	381
Snekæder	392...393

Hjælpesystemer

ABA funktion	243
ABA katastrofeopbremsning, forløb	249
ABS funktion	228
ART funktion	237
ASR funktion	229
ATA funktion	251
Betjening af ABA	269
Betjening af ART	261

Betjening af ESP, ASR	253
Betjening af LDWS	268
Betjening af stopassistent	266
Betjening af tempomat	257
Betjening af temposet	255
EBS funktion	228
EcoDrive	235
EcoDrive indstilling af tolerance	259
EcoDriverFeedback (EDF)	235
ESP funktion	230
ESP ved overstyring	231
ESP ved understyring	231
Hastighedsbegrænser funktion	232
LDWS funktion	242
Overblik	224
PPC	240
PPC indstilling af tolerance	265
Sikkerhedsoplysninger	168, 225
Stopassistent funktion	241
Tempomat	234
Temposet funktion	233

Hvilekabine

Oversigt	99
--------------------	----

I

Igangsløbning	406
-------------------------	-----

Ildslukker	94
----------------------	----

Ildslukningssystem

Beskrivelse	105
-----------------------	-----

Instrumentgruppe	86
----------------------------	----

Integreret Diagnose-System (IDS)

Aktivering/bedømmelse	442
---------------------------------	-----

Intern telefon i hvilekabine/køkken

Udgående opkald	159
---------------------------	-----

Intern telefon ved førerplads

Indgående opkald	161
----------------------------	-----

Udgående opkald	159
---------------------------	-----

K

Katalysator

Automatisk regenerering	52
-----------------------------------	----

Beskyttelsesfunktion	52
--------------------------------	----

Knapper på rattet	128...129
-----------------------------	-----------

Højre side	133
----------------------	-----

Venstre side	131
------------------------	-----

Kontaktarm

Gearskift, konstant-	
----------------------	--

bremsse	55, 62, 127
-------------------	-------------

Lys- og viskerfunktioner	55, 62, 125
------------------------------------	-------------

Kontrol af kølevæskestanden i motoren og varmesystemet	375
--	-----

Kontrol inden start

Daglig foranstaltning	31
---------------------------------	----

Ugentlig foranstaltning	32
-----------------------------------	----

Køkken

Afkalkning af boileren	330
----------------------------------	-----

Afkalkning af kaffemaskinen	330
---------------------------------------	-----

Afkalkning af pølsekogeren	329
--------------------------------------	-----

Boiler ibrugtagning	319
-------------------------------	-----

Funktionsfejl	335
-------------------------	-----

Fyldning af ferskvandsbeholdere	314
---	-----

Ibrugtagning af køkken	316
----------------------------------	-----

Kaffebrygning ved frost	327
-----------------------------------	-----

Kaffemaskine ibrugtagning	324
-------------------------------------	-----

Kontrol, rensning af ferskvandsfilter	315
Pøsekoger ibrugtagning	321
Rengøring af kaffemaskine	327
Rengøring af pøsekogeren	329
Sikkerhedsoplysninger	312
Tømning af ferskvandsbeholderen	348
Tømning af kaffemaskine	328
Tømning af vandlåsen	331
Tømning af vandrørene	332
Udskiftning af sikringer	335
Vandaftapning	318
Vinterbrug	334

Kørsel

Tilkørselsanvisninger	30
---------------------------------	----

L

LDWS

se Hjælpesystemer	224
-----------------------------	-----

Lemme

Nødoplåsning efter fejl	309
åbne/lukke via knapper inde fra	304

Luftaffjedring

Hæve, sænke	182
Kneeling og normalniveau	183
Normalniveau/kneeling	60, 67, 80
Sikkerhedsoplysninger	181

Lydstyrkeindstilling 155

Intern telefon hvilekabine/køkken	157
Internt samtaleanlæg passagerkabine	156
Radio	155
Telefon	158

Læselamper 60, 67, 83

M

Menustyring på displayet 149

MFK (Multifunktionsnøgle) 109

Mobiltelefon 162

Indgående opkald	164
Udgående opkald	163

Motor

Kontrol af oliestand med oliepind	372
---	-----

Kørsel	34
Oliestandsviisning	371
Start	33
Stop	36

Motorrum

Sikkerhedsoplysninger	369
---------------------------------	-----

N

Nødafbryder

Hovedafbryder	85
-------------------------	----

Nødafbryder / sikkerheds-hovedafbryder 180, 188

Nødhammer 96

Nødudgange

Tag	310
---------------	-----

O

Opfordring til at spænde se-len 102

P

Panoramakamera 189

Parkeringsbremse	
Nødløsnfunktion	174

Passagersæde	
Af- og påmontering af hoved- støtte	203
Betjening	201

Passagerønske-system	
Frigivelse af passagerønske- system	58, 67, 76

Pleje og rengøring	28
Sikkerhedsoplysninger	27

PPC	
se Hjælpesystemer	224

Prøvestudse til trykluft	
1. bagagerum i venstre side . . .	408
Akselmodulator/dør 2	410
I trinkassen til bagagerum- met	409

R	
REACH-forordning (EU- kemikalieforordning)	7

Rejselederstol	
Betjening	199

Reservespejl	95
Ruderegulator for førersi- derude	58, 65, 73

Røgalarm	
Funktion	402

S

Servicepanel for passager- sæde	204
--	------------

Sideguard Assist	
se Hjælpesystemer	224
Svingassistent	272
Svingassistent / vognbaneassi- stent	104
Systembeskrivelse	274

Sikkerhed	23
230/400 V-systemer	22
Datalagring	18
Fjernelse af mærkater	17
Forebyggelse af brand	11
Generelle oplysninger	10

Håndbagage	23
Kommunikationssystemer	20
Montering, ændring	15
Oliefyr	21

Sikkerhedssele	
Fører	197
Passagersæde	201
Rejselederstol	199

Sikringsforbindelser	
Eltavle i loftet, overdæk	431
Hovedeltavle (ekstra printplade 12 V)	424
Hovedeltavle foran forakslen i højre side	421
Loftseltavle UD (underdæk)	433
PDB (i sekundær eltavle)	429
Sekundær eltavle	426

Skift mellem tanke	84
-------------------------------------	-----------

Skikasse	
Læsning	358
montering og svingning	357

Solrullegardin for forr- ude	58, 65, 68
---	-------------------

Spejl

Bakassistent	98
Indstilling	58, 65, 74
Montering af reservespejl	400

Sprinklerbeholder

Bakkamera	101
-----------	-----

Start-stop-knap i motorrum

Stewardessekald

Frigivelse	60, 65, 69
------------	------------

Stopassistent

se Hjælpesystemer	224
-------------------	-----

Stoppestedsbremse

Nød-deaktivering af stoppestedsbremse	413
Nødløsekontakt	58, 65, 73

Styretøj

Indstilling af ratstamme	58, 65, 71, 121
Kontrol af oliestand	374
Vigtige bemærkninger	186

Sædehynder

Afmontering	202
Montering	202

T

Tankning

AdBlue®	41
AdBlue®-advarselsmeddelelser	42
Diesel	40

Tekniske data

Akselafstand	462
Bussens højde	462
Bussens længde	462
Frigangsvinkel bag	462
Frigangsvinkel, for	462
Generelle oplysninger	462
Overhæng bag	462
Overhæng, for	462
Påfyldningsmængder	463
Reservehjulskran	462
Tilladt totalvægt	462
Totalbredde	462
Vendediameter	462

Tempoet, tempomat

se Hjælpesystemer	224
-------------------	-----

Toilet

Betjening, service	345
Ibrugtagning af toilet	340
Ilægning af papirhåndklæder	347
Isætning af toiletpapir	347
Opfyldning af sæbedispenser	347
Røgalarm på toilettet	341
Skift af affaldspose	347
Skift mellem WC/CC	343
Smøring af impeller med fedt	352
Tømning af ferskvandsbeholderen	348
Tømning af spildevandsbeholder	349
Vinterbrug	350

Triptæller

Nulstilling	154
-------------	-----

Trådløs fjernbetjening

Udskiftning af batterier	440
--------------------------	-----

Typeskilt

VIN	4
-----	---

Tændingslås

Elektronisk 58, 65, 76

U**Udvendig belysning 58, 65, 74****Udvendig vask i vaskeanlæg**

Udvendig vask af bussen 399

Udvendige lemme 103

Oversigt 103

Uheldsdatahukommelse

Betjening 166

Kontakt 58, 77

Status 167

V**Varme - ventilation - klimaanlæg**

Vedligeholdelsesarbejder på klimaanlægget i bussen 445

Varme, ventilation, klimaanlæg

Aktivering af indkoblingstider for oliefyr 291

Aktivering af klimaregulering 288

Aktivering af recirkulation for førerplads og passagerkabine 286

Aktivering af reheat-funktion 287

Anvisninger om kølemidler i klimaanlæg 276

Betjeningsenhed 279

Betjeningsenhed i hvilekabine 294

Forvalg af temperatur for førerplads 282

Forvalg af temperatur i passagerkabinen 283

Indstilling af blæserhastighed på frontboksen i overdæk. 285

Indstilling af blæserhastigheden for førerplads 282

Indstilling af varigheden af oliefyrets aktivitet 292

Kontrol af oliestand i kølekompressor 451

Kølemiddelmængder i køleskabe 465

Kølemiddelmængder, klimaanlæg 464

Nødbetjening af passagerkabine-varme 445

Oliefyr 289

Programmering af kontaktur for oliefyr 290

Regulering førerplads 282

Rensning af vandfilter 459

Sikkerhedsoplysninger 278

Udluftning af kølesystemet 452

Vedligeholdelsesomfang for klimaanlæg 450

Vedligeholdelse

Servicearbejder 26

Supplerende arbejder afhængig af driftsforholdene 26

Værktøj og nødudstyr 94